

Ж-6004

1903.

Число 4.

КНИЖОЧКА
*
МИСИЙНА.

— Цѣна 3 кр. —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ВЪ ПЕЧАТѢ И ДАВОРА

1903.

1903.

СВЩ. Л. ДЖУЛЬНСКІЙ

Редакторъ „Посланика“
и „Книжечекъ мисійныхъ“
ВЛШШНГЬ л. БЕРЕЖАНЫ.

33200

72

Л. Джульнскій

СВЕТ. Я. ДЖАУЛЫНСКИЙ
"Воспитатель", "Познание"
и "Воспитатель" "Воспитатель"
"Воспитатель" и "Воспитатель"

Handwritten signature: ~~...~~
Handwritten text: ...
Handwritten text: ...

СВЯТОМУ ДУХУ ЛЮБИТЕЛИ
Редакторъ "Посланника"
Въ числѣ 1903-го года
Въ изданіи 1-мъ

Число 1.

КНИЖОЧКА
*
МИСІЙНА.

Цѣна 3 кр.

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...
ВЪ ПЕЧАТѢ И. ЛАЗОРА
1903.

Число 1

МНЦИНА

← Число 3 № →

1903
ST. PETERSBURG
PUBLISHED BY

Ж-6004

83200
28
РѢкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число перше

Накладомъ свящ. Л. Джулынського
РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІ“

выходять кожного мѣсяця и коштують рѣчно :

по 10 що мѣсяця : 3 зл. 60 кр. ;

по 5 що мѣсяця : 1 зл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

Менше якъ 5 не посылає ся.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Зъ печати І. Лазора передше Н. Джулынського.
1903

Св. Кирилль єрусалимскій.

Провѣдникъ земскій.

Кождый най се розважає
На жита дорозѣ,
Що найвыше спочиває
Щасте тѣлько въ Бозѣ!....

Тогды правда Божа всюды
Въ чинахъ засіає,
А зъ невѣ радѣсть въ нашѣи груди
Мило завитає..

Меньше буде у насъ горя
И лихон долѣ,
Засвитає добромъ зоря
Пѣсля Божой волѣ.

Тожъ возьмѣмъ ся, Братя милі,
Зъ часу користати,
И стараймось въ кождѣи хвилѣ
Бога выхваляти.

Най намъ въ житю жадна днина
 Марно не минае —
 Но въ заслугахъ, що година,
 Все душа взростае.^a

Однй другихъ любѣмъ вѣрно,
 Бо Богъ такъ жадае;
 Зносѣмъ прикрости покѣрно,
 Якъ Онъ ихъ зсылае.

Ближнихъ нашихъ просвѣчати —
 Се нелегка справа,
 Однакъ на то не зважати
 Каже рука права.

Ту надѣя неомильно
 Насъ въ борбѣ скрѣпляе,
 И втомленіи сердца пильно
 Знова оживляє.

Смутокъ зъ часомъ зъ нашої хаты
 Десь ся уступае,
 А зъ росою благодати
 Миръ Божій сплыває.

Кто такъ буде працювати
 Въ тѣй важнѣй потребѣ,

Певно може-сь сподівати
Въвця славы въ небѣ!

Николай Мазуръ,
учитель народный.

Св. Кириллъ ерусалимскій.

Архієпископъ ерусалимскій св. Кириллъ родивъ ся въ 315 ѡмъ роцѣ по Рожд. Хр. и бувъ сыномъ побожныхъ родичей. Розлюбившись въ читаню св. писма, бувъ всегда дуже побожный и тогдашній ерусалимскій архієпископъ Максимъ высвятивъ его въ тридцятѡмъ роцѣ на священника, поставивши его заразомъ проповѣдникомъ. Кириллъ занявъ ся щиро порученымъ собѣ дѣломъ, и число его слушателѣвъ чимъ разъ бѡльшало. Не дивно отже, що по смерти Максима всѣ вѣрнїи и духовенство призывали св. Кирилла на архієпископскій престолъ. Ставши архієпископомъ, занявъ ся еще ревнѣйше проповѣданемъ слова Божого и выступавъ горячо противъ ереси Арія, котра тогды много вѣрныхъ обаламутила. За тое оклеветали его Аріяне несправедливо передъ царемъ Константіємъ, ко-

трый невинно Кирилла засудивъ на вы-
 гнане. Не довго оно однако тревало. Его
 наслѣдникъ царь Юліанъ Вѣдступникъ при-
 звавъ св. Кирилла назадъ до Єрусалима,
 однакожь не въ добромъ, но въ лихомъ
 намѣренію. Упомянутый царь, хотя вос-
 питанный бувъ послѣ закона Божого, но
 вѣдтакъ перенявшисъ поганьскую наукою,
 задумавъ привернути зновъ идолопоклон-
 ство въ цѣлѣй державѣ. Вѣнъ, призна-
 чивши изъ своєї стороны великій сумы,
 приказавъ жидамъ, щобы вѣдбудовали
 святыню въ Єрусалимѣ, бо тымъ спосо-
 бомъ хотѣвъ задати ложъ божескому про-
 рочеству Спасителя, що тая святыня ни-
 коли уже не буде стояти, бо камень на
 камени не устоить. Изъ всѣхъ сторонъ
 свѣта спѣшили до Єрусалима жида, жер-
 твуючи свои скарбы и помѣчь. Вѣрній ви-
 дячи ихъ роботу, сумовали. Потѣшавъ
 ихъ тогды св. Кирилль словами Божиими:
 „Небо и земля переминуть, но слова мои
 мусять сповнитись.“ И довго не треба
 було ждати, щобы сповнилась правда
 слѣвъ Христовыхъ, бо коли жида уже
 звезли будѣвляный матеріаль и начали
 копати фундаменты, наступило землетря-
 сенє, такъ сильно, що земля попукала
 вокругъ фундаментѣвъ, а изъ щелинь вы-
 бухавъ пѣдземный огонь, а жида мусѣли

залишити свою роботу. Много погань и жидѣвъ, видячи тоє, повѣрили въ пророческїй слова Спасителя и приняли вѣру Христову. Лишь одень царь Юліанъ не хотѣвъ тому вѣрити, а всю свою злѣсть звернувъ на св. Кирилла. И зновъ мали святителя заслати на чужину, коли межи тымъ упокоивъ ся Юліанъ Вѣдступникъ, а его наслѣдникъ лишивъ его на епископскѣмъ престолѣ, на котрѣмъ св. Кириллъ управлявъ въ супокою своими вѣрными ажъ до своєї смерти, котра наступила въ роцѣ 384-ѣмъ по Рожд. Хр. Вѣнъ написавъ такожъ кѣльканадцять прекрасныхъ катехитичныхъ наукъ, котрї до нынѣ переходились. Св. Кириллъ бравъ участь въ другѣмъ вселенскѣмъ соборѣ въ Царгородѣ 381 року.

НАШЬ ОБРЯДЪ.

Юліанъ Дзеровичъ.

(Дальше.)

Вечерня (продовжене).

14. Пыт. Якій есть порядокъ вечерни?

Вѣдп. Порядокъ вечерни есть слѣдующій:

Вечерня велика

(Замкненій царскій дверѣ)

Благословенъ Богъ нашъ

Начало обычное

Псаломъ 103: Благослови
душе моя Господа

Мале славословіе

Аллилуя

Ектенія велика

Блаженъ мужъ (въ Субо-
ту и празн. Богород. и
Святыхъ)Господи воззвахъ къ Тебѣ,
(Пс. 140.)

Псалмы 141, 129, 116.

(Отв. Царск. дверѣ) Входъ
Свѣте тихій

Прокименъ

Ектенія сугуба

Сподоби Господи вечеръ
сей

Ектенія просительна

Стихиры стиховнѣ

Нынѣ отпущ. раба Твоего

Трисвятое

Тропаръ дня

Отпустъ.

Змѣны,

коли есть Вечерня
съ всенощнымъ

(Отвирае ся царск. дв.)

Діаконъ: востаните

Слава святѣй, едино-
сущнѣй и животвор.,нераздѣльн Тройцѣ
(По псалмѣ замыкае
ся царскій дверѣ.)(Поетъ ся торжествен-
нѣйше.)

Пареміи

(Читае ся торжествен-
нѣйше.)

Литія.

Благословеніе хлѣбѣвъ

Слава святѣй, единос.,
и животв. Тройцѣ

Утреня.

15. Пыт. Якъ одѣтый починає священникъ вечерню?

Вѣдп. Священникъ стає передъ царскими вратами въ епитрахили.

16. Пыт. А чому зачинає священникъ вечерню словами: „Благословенъ Богъ нашъ, всегда нынѣ и присно и во вѣки вѣковъ“ т. е. такимъ возгласомъ, при котрѣмъ не згадуєся святой Тройцѣ?

Вѣдп. Тому не згадуєся трехъ особъ Божихъ, бо початокъ вечернѣ представляє старый завѣтъ, въ котрѣмъ таинство св. Тройцѣ ще не було знаве.

17. Пыт. Котра обставина наводить на насъ мысль, що початокъ вечернѣ представляє старый завѣтъ, и то вже по грѣхопадєнню першихъ людей?

Вѣдп. Ся обставина, що царскіи дверѣ ажъ до входу на „Свѣте тихій“ суть замкнені; Царскіи дверѣ означаютъ тутъ небо, котре було замкнене въ старѣмъ завѣтѣ.

18. Пыт. Якъ же выглядає початокъ вечернѣ коли єсть всеночне?

Вѣдп. Початокъ вечернѣ єсть трохи вѣдмѣяный, бо 1) діаконъ (если єсть) стає зъ свѣчею передъ царскими дверми и кличе: востаните (т. е. встаньте) бо начинаєсь богослужєне;

2) священникъ отвирає царскій дверѣ ;

3) священникъ кадитъ олтарь, иконостасъ и людей ;

4) вмѣсто „Благословенъ Богъ нашъ“ выголошує священникъ возгласъ, въ котрѣмъ споминає ся свята Троица именно : Слава святѣй, єдиносущнѣй и животворящѣй нераздѣльнѣй Троици, Отцу и Сыну и святому Духу, всегда нынѣ и присно и во вѣки вѣковъ ;

5) по укѣнченю псалма замыкають ся царскій дверѣ.

19. Пыт. Длячого суть тѣ змѣны на всенощницѣмъ ?

Вѣдп. Одна ся гадка, що початокъ вечернѣ зъ всенощнымъ нагадує намъ станъ першихъ людей въ раю, коли они єще були въ станѣ благодати Божої, объяснить намъ все ; именно :

1) дїяконъ выходить зъ свѣчею, котра означає свѣтлый розумъ першихъ людей, котрымъ пѣзнавали Бога ;

2) священникъ отвирає дверѣ, бо царство небесне було отворене, доки першій люде не согрѣшили ;

3) священникъ кадитъ, бо кадиле означає ту благодать Божу, яка на людяхъ почивала, коли були въ станѣ невинности въ раю ;

4) священникъ приносить славу св. Троицѣ на знакъ, що першій чоловікъ коли ще не согрѣшивъ мавъ яснє и докладне понятіє о Бозѣ, котре потѣмъ черезъ грѣхъ потемнило ся;

5) замикає ся дверѣ по укѣнченю псалма, що означає, що по грѣсѣхъ першихъ людей щасливый станъ ихъ скѣнчивъ ся и царство небесне зѣстало замкнене.

20. Пыт. Чому по „Благословенъ Богъ нашъ“ або по „Слава святѣй“ слѣдує, Начало обычне?

Вѣдп. Бо началомъ обычнымъ начинаєсь кожде богослуженє церковне.

21. Пыт. Що намъ нагадує псаломъ 103 „Благослови душе моя Господа“?

Вѣдп. Сей псаломъ нагадує намъ сотворенє свѣта и промыслъ Божій надъ сотворѣнемъ, величає Божу премудрѣсть, всемогучѣсть и доброту, котрї показываются въ сотвореню, урядженю и удержаню цѣлого свѣта.

22. Пыт. Длячого сей псаломъ есть на початку вечернѣ отвѣтный?

Вѣдп. Бо: 1) нагадує намъ початокъ Божого объявленя;

2) вѣнъ есть способный побудити насъ до принесеня Богу подяки за всѣ Его благодѣянiя, котрыхъ щодня дѣзнаемо.

23. Пыт. Що означає слово: „Аллилуя“, котрымъ кѣнчить ся псаломъ?

Вѣдп. Слово „Аллилуя“ єсть єврейске и означає: Хвалите Господа.

(Дальше буде.)

Церковь въ Яблѣнкѣ Нижней

Давнѣйше, коли въ Галичинѣ о желѣзныхъ дорогахъ никому не снилось, и коли цѣсарскихъ дорѣгъ дуже у насъ еще мало було, говорилось и писалось уже о дорѣзѣ ведущей черезъ Яблѣнку нижню на Угорщину.

Село Яблѣнка Нижня тягнєсь ѿ Турки (коло Хирова) до горы рѣкою Яблѣнка (допливомъ до рѣки Стрый, впадающей до Днѣстра) ажъ до села Яблѣнка Выжна. Хаты тыхъ двохъ сель сходятъ ся такъ близко до себе, що ѿдѣльности села ѿ села никто замѣтити не може. Яблѣнка Н. належить до деканата Высочанского, Епархіи Перемыской.

По обохъ сторонахъ рѣки тягнутъ ся высокі горы, прото и лежить село якъ бы въ котлинѣ; но горы не суть стромі и дадутъ ся легко управляти пѣдъ овесъ, бульбу и ячмѣнь. Жита пѣдъ зиму и жита ярого сѣють въ Яблѣнцѣ Н. мало, а ярой пшеницѣ сѣють господарѣ и найбогатшій не по бѣльше, якъ по двѣ чвертки корця, бо потребуе пшениця теплого климату, а въ Яблѣнцѣ климатъ зимній и острый.

Дивна то рѣчь, чому называе ся Яблѣнка Нижна именно Яблѣнкою, коли въ цѣломъ селѣ ни одинъ господарь яблоне-выми садами повеличатись не може. И въ загаль нема въ селѣ садѣвъ, бо въ такъ зимнѣй окрестности не могутъ держатись при хатахъ благороднѣйшій овочеві дерева. Кромѣ пару десятокъ яблоней дичокъ и гдеякихъ карловыхъ сливъ нема въ селѣ другихъ овочевыхъ деревъ. Коли бувъ въ Ябл. Н. парохомъ о. Атанасій Яминскій, то завзявъ ся онъ засадити множество благородныхъ яблоней и грушъ, що и по правдѣ здѣлавъ. Яблонѣ и грушѣ росли красно черезъ якихъ 5—8 лѣтъ, и родили превкусні яблока и грушки, но одной зимы потиснули такъ страшно сильні морозы, що всѣ дерева вымерзли якъ разъ. Отъ тогды не старае ся уже никто о заложене садѣвъ.

Село Яблѣнка Нижна дѣлится на долѣшну и горѣшну часть. Майже на серединѣ села, на горбку надъ лѣвымъ берегомъ рѣки стоитъ досытъ велика Церковь мурована. Хаты пониже Церкви стоящій становлять нижній, а хаты повыше церкви горѣшній конецъ села. Есть такожь пару хатъ ѡтъ села ѡдорванныхъ, а тая часть, въ сторонѣ якъ ѣде ся до Турочокъ, называе ся „За ребромъ.“

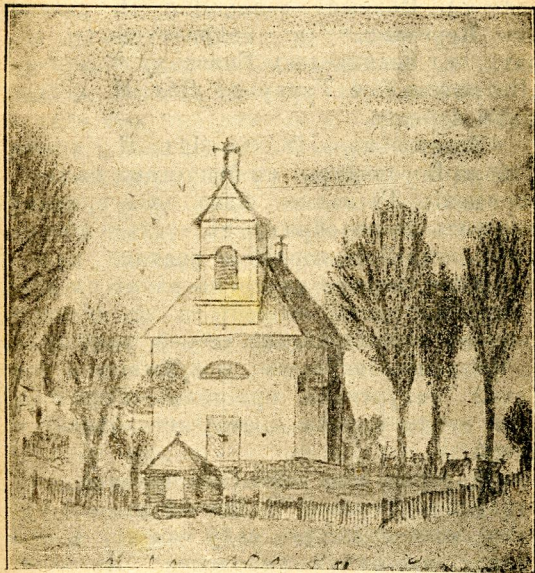
Напротивъ церкви, на правѣмъ берегу рѣки и тоже на горбку, о половину нижшѣмъ ѡтъ горбка пѡдцерковного, стоитъ мурованый приходскій дѡмъ съ господарскими будинками пѡдъ горою „Камѣнникъ“ и въ близости гаю „Сиглы.“ Пониже церкви стоитъ дѡмъ общара двѣрскаго съ господарскими будинками и школа, а въ близости приходаства стоитъ пять селанскихъ хатъ.

То мѣстце села, въ котрѣмъ виднѣе ся церковь, приходство и школа, выглядае прекрасно и ^{мнѣ}дуже поетичао.

Давнѣйше була въ Ябл. Н. церковь деревяна и стояла на тѣмъ самѣмъ мѣстци (на „серединѣ“), где теперь кладбище есть.

Теперѣшну церковь, котрой рисунокъ подаемъ, создавъ въ лѣтахъ ѡтъ 1820 до 1830 тогдашній мѣстцевый па-

рохъ и деканъ о. Григорій Пелеховичъ. потрохи коштомъ прихожанъ, а потрохи жертвами ѡтъ себе. И чому етавивъ ѡнъ

Церковь въ Яблѣнцѣ Нижней.

не маючи достаточно грошей, церковь муровану и досыть велику? Дятого дѣлавъ ѡнъ то, що бувъ чоловѣкъ розумный и

практичный, и хотѣвъ лишити громадѣ памятникъ тревалый, и се тымъ бѣльше, що писавъ бл. .и. Епископъ Снѣгурскій, що нову церковь муровану самъ приѣде посвятити. Понеже однакъ Ябл. Н. далеко ѡтъ Перемышля, въ неприступныхъ горахъ, то не повелось Епископу ѣхати за „Петрикѡвъ“ и Турку въ Ябл. Н. посвящати церковь.

Велика церковь въ Ябл. Н., храма Собора Богородицы, съ ѡтпустомъ на Преображеніе Господне, мала въ серединѣ престолъ не по обряду, иконостаса тѣлько часть нижню съ царскими вратами и діаконскими дверями на приписанѡмъ мѣстци, а верхню часть иконостаса за престоломъ на стѣнѣ повыше дверей, ведущихъ въ ризницу (Закристію), а кромѣ того два бочнїи литургичнїи престолы. Впрочемъ були стѣны церкви и склеплене бѣленїи и пустїи.

Доперва коли 1898 года принявъ собѣ нарохъ о. Атанасій Полянскій въ сотрудики своего сына (зѣ ряду сегого, а яко дѣтину зѣ ряду тринадцату) Николая, принявъ ся ѡнъ за досыть трудне дѣло, за дѣло обновленїя церкви, мимо великой бѣдности прихожанъ. И погляньмо теперь: церковь зѡсталась направду при Божой помощи, за совѣтами старенького о. Атана-

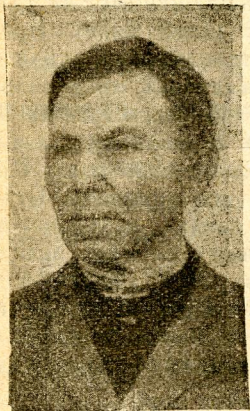
зія и великою енергією о. Николая, 1901 года прекрасно обновлена и украшена. — Обновленіє церкви стояло 1900 зл. — На тую квоту далъ о. Атанасій Полянскій 250 зл., сотрудинокъ о. Николай Полянскій 180 зл., ч. Василь Пытлякъ и Луць Боднаръ 35 зл., Олекса Іундза 30 зл. — Проче собрано меньшими добровольными датками ѿ прихожанъ, а по трохи ѿ кривныхъ и знакомыхъ. Головный престолъ и иконостасъ робивъ рѣзбяръ Генрикъ Гайхель, живописаніе же престола, иконостаса и всѣхъ стѣнъ совершивъ маляръ Юліанъ Залускій. Три великіи иконы въ золоченыхъ рамахъ, умѣщеніи на стѣнахъ въ пресвитеріи, а именно: Рождество Христове, Воскресеніе и Преображеніе мальовавъ Іосифъ Буковчикъ. Тѣ иконы зробленіи артистично.

Теперь представляе ся церковь въ серединѣ прекрасно, внѣшностію же своєю звертае она на себе мимовольно очи всѣхъ, и зверне еще бѣльше, коли исповнитъ ся старане обохъ священниковъ, щобы церковь бляхою зѣстала покрыта. — А понеже пѣдъ зиму 1902 года зачалась будова желѣзной дороги на линіи Самбѣръ-Турка Ужокъ, и понеже въ селѣ Яблѣнка Нижна роблять уже тоту желѣзну дорогу, проводячи ю перекопомъ по при церковь

и по при приходство, черезъ що видѣ села змѣняе ся, а одновременно громада- намъ и значный дохѣдъ въ карманъ иде, то естъ повна надѣя, що въ коротцѣ о- стане церковь бляхою покрыта. Прихожане Яблѣнки Н. радуютъ ся своею, такъ пре- изрядно обновленою церквою неизреченно, благословлять своихъ прецирыхъ оо. душ- настырей за стараня, труды и клопоты, и посѣщаютъ церковь въ недѣлѣ и свята дуже численно передъ полуднемъ и по полудни.

При церквѣ Яблѣнки Н. начались про- водити метрики ѣтъ 1789 року. Ѣтъ тог- ды дѣйствовали въ парохіи слѣдующіи священники: 1) о. Михайлъ Пелеховичъ, яко парохъ до 1810 року; при немъ були два сотрудики: оо. Павло и Петръ Пе- леховичи; 2) о. Василій Денищакъ, яко администраторъ до 1812 року; о. Петръ Пелеховичъ бувъ и теперь сотрудиномъ и остававъ нимъ при администраторѣ о. Симеонѣ Чичоловичѣ до 1814 року; 3) ѣтъ 1815 р. наставъ парохомъ о. Григорій Пе- леховичъ и служивъ до 1838 року; 4) по- слѣ администровавъ парохію о. Онуфрій Луцкій черезъ рѣкъ, а наставшій парохъ о. Атанасій Яминскій дѣйствовавъ до р. 1852; 5) По о. Яминскимъ завѣдывавъ парохію о. Ханикъ; 6) ѣтъ 7. липня 1855

року наставшій въ Яблѣнцѣ Н. парохъ о. *Атанасій Полянскій* управляє парохією щастливо и съ честію до нынѣ, т. е. до 1898 року самъ, а ѡтъ того року съ своимъ сыномъ,

сотрудникомъ о. *Николаємъ Полянскимъ*.

И такъ веде о. *Атанасій Полянскій* душпастырство въ Я. Н. яко парохъ до 1898 року, а ѡтъ того року, т. е. ѡтъ каноничной визиты Еп. Константиномъ Чеховичемъ, яко крылошанинъ

о. Атанасій Полянскій *)

уже повныхъ 50 лѣтъ. До 1895 року тѣ-

*) По при образкахъ церквей, будемо помѣщати на вѣчну памятку и образки тыхъ священникѡвъ, котрѣ особливимъ способомъ потрудились при ихъ будовѣ або украшеню и вообще честно потрудились въ виноградѣ Христовѡмъ. Ред.

шивъ ся о. Атанасій славною помѣчницею до своего душпастырства, своею неощѣною женою, бл. п. *Мелянією* изъ Венгриновичей, женщиною высокихъ чеснотъ и великою патріоткою, воспитавшою ему шѣсть дочерей и шѣсть сынѣвъ, изъ которыхъ 5 состоятъ священниками (двохъ сынѣвъ умерло, 12 дѣтей живе). Крестъ, нарисованный за штахетами по лѣвой сторонѣ церкви, се памятникъ на могилѣ бл. п. Меляніи. Очевидне благословеніе Боже спочило на дѣлахъ и семейной жизни о. Атанасія, родившого ся 1820 року. Прото и помѣщаемъ тутъ его портретъ. Отъ 15. червня 1902 року зачавъ о. Атанасій 83 рѣкъ жизни, и держить ся мимо великихъ понесенныхъ трудѣвъ еще досыть бодро. Да удержитъ его Господь на пользу церкви и славу Руси во многая лѣта! О. Николай слыве преизряднымъ проповѣдникомъ.

По данымъ схиматизма, числила парохія Яблѣнка Н. 1879 року душъ 1180; 1892 душъ 1497, а 1902 р. душъ 1664.

Коляторомъ парохіи було давнѣйше Общество лѣсовой промышленности въ Вѣдни, послѣ кн. Парма и гр. Барди Генрикъ зъ Бурбонѣвъ, а теперь состоитъ еи коляторомъ гр. Людвикъ Дембицкій. —

Отъ 1854 року учивъ въ школѣ дякоучитель Петръ Лужецкій; въ замѣненной же 1876 року школѣ учили всякій учитель то съ бѣльшимъ, то съ меншимъ успѣхомъ.

**Несправедливо загарбане добро
тяжнить сильно на души.**

Въ однѣмъ селѣ прійшовъ бувъ богатый а при тѣмъ лукавый богачъ неправнымъ способомъ въ посѣдане кусника огорода бѣдной вдовы. Одного дня вышла она на сей огородъ зъ великимъ мѣшкомъ и просила богача, щобъ ей позволивъ зъ того огорода — зъ еи батькѣвскои землѣ — взяти собѣ хотъ той повный мѣшокъ землѣ. Богачъ киваючи головою сказавъ: „На се позволяю вамъ“. Коли вдова мѣшокъ наповнила землею, просила скупаря, щобъ ей помѣгъ еще завдати на плечѣ. — По довгѣмъ зволѣканю и на се згодивъ ся богачъ. Однакъ мѣшокъ бувъ такъ тяжкій, що вѣнь не мѣгъ его пѣд-

нести. Тогда сказала вдова: „Если вамъ вже той одень мѣшокъ землѣ есть за тяжкій, то якъ-жежь сильно буде на васъ тяжѣти черезъ цѣлу вѣчнѣсть той цѣлый огородъ!“ Богачъ налякавъ ся, розваживъ тѣ страшнѣ, але правдивѣ слова и — вѣддавъ огородъ.

Тожъ памятай побожный читателю: Несправедливо загарбане добро, чи въ грошахъ, чи въ грунтѣ — тяжить на души и тяжити буде черезъ цѣлу вѣчнѣсть, если ся его не зверне властителиви.

Иосифъ зъ Ягольницѣ.

Г. Богъ заказавъ мѣсть для нашего добра.

Г. Богъ заказавъ мѣсть, коли каже: „*моє есть отмщеніє!*“ Часто мѣсть шкодитъ бѣльше тому, котрый ся мститъ, якъ тому, надъ котрымъ ся ктось мститъ. Мѣсть есть грѣхомъ смертельнымъ и убивае душу, руйнуе здоровле, выкликуе без-

пѣдставнѣ жалѣ и нарѣканя. Местъ есть часто причиною очерненъ, за котрѣ мусить ся неразъ другого перепрашати, очерненя вѣдкликати, або и въ вязницѣ за нихъ сидѣти. Местъ выкликуе неразъ навѣтъ процессы, котрѣ всегда кѣнчатъ ся зруйнованемъ местника. Вѣкѣнци местъ есть причиною многихъ кривдъ, за котрѣ карае судъ.

Зъ местникомъ мае ся рѣчь якъ зъ пчолою. — Пчола маючи жало и отрую, метить ся такъ сильно на напастнику, що той чуе бѣль и ходить кѣлька день запухлый. Однакъ тымъ шкодить она наибѣльше собѣ, позаякъ черезъ тое, що она ся метить и жало впускае въ тѣло напастника, есть сама причиною своей смерти; тогда бо и жало лишае ся въ тѣлѣ и еще внутренности за собою выривае.

Если проте — побожный читателю — зробить тобѣ кто кривду, то не мсти ся самъ на напастнику, стерпи ему, а местъ надъ нимъ лиши Г. Богу. Онъ пометить ся лучше якъ ты на твоихъ врагахъ — якъ се бачимо зъ житя Святыхъ !

Іосифъ зъ Ягольницѣ.

Смиреніе возвысшае.

За панованя въ Нѣмеччинѣ цѣсаря Кароля Грубого живѣ въ однѣмъ монастыри оденъ монахъ именемъ Ноткеръ. Цѣсарь, котрый часто заѣжджавъ до того монастыря, полюбивъ сего монаха, для его необычайныхъ добродѣтелей и засягавъ неразъ его порады.

Одного разу заѣхавъ цѣсарь до помянутого монастыря въ товариствѣ своей дружины. Межи тою дружиною бувъ оденъ вельможа дуже зарозумѣлый а жадный славы. Коли вѣнъ бачивъ, що цѣсарь розмавлявъ ласкаво съ тымъ монахомъ, озлоблявъ ся на тоє дуже, думаючи, що цѣсаревѣ служити може лучшою порадою якъ сей монахъ, навѣтъ невымовный. Одного разу перѣходивъ сей заздрѣсникъ съ многими панами по при церковь и узрѣвъ сего монаха клячучого и молячого ся. Тогда злобно сказавъ до нихъ:

— Дивѣтъ, ото наймудрѣйшій чоловікъ зъ цѣсарской рады; уважайте, якъ я собѣ закию зъ него...

Зближився отже до монаха и каже :

— Мужу ученый, скажи менѣ, що те-
перь робить Господь Богъ ?

На тоє вѣдказавъ Поткерь чємнo :

— Знаю, що що Вѣнъ въ кождѣмъ ча-
сѣ дѣлає, тоє дѣлає и теперъ и такъ здѣ-
лає и съ тобою : Вѣнъ смиренныхъ
вывысшає а гордыхъ понижає.

На тоє всѣ дворяне зареготались а
сей панъ стоявъ завстыдженный и скоро
удаливъ ся.

Святобливый монахъ уклѣкъ и моливъ
ся дальше.

Коли въ три дни пѣзнѣйше цѣсарь
вѣдѣжджавъ зъ монастыря, вѣхавъ и сей
вельможа на кони, завстыдженный и при-
гнобленный.

По якѣмсь часѣ сполошивъ ся кѣнь
и вѣнъ впавъ и зломивъ собѣ ногу. Тогда
завнесли его до монастыря, где монахи
плекали его пильно и старанно, щобы его
бѣль уменшити. Але все не помагало а
противно бѣль взмагавъ ся щоразъ бѣль-
ше. Тымчасомъ розѣйшла ся поголоска,

якъ сей панъ искушавъ сего монаха а сей предсказавъ ему нещастє.

Не було иншої рады, панъ сей мусѣвъ перепросити монаха за здѣлану обиду, и коли сей ему радо простить и до Бога помолить ся за его выздоровленє, ажъ тогды ему полекшало.

**„Не будешь взывати имени Господа
Бога твоего надармо“.**

Одинъ мущина, честный и побожный, оженивъ ся зъ молоденькою и доброю панночкою. При молодѣмъ супружествѣ замешкала ихъ мати, невѣста старша и наскрѣзь добра, однакъ маюча тую лиху привычку, що въ бесѣдѣ любила часто безъ потреби мѣшати имя Бога або имя Иисуса и то неразъ навѣтъ при такихъ справахъ, где оно було цѣлкомъ не на мѣсци.

Зять замѣтивъ скоро ту некрасну привычку и радъ бувъ тещу вѣдъ того

вѣдзвычайти, та всѣ заходы єго були даремнѣ, бо теща хотѣй признавала єму слушнѣсть, однакѣ оправдувала ся тымъ, що чинить се несвѣдомо и безъ злои волѣ, отже Богъ не возьме сего за образу.

И справдѣ привычка єѣ була такъ сильна, що зять єѣ не мавъ вже нѣякого способу.

Прійшла весна. Теща сидѣла на лавочцѣ пѣдъ деревомъ и кѣнчила якесь шите, а зять ходивъ помѣжъ грядки и оглядавъ ярину, котру присѣло множество гусельницъ. Вѣнъ станувъ, хвильку помисливъ, взявъ до рукъ одну гусельницю и каже :

— Мамо, маю гусельницю!

— Забий єѣ.

— Мамо, маю другу! — и такъ кликавъ що хвиля :

— Мамо, маю гусельницю.

Тещѣ не стало вже терпеливости и каже :

— Прошу тебе, дай менѣ спокѣй!

Чи мусишь мене кликати до кождої гусельницѣ?

Але зять робивъ своє дальше додаючи :

— Алежь мамо, я прецѣнь нѣчо злого вамъ не говорю; мамо, гусениця!

— А то кара Божя — каже мати, — слухай, ты кпишь собѣ зъ мене, я гнѣваюся за то!

— Анѣ менѣ въ мысли кпити зъ васъ — каже зять — противно я дуже почитаю васъ и навѣтъ люблю!

По тыхъ словахъ зачавъ зновъ кликати: мамо, гусениця!

Тогды теща встала зъ лавочки и сказала:

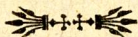
— Дай менѣ спокôй, я єсмь вже старшою особою и кпити зъ себе не позволю. Встыдай ся такого поступованя. Ты бувъ для мене всегда чемнымъ а нынѣ при кождôй гусельници вымавлявъ мое имя.

Тогды зять, уцѣлувавши руку тещѣ, каже:

— Нѣ, мамо, я не думавъ кпити собѣ зъ васъ. Але если вы не можете того стерпѣти, щобы имя ваше вымавляти надармо, то якжежь може не гнѣватись царь

неба и землѣ, если Его имя выговляемо безъустанно и безъ потребности?!

Слова тѣ переконали тещу, и она приобѣщала зятю, що бѣльше не буде выговляти безъ потребности имени Божого.

Отвѣчнѣ правды.

Если бы мы безвзглядно людямъ вѣрили, то дуже не мудро бы мы зробили, и неразъ покутували бы мы нашу легкоувѣрность. Але я тутъ говорю о *вѣрѣ Господу Богу*, а така вѣра выключаетъ всяку неувѣрность, всяке сумнѣнїе, понеже Богъ самъ есть безконечна правда, и если мы разъ переконали, що Богъ намъ щось вѣдкривъ, то мусимо сего крѣпко, сильно держатись, ба навѣтъ сильнѣйше вѣрити, якъ бы мы се своими очима бачили; бо скорше насъ могутъ нашѣ власнѣ змысли завести, якъ Богъ безконечна мудрость и безконечна правда. Тутъ не розходитъ

ся о те, чи то все що намъ Богъ объявивъ мы понимаємо, чи нѣ; досыть зъ насъ, коли маємо численнѣ доказы на се, що се Богъ объявивъ. Оденъ міссіонарь зъ Европы зайшовъ до Африки mezi дикихъ, де все панує дуже велика спека и розповѣдавъ тамъ тымъ дикимъ людямъ, що въ его вѣтчинѣ въ зимѣ такъ сильно мерзне вода, що навѣть найбѣльшій слонъ по нѣй перейти може. — Люди, котрѣ видѣли воду все лишъ теплу або кипячу, не могли выйти зъ подиву, якъ то може вода мерзнути. Але понеже пѣзнали міссіонара яко чоловѣка чесного, правдолюбивого, то повѣрили въ его слова свято. Коли-жъ дикуны повѣрили чоловѣкови, хоть докладно его слѣвъ поняти не могли, то о скѣлькожъ бѣльше треба Богу вѣрити, коли вѣдкрыває рѣчи нашому розумови не конче понятнѣ.

„Р. А.“

Для старыхъ и молодыхъ.

„Зъ нетерпеливостію дожидаетъ купецъ обрахунку, щобы пѣзнати, чи має зыскъ зъ своего купецтва, чи утрату; зъ дня на день дожидаетъ господарь на жнива, щобы зѣбрати хлѣбъ зъ поля, плоды цѣлорѣчної працѣ. На тѣ жнива богатѣ надѣючи ся, працюе, гаруе тяжко въ потѣ чола хлѣборобъ и тѣшитъ ся, коли щасливыхъ обжинкѣвъ дочекаетъ ся; такъ тѣшитъ ся правдивый рабъ Господень, дочекавши ся того дня, коли Богъ замкнетъ зъ нимъ земскій рахунокъ и пріиметъ его до небесной вѣчности, де ангелы принесутъ ему жниво: заплату за труды, вѣнецъ небесной славы.“

Св. о. Іоаннъ Злат.

*

Если гордѣсть наповнила пекло ангелами, то нечистота наповняетъ тоже людьми.

*

Пречиста Дѣва Марія есть одною, о котрѣй для чести Господа ніяка згадка бути не повинна тогда, если есть бесѣда о грѣсѣхъ.

Св. Августинъ.

Совершеннѣйшою есть рѣчею зносити терпеливо всякѣ противности, якъ трудиться около добрыхъ дѣлъ.

Св. Бонавентура.

*

Кто ся молить безъ Маріи, той хочелѣтати безъ крыль.

*

Не могу увѣрити, щобы сей мѡгъ доступити спасенія, кто ничего не здѣлавъ для спасенія ближнего своего.

Св. Іоаннъ Злат.

*

Самотнѡсть и мовчане дозволяютъ намъ забути о свѣтѣ а приневоляютъ до внутренняго освященя.

Св. Василій Вел.

Книжочки мисійнѣ

выходятъ точно каждого мѣсяца. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочекъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправный рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Вишелемска, ораторія 30 кр.; ноты
до ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20
кр., Выворожила. 20 кр., Три брата 20 кр.,
Пекло въ хатѣ. 20 кр., Образки драматич-
нѣ. 20 кр., Перехитрила 20 кр. Іосифъ
въ Єгиптѣ 30 кр. Праведный Іовъ 30 кр.
Св. о. Николай въ гостинѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта
въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденнѣ

съ додаткомъ катехизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Меньшій 50 кр.

МОЛЕБНІЙ ЧАСЫ.

Молитвы щоденнѣ въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ русскихъ квартетовъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковнѣ можна у насъ получить.

1903.

Число 2.

КНИЖОЧКА
*
МИСІЙНА.

— Цѣна 3 кр. —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ЗЪ ПЕЧАТНѢ І. ЛАЗОРА

1903.

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число друге.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІ“

выходять кожного мѣсяця и коштують рѣчно :

по 10 що мѣсяця : 3 зл. 60 кр.;

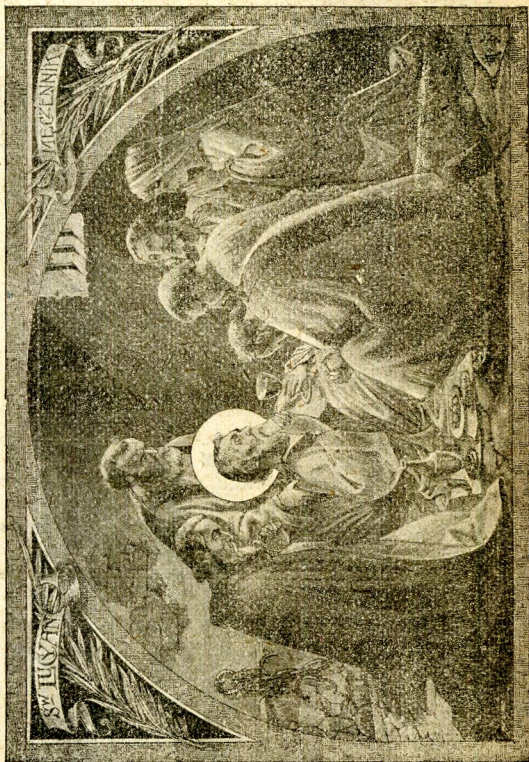
по 5 що мѣсяця : 1 зл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

❖ Менше якъ 5 не посилає ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печати І. Лазора передше Н. Джулынського.
1903.

Св. Лукіянъ.

О дзвонахъ.

В. К.

Утварію церковною, безъ котрои не стрѣтишь нѣ одной церкви на цѣлой Руси, суть дзвоны. Каждый знае, якъ выглядятъ, но не знае, або мало кто знае, ѿтки они взяли ся, яке ихъ значене и ѿтъ чого зависить ихъ звукъ.

Малі дзвѣнки були знані уже передъ І. Христомъ, отже еще въ старѣмъ завѣтѣ. Изъ св. писъма довѣдуемось, що жидѣвскіи первосвященники по предписанію Мойсея одѣвали на себе на сподѣ пѣдъ иншіи священніи одежи одну одежину, що покрывала цѣле тѣло и зъ дорогомъ, цѣнної червонои матеріи була зроблена. У сподѣ тои одежины причѣпляли дзвѣночки, щобы люде знали, где обертае ся первосвященникъ, коли вѣйшовъ разъ въ рѣкъ на такъ званый судный день въ „святая святыхъ,“ котра то часть церкви ѿтъ вѣрныхъ була цѣлкомъ закрыта. Та-

кожъ Египтяне уживали дзвонкѣвъ при своимъ богослуженю а Греки при почи-таню своей богинѣ Прозерпины. Римляне уживали ихъ лишъ въ домашнѣмъ житю. Однакъ великихъ дзвонѣвъ старожитнѣ народы цѣлкомъ не знали.

Въ новѣмъ завѣтѣ не употребляли сразу Християне нѣ малыхъ дзвонкѣвъ, нѣ дзвонѣвъ.

Вынайдене дзвонѣвъ въ новѣмъ завѣтѣ приписують св. Павлинови, що живъ въ початкахъ 5 столѣтія и бувъ епископомъ въ мѣстѣ Нолі въ краю италійскѣмъ, званѣмъ Кампанія. Умеръ 431 року. Однакъ Християне зачали ихъ далеко пѣзнѣйше въ церквахъ уживати. Деякі догадують ся, що самъ св. Павлинъ завѣвъ ихъ въ церквѣ, инші зновъ думаютъ, що папа Савиніявъ въ р. 604 тоє здѣлавъ. Певно однакъ знаемо, що въ Франціи и Англіи уживано ихъ въ 7 вѣцѣ, а въ Нѣмеччинѣ за Карла Великого въ 9 вѣцѣ.

Въ житю св. Колумбы розказує ся. що той абать († 598) встававъ на голосъ дзвонѣвъ и ходивъ до церкви. Ирландскій монахъ Дагей († 586) прославивъ ся тымъ, що за житя свого зробивъ около 300 дзвонѣвъ. Въ 8 вѣцѣ будовано уже дзвонницѣ.

Въ восточной церквѣ познакомили ся съ дзвонами далеко пѣзнѣйше. Въ р. 871 начальникъ державы венецкой Орсо I. подаровавъ цѣсаревѣ греческому Василию 12 бронзовыхъ дзвонѣвъ и отъ тогда начала и восточна церковь уживати дзвонѣвъ, по примѣру цѣсаря того, що тыхъ 12 дзвонѣвъ помѣстивъ на прекраснѣй дзвѣниці при церквѣ св. Софіи.

Значеніе дзвонѣвъ выражено въ слѣдующѣмъ стисѣ:

Бога славлю истинного,
 Людь съ клиромъ собираю,
 Мертвыхъ плачу, тучу гоню
 Дни святіи возвѣщаю.

Маємо отже 5 точокъ:

1. Дзвоны служатъ на прославленіе Бога истинного и тому дзвонять въ часѣ процесій со св. Дарами и при другихъ торжественныхъ церковныхъ богослуженіяхъ. Для выраженія смутку зъ причины смерти и погребенія Христоваго дзвоны заступае калатане.

2. Дзвоны мають такожъ скликувати и священство и вѣрныхъ до церкви на богослуженіе и для того всюда дзвонять передъ Вечернею, Утренею, Службою божою, такожъ въ часѣ парастаса и иншихъ

Богослуженій. Заходить отже вопросъ, якъ скликовано клиръ и нарôдъ до церкви, коли еще дзвонôвъ не було. Въ тôмъ отношенію треба розрôжнити часы гоненія христіянъ ôтъ часôвъ супокою церкви. Въ часъ гоненій не можна було публично тоє робити, бо такъ и гонителѣ довѣдали бы ся о христіянськôмъ собранію, и навѣрно бы всѣхъ переловили и ôтдали на страшнѣ муки. Тому то або по укôнченю одного Богослуженя сейчасъ заповѣдано, коли и де буде отправляти ся слѣдуюче, або слуги церковнѣ до того назначені ходили ôтъ одной христіянської хаты до другой и всюды заповѣдали, коли и де має ôтправляти ся предстояче Богослужене.

Коли гоненія устали або на часъ затишли, тогды скликовано до церкви звичайно трубою, якъ то було въ звичаю жидôвъ ст. зав. у котрыхъ священники трубою скликували на Богослуженя. Иншій способъ скликованя було калатанє въ дошки деревяннѣ або и металевѣ, якъ то и до теперъ у насъ въ Велику пятницю и суботу дѣе ся. Въ монастыряхъ часто ходить монахъ оденъ ôтъ дверей до дверей и ударомъ клевця въ дверѣ дававъ знати, що часъ ити на Богослуженіє.

Однакъ и пôзнѣйше, коли уже дзвонь

загально були уживані, часто не можна було дзвонити. Такъ восточнымъ христі- янамъ, що жіють въ турецкôй державѣ и до нынѣ заборонено дзвонити, щобы дзвоненємъ не перешкажати невѣрнымъ туркамъ. И у насъ на Руси були часы, бодай уже нѣколи не вернули ся, що ча- сто рускимъ людямъ не дозволяли дзво- нити. Тому то горячо дякуймо Богу, що для насъ належачихъ до восточной цер- кви безповоротно минули тоті времена духовной недолѣ.

3. Дзвони мають велике значенє и для кожного поодинокого чоловѣка. Бо коли чоловѣкъ доконає свою земску подорожъ, черезъ всѣ дни лежання его тлѣнныхъ о- станкôвъ и при перенесеню ихъ изъ свого дому на мѣсце вѣчного упокоєня, а та- кожъ при поминаню усопшихъ въ пара- стасѣ ударяють въ дзвони, а то въ че- тверакôй цѣли: а) щобы завѣдомити цѣлу громаду христіянску, що одинъ зъ еи членôвъ преставивъ ся до лучшого житя и тимъ завôзвати всѣхъ, щобы горячо молили ся о души покойника до Господа славы, щобы изволивъ прийати го въ мѣ- сце, идѣже (где) нѣсть (нема) болѣзни, ни печали, ни воздыханія, но жизнь беско- нечная; б) щобы побудити насъ до роз- мышленя надъ минаємостію всего земско-

го та що и для насъ ударить колись тотъ страшна година розлуки съ сею землею, и напѣмнути насъ, щобысьмо не собирали земныхъ сокровищъ, котрѣ може червакъ пошкодити, ржа зѣсти або злодѣй украсти, но о блага, котрѣ едино суть на потребу и не ѡтѣмуть ся ѡтъ насъ; в) щобы намъ пригадати трубу ангелску, котра збудить при кѡнци свѣта всѣхъ спячихъ въ поросѣ земнѡмъ и собере всѣхъ зѡ всѣхъ сторонъ свѣта на послѣднѣй и страшнѣй судъ. Тожъ не повиннисьмо чересмѣрно сумовати надъ смертію дорогихъ намъ осѡбъ, а потѣшати съ надѣєю скорого побаченя съ нами и воскресеня разомъ колись до живота вѣчнаго.

Не могу не спѣмнути ту о деякихъ чудесныхъ обѣявахъ на дзвонахъ. Въ описаню житя святыхъ часто споминае ся о тѡмъ. Такъ розказуе ся въ житю св. Алексея, чоловіка Божого, що довго живъ въ домѣ своихъ родичей никимъ не пѡзнаний, а коли скончавъ ся, дзвоны самѣ задзвонили въ церквахъ въ Римѣ и такъ оплакали кончину и завѣдомили всѣхъ о тѡмъ. Подѡбно при смерти св. Агвара Кордовского, коли умеръ р. 1400, а въ 13 стол. при смерти Люцеллія самѣ дзвоны никимъ не порушанѣ задзвонили.

4. Єсть звичай коли наближае ся буря,

дзвонити. Деякі думають, що то суевѣріє (забобонь) но несправедливо. Бо коли церковь благословить дзвѣнь, молитъ ся такожъ, щобы Богъ хоронивъ насъ ѿ всякого нещастя. И тому то дзвѣнь означає надприродну горѣ нами управляючу силу. Суевѣріє було бы лишъ тогды, коли бы не молитвамъ церкви, а дзвонови яко такому приписовано якусь надзвычайну силу, но церковь того не дѣлає. Такожъ несправедливо замѣчаютъ декотрі, що буря сбуває ся по законамъ природнымъ, а ті суть неѿтмѣнні. Замѣть той бувъ бы основный лишъ тогды, коли бы свѣтомъ рядили лишъ законы природні. Но мы знаємо и вѣримо, що Богъ есть верховнымъ управителемъ свѣта, и тому надѣємо ся, що за молитвами и благословенемъ церкви вымолимо си ѿ Бога ѿтвержене того нещастя, а такъ и удаляемъ въ дзвонъ. Въ прочемъ деякі ученіи думають, що дзвоненемъ потрясає ся воздухъ, а черезъ таке потрясенє совсѣмъ природно можна удалить бурю.

5. Послѣдне назначенє дзвѣнѣвъ есть завѣдомити цѣлу громаду христіаньску, що слѣдующого дня свято або въ загаль о якѣмъ важнѣмъ событію. И такъ при пожарѣ дзвонъ взывають всѣхъ спѣшити съ помочю несчастнымъ погорѣльцамъ. Ко-

ли епископъ сближае ся для осмотра якои громады церковной, разносятъ звѣстку о тѣмъ дзвонѣ по цѣлѣмъ селѣ. Часто при бунтахъ ударяно въ дзвонѣ, щобы всѣхъ скликати и до участи заохотити.

Зъ разу роблено дзвонѣ на подобу головы цукру. Ажъ по роцѣ 1200 начали выливати дзвонѣ въ формѣ, якъ нынѣ. Дзвонѣ выливають зъ мѣшанины въ трехъ частяхъ мѣди, а однѣй части цины, додаючи часомъ и цинку и олова. Около 1830 р. пробовали въ Вѣдню и Берлинѣ выливати дзвонѣ зъ желѣза, но голосъ желѣзныхъ дзвонѣвъ хочъ сильный, буръ неприємный. Около 1850 зачали ляти дзвонѣ изъ стали и такі дзвонѣ хвалять яко приємнозвучні и дешеві. Въ конці примѣчу, що гадка, будто звукъ дзвонѣвъ тѣмъ приємнѣйшій, чимъ дорожшій рѣчи додае ся, совершенно ошибочна, бо переконано ся, що примѣшка срібла рѣшительно погѣршае звукъ. Въ теперѣшнихъ часахъ умѣють такі дзвонѣ выливати, що, якъ задзвонить ними, голосъ ихъ выдае ся якъ музыка. О такі дзвонѣ повинна бы кожда церковь постарати ся.

Св. Лукіянъ.

Пресвитеръ св. Лукіянъ, родомъ изъ мѣста Сирійскои Антіохіи, живъ при кѣнцѣ III-го вѣку по Рожд. Хр. и бувъ однимъ изъ наибѣльше ученыхъ людей восточной церкви. Воспитанный луже старанно, посвятивъ ся бувъ сразу науцѣ філософіи и реторики, т. е. вымовы, но не найшовши въ свѣтскѣй філісофіи заспокоєня для своего высшего ума, ѡтдавъ ся горячо читаню св. письма, въ котрѣмъ такъ розмилувавъ ся, що по смерти своихъ родичей не хотѣвъ займатись управленемъ припавшого ему по нихъ въ наслѣдію маєтку, но живъ скромно въ затишію, ѡтдавшихъ цѣлкомъ духовнымъ наукамъ. Высвятавшихъ ѡттакъ на священника, сполнявъ ѡнъ съ великую ревностію и достоинствомъ свѣй духовный чинъ, а кромѣ того старавъ ся очистити біблію изъ всѣхъ ошибокъ, якѣ попалихъ були черезъ переписованє. Одинъ примѣрникъ поправленнои нимъ бібліи найдено за часѣвъ Константина Великого замурованный въ фразузѣ. Еретики Савеліане, не могучи знести ученого защитника православія, оклеветали его передъ царемъ, котрый, призвавши передъ себе св. Лукіана, и

довѣдавшись ѿ него, що єсть христіян-
ниномъ, ставъ его наклоняти, щобы ѿ-
казавъ ся ѿ вѣры Христової. Коли не
помогли ніякі намовы, ни погрозы, царъ
приказавъ затворити св. Лукіяна въ тем-
ницю, где ѡнъ ѡтдавъ свого духа Гос-
поду Богу 312 року.

Св. Лукіянъ високо цѣнивъ и єдино-
тымъ славивъ ся, що єсть христіаниномъ.
То було єму дорожшимъ надъ богатства,
достоїнства а даже и жите. И мы но-
симо тоє почетне имя христіанъ але чи
все достойно? Чи жите наше ѡтповѣдає
высокой достѣйности христіанина?....

НАШЬ ОБРЯДЪ.

Юліянъ Дзеровичъ.

(Дальше.)

24. Пыт. Що означають тѣ молитвы,
котрі священники по скѡнченѡй великѡй
ектеніѣ передъ царскими вратами читає?

Вѡдп. Молитвы тѣ означають, що
священникъ вставляє ся за упавшимъ

родомъ людскимъ, щобы Богъ не судивъ рѣдъ людскій по справедливости лишь по милости своей, та щобы выслухавъ нашѣ молитвы.

25. Пыт. Якъ называютъ ся тѣ молитвы?

Вѣдп. Тѣ молитвы называютъ ся свѣтильничнѣ.

26. Пыт. Дячего тѣ молитвы называютъ ся свѣтильничнѣ?

Вѣдп. Они называютъ ся тому свѣтильничнѣ, понеже 1) читають ся вже при свѣтлѣ свѣчъ, котрѣ въ церквѣ засвѣчують ся; (особенно же той свѣчки, котру нѣсь дѣяконъ на початку всенощного и кликавъ: востаните);

2) дятого, що мѣстять въ собѣ такожь подяку за свѣтло нѣчне, и просьбу о пѣсланѣ намъ свѣтла духовного, просвѣчающого душѣ нашѣ, щобы мы законъ Божій пѣзнали, и въ свѣтлѣ заповѣдей ходили.

27. Пыт. Що слѣдує теперъ въ Суботы и передъ праздниками Богородичными? и Святыхъ?

Вѣдп. Теперъ спѣває ся шѣсть першихъ стихѣвъ зъ псалтыри, зачинаючи ся словами: Блаженъ мужъ, иже не идетъ на совѣтъ нечестивыхъ.

28. Пыт, Що додає ся по кождомъ зъ тыхъ стиховъ!

Вѣдп. По кождомъ стиху додає ся слово: „Аллилуя“ щобы прославити Христа Спасителя, совершившого вже наше спасеніє.

29. Пыт. Зъ вѣдки взялись тѣ першіі стихи псалтыра въ вечерни?

Вѣдп. Они взялись зъ вѣдти, що давными часами бувъ звычай перечитувати цѣлу псалтырь въ протягу тыжня, вѣдъ суботы до пятницѣ, длятого на Суботу припадавъ першіі псаломъ, котрый власне тими словами „Блаженъ мужъ“ зачинаєсь.

30. Пыт. А длячого той першіі псаломъ спѣваєсь такожъ передъ святыми Богородичными и Святыхъ?

Вѣдп. Тому спѣваєсь вѣнъ передъ тими Святыми, понеже три першіі псалмы прославляютъ Христа що має прійти, а власне та часть вечерни представляє нимъ рѣдъ людскій, ожидающій Спасителя.

31. Пыт. А чому передъ праздниками Господскими не спѣваєсь „Блаженъ мужъ.“

Вѣдп. Передъ Господскими Святыми не спѣваєсь, понеже вже въ тропаряхъ и стихирахъ споминаєсь о приходѣ Христа Спасителя.

32. Пыт. Що означають ті чотыри псалми 140, 141, 129 и 116, котрі тепер спѣвають ся и читають ея.

Вѣдп. Ті псалмы выражають чувство покаянне, они наминають, що якъ Адамъ каяти ся бувъ повиненъ, коли согрѣшивъ, такъ и мы каяти ся повинні, коли пѣдъ конецъ дня, нагадуемъ собѣ конецъ нашего жия.

33. Пыт. Що маемъ запримѣтити, що до выголошеня тыхъ псалмѣвъ?

Вѣдп. Се мусимъ запримѣтити, що 1) два перші стихи першого псалму спѣвають ся пѣсля одного зъ вѣсѣмъ гласѣвъ; именно стихи: 1. Господи возвахъ (взываю) къ Тебѣ, услыши мя, вонми (выслухай) гласу молитвы моея, егда воззову (кличу) къ Тебѣ. 2. Да исправится молитва моя, яко кадило предъ Тобою, воздѣянiе (пѣднесене) руку моею, жертва вечерняя."

2) Що концеві стихи четвертого псалма переплѣтають ся спѣвомъ стихирь.

34. Пыт. Якъ называютъ ся ті стихирь?

Вѣдп. Ті стихирь называютъ ся „стихирами на Господи возвахъ."

35. Пыт. Що означае, що ті стихи

псалма старо-завѣтнаго, переплѣтають
ся стихирами ново-завѣтными?

В ѣ д п. То поперемиѣнне спѣване озна-
чае 1) що якъ зоря сонце, такъ давнї
пророцтва предѣишли тайнамъ нового за-
вѣта;

2) що законъ старый годить ся зъ
старымъ, пѣсля слѣвъ Христа; „Не при-
дохъ разорити законъ, но исполнити.“
(Мат. 5. 17.)

36. П ы т. Що означае каджене при-
тыхъ псалмахъ?

В ѣ д п. То кадило 1) нагадуе намъ
кадило старозавѣтныхъ жертвъ; 2) выра-
жае нашія моленія, котрі нехай будуть
Богу прїятні, якъ и кадило.

37. П ы т. Що робить священникъ по
укѣнченю стихиръ?

В ѣ д п. Священникъ надѣвши фелонъ,
отвирае царскїи дверѣ, всипае кадило до
кадильницѣ и творить **Входъ**, т. е. дер-
жачи кадилницю зъ опущеными въ долину
руками обходитъ въ около престолъ, вы-
ходитъ побѣчными дверми на церковь и
вертае въ царскїи двери. Ставши въ две-
рехъ выголошае: „Премудрость про-
сти“ (т. е. стойте и уважайте, бо буде слѣ-
дувати щось важнаго: т. е. премудрость).

38. Пыт. Що спѣвають пѣвцѣ въ вѣд-
повѣдь на сѣ слова?

Вѣдп. Пѣвцѣ спѣвають слѣдуючу пѣ-
сню, уложену святымъ мученикомъ Ати-
ногеномъ († 169 при цѣсарю Северѣ) а
введену въ вечерню св. Софроніемъ († 638)
патріярхомъ Іерусалимскимъ, котра зву-
чить: „Свѣте тихій! свѣтлыя славы, без-
смертнаго Отца небеснаго, свѣтаго, блажен-
наго Іисуса Христа! Пришедшѣ солнцѣ на
западѣ, видѣвши свѣтъ вечерній, поемъ От-
ца и Сына и свѣтаго Духа Бога; достойны
бо еси пѣтъ быти гласы преподобными,
Сыне Божій животъ дай всемъ міръ, его-
же ради весь міръ славить. Гл.

39. Пыт. Яке есть значене сеи гар-
нои пѣсни?

Вѣдп. Значене сеи пѣсни есть слѣду-
юще: Увидѣвши при заходѣ сонця свѣтло
вечѣрне, нагадуемо собѣ на свѣтло пра-
вды, свѣтъ отъ свѣта, котрымъ есть
Іисусъ Христосъ, Сынъ Божій, и приво-
симо ему честь и славу, а заразомъ и
всѣмъ тремъ особамъ Божиимъ: Отцю, Сы-
ну и святому Духу.

(Дальше буде.)

Що то за красне дѣло сповнити церк. заповѣдь и должнѣсть свою.

Одному владѣющему князеви, котрый не належавъ до нашої католической Церкви, прійшлося разъ, въ дорозѣ черезъ Францію, гостити въ домѣ одного знатного пана — католика, и бути у него на обѣдѣ въ пятокъ. Господарь дому знавъ о приѣздѣ князя, и принявъ его со всѣми належащими ся почестями, но обѣдъ давъ ѣмъ изъ самыхъ постныхъ стравъ. Межи гостями, сидѣвшими при столѣ, найшлись гдѣякѣи такѣи особы, котрѣи шепотомъ собѣ бесѣдовали, що господарь постного обѣду князеви — некатолику не повиненъ бувъ бы дати. Коли господарь дому негодоване гдѣякихъ изъ гостей зауважавъ, промовивъ ѣмъ безбоязненно до высокого и благородного гостя такъ: „Мѣи князю! За предложенѣи вамъ стравы вы, надѣ-

юсь, не будете на мене огорчені. Законъ церкви до котрой я належу, не позволяе менѣ, дати до стола днесь, въ пятокъ, мясныхъ стравъ. И хотя якъ высоко почитаю тебе, моего вседостойного гостя, все таки не мѡгъ я осмѣлится церковну заповѣдь зломити.“

На сію промову господаря давъ князь такій отвѣтъ, якого гостѣ не надѣялись: „Въ вашѡмъ домѣ, почтеннѣйшій господарю, пощу я охотно, бо почитаю высоко такихъ людей, котрі всѣ законы исполняютъ. Щасливый той владѣючій князь, котрый для пѡддержки своей поваги и своего престола такихъ пѡдданныхъ має, котрі Господу Богу и Ёго церкви вѣрно служатъ, а черезъ то певно и для своего императора послушными и вѣрными суть.“

И по правдѣ! Кто послушною и вѣрною дѣтиною своей церкви есть, той сповняе певно вѣрно и заповѣди

Божій, — онъ служить вѣрно и своему владѣтелю.

Одинъ безбожникъ сказавъ разъ : „Кто заповѣди Божій сповняе, на того Богъ не буде гнѣватись за переступлене заповѣдей церковныхъ.“ На то отвѣвъ ему другій, честный и богобоязненный чоловѣкъ : „Я еще не видѣвъ, щобы умѣвъ той заповѣди Божій сповняти, кто церковный собѣ легковажитъ.“

Давными часами, за владѣнія римскаго цѣсаря Марка Аврелія, готовились Римляне до вѣины съ Германами (нѣмцами). На самой граници межи державою римскою и германскою стояла величава крѣпость, въ котрой поставлено славнаго римскаго воеводу съ добрымъ и численнымъ войскомъ, щобы напади нѣмецкаго войска на римскіи области отражавъ. Вождь римскій бувъ славный не только тымъ, що славный умѣвъ битвы ставати, но и тымъ, що державъ своихъ

жовнѣровъ въ послушѣ и порядку. На назначенныхъ мѣстцахъ крѣпости стояли якъ день такъ нѣчь жовнѣри на чатахъ. Щобы они свою службу вѣрно сповняли, ходивъ воевода часто на контролю, якъ въ день такъ и въ нѣчи, а всегда несподѣвано. Часами застававъ воевода жовнѣровъ на чатахъ (особенно пѣзно въ нѣчи) то дрѣмающихъ, то сидящихъ. Но одинъ жовнѣръ, котрый всегда въ нѣчи, и то на дуже недогѣднѣмъ мѣстци, на чатахъ, стоявъ, бувъ такъ точный въ своей службѣ, що николи не потребавъ воевода его ганити. Одного разу въ нѣчи, заставши того жовнѣра сновъ въ порядку на своемъ мѣстци, промовивъ до него воевода:

— Ни одинъ изъ жовнѣровъ не робить свою службу на чатахъ такъ вѣрно якъ ты. За то мушу тебе похвалити. А довго служишь ты пѣдъ моею командою?

— Около десять лѣтъ, отвѣтивъ жовнѣръ.

— А бувъ же ты коли караный?

— Николи.

— И ты остаєшь за всѣ роки вѣрной службы лишь простымъ жовнѣромъ?

— Я о авансы не старавъ ся.

— Чому? Авансъ заслуженый за-спокоиває чоловѣка и ободряє его до дальшой вѣрной службы. Завтра згосишь ся до мене по золотый на-раменникъ. Се буде первый твоѣй авансъ.

На тѣ слова воеводы жовнѣръ не заявивъ якої то радости; онъ не подяковавъ навѣтъ воеводѣ за ласку. Такий поступокъ жовнѣра удивувавъ воеводу дуже, а онъ подумавъ собѣ: „Гдесъ я уже знавъ такихъ людей, що о земскѣй почести не дбали... Ага! Се було въ Римѣ: всѣ христіане смѣялись звычайно изъ земскихъ почестей и богатствъ. Може жовнѣръ сей христіанинъ?“ Послѣ той думки сказавъ воевода въ голосъ: „Ты певно христіанинъ.“

— Такъ, сказавъ жовнѣръ зару-

мянѣвши, „но мое христіянство не перешкоджає менѣ вѣрно вамъ служити.“

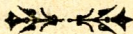
— Я вижу то, но чи знаєшь ты о тѣмъ, що я довженъ тебе яко христіянину послати до Риму, щобы тамъ тебе въ цирку дикій звѣрѣ розбѣрали.

— Га! если римске право такъ своимъ вѣрнымъ жовнѣрамъ платить, то я готовъ и тоту платню принять.

Надъ тыми словами задумавъ ся воевода глубоко, а по хвили сказавъ еще разъ: прійдешъ по нараменникъ!

Вотъ що значить вѣрно исполнене своихъ обовязкѣвъ!

Г. А. П.

Исправлене ошибки: Въ ч. 1. „Мис. кн.“ на 1903 годъ мае бути на стр. 19 въ ст. ѡтъ 16 до 25 вмѣсто слѣдѣ: „до 1898 року, а ѡтъ того року, т. е. ѡтъ каноничной визити Еп. Константина Чеховича, яко крылошанинѣ, уже повныхъ 48 лѣтъ“ — такъ: „до 1894 року, а ѡтъ того року, т. е. ѡтъ 50 лѣтного юбилея своего священства (за признательностью ѡтъ Еп. Юліяна Целеща) яко крылошанинѣ уже полныхъ 48 лѣтъ.

Г. А. П.

Каинъ и Авель.

о. М. Кинашъ.

Въ нагороду за пильнѡсть въ науцѣ, одержавъ Ивасъ въ краснѣй рам-ки оправленый образъ, представляю-чій жертву Каина и Авля.

Каинъ клячавъ передъ жертovní-комъ, очи спустивъ въ землю а лице его було блѣде и зажурене. Побожный Авель такожь клячавъ передъ своею жертвою а его руки були зложенѣ на грудехъ, лице погѡдне, ясне а очи по́днесенѣ въ гору — до неба. Зъ ли-ця и очей пробивала ся невиннѡсть и чистота сердца.

Велика була радѡсть Ивася зъ та-кого красного дарунку, тѣшивъ ся сердечный и по кѡлька разѡвъ огля-давъ свою заслуженину. Прійшовъ вечеромъ батько а довѣдавшись о пильности своего школяра, такожь по-хваливъ добру дитину. Дивить ся И-васъ на образъ, дивить тайъ звертае-ся до батька и каже:

— Татуню! чому дымъ зъ жертвы Каина не иде въ гору такъ якъ зъ жертвы Авеля ино стелить ся по земли?

— То такъ мѡй сыну! — вѡдно-вѣдає батько — жертва Каина Богу не подобала ся, тому небо не хоче ю прийняти и дымъ стелить ся землею. Господь Богъ цѣнить жертву чоловѣка пѡсля того, зъ якимъ серцемъ вѡнъ ю принѣсѣ, чи щирымъ чи лише за напасть або про людске око. Каинъ бувъ злый, захланый, не мавъ любви до Господа Бога а жертву не принѣсѣ радо але отъ такъ гейбы зъ мусу, тому то Господь погордивъ нею, не принявъ и дымъ стелить ся по земли. Противно жертва Авеля стала ся Богу мила бо его сердце було невинне, побожне и дымъ несе ся въ гору, до неба. Подѡбно якъ зъ тыми жертвами має ся рѣчь и зъ молитвою людей. Давно приносили люде жертвы зѡ збѡжа, зъ волѡвъ, овецъ, ягнятъ и то все палили; а теперъ Го-

сподь не жадає „жертвъ цѣлопаленя“ для Него найкрасша жертва — молитва, бо въ св. писмѣ стоить: „жертва Богу духъ сокрушенъ, сердца сокрушенна и смиренна...“

Але и молитва не кожда Богу подобає ся. Памятай сину! що Господь не дивить ся на „великихъ слѣвъ, велику силу“, не въ „многоглаголенію“ лежить вартѣсть молитвы, але взирає Господь на сердце чоловіка. Если ты молишь ся а при тѣмъ мислишь о Бозѣ, свою душу піднесешь до Бога, свое сердце вѣдѣрвешь вѣдъ тои землѣ а звернешь до Бога, то твоя молитва має силу, надає жите, оживотворяє кожде слово твоеи просьбы, така молитва, хочъ зъ землѣ выходить але не стелить ся землею, ино несе ся въ гору, пробиває хмары а ангелы небеснѣй заносять ю передъ престолъ божій, а милосердный Господь выслухає твою просьбу и дасть тобѣ о що просишь.

Если же ты устами шепчешь мо-

литву а сердце твое далеко вѣдстоить вѣдъ Бога, если ты языкомъ говоришь слова а мысли гонять по господарствѣ, по поляхъ и сѣножатяхъ, то пуста твоя работа, шкода часу, бо цѣла молитва то самѣ мертвѣ слова, безъ вартости и значѣня. Ты молишь ся, просишь але чого, самъ не знаешь, бо о тѣмъ не думаешь.

Памятай сыну, що молитва то пѣднесене духа до Бога, тымъ то при моленю треба забути о всѣмъ, на тую хвильку забудь о забавѣ, о школѣ, забудь о мнѣ о мамѣ а всю свою увагу зверни на Бога, всю свою душу згтопи вѣ Бозѣ. Нарѣкають — моя дитино — люде що Господь не выслухуе ихъ просьбъ; та якжежь мае выслухати, коли они Бога легковажать; у нихъ вартѣйша господарка, завтрѣшний ярмарокъ, для газдынѣ вартѣйшій наставлений обѣдъ при огни, якъ самъ Господь. Они при молитвѣ о всѣмъ тѣмъ мыслять ино не о Бозѣ, до котрого нѣбы молять ся,

Если люде будуть добре просити, щиро молити ся, то певно Господь выслухає ихъ голосу, бо Христось не на дармо сказавъ: всьо, що лише просити будете вѣдь Бога въ имя мое дасть вамъ Богъ.

Розважъ тоє добре!
зъ ПРАКТИКИ ЖИТЯ.

Герамбъ, котрый бувъ австрійскимъ генераломъ а потѣмъ покинувъ свѣтъ и войскове жите, въ котрѣмъ неразъ розкидавъ грошѣ на веселѣ забавы, оповѣдає о собѣ такъ: „Коли я бувъ въ св. земли, выѣхавъ я одного полудня конемъ до церкви св. Иліи, щобы єи оглянути. День бувъ дуже горячій и менѣ дуже хотѣлось воды. Щобы заспокоити жажду, выймивъ я помаранчу а скѣрку кинувъ

на землю. Нагло почувъ я крикъ, оглянувъ ся и побачивъ двѣ убогѣ жѣнки, котрѣ спорили съ собою о скѣрку зъ помаранчѣ, котру я выкинувъ. Одна зъ нихъ мала на плечахъ малу дитину. О, якъ карыдостойнѣ, выдали ся менѣ непотрѣбнѣ и глупѣ выдатки, котрѣ я поробивъ жиючи на свѣтѣ. Кровь стяла ся менѣ на гадку, якъ велике число несчастливыхъ, котрымъ я мѡгъ бувъ помочи, еслибы я бувъ не робивъ пустыхъ, непотрѣбныхъ выдаткѡвъ“.

А мы Русины скѡлько то не пускаемо гроша на пуге и грѣшне пїяньство? Скѡлько то добра можна бы за тоє здѣлати и скѡлько обтерти слезъ!?...
о. С. Д. зъ Б.

Въ якій спосѣбъ совѣсть тупѣе? (каменѣе)

Совѣсть остерѣгае, ганить, побуждае, хвалить. Она дѣлае подобно якъ щирый пріятель. Вѣнъ то навчае, заохочуе, перестерѣгае, або ганить. Если ся его щирои рады не слухае, его науки не принимае, его пересторогу вѣдкідае, тогды вѣнъ вѣдтыгае ся, стае ся огляднѣйшимъ а въ кѣнци замовкне цѣлкомъ и полишае легкодушного пріятеля его власнымъ поглядамъ, дае ему попадати въ грѣхи, шобы вѣнъ черезъ шкоды опамятавъ ся. Такъ само дѣлае и совѣсть. Если ся ей голосу не слухае, то она въ кѣнци замовкне и полишае чоловіка его грѣшнымъ выбрикамъ, шобы ся черезъ злѣ наслѣдки грѣхѣвъ опамятавъ — що однакъ дуже рѣдко ся дѣе — позаякъ Г. Богъ тихъ, до котрыхъ вже не промавляє черезъ

ихъ совѣсть, вѣддавъ заслѣпленю а
радше закаменѣлости.

Іосифъ Выгнаньскій.

Для старыхъ и молодыхъ.

**Злі гадки и пожаданя треба
сейчасъ вѣдганяти.**

Єсли намъ на одежи паде искорка о-
гню, то ю сейчасъ скидаємо або приду-
шаємо. Такъ само повиннисьмо поступати
такожъ зъ злыми гадками и пожаданями
т. є. повиннисьмо ихъ сейчасъ вѣдганяти.
Искра бо запалює одєжу, а зла гадка чи
пожаданє псує душу и веде до грѣха.

І. В.

Зъ ласкою Божою треба содѣйствовати.

Кто має багато грошей, то дає ихъ
на процента; а тѣ процента приносять
знова процента. Такъ само має ся рѣчь
зъ ласкою Божою и зъ содѣйствіємъ зъ
нею. Кто содѣйствує зъ ласкою Божою,

той выконує добрі дѣла а знова тѣ добрі дѣла выслугують для него нові ласки. Въ мѣру того, якъ тѣ ласки збѣльшують ся, выконує онъ дальше нові добрі дѣла и чесноты и въ той способъ иде той прирѣстъ въ ласки и заслуги ажъ до смерти — если чоловікъ лишъ вытреває въ станѣ ласки.

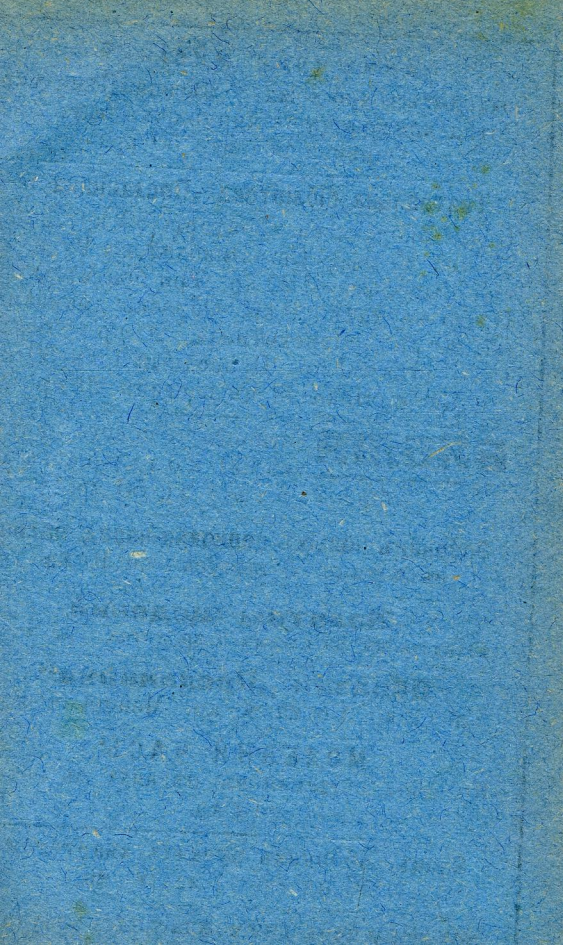
I. B.

Пѣстъ проганяє нечисті гадки и пожаданя.

Если якій цѣсарь хоче здобути неприятельске мѣсто, то вѣнъ передовесѣмъ вѣдтинає мешканцямъ того мѣста всѣ средства до житя и воду, щобы голодомъ и жаждою присиловати ворогѣвъ до поѣдданя ся. Такъ само — если ты постишь и терпишь голодь — то ослабляешь похоти тѣлесні, котрі вкѣнци стратять свою силу насупротивъ твоеи души. Но, що єсть сильнѣйшимъ вѣдъ льва? Ничъ! А прецѣнъ голодь жене его до клѣти и обезсиляє!!

I. B.

Книжочки мисійні

выходять точно кожного мѣсяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Вишлеемска, ораторія 30 кр.; ноты до ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Выворожила. 20-кр., Три брати 20 кр., Пекло въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичнѣ. 20 кр., Перехитрила. 20 кр. Іосифъ въ Єгиптѣ 30 кр. Праведный Іовъ 30 кр.
Св. о. Николай въ гостинѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта въ 50 кольоровыхъ образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденні

съ додаткомъ катихизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Менші 50 кр.

МОЛЕБНІ ЧАСЫ.

Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ нотами 10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ русскихъ квартетовъ (50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковні можна у насъ получить.

1903.

Число 3.

КНИЖОЧКА
*
МИСІЙНА.

— † Цѣна 3 кр. † —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ВЪ ПЕЧАТНѢ І. ЛАЗОРА

1903.

1891

THE
MILITARY

1891

THE
MILITARY

РѢкъ 1903*

КНИЖОЧКА МИСИИНА.

Число трете.

Накладомъ свящ. Л. Джулынского

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИИНЫ“

выходятъ каждого мѣсяця и стоятъ рѣчно:

по 10 що мѣсяця: 3 зл. 60 кр.;

по 5 що мѣсяця: 1 зл. 80 кр. Поодинокіи числа по 3 кр.

❖ Менше якъ 5 не посылае ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печати І. Лазора передше Н. Джулынского.

1903

Св Іоаннъ Креститель.

Страстна пѣснь.

Глянь душе грѣшна,
Ось передъ всѣмъ людомъ
Судить Иисуса
Пилать своимъ судомъ,
Хоть Го святымъ зве
И руки вмывае,
Кровь неповинну
На смерть осуждае!...

Крестъ вже готовый,
О Боже мой милый,
Чи го донести
Будешь Ты мавъ силы?
Сежь грѣхи нашѣ,
Що мѣры не мають,
Крестъ сей тяженькій
На Тебе вкладаютъ!...

Плачмо, о^ѣплачмо
 И биймо^ѣ ся въ груди,
 Най^ѣ для Іисуса
 Хоть се н^ольговъ буде,
 Що съ жалемъ щирымъ
 Въ покутѣ, съ слезами
 Крестъ нашъ несе мо
 Іисуса слѣдами!...

І. Я. Л.

ПОКАЙТЕ СЯ!

Читаня духовніи о св. сповѣди.

Мы уродились въ грѣсѣхъ первороднѣхъ и съ тымъ грѣхомъ не моглибысьмо були пойти до неба, бо „ничого скверного не вѣйде до царства небесного“. Отъ того грѣха выбавивъ насъ І. Христосъ своею смертію на крестѣ и о-творивъ намъ дверѣ до царства Божого. Та що намъ зъ того, що мы очищеніи отъ грѣха первородного, если маемо свои власніи тяжкіи грѣхи, котріи мы вже саміи по

св. крещенію учинили! А щожъ намъ теперъ робити, щобы бути спасенными?

Суть тѣлько двѣ дороги, котрѣ вѣдуть до царства небесного: дорога невинности и дорога покуты. По грѣху тяжкѣмъ лишаєсь тѣлько тая друга дорога, дорога покуты въ Тайнѣ Покаянія. „Кому ѡтпустите грѣхи, будутъ ѡтпущеніа а кому затримаєте, будутъ затриманіа. Що вы звяжете на земли, буде звязано и на небесѣхъ...“ Тыми словами давъ Г. І. Христосъ власть Апостоламъ и ихъ наслѣдникамъ епископамъ и священникамъ ѡтпускати грѣхи. Но чи кождоу чоловікови и кождый грѣхъ може бути ѡтпущеный? Такъ єсть! кождоу чоловікови и кождый грѣхъ, если тѣлько правдивый жалъ за грѣхи возбудимо въ нашѣмъ серцю. Где нема жалю правдивого, тамъ нема и ѡтпущенія грѣхѣвъ. Не досыть єсть вызнати всѣ грѣхи на сповѣди и чинити покуту, але найважнѣйшою рѣчею єсть взбудити правдивый жалъ въ серцю за тое, що мы Г. Бога, яко найсправедлившого Судію и найдобротлившого нашего Отця, грѣхами нашими образили. Може бути ѡтпущенє грѣхѣвъ при сповѣди безъ признаня грѣхѣвъ, если

тоє визнає єсть не возможнымъ, але нѣ-
коли не може бути ѡтпущенія грѣхѡвъ
безъ жалю. Якъ хвороба тѣла лѣчить ся
лѣками противными, такъ хвороба душѣ,
то єсть грѣхи, лѣчатъ ся болестію и жа-
лемъ. Св. Григорій мовить, що сповѣдь
безъ жалю тымъ єсть для душѣ, чимъ ра-
да хотяйбы найлучшого лѣкаря безъ ужи-
тя приписаного лѣкарства. Згадаймо на
деякі примѣры: Юда Искаріотскій визна-
вавъ свѡй грѣхъ: „Согрѣшивъ, продавъ
кровь невинну“ казавъ ѡнь, но чи тоє его
спасло? Противно, сей розбѡйникъ на кре-
стѣ не визнававъ подрѡбно своихъ грѣ-
хѡвъ а тѡлько широко жалувавъ и кликавъ:
„Помяни мя Господи!...“ и зѡставъ
выслуханый и принятый до царства небе-
снаго, хотяй бувъ злодѣй и розбѡйникъ.
„Днесъ со мною будешь въ раю“
сказавъ до него І. Христосъ. Жаль пра-
вдивый змазує и найтяжшій грѣхи и очи-
щає душу хотяй бы и наибѡльшого грѣ-
шника. Або згадаймо собѣ за блудного
сына: Для того, що жалувавъ широко за
свѡй грѣхъ, то и отецъ простивъ ему все,
принявъ ласкаво назадъ за сына и бувъ
ему єще милѣйшимъ, якъ передъ тымъ.
Або Марія Магдалина? Она була велика
грѣшница; але коли упала до нѡгъ Іису-
совыхъ и зъ великого жалю стала слезами

обливати и волосемъ обтирати ноги Ёго, дѣлаючи ѡтпущеня всѣхъ грѣхѡвъ, бо І. Христосъ сказавъ до ней: „Ѡтпускають ся тобѣ грѣхи, иди въ мирѣ!“ І. Христосъ каючимъ ся грѣшникамъ звичайно прощавъ и казавъ: „Иди и не согрѣшай бѡльше!“ Подѡбно и св. Петръ: Три разы ѡтрекавъ ся Христа, але широко жалувавъ: „Плакася горко“ каже св. письмо. Такъ подѡбно и царь Давидъ оплакувавъ грѣхи свои черезъ цѣлителей. Отожъ знаймо о тѡмъ, що жаль правдивый въ сповѣди торѣчь найважнѣйша. Пророкъ Езекииль повѣдає: „Дѣлайте покаянiє за всѣ неправости вашѣ, а я дамъ ся вамъ переблагати, дамъ ся перепросити и ѡтпущу вамъ грѣхи вашѣ“. — „Аще не покаетесь, вси такожде погибнете“ повѣдає письмо святе. Жида гадали, що до жалю за грѣхи выстарчить имъ роздирати одежу свою, але І. Христосъ сказавъ имъ: „Роздирайте сердца вашѣ а не одежи вашѣ“. Дятого, колибы ктось якiйсъ грѣхъ и забувъ вызнати на сповѣди, то сповѣдь есть важна, если тѡлько жаль есть правдивый. Тѡлько колибы ктось якiйсъ грѣхъ затаѣвъ съ умысломъ, тогды така сповѣдь не приносить нiякого пожитку а есть радше обра-

зою божою. Грѣхъ конечно треба визна-
ти, бо така есть воля Божя. „Аще испо-
вѣдуете грѣхи ваши, вѣренъ
есть и праведенъ Господь, да
оставить намъ грѣхи наши и
очистить насъ“ — мовить св. Ап.
Іоаннъ. Ничого въ свѣтѣ не повинно насъ
отвести отъ того, щобысмы грѣхѡвъ на-
шихъ не визнали на св. сповѣди. Великій
то нерозумъ грѣхи на св. сповѣди зата-
ювати. А якажъ то ласка и потѣха че-
кае людей тыхъ, що ся добре исповѣда-
ли! О тѡмъ мовить св. Іоаннъ Златоустый
такъ: „Колибы якого злодѣя хотѣли увѡль-
нити отъ шибиницѣ, щобы тѡлько визнавъ
передъ всѣми свою вину, чижъ бы того
заразъ не здѣлавъ? Не зважавъ-бы на
встыдъ, щобы тѡлько ратувати житє. Грѣ-
шникъ сказаный есть на шибиницю пекла,
виненъ есть образы Божого величества.
Щобы узыскати ласку нескѡнченого вели-
чества Божого, мае учинити тѡлько вы-
знане грѣхѡвъ и то не явне, голосне, але
потаемне. Але идѣмъ дальше: Колибы су-
дїя великому збродняреви надавъ легку
кару а потому его численными обыскавъ
добродѣйствами, взбогативъ скарбами, по-
чтивъ ласкою королевскою, чижъ не посѣ-
давъ бы ся зъ удивленя? — Власне тоє
само дѣе ся при сповѣди: бо ту силою

Тайны Покаянія кара вѣчна замѣняєсь на дочасну, вина грѣху знищена и забута, пріязнь Божа привернена, право до дѣдицтва и царства небесного черезъ грѣхъ утрачене, на ново ѡтзыскане“. — А ту не одному ажъ духъ запирає коли хоче грѣхъ визнати. А знаєшь що се такого? Слухай, що мовить св. Августинъ: „Діаволь то якъ-бы за серце тебе стискає, щоби тебе ѡтвести ѡть сповѣди а ты знай, що тое походить ѡть зрады діавольскої, бо діаволь радъ бы надъ твоєю душею силу заховати...“ Дальше мовить сей великій учитель церкви: „Молю тебе Христіянине не бѣй ся сповѣдати“, здѣлай не тое, що ся діаволу подобає, але надъ чимъ урадує ся цѣле небо, бо якъ повѣдає св. письмо: „бѣла буде радѡсть на небеси надъ однимъ грѣшникомъ каючимъ ся, якъ надъ девятьдесять девять праведныхъ“. Сей встыдъ грѣхи свои на сповѣди визнати, походить ѡть діавола: коли чоловѣкъ грѣшить, то діаволь єму встыдъ ѡтбирає, але коли сповѣдаєсь то повертає єму назадъ сей встыдъ, щоби не визнавъ грѣхѡвъ своихъ и бувъ разсѣмъ съ нимъ на вѣки проклятымъ. Прекрасно мовить св. Августинъ: „Не всты-

дай ся на себе вызнати передь однимъ, чогось не встыдавъ ся чинити не передь однимъ и не съ однимъ. Бо людска есть то рѣчь согрѣшити, християньска зъ грѣхѡвъ повстати а дїавольска въ грѣхахъ перебувати. Чому встыдаєшь ся сповѣдати, чого учинити не встыдавъ ся? Лучше передь однимъ чоловѣкомъ троха встыду понести, якъ въ день суду передь всѣми людьми, середь ганьбы и осуженя, усыхати ѡтъ смутку во вѣки“. Для грѣшного чоловѣка — пѣсля слѡвъ св. Августина — котрый якъ бы плывучи по бурливѡмъ морі житя, розбивъ корабель своєї невинности о скалу грѣха, добра сповѣдь есть одинокою дошкою, на котрѡй доплыти може до пристани вѣчної щасливости, а мовячи по престу: Той, котрый черезъ грѣхъ зѡйшовъ зъ дороги невинности, тогды тѡлько може бути спасенымъ, если удасть ся до покаянїя и черезъ щиру сповѣдь поєднаєсь съ Богомъ. „За правду повѣдаю вамъ, если не навернете ся и не станете ся яко дѣти не вѡйдете до царства небесного“, мовить Господь у св. Матѡея. Г. Богъ не хоче смерти грѣшника, але щобы навернувъ ся и живъ.

Деякї вже такъ дуже усомнѣли ся о милосердію Божѡмъ, що кажуть, що имъ

Г. Богъ не ѡтпустить для великости и тяжести ихъ грѣхѡвъ. Не оденъ повѣдає: для мене нема вже прощєня! Отже знай чоловѣче, що милосердіє Боже бѡльше якъ грѣхи цѣлого свѣта и що І. Христосъ прійшовъ, щобы ѡтшукати и спасти погибшого. Та колибы душа наша чорна була ако уголь, Богъ ю выбѣлить яко снѣгъ. Св. Августинъ каже: „Якъ шматы чорні и брудні въ папѣрни перемѣнюють ся въ папѣрь бѣлый, такъ душа людска омаре-на беззаконностями бѣлѣє въ св. Тайнѣ покаянія“. Та коли Г. Богъ простивъ тому розбѡйникови на крестѣ, коли простивъ Маріи Магдалинѣ, великѡй грѣшницѣ та и другимъ великимъ и тяжкимъ грѣшникамъ, то певно и тобѣ простить, ѡтпустить и дарує всѣ провины, если тѡлько щирымъ сердцемъ каяти ся будешъ своихъ грѣхѡвъ и щиро навернешъ ся до Бога. Святый Августинъ повѣдає: „Колись ся усомнѣвъ о собѣ для великости своихъ грѣхѡвъ, то тымъ скорше можешъ надѣятись прощєня, бо тымъ бѡльше буде Богу хвала, скоро тобѣ грѣхи простить, чимъ они зуть бѡльшій и страшнѣйшій; подѡбно якъ лѣкарь, котрый вылѣчить хоробу тѣла, тымъ бѡльше его хвала, чимъ бѡльше о житю хоро-го вже усомнѣлись“. А ты може и нѣколи о тѡмъ и не подумавъ, якъ то великимъ

есть зломъ жити въ грѣсѣ и не очиститись зъ него? Грѣхъ смертельный есть наибольшимъ зломъ, наибольшою недолею, наибольшимъ несчастемъ, котре може упасти на душу нашу. „Вы зъ отца діавола есѣте“... „Одень отъ васъ діаволь есть“ повѣдає І. Христосъ о грѣшникахъ, що св. Оома въ той спосѣбъ выкладає, що бути діаволомъ ничего не есть, якъ бути сотворѣнемъ разумнымъ и мати на собѣ грѣхъ смертельный.

Коли же грѣхъ такъ великимъ есть несчастемъ, то повиннисьмо чимъ скорше сей тягаръ скинути зъ нашего сердца а до сего потреба за помочію ласки божои зробити якъ найдокладнѣйшій обрахунокъ своєї совѣсти. Занѣмъ зачнешь дѣлати сей обрахунокъ, упадь на колѣна передъ величествомъ Божиимъ и проси о помѣчь Духа святого, щобы тебе просвѣтивъ, научивъ, давъ пѣзнане грѣхѣвъ, щобысь гѣдно и достойно мѣгъ ѣтиправити сповѣдь святу. Тое здѣлавши перейди мыслею ти мѣся, на котрыхъ ты бувавъ, ти особы, съ котрыми пристававъ, ти sprawy, котрыми ся займавъ ѣтъ остатнои сповѣди, уважаючи пильно, чи тобѣ совѣсть не дѣлає якихъ закидѣвъ, въ чѣмъ бысь провинивъ ся противъ Бога,

противъ ближнего и противъ себе самого
 не лишъ въ дѣлахъ, але и въ словахъ и
 мысляхъ, бо и добровольнѣи злѣи мысли и
 пожаданя суть „мерзость Господе-
 ви“. Здѣлавши належитый обрахунокъ
 совѣсти, належитъ взбудити въ собѣ щи-
 рый жаль за грѣхи, безъ котораго, якъ
 вже сказалисьмо, нема отпущеня грѣхѣвъ.
 Жаль той потреба конечно взбудити въ
 собѣ передъ разрѣшеніемъ священника,
 если вже не передъ самымъ признаніемъ
 грѣхѣвъ. Сей жаль то бѣль душѣ, обри-
 джене, ненависть и огида грѣха, котораго
 пѣзналисьмо яко образу найвысшого Бога
 и черезъ тоє здѣлалисьмо сильно поста-
 новлене до грѣхѣвъ бѣльше не вертати
 або щиро и статочно поправитись. Если
 по св. сповѣди о поправѣ не думаемо и
 все однѣи и тѣи самѣи, або и гѣршѣи грѣхи по-
 повняемо, въ такѣмъ случаю сповѣдь наша
 до ничога не здалась. Не тяжко унасти
 до нѣгъ сповѣдника; ударити ся въ груди
 и сказати: „жалую, согрѣшивъ емъ“....
 Умѣвъ тоє и Юда сказати!... Щожь зъ
 того за пожитокъ, если не маєшь щирого
 постановленя поправы? Гдѣ ходитъ о най-
 важнѣйшу справу, бо справу спасенія
 душѣ, тамъ належитъ доложити всѣхъ
 силъ, щобы на той дорозѣ утвердитись
 и укрѣпитись.

Щобы сповѣдь була належито ôтира-
влена, потреба на конецъ еще сповнити
надану черезъ сповѣдника покуту. Кромѣ
сего есьмо обовязаніи направити здѣлану
соблазнъ, надгородити шкоду и уживати
всѣхъ способѣвъ до поправы житя.

Такъ отже малибисьмо вже всѣ 5 рѣ-
чей конечныхъ до достойного принятія
Тайны Покаянія: Найперше отже треба
зробити обрахунокъ совѣсти, потому возбу-
дити щирый жалъ за грѣхи; по третє, по-
становити поправитись, четверте, визнати
свои грѣхи передъ священникомъ и по
пяте сповнити надану покуту.

Кожду рѣчь належить съ Богомъ роз-
починати. Не уважай сповѣди святои я-
кобы якусь паньщину, данину, тягаръ, та
не ôтиправляй ю отъ такъ тѣлько для звы-
чаю, для установы... Коли гадаєшь ити до
сповѣди, ôдорви ся на хвильку отъ твоихъ
щоденныхъ занятій, удай ся на мѣсце яке
спокѣйне — чи то въ церквѣ уклякнувши
передъ Найсвятѣйшими Тайнами, чи въ
дома передъ крестомъ. Вѣзми ласки божои
для пѣзнаня твоихъ грѣхѣвъ, щирого ка-
яня и гѣдного ихъ визнання и розпѣчни
обрахунокъ твоей совѣсти. Щобы спо-
вѣдь добре ôтиправити, треба ся выспо-
вѣдати зѣ всѣхъ грѣхѣвъ своихъ, що най-
менше смертныхъ, не опускаючи ни одного.

А щобы зъ нихъ высповѣдатись, треба ихъ найперше пѣзнати. Понеже грѣхъ есть переступленемъ заповѣдей божихъ, то знане тыхъ заповѣдей есть потребне до доброго обрахунку. Та не тѣлько треба пѣзнати самъ грѣхъ але и околичности грѣху такѣ, котрѣ грѣхъ змѣняютъ або тяжкимъ робятъ. Що то значить? Осъ на примѣръ: Не досыть сказати: я укравъ — але богато — чи у богатога чи у бѣднаго; чи въ церквѣ — чи рѣчь святу..., божь то не все однакѣй грѣхъ! Не досыть сказати: я упивъ ся — але треба додати, богато разѣвъ и въ якѣмъ степени. Перейти мусишь всѣ обовязки твои, котрѣ однѣ сугъ всѣмъ, яко людямъ ѡтъ Бога вложенѣ, другѣ тѣлько деякимъ. Инакшѣй обовязки має ремѣсникъ, инакшѣй жовнѣръ, инакшѣй чоловѣкъ молодой, инакшѣй люде въ супружествѣ, инакшѣй обовязки мають дѣти, инакшѣй родичѣ, инакшѣй слуги. инакшѣй паны и т. д. Рахувати ся мусишь не тѣлько зъ грѣхѣвъ власныхъ але и чужихъ, то есть зъ тыхъ грѣхѣвъ, котрыхъ сталисьмо ся поводомъ и причиною. Горе! горе тому, котрый своимъ приклатомъ, своею намовою давъ згѣршене невиннымъ, або котрый въ своей дѣявольскѣй злости инныхъ намавлявъ,

заохочувавъ, помагавъ а може и змушавъ до грѣха!

Потреба, щобы сповѣдникъ ясно мѡгъ прозрѣти твоє сумлѣнє и пѡзнавши успѡ-
собленє твоє, чи єсь, чи не єсь гѡднымъ
до отриманя разгрѣшеня, отвѣтну мѡгъ
тобѣ надати покуту и спасенну удѣлити
науку! На сповѣди ты маєшь все самъ
вызнати, самого себе маєшь оскаржити.
Священникъ може тобѣ допомочи, але на
тое спускатись не належить. Якъ - же хо-
чешь, щобы чоловѣкъ, котрый не мавъ
съ тобою знакомости, котрый тебе може
по разъ першій видить, щобы знавъ о
твоимъ житю, о твоихъ покусахъ, нало-
гахъ, неправостяхъ.... Бєть неподѡбно.
пригадувати грѣшникови на сповѣди всѣ
грѣхи, бо тое ѡнъ самъ повиненъ учинити.

Тѣ коротенькѣй уваги о св. сповѣди
читай самъ уважно и перечитуй єще и
другимъ!

А теперъ съ Богомъ приступай до св.
великодной сповѣди!

Глянь на Іисуса, ось передъ тобою
Той, що словомъ свѣтъ зъ вѣчного звѣвъ,
Мовъ робакъ земный, здоптаний ногою
Припавъ на землю, пѡдъ крестомъ умлѣвъ.
Глянь на Іисуса, глянь на крестъ, на раны
Глянь на кровъ свѣжу, що лєсь по земли

И грѣши далыше! Нехай кождый знае
 Що Ёго катомъ, не другій — а ты!
 Покай ся друже, покай, якъ въ страстей
 Унавъ Спаситель въ болю такъ тяжкѣмъ
 Такъ пѣдъ крестъ св. припадъ и ты нывъ
 Шукай прощенья, шукай ласки въ Нѣмъ!

Церковъ въ Папортнѣ.

Написавъ Г. А. П.

Село Папортно лежить на западъ
 ѿ повѣтового мѣста Добромилъ. Изъ
 Добромилъ вѣдуть въ Папортно двѣ доро-
 ги: одна по надъ потѣкъ Выву черезъ села
 Княжиполь и Кропивникъ, друга же коло
 жуны (копальнѣ соли) Ляцке, черезъ пу-
 стый, ѿтлюдный верхъ. по при единствен-
 ну корчму, званою „мордовнею“. Що на-
 званіе той корчмы историчне, въ тѣмъ не
 можна сомнѣватись: мусѣли коло той корч-
 мы или въ ей комнатахъ дѣятись колись
 то убійства, до котрыхъ причинялось ѿт-
 люднѣсть положеня и корчемнѣ збѣговиска
 пѣякѣвъ изъ села. Дорога коло мордовнѣ

веде тоже и на извѣстне отпустове мѣстце „Пацлавска Кальварія“. Якъ есть крайне лихій доступъ въ Папортно по надъ дуже неспокойный потѣкъ „Вырву“, черезъ котрый треба около 40 разъ переѣхати, такъ прикрывъ есть доѣздъ до села горою про неустающій вѣтровый протягъ, часто дуже сильный, и про великіе болота въ непогодне время, а свѣговіе замети въ зимѣ.

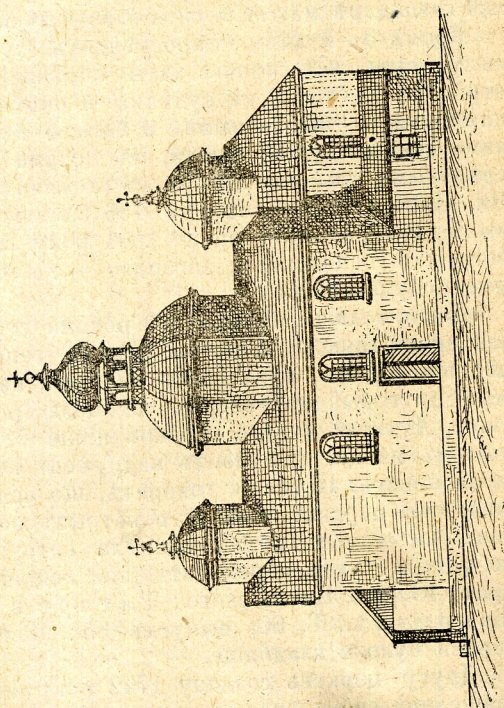
Саме положеніе села Папортно надъ незначнымъ доплывомъ Вырвы есть весьма хороше, бо обнятіе селяньскіе бѣліе хаты густыми садами, съ давна плекаными. Въ лѣтѣ красятъ село численніе луки. Часть орного мѣстцевого поля досыть плодородна, пѣдѣ управу жита и пшеницѣ придавна, друга же часть меныша и ѣтъ села ѣтдалена, годить ся бѣльше тѣлько пѣдѣ овесъ и пасовиско. Но мимо своей плодородности мають папортняньскіе поля тую злу сторону, шо спѣдна верства земли непромакальна, черезъ шо мокрота довго въ верхній верствѣ любить держати ся. Если выпадѣ н. пр. надто сухій или слотливый рѣкъ, то засѣвы на бѣдѣ: они или засыхають или пѣдгнивають, рѣднѣють и малѣють. Значнѣйше сокровище громады состоитъ въ тѣмъ, шо посѣдаѣ она досыть великій яловый лѣсъ, а кромѣ того въ

кѣлькохъ мѣсяхъ березовѣ зрубы, а гдѣ-
якій господарѣ мають и свои власнѣ лѣски.

Кромѣ 3—4 хатъ старосвѣцкихъ, кур-
ныхъ, суть всѣ прочіи хаты новѣйшого
строя, т. е. хаты съ кухнями и свѣтли-
цами, чисто выбѣлеными, и богато ико-
нами святыхъ украшенными, зъ печами о-
грѣваемыми зъ пекарвѣ, и съ коминами.
Въ Папортнѣ, есть теперь 136 замешка-
ныхъ домѣвъ. Въ серпню 1901 року 11
богатыхъ господарѣвъ, погорѣло — но они
уже побудовались.

Давно колись, передъ 170 роками сто-
яла папортнянскѣ церковь пониже тепе-
рѣшной корчмы, при дорогѣ ведущей изъ
села до горы (на сѣверѣ), на полю ро-
дины Дуткѣвъ (число конскрипційне 58),
въ тѣмъ мѣсці, гдѣ стоить водруженъ ве-
ликій крестъ. Преданіе говорить, що спа-
лили тую церковь татаре, о котрыхъ на-
падѣ на село у громадянъ цѣла исторія
зъ устѣ до устѣ переходить (зри изданіе
проф. Юліяна Насальского; Татаре въ
Папортнѣ. Т. 60, выпускъ 35). Коло
церкви було и кладбище.

Другу церковь создану 1742 року на
священническѣмъ полю, надъ берегомъ
потока, коло теперѣшной дзвѣниці, по-
середъ кладбища 1902 року для погреба-
нія умершихъ замкнено. Тая церковь, хра-

Церковь въ Папортнѣ.

ма Успенія Богородицы, постояла до 1883 року. Она була деревляна; въ ней було свѣтла мало, бо дано ёй тѣлько два невеликѣ окна ѡтъ полудня, а одно ѡтъ пѡвночи, но за то голосъ церковного спѣву выдававъ ся въ ней премило, бо сходили стѣны церкви въ серединѣ въ куполь. Въ церкви стоявъ, якъ на давнѣйшій часы, досыть добре мальований иконостасъ. Гдеякѣ части того иконостаса сохрѡвѡють ся въ притворѣ новой церкви, благо-словленою 1888 року до нынѣ. На намѣстныхъ иконахъ того иконостаса написано на долинѣ: „Давъ ѡтмальовати о. Николай Коростенскій, парохъ Папортнянскій съ женою Анною и матерею Тересою 1826 року, за отпущеніе грѣхѡвъ“.

Стара церковь, простоявши 141 лѣтъ, сталась уже такъ дряхлою, що треба було замѣнити ю новою. И создано нову церковь на новѡмъ мѣстѣ, на полю священническѡмъ, по западнѡй сторонѣ дзвѡницѣ, поближе до сельской дороги.

Въ замѣну за нове пѡдцерковне поле купила громада священнику царцелю припирающу до сельской дороги на третѡмъ грунтѣ, изъ поля господарей Давьковыхъ (ч. конскр. 78), за квоту 140 коронѣ.

Рисунокъ новой церкви подано въ сей книжочцѣ.

Она деревянна; стѣны и купулы по бокахъ шальованѣ тертицами и латками. Дахъ купуль, церкви и ризницѣ (закристіи по обоимъ сторонамъ церкви) крытъ цинковою бляхою. Церковне подвѣре обведено парканомъ. Дзвѣница есть еще стара. Она стоитъ за парканомъ, на подвѣрю розѣбраной церкви. Церковь будовавъ майстеръ изъ Рыботычъ, Стефанъ Мельничокъ. Онъ принявъ ся поробити тоже рѣзьбу для иконостаса, головного престола и двохъ побѣчныхъ престолѣвъ; онъ взявъ ся иконостасъ и всю церковь мальнойвати и золотити, прото и выйшла вся работа немудро и не хорошо и не совсѣмъ по требованію обряда. Купулы суть изъ середины закрыты; надъ кораблемъ церкви округлявая повала.

На будову церкви и ея внутренне украшене сложила громада Папортно съ приселками Сопѣтникомъ и Кропивникомъ конкуренційнымъ способомъ суму 7000 коронъ. Изъ той квоты выставало на покрыте церкви лишь стѣлько, що покрыто корабель церкви и пресвитерію гонтомъ. Но за 12 лѣтъ зѣгнивъ гонть майже совсѣмъ. А понеже успѣла церковь за то время узбирати 700 зл. (1400 коронъ), то

здерто въ жовтню 1901 року гонтъ изъ церкви и покрито ю цынковою бляхою.

Теперь носятъ ся прихожане съ гадкою собрати отвѣтну суму грошей, щобы обновити внутренне украшене церкви по наилучшому вкусу и по приписаной формѣ. Для боцного престола приготавлие уже артистъ, Павелъ Богданскій,^м храмову икону: Успеніе Богородицы. Изъ иконъ, попередъ для церкви купленыхъ, заслугоу тѣлько одна на признательность, а именно великій образъ „Тайна вечера“, повѣшена въ пресвитеріи надъ горнымъ сѣдалищемъ, мальована артистомъ Копыстинскимъ.

Кромѣ того постановлено купити великій дзвѣнъ (на 500 кил.) въ Калуши, у г. Серафима, въ той цѣли, щобы громадяне, до всякого богослуженія дуже прилѣжнѣ, всякій разъ завчасу певнымъ знакомъ о началѣ богослуженія дѣзнавались. На тотъ дзвѣнъ зѣбрано уже въ однѣмъ 1902 роцѣ трохи грошей и значную вагу матеріалу

Въ тѣмъ же 1902 роцѣ основано при церкви молоде церковне брацтво и сестричество имени св. Ольги. Въ тото общество входитъ 70 членѣвъ. При всякой церковной церемоніи припинають собѣ члены общества на грудь братске

знамя: бѣльшу, бронзовану, округлу, мѣднѣ блѣху съ вычеканеннымъ крестомъ и словами: членъ братства. — Основане старшого братства и сестричества есть въ работѣ.

Жертвы на церковную тацу падають въ время св. литургіи досыть щедро. При колядѣ въ рѣздвяніи свята приходитъ до церковной касы що року около 80 зл. Кромѣ того удержуе церковь на горѣ, при дорозѣ ведущей на Пацлавъ, каплицю, котра ѿ богомольникѣвъ въ часѣ двохъ ѿпустѣвъ для ней около 50 зл. уѣбирае.

Парохія Папортно була колись то велика. До ней належали села: Лѣщины, Соцѣтникъ, Кропивникъ и Княжицѣль. Изъ живущихъ людей нѣтъ уже такого, котрый бы тогда живѣ, коли до Папортна належали и Лѣщины (теперь филия парохіи Макова). Села Соцѣтникъ и Кропивникъ не мали николи своихъ церквей; они суть приселками.

Филия Княжицѣль має ѿ початку свого существованія свою церковь, храма Успенія Богородицы. Рѣшеніемъ В. ц. к. Намѣстничества изъ 28. мая 1875 до ч. 23770 ѿтлучено Княжицѣль и нижню часть Кропивника ѿ парохіи Папортно, и утворено въ Княжицѣль самостоятельно сотру-

Поле для пароха въ Папортнѣ було надане Яномъ Краснѣнскимъ, воеводою по-лоцкимъ дня 27. листопада 1693 року, т. є. передъ 210 лѣтами. Значная часть того поля лежить въ Папортнѣ, по обохъ сторонахъ церкви; мала часть въ нижней части села за горою, а невелика часть въ Кроцивнику. Коли належавъ до Папортна еще и Княжипѣль, тогда числила парохія душъ 1900, теперь же числитъ она немного выше понадъ 1200. За то може теперь парохъ вести парохію належито; давнѣйше однакъ сходявъ священнику часъ на самыхъ религійныхъ функціяхъ въ даль розтягнуеной парохіи при дуже лихѣй дорожѣ.

Метрики парохіи Папортно начато писати съ года 1784. По данымъ метрикъ дѣйствоовали въ парохіи Папортно слѣдующіи священники:

1) О. Петръ Коростенскій до дня 21. жовтня 1809. День смерти записавъ въ метрику о. Иванъ Яворницкій, парохъ Добромильскій и деканъ.

2) Оть 1809 року администровавъ парохію священникъ Алексѣй Яворницкій до 1. мая 1817 року.

3) Оть 1817 року провадивъ парохію о. Николай Коростенскій до 1837. Но не мешкавъ онъ въ Папортнѣ, лишь на филіи Княжипѣль, щобы бути близко мѣста.

О. Николая Коростеньского похоронено коло церкви въ Княжиполѣ.

4) Ôтъ 1837 року до 1838 администровавъ парохію о. Іоаннъ Бучаневичъ. Во время той администраціи совершавъ епископъ Іоаннъ Снѣгурскій въ Папортнѣ каноничну визитацію дня 14. червня 1837 року.

5) Въ червни 1838 року наставъ парохомъ въ Папортнѣ о. Стефанъ Кордаевичъ, котрый на 76. году жизни тутъ дня 9. сѣчня 1852 умеръ. Похороны того старика совершивъ о. пралать (кустось) перемышльской капітулы, Ай таль Ви то шин ь с к і й.

6) Администрацію парохіи обнявъ теперь о. Іоаннъ Кульчицкій и державъ ю до 15. жовтня 1852.

7) Введеный въ парохію дня 15. жовтня 1852 р. о. Василій Школьникій дѣйствовавъ тутъ до дня своей смерти, т. є. до 3. листопада 1864 року съ великимъ успѣхомъ. Память сохранилась по немъ дуже мила. Онъ совершавъ точно всѣ богослуженія и бувъ великій пріятель школы.

8) По смерти о. Школьникового обнявъ администрацію парохіи зять его о. Константинъ Бѣрецкій и державъ ю до дня 8. липня 1865, т. є.

9) до введеня въ парохію пароха о. Евстахія Калужняцкаго. Тотъ вѣйшовъ совсѣмъ въ слѣды своего пароха-попередника, на жаль однако упавъ жертвою своей ревности, и умеръ на тифъ 16 марта 1870 року. Похороны совершивъ настоятель деканата, о. Яковъ Лукашевичъ въ соучастію численной духовной братіи.

10) Теперь обнявъ администрацію парохіи о. Болеславъ Калужняцкій. Онъ провадивъ ю до 30. марта 1873 року. Дня 1. червня 1872 визитовавъ парохію номинать на митрополиту, Іосифъ Сембратовичъ.

11) Послѣ дано другого администратора о. Ромуальда-Клеменса Коростеньского, котрый дѣйствовавъ тутъ до дня 10. мая 1875 року т. е.

12) до введенія въ администрацію парохіи о. Петра Левицкого.

13) Дня 12. сѣчня 1876 року ѳтдано парохію о. Кароліу Левицкому, на коротке время, бо введено

14) дня 30. мая 1876 року въ дѣйствіе пароха о. Михаила Коростеньского. Тотъ душпастырь дѣйствовавъ въ парохіи черезъ 24 лѣтъ. Вѣнъ лѣчивъ съ успѣхомъ гомеопатією и електрикою. Онъ упокоивъ ся дня 9. сѣчня 1900 року; По-

хороны совершивъ настоятель деканата о. Константинъ Гукевичъ изъ Квашенины.

15) Послѣ администровавъ до 5. лютого 1900 року парохію самостоятельный сотрудинокъ изъ Княжицколя, о. Григорій Романецъ.

16) Дня повыше надмѣненого обявъ администрацію парохіи о. Евгеній Кульчицкій, а

17) Дня 3. вересня 1901 ѳтдаво парохію новому парохови о. Генрику Аонасьевичу Полянскому.

Вотъ така єсть исторія веденія парохіи поданымъ метрикомъ.

Патрономъ парохіи Папортво єсть Ёго Величество, бо належить лѣсь обшара дворского до камеры. Єсть въ селѣ еще и поля трохи належащого до камеры. На тѣмъ полю стоить и корчма. Давнѣйше мала камера въ селѣ много поля, но продала тов-жъ людемъ, котрыхъ преѣмникѣвъ до днесъ называютъ „господарями на дво-рищи“.

Давнѣйше стоявъ деревяный дѣмъ священника съ другими господарскими будинками по лѣвѣй сторонѣ потѣчка посередъ великого саду, надъ ставомъ, въ близости господарства сельской родины Фарбѣтниківъ. За душпастврства священника Николая Коростеньского збудовано муро-

ваний дѣмъ, подѣбный якъ въ Маковѣ, Квашенинѣ, Тарнавѣ, на правой сторонѣ потѣчка. Но о. Николай К. не сировадивъ ся до нового дому и умеръ таки въ Квяжиполѣ. Выбѣръ мѣсця на теперѣшный дѣмъ священника не бувъ добрый, бо тоє мѣсце стоитъ изъ цѣлого села на найсильнѣйшѣмъ вѣтровѣмъ протягу. Дѣмъ ѣтновлено и перебудовано всѣмъ господарскѣмъ будинки 1899 року за суму 1800 зл.

Шкѣльна наука началась ещѣ около 1850 року, за дяка Паславского, мешкавшего на горбѣ коло Васька Геры. Для шкѣльныхъ дѣтей поставлено маленьку школу на тѣмъ мѣсци, гдѣ стоитъ нова, велика школа, изъ дерева старой „плебаніи“, но дякъ не хотѣвъ въ ней учить. Твердша школа началась 1854 року за душпаствѣмъ о. Шкѣльницкого въ новѣмъ маленькѣмъ будинкѣ ѣверненѣмъ по збудованю новой школы (1876) на стаѣнку и древѣтню. По Паславскѣмъ учивъ дѣти Димитрій Матковскій. По немъ учивъ до 1858 року Иванъ Кузыкъ. Онъ умеръ во Львовѣ по операціи рака. Старшіи люди пригадують собѣ его дуже мило бо спѣвавъ онъ въ церквѣ на 4 голоса съ женою и дѣньками, Анною и Катериною дуже красно. Послѣ учивъ въ школѣ съ великѣмъ успѣхомъ Иванъ Голѣнка

до 1891 року т. є. до своєї емеритуры. За нимъ учили: Іосифъ Боберъ, коротко, Анеля Дудзянка пять лѣтъ и Анна Кнуркевичъ до 1902 року. Теперъ учить Ант. Михальска. Третья часть прихожанъ есть грамотна. Въ однѣмъ 1902 роцѣ розѣйшлося въ церквѣ выше 100 молитвенниковъ. Въ грудни 1901 року основано въ Папортнѣ „Читальню“.

Не вѣльно !

Всѣ мы на св. сповѣди постановляемо поправу житя, але она буває звичайно непостоянна и змѣнна. О такихъ мовить св. Августинъ, що они подѣбнѣ до вовка, котрыи коли чуе лаяне псѣвъ и крики пастырей на хвилю боить ся, ѡвцѣ покидае и ѡтъ нихъ утѣкае, але вовкомъ позѣстае дальше и нехайно тѣлько прѣйде оказія, то ѡвцѣ поривае. Такъ буває и зъ тою ѡбѣтницею поправы на сповѣди. Але кто має мѣцне постановлене поправы, сей не вертае такъ скоро до грѣха. На однѣй мѣссїи зарѣкалися всѣ люде горѣвки. А-

рендарь стягнувъ одного давного ціяка до корчмы и ставъ его честовати горѣвкою, але ѡнъ пити не хотѣвъ. Арендарь захоочуе его словами :

— Я грошей ѡтъ васъ не хочу, я ся напю за здорове ваше а вы потому за мое !

Господарь хотячи жидови дати добру науку каже :

— А такъ, — то що иншого !

Коли жидъ вже свѣй килѣшокъ випивъ и налятый килѣшокъ подававъ господареви, вынявъ сей зъ кишенѣ ковбасу, подае жидови и каже :

— Теперъ закусѣть !

А жидъ на тое :

— Ну герсте, коли менѣ ковбаси ѣсти не вѣльно !

— Такъ якъ вамъ не вѣльно ѣсти ковбасы, такъ менѣ теперъ горѣвки пити не вѣльно ! и горѣвки не принявъ ѡтъ жида и ногою бѣльше до корчмы не ступивъ, бо повѣдае : Не вѣльно !

О кобы то такъ всѣ христіане наслѣдували въ не однѣмъ жидѣвъ а памятали на тѣ слова : менѣ того не вѣльно ! Не вѣльно того, що Г. Богъ пѣдъ утратою своєї ласки и грозьбы вѣчної кары за-казуе. . . . Не вѣльно тобѣ завязувати дружбы съ діаволомъ, котрогося ся на св.

Крещенію вѣрѣ. Памятай о тѣмъ:
що тобѣ вѣльно а чого не вѣль-
но!.....

Для старыхъ и молодыхъ.

Если хочешь уйти мукъ некихъ,
то мусишь ся выставити на всякій на-
смѣшки и кепкованя людей безбожныхъ;
мусишь зносити всякій гнетъ и скорбы;
серце твоѣ маѣ таяти якъ вѣскъ а тѣло
твоѣ усмирай постомъ а змысловѣсть твою
тримай на поводахъ, слѣбы она хотѣла
взяти верхъ надъ тобою.

Св. Амврозій.

Така єсть задача нашего житя: Че-
резъ обезсилєня и працю, мольбы и про-
шенія возрастати въ ласцѣ божой, доки
не дѣйдемо до того совершенства, где
Бога чистымъ сердцемъ будемъ оглядати.

Св. Августинъ.

Книжочки мисійнѣ

выходять точно каждого мѣсяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправнѣ рѣчники 50-кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Виалеемска. ораторія 30 кр ; ноты
до ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20
кр., Выворожила. 20 кр.. Три брата 20 кр.,
Пекло въ хатѣ. 20 кр., Образки драматич-
нѣ. 20 кр., Перехитрила 20 кр. Іосифъ
въ Египтѣ 30 кр. Праведный Іовъ 30 кр.
Св. о. Николай въ гостинѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта
въ 50 колѣоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень
съ нѣтами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденнѣ

съ додаткомъ катихизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Меншѣ 50 кр.

МОЛЕБНѢ ЧАСЫ.

Молитвы щоденнѣ въ пѣсняхъ съ нѣтами
10 кр.

Боянѣ. Збѣрникъ рускихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковнѣ можна у насъ получить.

1903.

Число 4.

КНИЖОЧКА

МИСИЙНА.

— Цѣна 3 кр. —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ВЪ ПЕЧАТѢ И. ЛАЗОРА

1903.

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число четверте

Накладомъ свящ. Л. Джулынского

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІЙ“

выходятъ каждого мѣсяця и стоятъ рѣчно:

по 10 що мѣсяця: 3 вл. 60 кр.;

по 5 що мѣсяця: 1 вл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

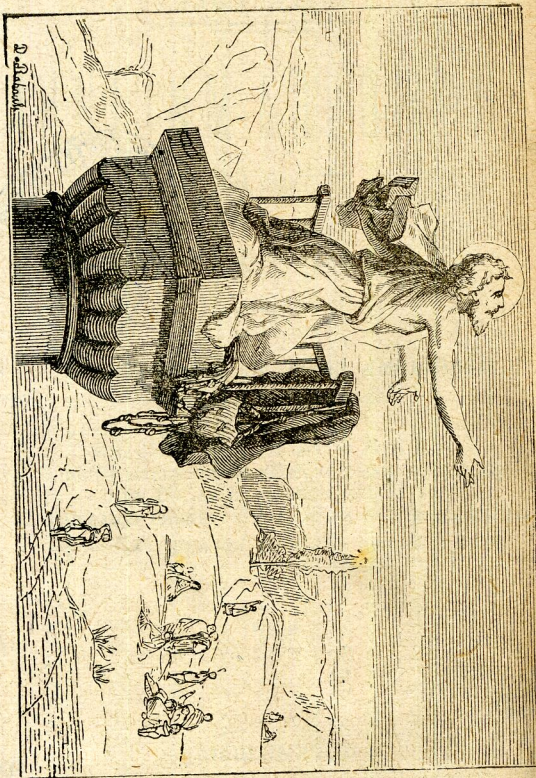
❧ Менше якъ 5 не посылае ся. ❧

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ І. Лазора передше Н. Джулынского.

1903

Св. Симеонъ Столпникъ.

Воскресеніє

Чудно нынѣ дзвоны грають,
А тотѣ ихъ ревнѣ звуки
Въ глубѣ душевну проникають
Тай лагодять бѣль и муки !...

*

Любо нынѣ пѣснь лунае,
— Десь ажъ въ небо ся возноситъ,
Въ сердце, въ душу чаръ вливае
И веселу вѣсть голосить !...

*

Ярко свѣтло свѣтитъ нынѣ
— Мовѣ то соненько сіае
И весь вѣрный мѣръ въ свѣтынѣ
Блескомъ своимъ озаряе !...

*

Просто нынѣ ся возноситъ
 Благовонный дымъ кадила,
 И предъ Божій тронъ заноситъ
 Имнѣ вселенной, що ѡтжила ! . . .

*

Що ѡтжила, що повстала
 Зъ сну твердого, зимового,
 Въ зелень, цвѣты ся прибрала,
 Щобъ звитати Творця свого.

*

Що то смерть поправъ ¹⁾ и нынѣ
 Въ блеску, въ славѣ, въ повной силѣ
 Вставъ изъ мертвыхъ, даровавши
 Жизнь всѣмъ сущимъ у могилѣ ! ..

Свящ. О. Юв. Луцкѣ.

¹⁾ побѣдивъ.

Читайте, роздумайте и не забувайте.*)

===== (— р —) =====

Человѣкъ сотворенъ на образъ и подобіе Боже: человѣкъ має розумъ и свободну волю и несмертельну душу; онъ родить ся слабѣнькимъ, но має даръ рости въ силу и ставатись совершеннымъ (досконалымъ); для человѣка держить Богъ небо, т. е. мѣсце неувядаемого и вѣчнаго щастя. „О кобы то дѣстатись до того щастя, якого не видѣло еще людске око, о якѣмъ не слышало людске ухо, о якѣмъ не помисливъ еще человѣкъ николи, и яке еще никто изъ людей не предчувствовавъ!“

Въ небо хотѣли бы всѣ люди прійти, бо ктоже не хотѣвъ бы бути щастливимъ? Но чи прійдуть всѣ люди до неба? На той вопросъ ѡтповѣдь така: *Въ небо прійдуть люди лишь добрі, чисті, святі (праведні).*

Лихі, злі люди не дѣстануть ся до неба.

О добротѣ или злѣбѣ людей рѣшае цѣлковито година смерти: кто умирає

¹⁾ Звертаємъ особенну увагу читателів на то ноученіє (Ред.).

очищенымъ, добрымъ, праведнымъ, святымъ, прійде до неба, — кто умирае злымъ, нерозкаяннымъ, неочищенымъ, попаде въ погибель, въ пекло.

„Дѣлайте — каже Спаситель — доки есть день, бо коли прійде нѣчь не зможе никто дѣлати“. День — се часъ нашего житя, нѣчь — се часъ по смерти. Творити спасительнй дѣла, котрй роблять насъ добрыми, святыми, можемъ тѣлько за часъ нашего житя, по смерти каеня нема. Прото не марнуймо дней житя.

Добре, честне, праведне, святе жите зближае насъ до неба, а зле, грѣшне жите ѡтдаляе насъ ѡтъ него.

Я спрактиковавъ таке: добре въ загалѣ подобае ся всѣмъ, а зле не подобае ся, однако въ дивный спосѣбъ: не одинъ робить самъ добре, и ѡнъ любить собѣ то, но если робять и другй добре, то его то непокоить, такъ, якъ бы тѣлько ѡнъ самъ добрымъ хотѣвъ бути. А той, кто робить зле, то ѡнъ того самъ не хоче видѣти и не хоче до того признати ся; но если робить кто другйй зле, горе ему!

Человѣкъ дѣлающйй добре, а не терпящйй другого добродѣлателя, есть самолюбомъ; ѡнъ плямить свою душу грѣхомъ зависти; ѡнъ не робить добре ради самого

добра и Христа ради, тільки для своєї выгоды, чести и славы.

На примѣръ: Одинъ челоуѣкъ, богатый зъ дѣда-прадѣда, куповавъ для церкви всякій рѣчи: одного року фелонъ за 60 кор., пѣзвѣйше фану за 50 кор., еще пѣзвѣйше стихарь за 22 кор., а дальше чашу за 80 кор. Якось незадовго потѣмъ выбирало церковне братство нового старшого, церковного брата (провизора). Богачъ сдѣлавшій тільки доброго для церкви, бувъ певный, що выберуть его провизоромъ. Но сталося иначе: церковный брата выбрали одногласно на провизора челоуѣка небогатого, но всѣми любленого, тихого, честного, розумного, совсѣмъ тверезого и смиренного. „А тьфу на такі выборы!“ сказавъ богачъ межи своими людьми. „Та защо поставили его провизоромъ? Що зробивъ онъ для церкви? Ничь! Одну лампу за 20 кор. справивъ онъ передъ царскій дверѣ. И за то выбрали его на старшого брата! А я выдавъ на церковный рѣчи близко 300 коронъ, и всьо задармо! Люди забули о тѣмъ“.

Вотъ и вылѣзло шило изъ мѣха! Показало ся теперь, въ какой цѣли богачъ значный жертвы для церкви робивъ: чтобы зѣстати провизоромъ. А бѣднѣйшій челоуѣкъ, не мавшій надѣѣ на почестъ прови-

зора, купивъ изъ своего малого имѣнія лишь одну лампу для церкви за 20 кор. для того, бо видѣвъ, що церковь такой лампы потребуе.

„Нехай не знає лѣва твоя рука о тѣмъ, що творить доброго твоя права“, читаемъ поученіе въ св. писанію.

Кто хоче знати, якъ добрі дѣла творити, най прочитає изъ 1. числа „Посланика“ на 1903. рѣкъ исторію про „Праведного Дамяна“.

Въ однѣмъ мѣстѣ принимали власти и всѣ жителѣ съ великими парадами и почестями одного високого, державного достойника. По ѣздѣ достойника поѣшла вѣсть по мѣстѣ, що достойникъ повелѣвъ старостѣ предложити собѣ имена бѣльше заслуженыхъ осѣбъ для ѣтличенія ихъ якими то похвалами, надгородами, ордерами. По уплывѣ пару мѣсяцей надѣшли по правдѣ для гдеякихъ осѣбъ за точне исполненіе обовязкѣвъ грамоты похвалъ, для гдеякихъ золоті перстенѣ (сигнеты) съ дорогоцѣнными каменями и съ отвѣтными написами, а оденъ старый, знатный мѣщанинъ, положившій въ молодыхъ лѣтахъ великі заслуги яко градоначальникъ, получивъ золотый крестъ заслугъ. Той золотый крестъ припинавъ старику-градоначальнику самъ староста съ отвѣтною про-

мовою въ присутствію многихъ осібъ изъ интеллигенціи и мѣщанства. Старикъ-градоначальникъ принявъ знамя узнанія своихъ заслугъ съ радостію, но безъ всякой гордости, а навѣтъ въ покрѣвъ, бо повѣдавъ всѣмъ, котріи его съ полученіємъ креста заслуги поздравляли, такъ : „Если дають менѣ признательнѣсть за мои дѣла, то не вижу въ моихъ дѣлахъ ничь незвычайного, радує мене лишъ то дуже, що єсть такъ много людей, котріи мене любять и менѣ щиро желаютъ. Ачей лучше мати тысячъ пріятелей, якъ одного ворога“.

Тѣлько одинъ панокъ, а трохи и своякъ старика-градоначальника, не порадовавъ ся ѡтличенію его, ѡнъ и заупрямивъ ся не пойти поздоровити его, повѣдаючи : „Также не мали кого ѡтличити крестомъ заслуги, та ажъ такого мѣщуха, що до высшой гимназіи не дѣйшовъ, а потѣмъ яко бурмистръ цѣлыми днями по мѣстѣ волочивъ ся ! Все, що ѡнъ дѣлавъ, то все дѣлавъ ѡнъ зъ обовязку и за добру пенсію, а заслуги въ тѣмъ нема ніякой. Я учивъ ся много и труджусь теперъ много, а мене никто ордерами не ѡтличає“.

Пѣзнѣйше, може за якихъ 8—10 лѣтъ, вышло такъ, що дѣставъ золотый крестъ заслугъ и тотъ панокъ, своякъ бувшого

градоначальника. Ёму припавъ до грудей крестъ заслугъ тоже самъ староста; где-якѣ знакомѣ поздравляли его съ полученіемъ ѳтличія, но въ загалѣ являлось у него мало поздоровителей. И то злобило его дуже. Якъ то? Онъ учивъ ся, онъ трудивъ ся, онъ дѳоставъ ѳтличіе за заслуги, а ёму не приходятъ всѣ изъяснити свою радѳость по тому случаю и благожеланіе. То, що дѣлавъ бурмистръ, не було заслугою, а то, що дѣлавъ панъ-своjakъ, то все заслуга, достойне похвалы, надгороды, ѳтличія и поздравленія!

Гостиннѳсть славить ся межъ людьми ѳтъ найдавніѳшихъ часѳвъ, н. пр. ѳтъ тогды, якъ гостивъ Богъ съ двома ангелами у Авраама, прото и утворилась приповѣдка: *Гѳсть въ дѳмъ — Богъ въ дѳмъ.*

Гостя належить прийняти честно и щиро. Въ тѳмъ взглядѣ утворилась приповѣдка: Чимъ хата богата, тымъ и принимае, т. зн.: дай гостю то, що твоє имѣніе дати позволяе. Часомъ нема гдечого доброго дома для гостя въ той часъ, коли онъ ненадѣянно явивъ ся, но то обстоятельство не позволяе збути его чимъ будь, або ничимъ, длятого тѳлько, що въ тѳй хвилѣ того або сего нема, або и совсѣмъ ничого нема! — Збути гостя

чимъ-будь, або ничимъ, можна тѣлько въ тѣмъ случаю, если для него їдла-напитка и дома нема и нигде дѣстати не можна. Если же хозяинъ (або хозяйка) дому въ совѣсти знае, що для гостя їдла-напитка, котрыхъ хвилево дома нѣтъ, легко и скоро въ сосѣдствѣ або въ какой торговлѣ дѣстати, позичити, купити можна, було бы не хорошо и не по людски чимъ-будь або ничимъ его збѣти. Марнотравнымъ бути зле и нерозумно, но бути скупымъ, не гостиннымъ, — се брудно и грѣшно.

Що такъ есть, якъ сказавъ я, учить насъ и св. Евангеліе: „Кто отъ васъ имать друга, и идетъ къ нему въ полунощи, и речетъ ему: друже! дай ми взаимъ (пожичь менѣ) три хлѣбы, понеже другъ прійде съ пути ко мнѣ, и не имамъ чесо предложить ему“ (Лука, зач. 11.). Вотъ и примѣръ! Одинъ господарь дѣставъ гостя передъ пѣвнечевъ, но голодного не дававъ его до постели, хотъ и не мавъ дома хлѣба. И що ѡнъ робить? Ото иде ѡнъ къ сосѣду и просить его о три хлѣбы. Честный то и добрый господарь, милосердный человекъ. інъ исполняе то, о чемъ говоритъ Іисусъ въ Евангелію на мясопустну недѣлю: „Я бувъ голоденъ, а вы дали менѣ їсти; я бувъ въ дорогѣ, а вы приняли мене въ дѣмъ“.

Одинъ панъ любивъ дуже гоститись у другихъ, но лишъ тогды, если его высоко, на первомъ мѣстци, або близко первого мѣстця, сѣдати просили и дуже величали. Но разъ случилось такъ, що меньше уважавъ господарь дому на величанія для гонорного пана. И що робить онъ! Надутый велить закладати конѣ до своей повозки, а не пращаючись съ господарями дому, тихцемъ уѣзджае. Той панъ любивъ гостей видѣти у себе, но не абы-якихъ: ему подобались гостѣ знатнѣ, а особенно такѣ, отъ котрыхъ бѣльшихъ гонорѣвъ або якої помочи надѣявъ ся. Другѣ гостѣ були ему все не на руку, а особенно не любивъ онъ гостей изъ своякѣвъ (кровныхъ), бо они були ему все якоесь чи за простѣ, чи за бѣднѣ, чи за мало паньскѣ, якѣсь не такѣ, якъ чужѣ! Изъ своихъ сродникѣвъ мѣгъ мати у него ласку лишъ той, кто совѣмъ въ его дуду гравъ и его химерамъ пѣдхлѣбавъ. Дѣя доброй славы и хвалы любивъ онъ чужимъ изъ паньского роду часто зроби́ти подаро́къ, прѣятно́сть, но своимъ и бѣднымъ не любивъ; стыдавъ ся ихъ, и гнѣвавъ ся, коли они его о що просили. Свята правда естъ въ приповѣдцѣ, що: „близша соро́чка, якъ кафтанъ“, но зарозумѣлый и за гонорами убѣгающѣй ся панъ не хотѣвъ

той правды узнавати. Такъ любити своихъ, чтобы про нихъ кривдити чужихъ, николи не годить^{ся}, но не даромъ^{есть} въ нашомъ товарискомъ житю сродство, кровне отношеніе и своячество, а даже и сватоство и кумовство.

Но тому панови, що такъ любивъ гоститись съ чужими и съ великими гонорами, приключилась разъ неприятна хвиля и се таки у него на гостинѣ. — Одинъ гôсть-сусѣдъ запытавъ ся его: „Що то за причина, що изъ многихъ вашихъ кривныхъ, о котрыхъ я чувъ, все никого у васъ не виджу?“ На то пытане почерво-нѣвъ панъ изъ гнѣву, а по хвилѣ намыслу сказавъ: „На вашъ вопросъ осмѣляюсь не дати ôтповѣди, бо васъ впрочемъ моя справа съ моими кривными ничъ не обходить!“

Такъ гордо ôтповѣвъ панъ на справедливе пытане, но въ совѣсти бувъ онъ добре укараный за нещирôсть для своихъ.

Подôбно дивныхъ людей, якъ той панъ, буває на свѣтѣ много, прото не буде заразъ добре на свѣтѣ, бо мають злі люди себе за добрыхъ; не хотятъ себе пôзнати, а хотя хвилями увидять на собѣ зле, не хотятъ въ своей зарозумѣлости и гордости розкаятись и исправитись.

Кромѣ повыше описаныхъ дивныхъ людей, бувають еще и такі, що любять во всякихъ случаяхъ говорити: „А що менѣ до него, до ней, до нихъ, до кого! Не стараюсь я у никого о ласку, о помощь, нехай никто ѿть мене ничъ не вимагає; не хочу я, щобы мавъ кто взгляды на мене, то не хоче ся менѣ мати взгляду на другого; не поїду я тамъ, не поїду; не сяду такъ и скажу якъ выпадає, тільки такъ сдѣлаю, якъ си хочу, щобы менѣ добре було, — кождый нехай дбає о себе, а я дбаю о себе!“

И чи може такіи чоловікъ називатись людянымъ, честнымъ, добрымъ христіаниномъ и хорошимъ членомъ людского общества? Нѣтъ, не може, бо въ немъ нема любви ближняго, нема чоловіколюбія, сердечности, щирости, щедроты, пріязни, нема милосердія, безъ котрого чоловікъ недостойнъ себе, своего людского и христіаньского званія.

Одинъ господарь бувъ собѣ такимъ самолюбомъ, що не дбавъ про никого, лишъ про себе, и бувавъ, гостивъ ся лишъ съ тими, съ котрыми мусѣвъ. Коли вzywавъ въ церкви священникъ ко подаянію жертвъ то на Евангеліє, то на фелонъ, то на плащевницу, то, хотъ ссыповали другіи люди грошикъ на тацу, ѿнь за ихъ при-

мѣромъ не ишовъ, и каждый разъ ничъ не давъ, повѣдаючи: „На церковнѣй потребности дамъ я лишь то, що по обрахунку конкуренційнѣмъ буду мусѣвъ дати. А если священникъ не має грошей въ касѣ, то най не купує рѣчей и най обходитъ ся тымъ, що въ церкви есть“. Коли заходили до его хаты собирателѣ грошей на чужѣй церкви, або собирателѣ грошей на шпиталѣ, на бѣдныхъ ученикѣвъ; або если приѣхавъ просити его о приколотокъ, або якій другій даръ погорѣлый чоловѣкъ, то не давъ онъ николи и одного шелюга, и говоривъ: „Я никого о ничъ не прошу, нехай не просить никто и мене о ничъ!“ Якъ не давъ и не помѣгъ никому самъ господарь, такъ робила и его жена, по трохи изъ боязни передъ мужемъ, а по трохи и для того, що стала вѣрити, що безъ людей обѣдетъ ся. Тѣлько мати его, если могла, подавала въ небытности его просителямъ запомоги гдещо. Она говорила неразъ сынови: „А если бы ты погорѣвъ, то не потребовавъ бы ты просити людей о помощь?“ — „Нѣтъ, не потребовавъ; ѡтъ огня, якъ и ѡтъ граду есть ассекурація“ — ѡтповѣдавъ господарь гордо. И по правдѣ ассекуровавъ ся онъ старанно. Но одного разу, коли прислала ему агенція пригадку поновного прислання

належитости на ассекурацію будынкѡвъ, ѡтвелось ему то дѣло про всякѣ интереса такъ дуже, що минувъ вже цѣлый мѣсяць, якъ выйшла ассекурація, и нечаянно взявъ ся въ его-стодолѣ зъ ѡтки-то огонь въ ноци, а за пару годинъ погорѣли его всѣ будынки до тла (до споду)! И мусѣвъ господарь самолюбъ проситись на самый передъ въ комѡрне. Пѡзнѣйше мусѣвъ ѡнъ просити людей о даръ дерева и о помѡчь привоза дарованого дерева. Довго не хотѣвъ гордый самолюбъ ити просити помощи у людей, бо чуло его сердце вину немилосердія для ближнихъ, но въ кѡнци перемогла конечнѡсть и жажда нового выгодного житя и ставъ ѡнъ просити о дерево и о возы по дерево, а потѡмъ еще о приколотки на пошите будынкѡвъ. — А люди, хоть знали его нещире сердце, не вертали камень за камень; они подавали ему що могли, и такъ научили его бути милосерднымъ, людянымъ, акъ каже Спаситель: „*Будьте убо милосердніи, якъ и Отець вашъ Небесный милосердный есть*“.

Св. Симеонъ Столпникъ.

На границѣ Киликіи и Сиріи находилось село Сисанъ, въ которомъ около року 380. жило одно христiянське супружество: мужъ Сусотiонъ, а жена Марта. И поблагословивъ ихъ Господь сыномъ, котораго они на св. крещеніи называли Симеономъ. Були то люди прости, не ученіи, занимавшіи ся земледѣльствомъ, однако своего сына выховували строго пося христiянскихъ наукъ. Якъ Симеонъ подросъ, пасъ вѣвцѣ своего отца и учащавъ пильно до церкви. Будучи уже 13-лѣтнимъ хлопкомъ, зайшовъ одного дня въ церковь, где учувъ евангеліе, называюще блаженными, щастливыми бѣдныхъ, плачущихъ, кроткихъ, чистыхъ сердцемъ и запытавъ стоявшаго коло него старика, що властиво значать перечитаніи, евангельскіи слова. Старикъ познавши невинну душу Симеона, начавъ его поучати, що молитва, слезы, покора и терпеливѣсть то найпевнѣйша дорога до правдивого щастя и що въ уединеніи можна наилучше и найскорѣйше укрѣпити ся въ честнотѣ и праведности. Симеонъ, перенявшись наукою того старика, не повернувъ уже до родительского дому, но удавъ ся до одного изъ нахо-

дившихъ ся въ окрестности монастырей, которою игуменомъ бувъ блаженный Тимотей. Тутъ, упавши передъ монастырскими воротами, онъ лежавъ безъ стравы и питя кôлька дней. Осмого дня попытавъ его игумень, звôтки приходитъ, куда иде, якъ ему на имя и чи не допустивъ ся якого великого грѣха?

— Называю ся Симеонъ — ôтповѣвъ смиреннымъ голосомъ хлопчина — и я не допустивъ ся ніякого злого дѣла, но желаю служити Богу всемъ усердіемъ; помилуй прото мене грѣшного и позволь менѣ ввôйти въ монастырь, щобы тутъ спасти душу ôтъ свѣтовой гибели.

Игумень Тимотей, видячи въ немъ Боже званіе, взявъ его за руку и попровадивъ въ монастырь, говорячи къ братіи:

— Учѣтъ его обычаю иноческаго и правилъ монастырскихъ!

Поступивши въ монастырь, Симеонъ всемъ повиновавъ ся, всемъ услуговавъ, и въ короткôмъ часѣ цѣлый псалтырь умѣвъ на память. Въ 18-мъ роцѣ житя бувъ уже отличнымъ инокомъ, а строгимъ своимъ житемъ перевысшавъ всехъ другихъ.

Десять лѣтъ уже перебувавъ Симеонъ въ монастырѣ. Горяча молитва и строгій цôстъ выдавались ему еще мало-спаси-

тельными для души дѣлами; онъ задумавъ поодати свое грѣшное тѣло жестокимъ мукамъ, хотячи бути ученикомъ такимъ, якъ его учитель. Игумень, видячи що Симеонъ, мимо его ѡтцѣвскихъ напоминаній, не перестае надъ силы утомляти свое тѣло, приказавъ ему опустити монастырь, сказавши ему на дорогу, що Господь не требуетъ того, чтобы человекъ самъ свое тѣло такъ дуже мучивъ.

Выйшовши изъ монастыря, блукавъ ся Симеонъ въ горахъ и въ пустынѣ, ажъ въ кѡнци прійшовъ на гору недалеко села Таланисса и тутъ найшовъ малу келію въ скалѣ, въ котрѡй въ молитвахъ и постахъ черезъ три роки перебувавъ. По трехъ лѣтахъ опустивъ Симеонъ тую келію и удавъ ся на верхъ високои горы, где поодъ голымъ небомъ, молячи ся и постячи, перебувавъ. Слава его имени и его строгого житя розѡйшла ся на всѣ стороны, и люди, не лишь христіане, но также и погане, начали горнути ся до него: одні съ слабыми, другі же съ иными потребами. И Симеонъ помагавъ всемъ и все съ радостію ѡтходили ѡтъ него, прославляючи Бога; а коли вкѡнци таке множество людей стало приходить до него, що начали задовольнятися уже тымъ, если мѡгъ одинъ или другій хотя доторкнути

ся его, задумавъ ѡнъ побуди ся такого почитаня, поставивши въ р. 423 столпъ шѣсть локоть высокій, а на немъ тѣсну комѡрку на два лѡктѣ, где въ молитвахъ и постѣ проживавъ. Бувъ ѡнъ прото первымъ „Столникомъ“. Съ часомъ выставивъ собѣ высшій столпъ, а еще пѡзднѣйше высокій на сорокъ локоть, на котрѡмъ до 30 послѣднихъ лѣтъ своего житья перепровадивъ. Тутъ перетерпѣвъ той преподобный мужъ много и ѡтъ злоты и студени, и ѡтъ спеки; стравою же его була мочена сочевица, а за напитокъ служила ему чиста вода.

За сей часъ дѣялось много чудесъ на семь мѣстци. Нарѡдъ прото, навѣтъ изъ найдальшихъ сторонъ, посѣщавъ его великими толпами и ѡнъ всѣмъ подававъ раду. Неразь почувши, що котрый изъ монархѡвъ пригнетаетъ христїанъ въ своей державѣ, переказувавъ до него, чтобы залививъ зло творити, бо его постигне неминуемый гнѣвъ Божїй. Такъ посылавъ Симеонъ до царя Теодосїя и до его жены Евдокіи, чтобы ихъ привести на праведну дорогу.

Мусѣвъ то бути дуже трогательный видъ, коли одного дня мати его Марта, котра 27 лѣтъ о немъ ничего не чула,

явила ся підъ столпомъ и съ слезами въ очахъ поглянула на свого сына.

— Мамо! — сказавъ Симеонъ изъ столпа до неї — успокойте ся, тамъ во вѣчности увидимъ ся зновъ!

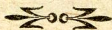
Мати, почувши такі слова изъ устъ свого сына, начала просити Господа, щобы позволивъ єи розстатись съ симъ свѣтомъ. Господь выслулавъ єи молитвы и она упокоилась въ кѣлька дней при столпѣ. Симеонъ побачивши неживу матеръ, поручивъ єи душу Господу.

Марта почитає ся святою, а память єи празднує наша св. церковь 1-го вересня разомъ съ памятію єи сына, св. Симеона.

Симеонъ умеръ 480. р., маючи якихъ сто лѣтъ. Про его смерть розказує его ученикъ Антоній слѣдующими словами: „Була то пятниця. О звичайнѣй порѣ собравъ ся народъ, щобы послухати науки свого отця. Однакo народъ ждавъ даромъ, Симеонъ не выходивъ изъ своєї келіи. Минула субота, настала и недѣля, а Святого никто не видѣвъ. Тогда то я, отворивши дверѣ, побачивъ, що ѡнъ стоитъ и здавало ся менѣ, що ѡнъ молить ся. Я промовивъ до него: „Отче, нарѣдъ уже третій день жде, щобы почути твоє слово“. Но старикъ не рушивъ ся. Я приближивъ

ся до него, поцѣловавъ его въ руку и повторивъ мою просьбу. Якъ-же я здивовавъ ся, коли наразъ я побачивъ, що его цѣле тѣло уже заkostenѣло. Заплакавши щиро и не говорячи никому ни одного слова, пѣйшовъ я до мѣста Антіохіи, щоби дати знати тамошному патріарху, Мартирію. Патріархъ въ doprovodѣ двохъ епископѣвъ и численного духовенства пѣйшовъ въ торжественнѣмъ походѣ на тоє мѣстце, где умеръ св. Симеонъ“.

На вѣсть о кончинѣ св. Симеона собралось множество народа и монахѣвъ изъ численнихъ окрестныхъ монастырей. Патріархъ съ вѣрными, взявши честнѣйшия мощи угодника Божого, занесли до Антіохіи, где имъ цѣле мѣсто вышло на стрѣчу, и положили въ церквѣ, где при гробѣ его дѣялися великіи и премногіи чуда. По кѣлькохъ лѣтахъ жителѣ Антіохіи построили церковь въ честь того преподобного Симеона Столпника и тутъ перенесли святѣйшия мощи его. На мѣстци зновъ тѣмъ, где стоявъ столпъ св. Симеона, построено крестообразну и величаву церковь также во имя его, а при ней основано великій монастырь И тутъ дѣялися также розличніи чуда.

НАШЬ ОБРЯДЪ.

Юліянъ Дзеровичъ.

(Дальше).

40. Пыт. Що означає символично той вхѣдъ на „Свѣте тихій“ ?

Вѣдп. Вхѣдъ сей означає прихѣдъ Іисуса Христа, бо отвирають ся царскіи дверѣ и вже до кѣнця вечернѣ не замикають ся. Священникъ самъ означає Іисуса Христа, а свѣщеносцѣ, що идуть передъ священникомъ означають, що Іисусъ єсть свѣтло свѣтла (свѣтъ міру), просвѣчающее всѣхъ людей.

41. Пыт. А що робить священникъ по вхѣдѣ, пѣдчасъ снѣваня пѣсни „Свѣте тихій“ ?

Вѣдп. Священникъ кадить престолъ, иконостасъ и людей, и вертає назадъ черезъ царскіи дверѣ правити дальше передъ престоломъ вѣчерню.

42. Пыт. А що означає се кадженє ?

Вѣдп. Се кадженє означає ту благодать Божу, котра зъ приходомъ Христа прійшла на свѣтъ.

43. Пыт. Що слѣдує по тѣй пѣсни „Свѣте тихій“ ?

В ѡ д п. По укѡнченю сѣи пѣсни священникъ завзываетъ зновѣ до уваги словами: „Воньмимъ! Миръ всѣмъ! Премудрость воньмимъ!“ а пѣвцѣ сѣввають прокименъ.

44. П ы т. Якѣ суть деннѣ прокимены?

В ѡ д п. Деннѣ прокимены суть:

Въ субботу: Господь воцарисѧ (ставъ царемъ), въ лѣпотѣ (въ красу) облечесѧ.

Въ недѣлю: **Г**е нынѣ благословите Господа вси рабы (слуги) Господни.

Въ понедѣлокъ: Господь оуслышитъ мѧ, егда воззовѣмъ къ Немѣ.

Въ вѣвторокъ: Милость Твоя Господи поженитъ мѧ во всѧ дни живота моего.

Въ среду: Боже, въ имя Твое спаси мѧ, и въ силу Твою сѣди ми.

Въ четверъ: Помощь моя отъ Господа сотворшаго небо и землю.

Въ пятницу: Боже заступникъ мой еси Ты, и милость Твоя предваритъ (выйде на стрѣчу) мѧ.

45. П ы т. Що слѣдуетъ теперь, коли есть всенощне?

В ѡ д п. По прокименѣ слѣдуютъ на всенощномъ пареміи.

46. П ы т. Кѣлько тыхъ паремій читается?

В ѡ д п. Звычайно читаеь ихъ три.

47. П ы т. А що слѣдуе по пареміяхъ (взглядно по прокименѣ)?

В ѡ д п. Теперъ слѣдуютъ двѣ ектеніи, найперше сугуба, потому просительна, а межи ними отся молитва: „Гсподоби (позволь) Господи вечеръ сей безъ грѣха сохрании см (перебути) намъ. Благословенъ еси Господи Боже отецъ нашихъ, и хвалѣно и прославлено имя Твое во вѣки. Бѣди (найбуде) Господи милость Твоя на насъ, также оуповахомъ (надѣялись) на Тя. Благословенъ еси Господи, наѣчи насъ оправданіемъ Твоимъ. Благословенъ еси Владыко, вразуми насъ оправданіи Твоими. Господи милость Твоя во вѣки, и дѣла рѣкъ Твоею не презри (не погорди). Тебѣ подобаетъ (належитъ ся) хвала, Тебѣ подобаетъ пѣніе, Тебѣ слава подобаетъ Отецъ и Сыно и Св. Духъ, нынѣ и присно и во вѣки вѣковъ. Аминь.

48. П ы т. О що молимъ ся въ тѡй молитвѣ?

В ѡ д п. Въ тѡй молитвѣ якъ и въ слѣдующѡй по нѣй, котру священникъ тайно читае, молимъ Господа Бога, чтобы сохранивъ насъ въ вечеръ сей безъ грѣха надходячу нѡчь вѡдъ всякого врага и противности, вѡдъ помыслѡвъ суетныхъ и похотѣй неприязненныхъ.

49. Пыт. Що слѣдуетъ по той тайнѣй молитвѣ священника?

Вѣдп. По тѣй тайнѣй молитвѣ, котру священникъ попереджае благословеніемъ вѣрныхъ: Миръ всѣмъ и завѣзанемъ до поклоненія головы: „Главы ваша Господеви приклоните“, слѣдуютъ *Стихиры стиховнѣ* (гляди выше) и молитва Симеона Богопріимця.

50. Пыт. Котра то есть та молитва?

Вѣдп. Се та молитва, котру выгосивъ св. Старець Симеонъ, побачивши Иисуса въ храмѣ Іерусалимскѣмъ. Ось она: Нынѣ отпущаеши раба Твоего Владыко по глаголю (посля обѣтницѣ) Твоемъ со миромъ, яко видѣста очи мои спасеніе Твое, еже еси оуготовалъ предъ лицемъ всѣхъ людій, свѣтъ въ откровеніе языковъ, и въ славу людій твоихъ Израиля.

51. Пыт. Задля якои причины умѣщена ся молитва при концѣ вечерни?

Вѣдп. Та молитва есть тутъ дуже отвѣтна, бо конецъ дня каждого повиненъ намъ пригадувати конецъ житя нашего, на котрый мы такъ повинні бути приготовані, якъ Симеонъ, котрый просивъ самъ о смерть, бо вже бачивъ Спасителя свѣта.

52. Пыт. Що слѣдуетъ теперь?

В о д п. Теперъ слѣдує: Трисвятоє, Отче нашъ и Тропарь дня.

53. Пы т. А чимъ кѣнчить ся вечерня?

В о д п. Вечерня кѣнчить ся: 1) завѣзванемъ священника словами: „Премудрость“ до людей, щобы возвеличили еще разъ передъ выходомъ Пречисту Дѣву, словами: Честнѣйшю Херувимъ и славнѣйшю безъ сравненія Герафимъ. безъ истлѣнія Бога Слова рождшю. свщю Богородицѣ тѣ величаємъ; 2) завѣзванемъ священника, щобы принесли и Господу честь и славу, словами: Слава Тѣбѣ Христе Боже оупоканіє наше слава Тѣбѣ; на що народъ вѣдповѣдає малымъ славословіємъ: Слава Отцѣ и Сыну и св. Духу и пр. и просить о помилуванє у Бога и благословеніє вѣдъ священника словами: Господи помилуй (3 разы), Благдыко благослови; бо безъ милости Божої и благословенія священника не хочуть розходити ся.

54. Пы т. А удѣляє священникъ сего благословенія?

В о д п. Священникъ удѣляє его Отпустомъ, (гляди выше).

Литія и благословеніє хлѣбовъ.

55. Пы т. Що то єсть литія?

В ъ д п. Литія есть то всенародное, спѣльное, покаянное моленіе, котре вѣдирается не лише на вечерни, але такожъ въ часѣ загалныхъ нещастъ и бѣдъ на публичныхъ мѣсцяхъ, площахъ и поляхъ де такожъ вѣрніи зъ крестами, хоругвами и образами выходятъ.

56. Пыт. Кому приписують установленіе литій?

В ъ д п. Установлене литій приписують св. Іоанну Златоустови, котрый видячи, якъ еретики Аріяне спѣваючи еретичныя пѣсни тымъ привлекали на процессіяхъ народъ до себе, постановивъ, щобы и православніи христіане збирали ся и спѣвали свои православныя пѣсни и се помогло, а звычай сей вкорѣнивъ ся на вѣчныя часы въ церквѣ.

57. Пыт. На котрѣмъ мѣсци въ вечерни злученѣи зъ всенощнымъ приходитъ литія?

В ъ д п. Литія приходитъ межи ектенією просительною, по тайнѣи молитвѣ священника, а стихирами стиховными.

58. Пыт. Де править ся литія на вечерни?

В ъ д п. Литія на вечерни править ся въ притворѣ церкви.

59. Пы т. А чому править ся литія въ притворѣ церкви ?

В ѣ д п. Литія править ся тому въ притворѣ, щобы оказати наше покаяніе и смиреннѣсть передъ Господомъ Богомъ; бо мы немовъ бы були недостѣйныи стояти передъ самыми царскими вратами, де перебуває Христосъ утаєный въ найсв. Евхаристіи, тому немовъ оглашенніи идемъ въ притворъ церкви.

60. Пы т. Зъ чого складає ся литія ?

В ѣ д п. Литія складає ся зъ отвѣт-ныхъ стихирь; потѣмъ слѣдує ектенія, складаюча ся зъ трехъ довгихъ моленій и одного возгласа, а потѣмъ еще одной молитвы, котру священникъ читає зъ преклоненємъ головы.

61. Пы т. Якъ бере нарѣдъ участь въ литіи ?

В ѣ д п. Нарѣдъ стає зъ свѣчами въ цѣвкрузѣ, вѣдъ притвора почавши, ажъ до царскихъ вратъ и за кождымъ прошенємъ ектеніи спѣває 12 разѣвъ : Господи помилуй.

62. Пы т. А о що то молишь ся священникъ въ тыхъ ектеніяхъ ?

В ѣ д п. Священникъ молишь ся въ молитвѣ : **Спаси люди твоя** и т. д. Господа

Бога, щобы спасъ люди свои, щобы за молитвами Пресвятои Богородицѣ и другихъ святыхъ, помилувавъ насъ грѣшныхъ; щобы мавъ въ опѣцѣ начальство духовне и свѣтске. Опѣсля молитъ ся за всяку душу христіянську скорбѣчу, озлоблену, милости Божои и помочи требуючу, за супокѣй цѣлого свѣта, за благостояніе святыхъ Божихъ церквей, за упокой всѣхъ почившихъ Отцѣвъ и братьей нашихъ.

63. Пыт. А якій есть змѣсть молитвы, котру священникъ читае съ приклоненѣмъ головы?

Вѣдп. Священникъ удѣливши благословеніе словами: Миръ всѣмъ и за вѣзвавши, щобы вѣрніи свои головы приклонили, читае голосно молитву, въ котрѣй просить, щобы многомилостивый Владыка и Господь нашъ Іисусъ Христосъ, за молитвами Пречистой Владычицѣ нашої Богородицѣ, св. Ангелѣвъ, св. Іоанна Крестителя, св. Апостолѣвъ, Мученикѣвъ, св. Отцѣвъ и всѣхъ Святыхъ, благопріятною сотворивъ молитву нашу, даровавъ намъ оставленіе грѣхѣвъ, вѣдогнавъ вѣдъ насъ всякого врага и супротивника, умиривъ жите наше и спасъ душѣ нашіи.

64. Пыт. Що дѣлае священникъ по вѣдправленѣй литіи?

— В ъ д п. По вѣдиравленѣй литіи входить священникъ въ храмъ и остае передъ тетраподомъ ажъ до благословенія хлѣбѣвъ.

65. П ы т. Коли благословить ся хлѣбъ и прочіи плоды ?

В ъ д п. Хлѣбъ, пшениця, вино и єлей благословить ся по вѣдсѣваню тропаря.

66. П ы т. Зъ вѣдки походить той звичай освящати тѣ плоды ?

В ъ д п. Звичай освящати тѣ плоды пошовъ зъ того, що давнѣйше христіане, перебуваючій цѣлу нѣчь на богослуженю, для покрѣпленія своихъ силъ, въ притворѣ посиляли ся хлѣбомъ и виномъ, котрѣ въ тѣй цѣли благословленно.

67. П ы т. А чому благословить ся пять хлѣбѣвъ (просфоръ) ?

В ъ д п. Благословить ся пять хлѣбѣвъ для того, що Іисусъ Христосъ пять хлѣбѣвъ въ пустынѣ умноживши поблагословивъ.

68. П ы т. А о що молить ся священникъ при благословенію тыхъ дарѣвъ ?

В ъ д п. Священникъ молить Бога, щобы тѣ дары умноживъ въ тѣмъ мѣстѣ (тѣмъ селѣ) и цѣлѣмъ свѣтѣ, та щобы вѣрныхъ вкушающихъ вѣдъ нихъ освятивъ.

69. П ы т. Що дѣлае священникъ по освященю дарѣвъ ?

В ъ д п. Священникъ вертає въ олтарѣ и править вечерню до кѣнця.

70. П ы т. Чимъ кѣнчить ся вечерня, коли має наступити всенощне ?

В ъ д п. Вечерня не кѣнчить ся тодѣ отпустомъ, лише священникъ благословеніємъ святой тройцѣ : „Глава свѣтѣй єдиносѣщнѣй, животворащей Тройци и пр. начинає Утреню.

Исправленіє ошибокъ.

Въ 3. числѣ „Мис. кн.“, въ статіи „Церковъ въ Папортнѣ“ має бути на стр. 19. въ ст. 5. ѡтъ долу вмѣсто „создану“ слово : создана, — а въ ст. 2. треба додати по словѣ „кладбища“ занятую, и змѣнити въ ст. 1. слово „замкнено“ на слово : замкненого. На стор. 25. має бути въ ст. 2. зъ горы вмѣсто „Красѣнскимъ“ слово „Красѣнскимъ“, а на стор. 26. въ ст. 9. ѡтъ долу вмѣсто листопада слово : вересня.

Г. А. П.

Книжочки мисійні

выходять точно кожного мѣсяця. Пѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Виалеемскя. ораторія 30 кр. : ноты
до ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20
кр., Выворожила 20 кр., Три брата 20 кр.,
Пекло въ хатѣ. 20 кр., Образки драматич-
нѣ. 20 кр., Перехитрила 20 кр., Іосифъ
въ Єгиптѣ 30 кр. Праведный Іовъ 30 кр.
Св. о. Николай въ гостинѣ 20 кр.

БИБЛІЯ

старого и нового завѣта
въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

**Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.**

Молитвы щоденні

съ додаткомъ катехизмъ 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Меншій 50 кр.

МОЛЕБНІ ЧАСЫ

Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

**Боянъ. Збѣрникъ рускихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.**

Всѣ книги церковні можна у насъ получить.

1903.

Число 5.

КНИЖОЧКА
*
МИСІЙНА.

— Цѣна 3 кр. —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ВЪ ПЕЧАТѢ И. ЛАЗОРА

1903.

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСІЙНА.

Число пята.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСІЙНІЙ“

ВЫХОДЯТЪ КАЖДОГО МѢСЯЦА И СТОЯТЪ РѢЧНО :

по 10 що мѢСЯЦА : 3 зл. 60 кр.;

по 5 що мѢСЯЦА : 1 зл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

❖ Менше якъ 5 не посылає ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ варядомъ І. Лавора.
1903.

За всѣхъ молишися Благая.

Мѣсяць Маріи.

Коли Пречиста Дѣва посѣтила свою тѣтку Єлисавету, закликала тая Божимъ духомъ вдохновена зъ радостію и подивомъ: „Благословенна ты въ женахъ, и благословенъ плодъ чрева твоего. И откуду мнѣ сіе да прійдетъ мати Господа моего къ мнѣ“ (Лука 1, 42, 43). Въ отвѣтъ на сей гарный привѣтъ Мати Божя воспѣла ту чудну пѣсню покоры и смиренія, котру теперь спѣваемъ на утренѣ, а котра зачинаєсь словами: „Величитъ душа моя Господа“ — най хвалить душа моя Господа — и возрадова ся духъ мой о Бозѣ

Спасѣ моемъ! яко призрѣ на смиреніе рабы своея: се бо отъ нынѣ ублажать мя вси роды“. (Лука 1. 46—48).

„Вѣдъ нынѣ будуть мене величати, хвалити, ублажати всѣ люди!“ Дѣйстно пророчі, боговдохновенні слова, котрі въ тѣй самѣй хвилѣ, коли були сказані, вже були сповнені и вѣдъ того часу безъ перестанку сповняють ся, и будуть сповняти ся до кѣнця свѣта. Минувшѣсть Марію хвалила, теперѣшнѣсть величає и будучнѣсть буде ублажати. Не минуло одного року, одного мѣсяця, одного дня въ всѣхъ девятьнацяти столѣтяхъ, щобы не сповняли ся тѣ слова Пречистой Дѣвы. И якъ довго еще сей свѣтъ стояти буде, нехай се будуть и тысячѣ нѣ міліоны лѣтъ: нѣ хвильки такои не буде, щобы хвала Єѣ мала замовкнути, устати.

Се була дуже побожна гадка, мѣсяць Май, мѣсяць зеленѣ, мѣсяць цвѣтѣвъ и вонѣ, мѣсяць воскресаю-

чихъ надѣй и тревоги разомъ, чистіи надѣи сповнять ся — присвятити Пречистой Дѣвѣ Маріи. Бо и Марія се цвѣтъ, цвѣтъ найкрасшій на нивѣ вѣчной весны, якъ сама се каже: „азъ цвѣтъ польный, и крѣпъный удоольный“. (Пѣсн. 2, 1.) Марія цвѣтъ духовный. Чистота Еѣ робить подобною до лиліи. Цвѣтъ лиліи есть бѣленькій, бѣлый якъ снѣгъ, бѣлѣйшій надъ всѣ цвѣты; а коли до него руку приложить, здае ся дрожати. Такъ и Марія найчистѣйша есть, непорочна, безгрѣшна, Невѣстаневѣстная, Цариця Дѣвиць; дрожала и трясла ся при словахъ Архангела. Фіялка се ознака Еѣ покоры, бо якъ фіялка хочъ гарно пахуча крыесь въ травѣ, такъ и Марія, хочъ богата въ чесноты, вела жите свое въ уккрытю, тихо въ Назаретѣ, а коли зѣстала одарена найвыжшою гѣдностію, Материнствомъ Божиимъ каже въ покорѣ: „Се раба Господня“. Вѣрностъ Еѣ, робить Ю

подѣбною до незабудки. Незабудка се цвѣтъ, котрый найдовше красить землю, а зѣрваный — въ водѣ дае ся довго удержати, и длятого есть символомъ, ознакою приязни. Такъ и Марія есть вѣрна своимъ слугамъ а взывающихъ Ю на помѣчь не опускае нѣколи. Гѣднѣсть Маріи и цѣла Еѣ повага и краса дѣлають ю подѣбною до рожѣ. Рожа се царица цвѣтѣвъ; барва Еѣ прекрасна и запахъ пречудовый. Такъ и Марія то всѣхъ Святыхъ Царица, святѣйша надъ всѣ сотворѣня, окраса неба и землѣ; блескомъ и запахомъ чеснотъ Своихъ, Своею любовію, жите людямъ веселить, и небеснымъ ликамъ упріемняе.

Не давне се богослуженіе, а вже такъ оно всюды приняло ся, такъ всюды розширило ся, такъ милымъ нашому серцю! Его початки сягають трохи бѣльше якъ одно столѣтіе. Зъ вѣдки оно взяло ся? Оповѣдають що при кѣнци сѣмнайцятаго вѣку въ са-

мой столицѣ христiянства въ Римѣ
 почала мала дитина вечеромъ въ Маю
 (1785 року?) громадити ровесникѡвъ
 около себе передъ однимъ зъ числен-
 ныхъ образѡвъ. Преч. Дѣвы. украша-
 ючихъ улицѣ римскiй, абы зъ ними
 спѣвати побожнiй пѣсни въ честь Ма-
 ріи. За прикладомъ дитины пошли и
 старшiй и цѣлый мѣсяць збирали ся
 передъ образами Преч. Дѣвы укра-
 шеными цвѣтами и лампами. Зъ у-
 лицъ перейшло оно старанемъ осо-
 бенно священника Лямолiя до цер-
 квей а зъ Риму и Италиi достало ся
 оно и до иншихъ краѣвъ и вже
 близко двайцять лѣтъ гомонять и
 нашiй рускiй церкви спѣвомъ прекра-
 сного Молебна въ честь Пречистой
 Дѣвы. А св. отецъ Пiй VII. побла-
 гословивши его надалъ ще и вѡдпустъ
 100 дневный за каждый день въ мѣ-
 сяцю тымъ, що се богослужене въ
 церквѣ або въ дома у себе вѡдпра-
 вляють а повный вѡдпустъ разъ въ
 мѣсяць тымъ, що приiмуть св. Тайны

Покаянія и Евхаристіи, и помоля
ся въ намѣренію св. Отця.

Тому витай мѣсяцю Маю, мѣсяцю
Маріи! Ты для насъ мѣсяцемъ радості
Кождый чоловікъ має свѣтло
пріятности, уподобаня, свои радости
Одинъ тѣшитъ ся грошемъ, другіи
почестями и гонорами, иншіи мѣсяцемъ
уподобане въ забавахъ и розрывкахъ
а є и такі, котрымъ найбольшу радостю
дѣлає справляє грѣхъ и порокъ!
Вы-жь мои Возлюбленніи — вы
дѣти Маріи выбрали собѣ найкрасивѣйшу
утѣху, радость о Господѣ! Немає
сладчайшой, благороднѣйшой, солодшій
радости надъ ту радостю. Нѣкто вѣ
ѣѣ не забере, жадне нещасте вѣ
ѣѣ не знищить Коли навѣтъ помре
то она збѣде зъ нами въ грѣбѣ, по
зъ нами передъ Бога, стане зъ на
на судъ. А коли Богъ нашою радостію,
то и все то мусить насъ
штити, що єсть близко Бога и до
веде. А ктожь ближше Бога, кто
нимъ тѣснѣйше злученый якъ не

Дѣва? Тѣмѹ ктожѣ по Бозѣ буде
нашою найбѣльшою радостію, утѣхою,
осолодою якѣ не Прч. Дѣва Марія?
А мѣсяць Май се Мѣсяць Єѣ, не
буде-жѣ вѣнѣ насѣ тѣшити, коли вѣнѣ
наставѣ, не буде радувати коли на-
спѣвѣ?

Витай намѣ мѣсяцю Маю, бо ты
будешѣ и мѣсяцемѣ п о д я к и нашси.
Безѣ сумнѣву що по Бозѣ нѣкому
не завдячуемѣ тѣлько добродѣйствѣ
якѣ Преч. Дѣвѣ Маріи. Може ты
роками цѣлыми перебувавѣ въ грѣ-
шнѣмѣ станѣ, въ тяжкихѣ грѣхахѣ,
и наразѣ учувѣ ты якесѣ обмерзѣне
передѣ грѣхомѣ, ты настрашивѣ ся о
судьбу твоєї души, пѣшовѣ до спо-
вѣди и примиривѣ ся сѣ Господомѣ
Богомѣ. Зѣ вѣдки се щасте? — Чи
помилюсь, коли припишу єго хода-
тайству Преч. Дѣвы? — Або коли
ты доси єще такій щасливый, що до
теперь заховавѣ одежу невинности
надягнену єще при св. крещенію, чи
не можешѣ ты сѣ ласку приписати

Преч. Дѣвѣ? — А то що ты тѣлько разѡвѣ побѣдивѣ дїавола вѣ покусѣ, що найшовѣ розраду вѣ молитвѣ и жалѣ при сповѣди: не походить то все вѡдѣ Марїи!

А коли-бѣ мы себе близше знали, то сто разѣ бѡльше найшли бы мы ласкѣ, та добродѣйствѣ, котрї мы то менше, то бѡльше маємѣ завдячити опѣцѣ материньскѡй Марїи и коли-бѣ мы навѣть то все поминули то одного годѣ менѣ не згадати: се Іисусѣ Христосѣ! Черезѣ кого Вѡнѣ до насѣ прїйшовѣ? Лише черезѣ Марїю, бо черезѣ зѡзволене Єѣ зѡйшовѣ Вѡнѣ зѣ неба, воплотивѣ ся отѣ Духа свята и отѣ Марїи Дѣвы вочеловѣчивѣ ся. А коли Она намѣ Іисуса дала, не дала жѣ Она намѣ всего, всего? И жите тысячѣ лѣтъ довге за коротке було-бѣ, щоби Єѣ достойно подякувати. Тожѣ мѣсяцѣ Май дає намѣ случайнѡсть бодай вѣ якѡйсѣ сотнѡй, тысячнѡй части высказати свою по-

дяку. Чи насъ то не повинно радувати?

Витай намъ мѣсяцю Маю, ты мѣсяцю нашихъ просьбъ! Колибъ Марія тутъ мѣжъ нами зъявилась въ видимой постати и засѣла отъ тутъ на престолѣ, та допустила насъ до себе зъ нашими мольбами и просьбами — то що бы мы робили? Чи мы бы мовчали? Чи нѣчого бы вѣдъ Ней не просили, не бажали? () нѣ, мы мали бъ просьбъ подостаткомъ. По-неже душа важнѣйша вѣдъ тѣла, то мы прійшли бы зъ просьбами о благо нашої души. А чи ихъ мало? Грѣшники мають просити о увѣльнене вѣдъ вѣчної неволѣ грѣха. Початкуючи въ добромъ о вытривалѣ въ добромъ. Борючи ся зъ покусами о помѣчъ противъ діавола. Праведники о помѣчъ „да не падуть“ а навѣтъ святі мають свои просьби: „да святятъ ся еще!“

Душа се перша рѣчь але не по-

слѣдна. Мы маємъ и тѣло зъ его по
требами. Може неоденъ зъ васъ хо
ровитый. День за днемъ, рѣкъ за ро
комъ минае въ хоробѣ, въ ослабленю.
Неоденъ зновъ носить може зародокъ
тяжкой слабости. Иншій зновъ ма
тяжкѣ думки на серцю, якась тревога
опанувала его душу: иншій зновъ не
находять працѣ, зарѣбку, хотъ поби
вають ся за ними, якъ рыбка за
водою. Суть певно и такі мѣжъ нами
що мають хорого батька, слабу маму
немѣчнѣ дѣти: зъ тяжкою думкою на
серцю видять старцѣ свою зближа
ючу ся щоразъ бѣльше старечу не
мѣчь!

Якъ рѣльникъ, хлѣборобъ тѣшит
ся Маємъ, бо росте надѣя на будущій
хлѣбъ, на будуче зерно; якъ дитина
тѣшить ся Маємъ, що пѣдъ зелеными
деревами побавить ся, пограе зъ то
варишами; якъ хорый тѣшить ся, що
въ Маю вдихне трохи свѣжого воз
духа, огрѣе ся теплыми лучами сон
ця — такъ и мы дѣти Маріи тѣшмо

ся нашимъ Маємъ, мѣсяцемъ радости
нашої, подяки нашої, просьбъ на-
шихъ !!!

Ю. Дз.

Що учитъ свята церковь о Пречистѣй Дѣвѣ Маріи.

I.

Преблагословенна Приснодѣва Марія
єсть ѡтъ первородного грѣха предохо-
рена и протѣ непорочно зачата. До-
тѣчный декретъ Папы Пія IX. звучить :
„Опредѣляемъ, що наука, котра удержує,
що Преблагословенна Дѣва Марія була
ѡтъ першої хвилѣ свого зачатія за осо-
бенною благодатію и привилеемъ Всемо-
гучого Бога изъ взгляду на заслуги Іисуса
Христа, Спасителя роду людского, ѡтъ
всякого порока первородной вини захо-
вана вѣльною, єсть ѡтъ Бога откровенно,
и має ся протѣ всѣми вѣрными крѣпко
и постоянно вѣровати“.

Г. Богъ сказавъ до діавола въ раю:
„Вражду положу между тобою
и между женою....“ Никто не заперечить,
що вражда межи діаволомъ а сѣмемъ
жены т. е. Христомъ була совершенна
и всегдашна и що она не допускає
ніякои попередной пріязни; не бу-
лобы сего, колибы Преч. Дѣва Марія
хоть бы одну хвилю пѣдлягала
первородному грѣху.

Архангель Гавріиль поздоровляє Пр.
Д. Марію словами „благодатная“ або
„повна ласки“, що не мѣгъ-бы сказати,
еслибы она була хоть бы одну хвилю
скаляна грѣхомъ.

Святі Отцѣ называютъ Марію: непо-
рочною, пречистою, пресвятою.... став-
ляютъ Еву въ противоположенію съ Марією
тымъ, що Ева була проклята и причиною
проклятя, Марія же всесторонно благо-
словенна и причиною благословенія, що
все або предполагає, або заключає и якъ
найбѣльше поясняє непорочне Еѣ зачатіє.

Въ нашихъ книгахъ церковныхъ чита-
емо: „Порока нѣсть въ добротѣ

твоєй Дѣво“.... (8 пѣснь канона богор.); „Прежде зачатія чистая“.... (каѳ. утр. Сѣдал.) „Честнѣйшую Херувимъ“....

Самъ розумъ промавляє за тымъ: Найвыше достоинство Христа Богочоловѣка вымагає того, щобы мать, котра удостоила ся зачати Єго ѡтъ Духа св. и породити, була чистою. Подобає бо, щобы мать божа нѣколи не була лишена Богу, и щобы Цариця Ангелѡвъ нѣколи не була пѡдчинена діаволу.

II.

Прєблагословенна Марія позѡстала Дѣвою такожъ и по рождествѣ Христа. Се єсть догматомъ вѣры.

Коли ангелъ возвѣстивъ Маріи, що Она зѡстане матерію Христа, Она сказала: „како будетъ сіє, и дѣже мужа не знаю?“ Слова тѣ не мали бы змыслу, если бы не свѣдчили о крѣпкѡмъ постановленю або слюбованю, що Она нѣколи не пѡзнає мужа або що всегда заховає дѣвичу чистоту. Сопружество съ

св. Іосифомъ було въ части необходимѣ
щобы охоронити Пресв. Дѣву ѿт неслави
передъ людьми. Св. Іосифъ „мужъ пра-
ведный“ удостоивъ ся стати тайникомъ
и свѣдкомъ надприродного родженя ѿт
обрученои ему непорочнои Дѣвы Спаси-
теля свѣта.

Спаситель умираючи на крестѣ, поручавъ мать свою одному изъ ученикѣвъ,
св. Іоанну, чого безпечно не здѣлавъ-бы,
если бы она мала у себе мужа або другі
рѣдні дѣти. Если згадуєсь въ св. письмѣ
про братьей и сестрь І. Христа, то се
не доказує, бо письмо св. дуже часто на-
зываетъ тымъ именемъ близкихъ сродникѣвъ.
І. Христосъ названный „первенцемъ“ а
тымъ именемъ означеный въ письмѣ св.
всегда тѣлько той, по котрѣмъ и передъ
котримъ нѣкто не родивъ ся.

Вже пророкъ Исаія предсказавъ, що
І. Христосъ народить ся ѿт непорочнои
Дѣвы: „Се Дѣва почнетъ.... Якъ
по своимъ Воскресенію ставъ Христосъ
„дверми затворенными“ посередъ
своихъ ученикѣвъ, такъ подѣбно прійшовъ

на свѣтъ безъ поврежденія дѣвчества своєї матери. Христось уподобивъ ся лучамъ сонця, котрі пореходять черезъ шкло и тоєже не нарушають.

III.

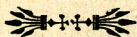
Преблагословенна Дѣва Марія есть правдиво и властиво Богородицею. Се есть догматомъ вѣры.

Св. письмо называє Марію матерію. Господа т. е. Бога. „Откуда мнѣ сіє, да прійдетъ мати Господа моего къ мнѣ“ и св. Єлисавета сказала о Маріи: „исполнися Духа свята“.

Святі Отцѣ называютъ Пр. Дѣву всегда Богородицею.

Подѣбно якъ мать чоловіка называє ся матерію цѣлои особы, а не матерію одного лишь тѣла, длятого, що ѡнъ не отримавъ ѡтъ неи своєї душѣ, такъ справедливо называє ся Марія Богородицею длятого, що Она, хотяй не родила боже естество Слова, родила однакъ того, котрый бувъ Богомъ. Рождене ѡтноситъ ся до особы. А такъ, якъ въ Христѣ есть

одна особа и то божя, то Пр. Дѣва Марія, хотяй неродила Божество, однако, повеже Христось Богъ-чоловѣкъ пѣсля природы людской ѡтъ Ней має свѣй початокъ, єсть правдиво и властиво Богородицею.

О важности знаку креста и молитвы при столѣ.

Коли выходишь зъ дому, не забувай николи перекрестити ся; буде се для тебе пѣдпорою, збруєю и твердинею. Нѣ лихій чоловѣкъ, нѣ внутрѣшна покуса не кидаєсь на тебе, коли бачить що ты таку охорону маєшь. Знаєшь, чимъ сей знакъ и що вѣнь дѣлає: побѣджає смерть, нищить грѣхъ, выпорожнює пекло, воскрешає свѣтъ. Чи мѡгбысь еще сумнѣвати ся о єго силѣ?

Не сумвѣвавъ ся о ней св. Кириль коли мовивъ: „кладѣмъ смѣло на собѣ знакъ креста; коли дїаволы єго побачать,

пригадуе вѣнъ имъ Розпятото Христа и утѣкають и ховають ся — а насъ лишаютъ въ супокою“. Ориѣнесъ подѣбно учить: „Носѣмъ на нашихъ чолахъ се безсмертне знамя, на видъ которого дрожать злѣ духи“.

До звычайвѣ гѣдныхъ захованя по всѣ часы, належить молитва передъ и по ѣдженю. Сей звычай походитъ еще зъ першихъ вѣкѣвъ христіянства. Св. Атаназій повѣдає: „Якъ сѣдаемъ до стола и маємо хлѣбъ дѣлити, то робимо надъ нимъ знакъ креста и дякуємо Господу Богу. По ѣдженю вдруге дякуємо Богу, словами: Господь благій и милосердный давъ поживлѣне боящимъ ся Его. Слава Отцу и Сыну и т. д.“ Св. Єронимъ такъ каже: Нехай никто до ѣдженя не сѣдає безъ молитвы и не стає безъ подякованя Созвѣстелеви.“ Св. Іоаннъ Златоустый остро ганить тыхъ, що не слухають того розумного звычайу-права.“ Молѣть ся передъ и по ѣдженю. Слушайте сего вы, звѣрѣтамъ подѣбнѣ, що поживаете даръ

Божій а очей не підносите на руку, що васъ обдаровує“.

И дѣйстно, mezi сотворѣнями на свѣтѣ суть два роды, що їдять, безъ піднесеня мысли до Господа Бога се суть: звѣрята и тоті, що до нихъ подѣбні; бо помежи чоловѣкомъ що ся при їдженю не молитъ а псомъ єсть лише та рѣжниця, що першій ходить на двохъ ногахъ а другій на чотырехъ.

Нехай се никому не выдає ся дивнымъ. Треба знати, що и въ старѣмъ завѣтѣ вже таке право обовязовало людей. Мойсей такъ наказує: „Коли зѣѣшь и наситишь ся, благослови Господа“. — Жида вѣрні сей заповѣди Мойсея заховували при їдженю такий обрядъ: Отець родины въ окруженю дѣтей такъ мовивъ: „Благословенъ Господь Богъ нашъ, котрого доброта дає страву всякому сотворѣню“. Потому бравъ въ праву руку чашу зъ виномъ и благословивъ словами: „Благословенъ Господь Богъ нашъ, що сотворивъ виноградъ“ и покушавъ самъ и дававъ другимъ. Подѣбно благословивъ хлѣбъ

и кожду нову страву; въ той отже спосѣбъ кожда страва була освящена.

Тѣ всѣ обряды суть тымъ для насъ гѣднѣйшій, що ихъ освятивъ самъ Сынъ Божій при Тайноѣ вечерѣ.

И въ иншихъ обставинахъ Іисусъ Христосъ, вѣдмавлявъ надъ поживленемъ молитву. Ото коли взявъ въ руки пять хлѣбѣвъ и двѣ рыбы, пѣднѣсь очи до неба, поблагословивъ — и потому роздававъ.

Апостолы наслѣдували свого Божого Учителя во всѣмъ, благословили ѣду, на памятку Ёго.

Пѣсни якѣ спѣвано по ѣдженю, въ первыхъ вѣкахъ христіянства суть доказомъ, якъ старали ся ити слѣдомъ Божого Спасителя. Одна зъ тыхъ старинныхъ пѣсней така: „О Ты, поживу даєшь всему, що вѣддыхає, благослови ласкаво тѣ стравы, що ихъ поживаємо. Ты намъ сказавъ, що колибысьмо ся напили чогось затрового нѣчо злого ся намъ не стане, если взывати будемо Твого имени, бо Ты єшь всемогучій. Вѣдойми вѣдъ сихъ стравъ се, що мають здрядливого и шкѣдливого!“

Пѣсня, яку спѣвали по ѣдженю така :
„Слава Tobѣ Господи Боже, що насъ жи-
вишь вѣдѣ дитинства а зъ нами все що
вѣддыхае. Наповни серця нашѣ радостію,
щобысьмо повнѣ були добрыхъ дѣлъ —
ради Христа, Господа нашего, що зъ То-
бою и св. Духомъ царствуе вѣ всѣ вѣки.
Аминь“. Звычай молитвы при столѣ пере-
трывавъ вѣки и задержавъ ся до нашихъ
часѣвъ. Переховуймо его дальше старанно,
яко дорогу памятку по Сынѣ Божѣмъ и
Его ученикахъ и загрѣваймо другихъ до
вѣрного єи захованя.

Л. Н.

Чи убожество на свѣтъ потребне ?

Греческій, поганьскій писатель *Аристофанесъ* написавъ комедію, вѣ котрѣй вы-
ступає *убожество* и стараєсь переконати
нѣякого *Кремілюса*, якъ дуже оно до у-

держаня порядку въ свѣтѣ есть потребе. И такъ убожество повѣдає:

— Колибы богатства були на свѣтѣ такъ загальнѣй, що не було бы цѣлкомъ убогихъ, тогды упалибы всякѣ искусства и никто не управлявъ бы умѣтностей... Бо скажи менѣ, кто хотѣвъ бы бути ковалемъ, кравцемъ, шевцемъ, кто робивъ бы цеглы до будовлей и кто бы ставлявъ дома? Кто управлявъ бы землю и кто хотѣвъ бы коло ролѣ працювати въ потѣ чола, еслибы бувъ богатымъ?...

На тое повѣдає Кремілюсь:

— Не жури са тымъ, все тое здѣлають невѣльники!

— Але въ якій спосѣбъ ты ихъ дѣстанешь? пытає убожество.

— Куплю собѣ ихъ за готовѣ грошѣ!..

— Ба! але кто схоче тогды провадити таку понижуючу торговлю невѣльниками, если самъ буде богатымъ? Повѣдаю тобѣ: ты самъ будешь мусѣвъ взятись за кожду роботу, если не схочешь марно загибати. Одно убожество побу-

джає людей до працѣ и заосмотрює во все державу и цѣлу суспѣльнѣсть...

Такъ подѣбно мовить и св. Іоаннѣ Злат.: „Колибы устало убожество, то розвязавъ бы ся всякій на свѣтѣ порядокъ. Потреба побуджає всѣхъ до працѣ. Коли бы були всѣ богатѣ, втогды жилибы въ лѣнивствѣ и прійшлабы для всѣхъ загибель.“

Нынѣшнѣ соціялы знайшли бачь инакшу рецепту на убожество, они хотѣлибы роздѣлити всѣ добра земскѣ на *рѣвнѣ* части. Конецъ зъ тои работы бувъ бы такѣй, що *всѣ* мѣсто збогатѣти зъубожѣлибы... Таку рѣвнѣсть маєткову дало бы ся хиба тогда осягнути межи людьми, колибы *всѣ* люде мали однаковѣй розумъ, однакову силу, однакову здѣбнѣсть, однаковѣй талантъ... Того николи на свѣтѣ не було и не буде!

Тôлько три дни.

Святый Вернардъ пôзнавъ одного чолвôка, котрый такъ дуже навыкъ бувъ до проклонôвъ, що якъ самъ повôдавъ, нiякъ не може повздержатись, щобы не клясти.

Се дуже болôло святого и ôнъ просивъ его словами :

— Мôй сыну, поборюй себе що можешъ а на теперь повздержи ся ôтъ проклонôвъ на *три* дни и зроби то въ честь Пресвятои Тройцô!

Чолвôкъ сей прирôкъ, не прикладаючи до того великои ваги. По трехъ дняхъ здибавъ святого, а сей пытае :

— Ну и якже тобô повелось ?

— Добре, дуже добре, Богъ заплатъ вамъ, я и самъ не думавъ, що се менô удасть ся...

Втогды сказавъ святой: Отже прошу тебе, повздержи ся еще *три* дни вôрно а теперь въ честь Пресвятои Дôвы!...

Чоловѣкъ сей прирѣкъ се здѣлати вже раднѣйше и додержавъ слова. Коли по трехъ дняхъ вышукавъ святого, то освѣдчивъ ему, що всего тѣлько оденъ разъ попавъ въ давну навичку. Святый захоувавъ его до вытревалости и сказавъ лагѣдно: „Теперь зновъ три дни и то въ честь всѣхъ святыхъ.“ По трехъ дняхъ приступивъ сей чоловѣкъ до св. сповѣди и визнавъ, що за Божою помощю удалось ему позбути ся цѣлковито налогу проклинаня и закончивъ тыми словами: „Понеже я пѣзнавъ, що чоловѣкъ може поправитись, если тѣлько хоче, то вже не на три дни, але на цѣле жите хочу статочно воздержатись ѣтъ проклонѣвъ и Богу цѣлымъ сердцемъ служити.

И додержавъ слова!...

Где щастє?

Въ однѣмъ селѣ живѣ оденъ старецъ, котрый цѣлый свѣтъ вѣкъ боровъ ся со всякими противностями, горемъ и нещастемъ але мимо того бувъ всегда веселымъ и николи не нарѣкавъ на свою сумну долю.

Оденъ зъ его приятелѣвъ дивувавъ ся сему его щасливому розположеню и запытавъ его одного разу, яку то має онъ таємницю, котра ему такъ щасте приносить? На тоє вѣдповѣвъ старецъ :

— Такъ, такъ, я тобѣ се скажу, се рѣчь цѣлкомъ проста: я роблю тѣлько добрый ужитокъ зъ моихъ очей и то вся моя таємниця.

Пріятель не мѣгъ сего зрозумѣти и просивъ о поясненѣ.

— Отже слухай! — каже старецъ. Передовсѣмъ гляджу я въ небо, въ якѣмъ будь положеню нахожусь. Сей видъ неба наминає мене, щобы я ту въ долину такъ заховавъ ся, щобы заробити собѣ мѣсце тамъ въ горѣ.

Потому спозираю на землю и думаю про се узьке мѣсце въ гробѣ, въ котрѣмъ ожидати маю страшного суда.

Наконецъ споглядаю по свѣтѣ и пере-

коную я, що на свѣтѣ о много бѣльше нещасливыхъ людей ѡтъ мене.

Такъ не забуваю николи, где потѣшеня и привидивого щастя глядати.

Справедливѣ суть слова псалмиста, котрый каже: „Вѣдверни мои очи, щобы не бачили суеты“. (Пс. 138, 37.)

Заслужена кара.

Одень хлопакъ на имя Марко бувъ занятый въ однѣмъ бровари. Черезъ свою неувагу упавъ ѡнъ до кади, въ котрѣй було кипяче пиво выляне. Схвативъ ся вправдѣ руками за берегъ кади, але обѣ ноги цѣлковито въ кипятку спарились. На его крыкъ вытягнули его зъ кади, занесли до хаты и прикликали лѣкаря. Не було инчои рады, потреба було вѣдтяти ему обѣ нозѣ, бо иначе булобы нехибно прійшла гангрена. Нещастливый терпѣвъ страшнѣ муки але при тѣмъ бувъ дуже терпеливымъ и сказавъ: „Не жалуйте мене, бо що я терплю, то єсть справе-

длива кара. Я бувъ безбожный, зухвалый хлопецъ и не одной пташинѣ обривавъ крыла, ломавъ ноги, не подумавши о тѣмъ якъ великій справляло имъ се бѣль. Було и такъ, що я ихъ обливавъ кипяткомъ.... Нынѣ така сама кара постигла мене“.

Марко живъ еще бѣльше якъ 20 лѣтъ але сувавъ ся по земли и бувъ живымъ образомъ кары божой за збитковане ся надъ нерозумными звѣрятами.

За поганьскихъ еще часѣвъ, засудивъ судъ въ Атенахъ одного хлопця, котрый замучивъ голуба, — на смерть, бо повѣдали, що такій чоловѣкъ не вартъ жити на свѣтѣ, бо коли бы дорѣсь бувъ-бы мучителемъ людей. И справедливо: чоловѣкъ, котрый збиткуе ся надъ худобою, се не чоловѣкъ, а звѣрь! Такій чоловѣкъ не вартъ и не буде мати нѣколи товарины на своимъ обѣстю, котрый збиткуе ся надъ нею!...

Запамятаймо собѣ тое добре!

Для старыхъ и молодыхъ.

Хочете достигнути благодатей, котрыхъ Богъ въ церквахъ вѣрнымъ своимъ удѣляе, то выобразѣть собѣ, що не до церкви, но до неба вступаєте; тамже не говорѣть и не дѣлайте ничъ такого, щобы свѣтомъ заносило. Якъ тѣлько почуваете голосъ звонѣвъ, то собѣ представте, що васъ Богъ взывае на розмову до себе. А становуши на порозѣ святынѣ, ѡтдалѣть ѡтъ себе всякѣ гадки, котрѣ бы не ѡтносились до Бога и неба, и доти передъ дверми церковными стѡйте и чекайте, доки сердца вашѣ чувствомъ побожности наповненѣ не зѡстали. По семъ переступивши порѡгъ церкви, умочѣть руку въ свяченой водѣ. зрѡбѣть знамя креста св. и правдивымъ сокрушеніемъ очистѣть совѣсть вашу зъ брудѡвъ грѣховныхъ. Наконецъ съ смиреннымъ сердцемъ предложѣть Богу вашѣ потребности, пригнобленя, терпѣня и покусы, на котрѣ въ житю вашѡмъ буваєте выставленѣ та просѣть Его о ласку до вытреваня въ добрѡмъ и до поконаня всѣлякихъ покусъ и напорѡвъ свѣта злого.

Св. Нилъ.

Папа Иннокентій III. повѣдае, що: Священникъ держить межи Богомъ а чо-

ловѣкомъ середне мѣсце; „меншій вѣдъ Бога, а бѣльшій вѣдъ чоловѣка“. А св. Лигурій повѣдає: „Еслибы самъ Спаситель зѣступивъ до якои церкви и засѣвъ до сповѣдницѣ, а въ тѣмъ самѣмъ часѣ засѣвъ до другои священникъ, то слова: **р а з р ѣ ш а ю**“ высказаніе черезъ Христа и черезъ священника, мали бы ту саму силу, той самъ успѣхъ. Св. Францъ ставить достоинство священника по надъ ангелѣвъ, — бо анѣ оденъ зъ ангелѣвъ небесныхъ не може розрѣшати грѣшника.

Коротке наше жите а навѣтъ и найдовше жите єсть короткимъ. Оденъ 80-лѣтний старецъ мовивъ: „Сыну, се жите дуже коротке, менѣ здаєсь, якъ бы я тамтими дверми вѣйшовъ, а тыми выйшовъ“. А якъ зъ житемъ, такъ и зъ добрами земскими....

Въ оденъ лѣтний день положивъ ся оденъ чоловѣкъ пѣдъ дуба и глянувши въ гору доганявъ Г. Богу, що на величезнѣмъ дубѣ ростуть маленькѣ жолоды а на низкимъ бадилю величезнѣ гарбузы. „Я бы инакше зробивъ“ — сказавъ онъ

— я бы дынѣ повѣсивъ на дубѣ, а жолудѣ на гарбузовомъ бадилю“. Ледви сказавъ тѣ слова, якъ зъ дуба не впаде жолудь, ажъ нашому мудрагелеви закровавивъ ся нѣсъ. Ажъ теперъ прійшовъ вѣнъ до переконаня, що Г. Богъ все дуже мудро урядивъ и не ему ганити Ёго дѣла.

Св. письмо дае намъ много доказѣвъ, що Г. Богъ есть вѣрнымъ въ дотриманіи своихъ обѣтницъ: обѣцявъ першимъ людямъ Спасителя, то и приславъ; обѣцявъ Симеонови, що побачить Спасителя и Симеонъ Ёго дѣйстно бачивъ. Але Г. Богъ додержавъ и се, чимъ загрозивъ, доказуємо на потопѣ свѣта, погибели Содомы и Гоморы, збуреню Ёрусалима.... Се повинно насъ захотити, все наше упованіе возложити на Г. Бога и въ хвилы журбы не падати на духу, бо кто на Бога уповає, той николи не заведе ся.

Книжочки мисійні

Виходять точно кожного мѣсяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“:

Нѣчъ Виолеемска, ораторія 30 кр.; ноты до ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Выворожила. 20 кр., Три брати 20 кр., Пекло въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичнїй. 20 кр., Перехитрила. 20 кр., Іосифъ въ Єгиптѣ 30 кр. Праведный Іовъ 30 кр.
Св. о. Николай въ гостинѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новихъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденні

съ додаткомъ катихизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Менші 50 кр.

МОЛЕБНІ ЧАСЫ

Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ рускихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковні можна у насъ получити.

1903.

Число 6.

КНИЖОЧКА

МИСІЙНА.

— Цѣна 3 кр. —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ВЪ ПЕЧАТѢ И. ЛАЗОРА

1903.

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число шесте.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІЙ“

выходять кожного мѣсяця и стоятъ рѣчно :

по 10 що мѣсяця : 3 зл. 60 кр. ;

по 5 що мѣсяця : 1 зл. 80 кр. Поодинокѣ числа по 3 кр.

— Менше якъ 5 не посылає ся. —

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ варядомъ І. Лавора.

1903

Св. Ап. Петро.

Основа́ніє Церкви.

Засадою нашої св. вѣры есть: одинъ Богъ, одна вѣра, одно Крещеніе. Тую вѣру принѣсь Единородный Сынъ Божій и научивъ не только людей какъ еи поѣмать, але страстію своею и смертію заслуживъ намъ ласку Божу, при помочи котрой каждый котрый увѣритъ, окрестить ся и пося науки І. Христа жити буде, достигъ житя и щастя вѣчнаго. Тыхъ, котрѣ хотѣли спастися, приѣмавъ І. Христосъ до Своего „стада“ т. е. до своего товариства, въ котромъ Самъ Божественный Спаситель окружавъ ихъ опѣкою, учивъ, рядивъ ними, заوماгавъ ласками и провадивъ до

небесной цѣлы. А всѣ тѣ ученики Иисусъ-Христовѣ становили „о д н о с т а д о“ пѣдъ однимъ пастыремъ, щобъ вѣдрижнити ся вѣдъ тыхъ, котрѣ въ Него не увѣрили, а еще на Него ворогували.

Була однакъ така свята воля Спасителя нашего, що не позѣставъ на все видимо на земли, тѣлько въ сорокъ день по Своимъ свѣтлѣмъ воскресенію вознѣсь ся на небо и зъ вѣдтамъ невидимо рядить всѣмъ на небѣ и земли пѣсля Своеи найсвятѣйшой волѣ и Своихъ неизслѣдимыхъ совѣтѣвъ.

А що на земли жіють и жити будутъ люди, котрѣ такъ само, якъ ученики Спасителя, увѣрили въ Ёго божественну науку и хочуть спасти ся, то І. Христосъ полишивъ на Своимъ мѣстци власть, котра має дѣло спасаня душъ людскихъ провадити дальше. Тота Божественнымъ Спасителемъ нашимъ для спасенія роду людского установлена власть н а з ы -

ває ся Церковь Христова, а тоті що тую власть узнають и еи слухають належать до Церкви Христової, або, якъ мы кажемо коротко, суть христіянами. Першу власть Церковну выбравъ и установивъ Божественный Спаситель такъ, що *зъ помежи увѣровавшихъ въ Него* выбравъ дванайцять Апостолѣвъ, а имъ до помочи додавъ сѣмдесять двоухъ ученикѣвъ. А що Самъ мавъ уступити видимо зъ помежи нихъ, то щобы стадо не позѣстало безъ пастыря, — щобы єднѣсть вѣры, науки и найвызшой цѣли була зазначена — выбравъ зъ помежи выбранныхъ, т. є. власти церковной одного, и тымъ бувъ святыи Ап. Петро, и єго зробивъ на Своимъ мѣстци видимымъ Головою Своєи Церкви.

На прилежаємъ образку зъображено, якъ Іисусъ Христосъ устанавлиє власть церковну: Ото являє ся по воскресенію цѣлѣй Своєй Церкви т. є, Апостоламъ, ученикамъ и вѣр-

нымъ, звертає ся опѣсля до св. Ап. Петра и каже „Ты є Петръ (то значить по грецки скала,) а Я на тѣй скалѣ збудую Мою Церковь, котрои и врата пекольніи не поборють. Тобѣ-жь Я дамъ ключѣ царства небесного. Що nebude звяжешь на земли (то значить: до чого обовяжешь вѣрныхъ), буде звязано на небѣ; а що nebude розвяжешь на земли (т. є. вѣдѣ чого звѣльнишь вѣрныхъ) буде розвязане на небеси. Паси вѣвцѣ Мои (т. є. настоятелѣвъ), паси ягнята Мои (т. є. вѣрныхъ).

А понеже св. Петро закѣнчивъ свѣй животъ мученичою смертію за святу вѣру, за нимъ пѣшли слѣдомъ и прочіи Апостолы и ученики, а дѣло спасенія не скѣнчило ся, бо по нихъ жили и жиють люди котріи мають и хочуть бути спасеніи, — то ихъ власть перейшла на ихъ наслѣдникѣвъ: на мѣстце св. Апостолѣвъ вѣйшли на настоятелѣвъ Христовои Церкви епископы, котріи мають до помочи священ-

никѡвъ и дїяконѡвъ, а на мѣстце першої
видимой Головы Церкви св. Петра,
ставъ єго наслѣдникъ, кождоразовый
епископъ мѣста Риму, де святой Пе-
тро умеръ. Длѣтого называе ся ко-
ждоразовый епископъ римскій Головою
Церкви Христовой, Вселеньскимъ Ар-
хіереємъ, святѣйшимъ Отцемъ, або
коротко „Папою“, що тѡлько означае,
якъ „отець всѣхъ христїянъ“.

А въ тѡмъ товариствѣ спасеннѡмъ,
котре Христось оснувавъ, не може
иначе дѣяти ся, тѡлько такъ, якъ
Божественный Основатель хоче, бо
Вѡнъ самъ, черезъ Святого Духа не-
видимо всѣмъ рядить и вѡдъ блуду
та хибного кроку стереже и до оста-
точной цѣли провадить. Хто отже,
або не вѣритъ такъ, якъ Церковь
Христова учитъ, або не слухае и не
узнае власти церковной, той не є
членомъ єѣ.

Стѡймо отже непохитно при свя-
тѡй католицкой Церквѣ, котра тѡлько
одна може намъ забезпечити спасе-

ніє, слухаймо Спасителемъ устано-
вленою власти церковною и сынѣвскою
любовію окружаймо Голову Церкви,
папу римского, а станемо учасника-
ми заслугъ Христа.

А що до того замѣту, яке де коли
можна почути, що кожда релігія мо-
же бути доброю, то наведемо отвѣтъ
на се пытанє, яке давъ оденъ като-
лицкій начальникъ индіянського пле-
мени тремъ лютераньскимъ предикан-
тамъ (духовнымъ), котрі прійшли єго
вѣддати. Одинъ изъ нихъ мавъ въ
притомности Индіянѣвъ такъ креще-
ныхъ якъ некрещеныхъ промову мен-
ше бѣльше ось такого змѣсту: „Не
збороняйтесь, добрі люде, молити ся
съ нами. Передъ Богомъ всѣ релігії
однако добрі. Ваша, то-бъ то като-
лицка релігія, подѣбна великому де-
реву; релігії акі мы проповѣдуємо,
галузе єго. Дерево жъ и галузе є одно-
го роду, не такъ? Такежъ и зъ на-
шою и вашою релігією. Они мають
то спѣльне зъ собою, що обѣ ведуть

до неба,“ Въ такій спосѣбъ говоривъ проповѣдникъ майже пѣвъ години. Коли жь опѣсля пытали Начальника, що вѣнъ думає о сѣмъ выкладѣ, озвавъ ся вѣнъ до проповѣдника : „Я дуже счудувавъ ся, коли учувъ таку твою бесѣду о релігій. Вы бѣли мужѣ можете найти такихъ людей, котрі бы навчили васъ правды, мы-жь Индіяне є люде бѣдни невчені. Однакъ мы завжди вѣрили, що лишень одна релігія мусить бути добра, такъ якъ є тѣлько одинъ Богъ. Вѣра въ єдиного Бога веде конечно до вѣры въ одно Евангеліє, одну науку. Бо-жь гѣдѣ и подумати, щобы Богъ самъ мавъ обьявляти такі рѣзнодорожні релігій. Коли навѣтъ бѣдний дикарь соромить ся казати сегодня навпаки прогивне тому, що вчєра утверджавъ яко правду, скѣлько менше можна думати, щобы Богъ тепєрь вѣдкликавъ що изъ того, що навчавъ колись ходячи на земли. — А ты кажєшь, що ваша релігія та

сама що и наша. Якимъ жежъ чиномъ не голосите вы такожъ тѣ самѣ науки що и нашѣ священники? Правда, що дерево и галузе є того самого роду; тѣлько-жъ видѣли вы вже коли дуба, щобъ родивъ яблока, або яблонь щобъ давала жолуди? Коли-жъ ты кажешъ, що наша религія — дерево, а ваша — галузе, то треба бы вамъ вѣрувати и навчати те саме, що нашѣ священники вѣрують и навчають. А таки зробите найлѣпше“ кѣнчаючи свою бесѣду, „якъ лишите насъ въ супокою, та не будете докучати, накидаючи намъ религію, котру вы самѣ выгадали.“

Ю Р.

Радѣсть въ житію.

Всѣхъ людей можна подѣлити на двѣ великія части: на такихъ, що радують ся

и на такихъ котрѣ сумують. Не треба довго застановляти ся, щобы переконати ся, що сумуючихъ, взглядно журачихъ ся є значно переважаюча часть. Межи меньшимъ числомъ такихъ що радують ся, доглянути можна такожъ двоякихъ; однихъ що запалюють ся радостію легко, але то-та радѣсть якась така нездорова, неприродна, якъ той румянець на лиці хорого; а тѣлько у незначного сорозмѣрно числа знайти можна тую щирю, правдиву радѣсть, веселѣсть, котра красить житє чоловѣкови, а другимъ людямъ робить зъ него милого и пожаданного товариша.

Причину до радости здає ся вѣднайшли люде уже давно. Пѣсля задивлюваня ся свѣта повиннѣ радувати ся богатѣ, здоровѣ и на високихъ урядахъ та становискахъ; радостнымъ уважають люде житє такого, котрый смачно може ѣсти, богато пити, мати достуць до всѣхъ прїятностей и забаганокъ, а не є прикованый до працѣ и до обовязку. Веселымъ называють еще чоловѣка, котрый неустанно смѣє ся, богато смѣшного говорить, бавить ся, танцює, гуляє до безпамяти, байдужно на людскій судъ и Божій гнѣвъ. Такъ розумѣють веселѣсть многѣ люде.

Тымчасомъ въ дѣйстности на свѣтѣ якось инакше дѣє ся. Не видко утѣхи-

радости у тыхъ, котрѣ бы пѣсля людского розумованя мали радувати ся, а якъ є то така, що по рѣй, якъ то кажуть плачь наступає. А зновъ противно находимо радѣсть щирѹ у такихъ людей, у котрыхъ ничего радѣстного не видко, котрѣ жѣють навѣтъ середъ сумныхъ обставинъ, однакъ не тратять веселости нѣ въ хоробѣ та нещастю, нѣ середъ труда та злиднѣвъ. Такѣ люде роботу свою роблять, зъ бѣдою ся борють, хрестъ свѣй несуть, а не тратять гумору, не занедбувають веселои розмовы, не перерывають веселои пѣсни и єще жартують зъ своєи бѣды. Така радѣсть, то великѣй даръ Божѣй то прикраса житя и скарбъ въ суспѣльности и варто за нимъ пошукати.

Однакъ придивѣмъ ся перше, що є природнѣйше, вѣдповѣдяѣйше для чоловѣка, чи смутокъ чи радѣсть? — Нема сумнѣву нѣякого, що радѣсть. До радости предцѣвъ чоловѣкъ сотвореный и назначеный, тожъ вѣдъ дитинства волить тое, що гладить, якъ тое, що болить, тое, що солодке нѣжъ тое, що гѣрке, волить смѣхъ, забаву, якъ плачь и працю, достатокъ вѣдъ дитинства кождому усмѣхає ся, бѣда кождого лякає, сумомъ навѣває. И отъ люди подѣлили добре вѣдъ злого и сказали: що не болить, що приємне, легке,

выгôдне, — то веселе, а що болюче, тяжке непожадане, — те сумне. Такъ, оно правда, тôлько одно забуває ся, именно, що смакъ може бути зрадливыи, приємнôсть хвилева тôлько, выгода позôрна, отже и сама веселôсть не тревала. Правдива радôсть, природна радôсть, котрои бажане вляте въ сердце чоловѣка самымъ Сотворителемъ мусить мати глубшу причину, вôдь тои, яку хочуть мати многі. Радости є кождый жадный, однакъ якои? Щобы весело жити, мало и легко робити, всего приємного вживати, нѣкого не слухати а самому старшувати надъ другими. Кожда забаганка ихъ мусить сповнити ся, инакше они всяке неповоджене называютъ тяжкою кривдою. Такіи люде цѣлкомъ по поганьски думаютъ, бо хотѣли бы жите зробити однимъ пасмомъ утѣхъ, забавъ и розкошей. Таку мудрôсть выдумали фільозофы грецкїи еще передъ Іисусомъ Христомъ и такой системы придерживуютъ ся многі зъ нынѣшнихъ христїянъ, котрїи кажутъ: уживай свѣта, поки служатъ лѣта. Оно добра бы була рада, кобы уживане свѣта могло принести правдиву радôсть. А тымчасомъ подивѣмъ ся: хто сумнѣйшїи и нещастливѣйшїи на свѣтѣ вôдь тыхъ що уживаютъ свѣта, що мають средства всякїи и доступъ до всякихъ розкошей на земли. Власне то-

тї найбогатшїй, наймогутнїйшїй найменше знають, що то є радѣсть.

Однакъ скаже хтось: — Е, суть такой люде, що весело вживають свѣта: Отъ въ кождѣмъ мѣстѣ, въ кождѣмъ селѣ суть люде рѣжного стану и вѣку, котрї якъ то кажуть весело собѣ жїють, пють, гуляють, бенкетують, и що тамъ за жарты, що за розмовы, що за збитки, що ихъ обходить, що то другимъ выдае ся невѣдповѣдною, або и грѣшною розривкою коли имъ весело.

Правда, буває по свѣтѣ гулятика, бувають жарты, буває жите нѣбы веселе, однакъ чи є середъ него правдива радѣсть, — то зновъ инша рѣчь.

Отъ возмѣмъ напримѣръ налогового пїака: вѣнъ запє ся и нѣбы въ тѣмъ знаходитъ свою радѣсть, є веселый, безъжурный, нѣбы щасливый. Але на довго? На годинку, двѣ. А потому приходитъ нудь, гризота, а щобы заморити хробака, вѣнъ мусить зновъ пити, зновъ затуманити себе на кѣлька годинъ. И такъ иде якїйсѣ часъ ажъ поки не дѣйде до найгѣршого упѣдленя, до нужды и єще нужденнѣшой смерти. И можна се радостїю назвати? — Або хотъ такъ: На далекѣмъ всходѣ, тамъ де мешкають Хинцѣ, є такїй тютюнъ, що опянює чоловѣка гѣрше якъ горѣвка. Чо-

ловѣкови, що его выкурить, снять ся пре-
чуднѣ сны: здає ся ему, що вѣнъ дуже
молодѣй, краснѣй, здоровѣй, що лѣтає
попѣдъ небеса, що тѣшитъ ся славою у
людей, що має всѣ розкошѣ, о якихъ ино
коли подумавъ, або чувъ. И приходять до
такихъ шинкѣвъ де курять „опіумъ“, ста-
рѣи и молодѣи, богатѣи и бѣднѣи, та лягають
на земли на матахъ зъ соломы, курять
опіумъ и перележуютъ такъ вѣ пѣвъ явѣ,
пѣвъ-дрѣмотѣ пару годинъ зъ вытрѣще-
ными очима, зъ щасливою усмѣшкою на
лиці. И здає ся жовнѣрови, що вѣнъ ставъ
полководцемъ и побивъ всѣхъ ворогѣвъ,
що цѣлый свѣтъ его боить ся и до нѣгъ
ему падає, а его коронуютъ на короля и
т. и. А бѣдакоби, що за послѣднѣй шел-
югъ купивъ собѣ приступъ до такихъ
розкошей, снитъ ся що вѣнъ першѣй богачъ,
що тѣма слугъ и служницъ ему услугує
а вѣнъ тѣлько вживає всѣхъ розкошей та
утѣхъ... Але по годинѣ такои помороки
приходить пробуждене, дѣйствѣсть: страш-
нѣй бѣль головы и ломане суставѣвъ,
невысказанѣй несмакъ вѣ устахъ, згага
вѣ грудяхъ, упадокъ силъ, злѣсть до всѣхъ
людей и цѣлого свѣта, неохота и лѣнни-
ство до працѣ. Вѣнъ волоче ся зъ мусу
до своєи денной працѣ, до своєго обова-
зку, але нѣ его що забавить, нѣ его зра-

дує; вѣнъ тѣлько о тѣмъ думає, щобы выдерти ся вечеромъ зновъ до яскинѣ де курять опіумъ, щобы зновъ забути ся, перемаячити кѣлька хвиль. И зновъ збудити ся до такого страшного житя! Отъ такихъ то вживають радостей тисячѣ, а тисячѣ людей. А треба знати, якій страшній наслѣдки має таке задурюване ся, тое опіумъ: ото чоловѣкъ до кѣлькохъ лѣтъ старѣє ся, стає ся неспосѣбнымъ до працѣ, волосє выпадає, руки трясуць ся, жолудокъ пеує ся, и якъ не дѣстане помѣшаня розуму, то гине въ страшныхъ судорогахъ. Отъ таке то буває уживанє радости межи людьми.

У насъ, Богу дякувати, люде не знають, що то опіумъ, не шукають черезъ него розрады въ житю, тожъ и не зазнають такихъ страшныхъ, наглыхъ, а погубныхъ наслѣдкѣвъ тои хвилевої радости. За то пиянство лишило въ нашѣмъ народѣ незатертї слѣды, и ещє лишає. Правда, въ признанє для нашихъ людей треба пѣднести що поборюють налѣгъ пиянства, не панує оно, якъ передъ недавними роками загально по селахъ и мѣстахъ, однакъ не уставати намъ въ отвѣрѣню доти, доки и одиниць въ громадѣ не ѣтклонимо ѣтъ тои поганой роскошѣ. Бо прирѣвнаймо пиянство, до опіумъ то

побачимо, що є межи ними велика подôбнôсть. Ту и ту опянѣне, хвилеве подро-чене чоловѣка, задурене, въ котрôмъ то ôнъ забуває на дѣйстный свôй станъ, але забуває и на встыдъ и на честь и на страхъ Божій. А по пробудженю той самъ несупокôй, ослаблене, лѣнь, и потягъ до нового опянѣня, котрый переходить въ налôгъ ажъ до нужды, ажъ до простунку и звычайно до нужденной смерти.

Буває за то у насъ иншій рôдъ пияной радости хоть безъ опіюмъ и безъ горячихъ напоѣвъ. Тôй радости вôддає ся особливо наша молодѣжь. Молодой вѣкъ є жадный радости, бо все въ молодости до радости прямує, и жива вдача невинного, незôпсованого серця и моторнôсть не зломаного житемъ ума, и запасъ силы, не пôдôрваного здоровля, а головно властива молодости безжурнôсть, — все тое рплыває на молодого чоловѣка такъ, що вôнъ є веселѣйшій ôтъ старшого вѣкомъ, и зъ радостію гонить и всюда веселости шукає. Колижь тому природному змаганю дастъ ся цѣлковито волю и попустъ, то тая радôсть переходить въ шаль, опянѣне и стає подôбною въ наслѣдкахъ до тыхъ родôвъ розкошей, котрѣ вызше навелисьмо при горячихъ напояхъ и опіюмъ. Бо придивѣмъ ся, якому увеселеню ôтдає ся

у насъ молодѣжь: гуляє, розпустує, пі-
яньствує ажъ до упадку по цѣлыхъ но-
чахъ на оказіяхъ, весѣляхъ, вечерницяхъ
и т. п. А на чомъ кѣнчить ся таке гу-
лаще жите? Приходить утрата здоровья,
майна, чести у людей, а ласки у Г. Бога.
Густо-часто за годинку такои шаленои
радости приходять ся покутувати цѣле
жита, або и цѣлу вѣчність. А якъ то
тяжко вытолкувати молодому парубкови,
молодѣй дѣвчинѣ, що радости треба не
ино на оденъ вечеръ коли музики грають,
не ино на одно весѣле, але на весь вѣкъ
и на всю вѣчність. Всѣмъ молодымъ здає
ся, що таке здорове буде цѣле жита, що
такъ весело все буде, а тымчасомъ радо-
сти буде годинка, а плачу и смутку довгѣ
лѣта. Не одинъ и не одна каже: „По
чомъ же молодѣ лѣта згадувати, коли не
нагуляєшь ся, не навеселишь“. Ба кобы
то така радѣсть и веселѣсть була у мо-
лодежи, щобы по нѣй весело було згаду-
вати молодѣ лѣта, то нѣчого - бы злого
въ нѣй не було, а противно за такою
веселостію, такою утѣхою варто бы пошу-
кати, поцитати.

Хтось мѣгъ бы подумати зъ того,
що тутъ написано, що кожда веселѣсть
то вже грѣхъ. Боже борони! Ту сказане
тѣлько, що така утѣха, котра є ино хви-

лева, а опѣсля потягає за собою сумнѣ наслѣдки, то не є властиво утѣхою, радостію, а опьянѣнемъ, шаломъ, безъ уваги на тоє чимъ она выкликана, чи при помочи опіумъ, чи ушиваючими напоями, чи пияною змысловостію, чи шаленою пусто-тою, а котрыхъ якъ разъ для того треба стеречи ся, щобы зазнати постѣйной и правдивой радости въ житю.

Бо коли чотовѣка ѡтъ маленьку тягне до радости, то видко на радѣсть его Господь Богъ сотворивъ, и для того не може бути чимось заказанымъ. Тѣлько треба знати, де можна правдиву, тревалу радѣсть знайти. Святый Апостоль каже: „Братя, радуйте ся все въ Бозѣ, и все кажу: радуйте ся“. Отже не каже св. Павло, щобы мы ходили зъ поспускаными головами, зъ зажуренымъ скривленимъ лицемъ, але щобы були веселѣ, радостію Божою. А коли мы тую радѣсть знайдемо? Тогды коли жиємо пѣсля Божой волѣ и маємо тую свѣдомѣсть, що мы законъ Божій сповнили точно, грѣха не поповнили, душу не осквернили. Чисте отже сумнѣне, ото є причина и тревала пѣдстава радости. Длятого то и дитина така весела и щаслива, що має чисте сумлѣне, длятого то побожнѣ и праведнѣ люди не суть сумнѣ, а противно суть веселѣйшѣ, ѡтъ бо-

гатыхъ и сильныхъ свѣта того. Бо коли симъ найменше неповідже не приносить смутокъ и грижу, то тамтымъ анѣ лихій чоловѣкъ, анѣ огонь, анѣ вода, анѣ сама смерть радости забрати не годна.

Далеко вѣдъ насъ въ полудневѣй кѣнчинѣ Африки, межи дикими муриньскими племенами, осѣвъ законъ оо. Трапистѣвъ. Недавно якосъ оголосивъ ихъ отецъ настоятель письмо заохочуюче до вступлюваня до того закону, котрого задачею є несене правдивои на христіянськѣй вѣрѣ опертои просвѣты межи тѣхъ упослѣдженѣхъ до теперъ племена а то не оружіемъ и пѣдступомъ, а черезъ примѣръ побожного, працювитого и честного христіянського житя, якимъ они имъ присвѣчують. Отже попри науку св. Евангелія, попри заосмотрюване мѣсцевого населеня всякою помочію духовною оо. Траписты отворили варштаты для всѣхъ ремесель въ котрыхъ самѣ суть учителями муриньскихъ дѣтей. Кромѣ того самѣ будують церкви и дома, будують дороги, силють греблѣ, высушують мокляки, словомъ: сповняють самѣ найтяжшій роботи. А при такѣй тяжкѣй праці щоденнѣй ѡтъ досвѣтку до пѣзного вечера не знають, що то за мясна пожива, хѣба на одинъ Великдень, молочної же уживають тѣлько хорѣ, а всѣмъ ин-

шимъ дозволено поживати тѣлько хлѣбъ и ярину та пити одну тѣлько воду. А пріймають они до себе всѣхъ, якъ пише о. настоятель, тѣлько однихъ сумныхъ людей не пріймають, бо тамъ всѣ веселі. Отже бачимо, що середъ найтяжшой праці, середъ небезпечного и дикого населеня, при скупій поживѣ, въ монастыри цвите радѣсть и веселѣсть, якои позавидувавъ - бы и дармо шукавъ - бы не одинъ свѣтскій чоловѣкъ. Така то є правдива радѣсть, радѣсть въ Господѣ.

Коли - жь може она истнувати въ монастыри, то може и повинна бути середъ людей свѣтскихъ. Трудно вправдѣ вимагати, щобы черезъ цѣле жите тѣлько смѣяти ся, и жартувати, на то жите за поважне; але по за обовязками поважными, якими є молитва, богослужене и т. п. заховати веселѣсть въ бесѣдѣ, въ поступованю зъ людьми ужити дозволеної розривки або приятности, не є не тѣлько нѣчого злого, але противно є добре и пожиточно. До веселости настрѣює насъ поглядъ на свѣтъ прекрасный, на природу, середъ котрой всюда слѣдно радѣсть и веселѣсть. Веселѣсть є окрасою житя, бо уприємное човѣкови працю, допомагає лекше переносити крестики, якій Господь Богъ на чоловѣка зсылає, и робить вѣдносини межи

людьми зносѣйшими. Особливо повинна веселѣсть пробивати ся въ молодости, котра до правдивои веселости має всяке право. До такои веселости накликує молодѣжь Соломонъ, коли каже: „Весели ся молодче въ твоєй молодости, але заховай чисте и непорочне сердце“. — Отже не тѣлько веселѣсть є дозволеною, але и потрѣбною, коли тѣлько сердце черезъ таку радѣсть не псує ся, душа не осквернює ся. Щє лѣпше зможемо означити радѣсть коли скажемо: кожда радѣсть є дозволена зъ котрои тѣлько не може выйти образа Господа Бога. Отже можна зажартувати, коли жартъ є приличный, и не докучливый для ближнихъ; можна заспѣвати гарну пѣсню чи то побожну, чи навѣть и свѣтскѣй, якихъ нашъ нарѣдъ має особливше богацтво; дозволенный є и танецъ, коли ѣтбуває ся въ мѣру, пѣдъ надзоромъ старшихъ, за денного свѣтла и по тверезому. Особливо вѣдповѣдными оказывают ся для молодѣжи поучающѣй представлєня аматорскѣй, бо и розвеселяють и поучають, и здоровлю не грозять.

Середъ лѣтної спеки нѣчо не є такъ пожадане, якъ чиста, студена водиця, а однакъ кождый знає, якою отруєю стає она для того, хто би напе ся зѣгрѣтый

и понадъ мѣру, Подôбно дѣе ся и зъ утѣхою: е она окрасою житя и суспôльности, однакъ лише тогды, коли не вôддае ся еи чоловѣкъ слѣпо и пристрастно, коли черезъ ню не псеу сердца, не погачить своєї души.

Най же кождый просить Бога о веселôсть въ житю и дорожить тымъ скарбомъ та шукае его въ вôдиовôднôмъ способѣ для свого вѣку и становиска и вôдповôднôй мѣрѣ, а головно най она буде выплывомъ чистого сердца и почутя добре сповненого обовязку, а тогды стане она доброю водицею середъ робочого дня: и жажду угасить и до працѣ додасть новои силы.

О. Б.

Якнй цмена давати дѣтямъ у насъ.

(Написавъ (Г. А. П.)

Якая то радôсть въ кождôй родинѣ, коли прійде на свѣтъ дѣтина! Родителѣ радуются сыномъ або донькою, и то всерôвно чи первымъ, другимъ, третимъ сыномъ, и

чи второю, третою, четвертою донькою. Одною дѣтиною або парою дѣтей якже не радоватись? Слава Богу, що єсть бодай одно, бодай двое! А если єсть дѣтей бѣльше число, то якъ ними не радоватись? Въ кождѣмъ щось одмѣнного, нового, цѣкавого. Съ многими дѣтьми много заходу и клопоту, но коли виховають ся и выйдуть въ люди, то богато ѡтъ нихъ пріятности, чести и славы.

Но кождый разъ, коли прійде на свѣтъ дитя, насувается вопросъ необходимый: какое дати ему имя? Родители и вся родина хотѣли бы, чтобы було имъ миле не только самое дитя, но и имя его. А именъ єсть множество! Всѣ нашѣ христіанскіи имена мають свою исторію, бо они суть именами святыхъ Божихъ угодникѣвъ, вславившихъ ся своимъ праведнымъ житємъ, своими добрыми дѣлами, великою вѣрою а дуже часто и положенемъ житя за Христа-Спасителя посередъ найстрашнѣйшихъ мукъ.

У насъ христіанъ-русинѣвъ даються дѣтемъ звычайно такіи имена, якіи мѣстять въ собѣ мѣсяцесловъ юліанскій, т. є. календаръ христіанъ гр. кат. обряда. Тыхъ именъ єсть всѣхъ 453, а именно: 338 мужескихъ, а лишь 115 женскихъ.

Малопросвѣщені, малопатріотичнй ру-

сины, и такіи, що не мають любви и привязаня до свого обряда, дають часами дѣтемъ своимъ имена изъ календарѣвъ чужихъ, а то совсѣмъ похвалити не можна, тымъ бѣльше, що єсть въ нашѣмъ календарѣ именъ ажъ 453, а межъ ними много прекрасныхъ, якъ н. пр.: „Адріянъ, Александеръ, Алексій, Амвросій, Анастасій, Андрей, Антоній, Аѳанасій, Богданъ, Борисъ, Василій, Владиміръ, Георгій (Юрій) Глѣбъ, Григорій, Даніиль, Димитрій, Евгеній, Емилій, Емануиль, Зиновій, Игнатій, Ілія, Иванъ, Іосифъ, Юстинъ, Кириллъ, Корнилій, Константинъ, Левъ, Максимъ, Методій, Михайль, Несторъ, Николай, Олимпій, Орестъ, Павло, Петръ, Романъ, Сергій, Симеонъ, Стефанъ, Филиппъ, Юлій, Теодоръ, Теодосій, Варвара, Теофилъ, Вѣра, Евгения, Евдокія, Екатерина, Елена, Ирина, Ксенія, Лидія, Любовь, Марина, Марія, Анна, Марта, Меланія, Надя, Наталія, Ольга, Софія, Христина, Пелягія, Текля, Стефанида и мн. др.

Но чи всюда на Руси такіи имена употребляются? Гдѣоторіи имена уживаются всюда, якъ н. пр. Марія, Анна, Иванъ, Николай, Михайль, Василій, Евка, другіи же любятся въ одной окрестности а совсѣмъ не да-

ю т с я в ъ д р у г о й ! Н . пр . в ъ н ѣко-
торыхъ мѣстцевостяхъ любятъ незвычайно
имена : Игнатій, Петро, Павло, Констан-
тинъ, Іосифъ, Елена, Варвара, Параска,
Текля, Катерина, въ другихъ не хотятъ о
тыхъ именахъ и слышати ! И чому такъ ?
Що можна тымъ именамъ закинути ? Ничь,
совсѣмъ ничь, бо они прекраснѣ, и суть
имена великихъ Божихъ угодникѣвъ. За-
кинути можна тѣлько нерозумнымъ и не-
побожнымъ родичамъ, що они, не хочачи
упорно тѣи имена дѣтемъ давати, тяжко
оскорбляютъ ихъ Святыхъ.

Св. И г н а т і й — Богоносець, св. Пе-
т р о и П а в л о — найпершіи и найсла-
внѣйшіи Апостолы, св. І о с и ф ѣ — мужъ
Богородицы и Опѣкунъ Спасителя, св.
К о н с т а н т и н ѣ — любимецъ Іисуса за
возвышеніє вѣры Христовой до первѣй-
шой вѣры въ державѣ и цѣлѣмъ свѣтѣ, св.
Е л е н а — заслужилась для всего христіянъ-
ства тымъ, що ѣтнайшла честный крестъ,
на котрѣмъ за людей жертвовавъ ся Спа-
ситель.

Якже назвати бы тоту христіянскую
громаду, въ котрѣй бы не було межи па-
рохіянами такихъ славныхъ христіянскихъ
именъ ? — Чи глупою, чи невѣрующею ?
И одно зло, и друге недобре.

А н . пр . имена св. Апостолѣвъ Ки-

рилла и Методія? Если мы русины щасливѣ за то, що всяке Богослуженіе въ зрозумѣлой намъ мовѣ правится, и за то, що цѣлое св. писаніе на нашу руску мову переведено, то кому маємъ то завдячовати якъ не св. Кириллу и Методію? И имена такихъ всеславныхъ славянскихъ Апостолѣвъ не мали бы находитись въ громадѣ?

А теперъ розмѣркуйте собѣ христія не-русины еще слѣдующее: Вы любите справедливо имена: Марія, Анна, Василій, Иванъ, Андрей, Димитрій, Николай, Михаилъ, Анастасія, Евдокія, Пелягія, Екатерина, Петръ, Павло и др., бо суть они именами великихъ Божихъ угодникѣвъ и великихъ свѣтилъ христіанства, хотъ суть тіи имена то израильскими, то греческими. Ану запытайте ся теперъ христіяне-русины такъ: „Чи зѣстали святыми въ небѣ лишь израильскіи и греческіи особы? Чи славянскихъ, и нашихъ русскихъ Святыхъ нема? А если стались и рускіи люди святыми, то мають они вѣроятно рускіи имена. А тотіи имена були бы намъ дуже миліи и дорогіи.“ На такіи пытаня ѡтповѣдаю: „О такъ! И христіяне-русины вславились передъ людьми и Богомъ и зѣстали святыми. Ихъ имена прекрасніи и славніи. Давайте тіи имена своимъ дѣтемъ. Вотъ то-

тѣ имена: Богданъ, Владиміръ, Борисъ, Глѣбъ, Ольга, Вѣра, Надя, Любовь.

Тѣхъ именъ повинно въ кождѣй рускѣй христіянскѣй громадѣ бути повно, а где ихъ нема, тамъ русины темнѣ, лихіи народолоубцѣ, не знающіи своєї исторіи, и недбающіи о свою руско-народную славу.

Взываю прото всѣхъ честныхъ, разумныхъ и патріотичныхъ христіянскихъ родителей: давайте своимъ дѣтемъ имена: Ольга, Богданъ, Владиміръ, Борисъ и Глѣбъ Вѣра, Надя, Любовь.

Прислуга.

Одного разу доставлявъ убогій робѣтникъ дерево богатому фабрикантови. Коли ѣнъ заѣздивъ на подвѣре, побачивъ що робѣтники вкладали новыи камѣнь до точила, а старыи камѣнь вѣдкинули въ куть. Коли ему фабрикантъ выплачувавъ

грошъ за доставу дерева, попросивъ ѡнь его щобы сей старый камѣнь ѡнь ему подарувавъ.

— Та возъмѣть собѣ, нехай менѣ не заваджає, повѣдає фабрикантъ.

— Богъ заплатъ! — каже робѣтникъ, може колись и я вамъ вѣдплачусь.

На се сказавъ богачъ гнѣвливо :

— Не потребую жаднои гречности ѡтъ васъ, коли буду васъ потребувавъ то вамъ заплачу...

Бѣдный чоловѣкъ замовкъ и забравъ ся. Скѣлько разѣвъ ѡнь уживавъ сей камѣнь, просивъ Г. Бога, щобы ему позволивъ ѡтплатитись фабрикантови. На таку случайнѣсть не тра було догво чекати. Коли ѡнь одного разу въ недѣлю ишовъ до церкви, побачивъ ку своєму перераженю, що сполохані конѣ вразъ зъ повозомъ въ шаленѣмъ бѣгу летѣли улицями мѣста. Фірманъ злетѣвъ зъ козла а въ повозѣ сидѣвъ фабрикантъ зъ цѣлою рединою и взывавъ въ розпуцѣ о помѣчь. Робѣтникъ сей не надумувавъ ся довго, але кинувъ ся до коней, пѣрвавъ за цуглѣ и

повстримавъ ихъ. Фабрикантъ злѣзъ зъ повоза, винявъ мошонку и хотѣвъ сего робѣтника грѣшми надгородити. На се сказавъ сей :

— Грошей не приймаю, бо то тѣлько вѣдплата!...

Не належить никого маловажити и легко цѣнити, бо и найбѣднѣйшій чоловѣкъ може намъ стати въ пригодѣ.

Ф. С.

„И не введи насъ во искушеніе“.

Одно мѣсто було пѣдчасъ вѣйны въ великѣмъ небезпеченьствѣ, що буде ограблене черезъ непріятеля. Всякій старавъ ся своє добре безпечно укрити. Жили въ въ тѣмъ мѣстѣ двоохъ братей, котрѣ були дуже богатими и безженными. И они хотѣли свои грѣш старанно укрити. Однои ночи пѣйшли до огорода, выкопали яму и тамъ въ сосудѣ закопали всѣ свои грѣш. Анѣ не подумали о тѣмъ, що че-

резъ парканъ огороду бачить ихъ бѣдный робѣтникъ, котрый тамтуды случайно переходивъ. Почувши шелестъ въ огородѣ, глянувъ черезъ шпары въ парканъ и сейчасъ порозумѣвъ, що се богатіи братья закопують въ землю грошѣ.

Коли они ѡдойшли, сейчасъ подумавъ собѣ: „Теперь стану я богатымъ чоловікомъ!“ Гадка тая порушила его цѣлого и кинула въ ярощъ. Якась невидима сила перла его: щобы перелѣзъ черезъ парканъ и добувъ въ земли грошѣ, але сейчасъ приходила друга гадка, гадка на заповѣдь божу: „Не кради.“ Бувъ се робѣтникъ честный, котрый мавъ еще Бога въ серцю. И такъ боровъ ся сей чоловікъ съ собокъ. Ту легка нажива гроша манила его а ту зновъ боявъ ся гнѣву божого и грѣха. Постоявъ такъ якійсь часъ а наконецъ пѣйшовъ до дому и поклавъ ся спати. Але сонъ не бравъ ся его. Сей скарбъ закопанный въ земли не давъ ему супокою: „Возьму якусь часть зъ него, — думаетъ собѣ — я бѣдный чоловікъ и маю родину а они такіи богатіи и бездѣтніи“ А ту зновъ приходитъ гадка: „Але Богъ мене бачить и буде судити... анужъ не укрыєсь... нѣ, такой останусь честнымъ а Богъ не оставитъ мене“.... Та внутренна борба потрясла его цѣлого. —

Коли равенько зôйшло сонца, вставъ ско
 помоливъ ся и выйшовъ. Пôйшовъ
 тыхъ богатыхъ двоихъ братьей и сказа
 имъ: „Я бачивъ въ ночи, где вы гро
 закопали, мало браковало, щобымъ
 ставъ злодѣемъ, заберѣтъ собѣ свои г
 шѣ зъ вôдтамъ, щобы я мавъ супокô
 Оба брата утѣшились тымъ дуже, щод
 его надгородили и выробили добре мѣс
 для зарôбку. И Богъ надгородить все
 того, котрый поборе искушенiе до зло

Ф. С

Книжочки мисійні

виходять точно кожного мѣсяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Виолеемска, ораторія 30 кр.; ноты до ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Выворожила. 20 кр., Три брати. 20 кр., Пекло въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичнїй. 20 кр., Перехитрила. 20 кр. Іосифъ въ Єгиптѣ 30 кр. Праведный Іовъ 30 кр.
Св. о. Николай въ гостинѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новихъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденні

съ додаткомъ катехизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Меншїй 50 кр.

МОЛЕБНІЙ ЧАСЫ.

Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянѣ. Збѣрникъ русскихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковні можна у насъ получить.

1903.

Число 7.

КНИЖОЧКА

МИСИЙНА.

Цѣна 3 кр.

..... ПЕРЕМЫШЛЬ

ВЪ ПЕЧАТНѢ І. ЛАЗОРА

1903.

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСІЙНА.

Число семе.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСІЙНІЙ“

выходять кожного мѣсяця и стоятъ рѣчно :

по 10 що мѣсяця : 3 зл. 60 кр. ;

по 5 що мѣсяця : 1 зл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

❖ Менше якъ 5 не посилає ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ зарядомъ І. Лавора.
1903.

Свята Маргарита.

Жертва Авраама.

Живъ мужъ одинъ въ Хевронѣ
Що звавъ ся Авраамъ,
Щодень въ низкомъ поклонѣ
Нѣсь жертву небесамъ.

Хочъ мавъ богатства много,
Народъ княземъ го звавъ,
То живъ вонъ дуже строго
И тѣло умертвлявъ.

А ночами рыдає
Вмиває ся слѣзьми,
Що не благословляє
Всеvyšній го дѣтьми.

И такъ лѣта минали
Старечій вѣкъ прійшовъ,

Но щиро уповали
Въ небесный все покровъ.

И отъ велике диво
Въ округъ иде мольва
Жена его щасливо
Первенца привела...

Всѣ Богу честь вѣдали
Авраамъ ликувавъ,
Исаакомъ назвали
Дитя, що Богъ имъ давъ.

И рѣкъ иде за рокомъ
Дитятко все росте,
Мудрѣйше съ кождымъ крокомъ
Младенчихъ лѣтъ вже жде.

И отъ одной ночи
Сонъ видѣвъ Авраамъ,
Послушайте кто хоче
Розкажу сонъ той вамъ:

Самъ Господь ся являє
Єгова передъ нимъ

Свѣй приказъ сповѣщае
Короткимъ словомъ тымъ :

Возьми ты сына своего
Котрогось возлюбивъ,
Я хочу, щобъ цѣлого
Менѣ ты посвятивъ...

Тожъ скорыми шагами
На Морію спѣши,
Тамъ власными руками
Жертвенникъ уложи.

На знакъ своєї вѣры
На богочестія знакъ,
Най мѣстце тамъ офіры
Займе твой Исаакъ !

Покинувъ старикъ ложе
Хоть бѣль давить му грудь, —
Тобѣ могучій Боже
Тобѣ все слава будь !...

Вѣдкинувъ всю тревогу
Хочъ жаль го трупомъ клавъ,

Въ тяжелую дорогу
Сейчасъ вѣнъ сына взявъ.

Приходятъ третьей днини
На Морію глядятъ,
Въ округи небо сине,
И облаки блистятъ.

Жертвенникъ вже готовый
Отець цѣлый дрожитъ,
Убійця власной крови
Но Господь такъ велить !...

Не тратить дармо хвили
Вже нѣжъ въ гору пѣднѣвъ,
Пращай менѣ сыну милый
Богъ давъ и Богъ ты взявъ !

Въ тѣмъ чути голосъ зъ неба
И ангелъ ся зъявивъ,
„Стѣй ! — жертвы бѣльше не треба
Твоѣй сынъ останесь живъ !

И слухай слова мого
Що Господь самъ велить,

Прославлю раба своего
Тебе, на весь я свѣтъ....

Глубока въ тобѣ вѣра,
Она твоѣй рѣдъ спасе,
А нынѣшна офіра
Плодъ славы принесетъ!

А сколько зѣръ блистаетъ,
И въ морю зерно пѣску —
То въ тѣло умножаетъ
Богъ родину твою.

И прійдетъ часъ спасенный
И триче благій всѣмъ —
Спаситель всей вселенной
Встанетъ въ родѣ тѣмъ“...

Давъ вѣру слову тому
И честь давъ небесамъ
Потѣмъ вернувъ до дому
Вразъ съ сыномъ Авраамъ.

И. Я. Л.

Свята Маргарита.

Дѣвиця и мучениця св. Маргарита була одинокою донькою поганьского священника въ мѣстѣ Антіохіи въ Азія и жила въ другомъ столѣтію по Христѣ. Її мати скоро їй вѣдугмерла; отецъ вѣддавъ ю до мамки, котра ю потайно виховала въ вѣрѣ христіянськѣй, въ смиренію и любвѣ Бога. Незвычайна красота доростаючи дѣвицѣ звертала общу увагу на себе. Тѣшивъ ся зъ тои красоти їй отецъ, але дивувавъ ся дуже, що она не ходила до святинь поганьскихъ и анѣ словомъ не згадувала ніколи о бѣгахъ. Попавъ въ великій гнѣвъ, коли переконавъ ся, що Маргарита ходить на собранія христіянськѣй. Робивъ їй за для того строгі упреси, але неуграшима дѣвиця сказала съ лагѣдностію: „Любезный отче! я пѣзнала Христа и милую Ёго цѣлымъ сердцемъ, благаю Бога,

щобысь и ты прозрѣвъ и доступивъ
щастя познаня правдивого Бога“. Роз-
ярений священникъ почавъ ю знева-
жати и катувати. Скоро тоє ничь не
помагало, казавъ ю вѣдставити на
село, щобы середъ тяжкого труду и
зною зломити ей упоръ. Маргарита
радувала ся, що зносить понижене
для Христа и хотѣй ходила въ лах-
манахъ, лиху мала страву и упадала
пѣдъ тягаромъ працѣ, однакъ була
супокѣйною и щасливою.

Отець прикликавъ ю наповоротъ
до себе, пестивъ, просивъ, благавъ,
щобы покинула Христа, але свята
дѣвица вѣдповѣла: „Николи не випру-
ся Христа, готова радше кровь за
Него проляти такъ, акъ Онъ за мене
пролявъ“. Отець впавши въ скажену
лють, пѣшовъ до старосты Олібрія и
оскарживъ свою доньку о измѣну
вѣры.

Очарованый ей красотою старо-
ста, сказавъ до ней: „Жаль менѣ

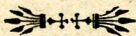
тебе ; если боги обдаровали тебе такими прелестями, то будь имъ за тое вдячною ; моя любовь тебе уща-стливить, май розумъ и выбирай або смерть або щасте, яко жѣнка при моимъ боку“. На тое вѣдповѣла дѣвица : „Я вже єсмь нареченною и облюбеницею Христа, не выречу ся св. вѣры, щобы позыскати дочасне щасте“. Розлюченый староста казавъ ю взяти на тортуры, сѣчи рѣзками, дерти желѣзными гребѣнями. Потому казавъ ю замкнути до вязницѣ, щобы дати ей часъ до намыслу.

Въ вязници дякувала Маргарита Г. Боту, що удостоивъ ю чести мученичества. Въ тѣмъ зближивъ ся до ней искусьитель - сатана въ переражающѣй стати змыѣ и кинувъ ся на ню, якъ колиби хотѣвъ ю пожерти, але мужна дѣвица, здѣлавши крестъ св. и памятаючи на слова псалма : „На аспіда и васіліска наступиши“ (90) смѣло станула на карку

потвора. Потомъ дивна стѣтлѣсть о-
сѣнила ю, сердце еѣ наповнило ся не-
бесною радостію а страшні раны за-
гоились вѣдъ разу.

Скоро на другій день старостѣ
донесено, що мучениця не тѣлько
жїє, але и спѣває, казавъ ю припро-
водити передъ себе. Якежь було ихъ
всѣхъ здивованє, коли побачили, що
Маргарита не понесла нїякого обра-
женя на тѣлѣ, але сѣяє єще бѣль-
шою красою, якъ передъ тымъ. Ста-
роста, возгорѣвшій ку ней пристра-
сною змысловостію, почавъ ѣѣ зновъ
схлѣбляти, обѣцявъ взяти ю за жену
и обсіпати всякими скарбами, щобы
тѣлько вырекла ся Христа. Все тое
съ погордою вѣдкинула Маргарита.
Потомъ передавъ ю староста стра-
шнымъ мукамъ а въ кѣнци казавъ
ю мечемъ стяти. Съ яснѣющимъ ли-
цемъ уклєкла дѣвиця на руштованє,
благодарила Бога, молилась за цер-
ковъ, за край родимый, за судѣвѣвъ,
схилила голову пѣдъ мечъ ката и

вôддала духа року 175. Надъ ей
мощами и гробомъ выбудовали вели-
чаву церковь.

Правила житя.

*Користаймо зъ часу. — Вôдпочинокъ. —
Гра въ карты. — Вôдпустъ.*

„Человѣкъ раждается
на трудъ, птенцы на
лѣтаніе.“

(Іовъ V. 7).

I.

Кождому чоловѣкови визначивъ Г.
Богъ певну мѣру часу, мовъто день робо-
ты коротшій або довшій, щобы трудячи
ся совѣстно заслуживъ собѣ на грôшь
заплаты въ царствѣ небеснôмъ. По при-
чинѣ, що за добре ужитый часъ маємо
одержати щастливôсть вѣчну, тому часъ
має бути для насъ такъ дорогій, якъ тая
вѣчнôсть, що насъ жде по смерти.

Выхôснуєшь часъ добре, жде тя за-
плата въ небѣ, vychôснуєшь зле, жде тя
заплата въ пеклѣ. О Боже! якже вельми

цѣнна має бути для насъ кожда година! А тихъ годинъ такъ мало, яко часъ короткій есть и хутко переминаючій! Хотяйбысьмо и сто лѣтъ жили, щоже се есть въ порѣвнаню не кажу вже зъ вѣчностію, але зъ часомъ, якій переминувъ вѣдъ сотворѣня свѣта и якій перемине до кѣнця вѣкѣвъ. Колиже вѣдкинемо сѣ години, въ котрыхъ спимо, спочиваємо, живимо ся, скѣлько пытаю ся, лишає ся намъ часу до працѣ! Часъ плыве хутко мовъ быстра рѣка, мовъ орелъ, що летить у воздухѣ, мовъ стрѣла выпущена зъ каблука дикимъ Индіяниномъ.

Скѣлько лѣтъ прожили мы, днесъ видить ся намъ, що се бувъ сонъ короткій. Ёще кѣлька такихъ лѣтъ, а може вже тѣлько мѣсяцей або и дней, а скѣнчить ся для насъ часъ працѣ, часъ заслуги. Якжежъ про тоє спѣшити ся намъ треба, щобы нѣ дня, нѣ години не змарнувати, намятаймо, що часъ страчений не поверне ся... Теперь ёще пресвѣчує менѣ „день спасенія“, лишь день сей въ недовзѣ перемине и слѣдує нѣчь, то есть вѣчнѣсть або ясна и блаженна, озарена свѣтломъ славы, або сумна и страшна, бо исполнена грозою пекла. Богато, що не зумѣло користати зъ „дней спасенія“ попало ся у сю нѣчь страшну, а теперь кличуть

въ отчаянію : О Господи, накопи задѣливъ бы ты насъ хотяй малою хвилиною часу, щобысьмо творили покаянiе и трудили ся, якже добре зужитковалибысьмо его ! Лишь подармо, вже часъ для нихъ переминувъ. Якже вельми безумнiй суть тi, що часъ марнують ! Щожь се значить часъ марнувати ?

То значить не уживати часу такъ, якъ Богъ велить. Марнуе про тое часъ, кто дѣлае зле и ображае Бога, бо жiе мовто на землѣ а въ дѣйствости мертвецъ есть, бо нема въ нимъ житя Божого. Марнуе часъ той, кто мѣсто трудити ся чи то въ дому, чи въ поли, чи въ огородѣ для хѣсна своего и своєї родины, вѣнъ по ярмаркахъ ся волочить, въ шинкахъ пересиджуе, або горѣ черевомъ лежить, — однимъ словомъ не дѣлае добре и занедбуе то, до чого есть обовязанный. Есть вѣнъ слуга неужиточный и нехибно буде киненый тамъ, где есть тьма кромѣшна, где буде плачь и скрежетъ зубѣвъ.

Марноване часу есть майже загальне у людей, а ту ось часъ есть неоцѣненный, се пряжа, зъ котрои маемъ собѣ выробити одежу безсмертну. Не годить ся протое маловажити собѣ хотяйбы одну ниточку, противно треба визыскати кожду хвилю, бо якъ сказавъ одень св. мужъ :

„Скупѣсть що до часу єсть дозволена,“ — а ту ось стѣлько людей опроваджуює цѣлѣ дни, мѣсяцѣ и лѣта на нѣчимъ! И надѣ тымъ тѣлько роздумують, якъ сы то „часъ забити“, якъ ѣсти, пити и веселити ся. *„Въ трудѣхъ челоувѣческихъ не суть и съ челоувѣки не прїймутъ ранъ. Сего ради удержа я гордия ихъ до конца: одѣяшася неправдою и нечестїемъ своимъ. Изыдетъ яко изъ тука неправда ихъ: преидоша въ любовь сердца. Помыслиша и глаголаша въ лукавствѣ, неправду въ высоту глаголаша“* (Ѳ. 72, 5—8.)

Суть где-якій люде, котрї не знаютъ, що дѣлати зъ часомъ, бо вжежь трудити и молити имъ ся не хоче. Щобы позбути ся нудьги опроваджують они часъ на пустой балаканинѣ, грають въ карты, читають плохї книжки и газеты. О такихъ людяхъ каже зъ великимъ негодованемъ св. Вернгардъ: „Отъ побалакаймо собѣ хотяй годину. Такъ пройде на пустой балаканинѣ година одна и друга, якї передавъ намъ нашъ милосердный Сотворитель, щобысьмо трудили и молили ся, ка-яли ся грѣхѣвъ нашихъ, выеднали собѣ ласку и заслужили собѣ на вѣчну славу. Такъ опроваджуємо той часъ бездѣльно, въ котрѣмъ малисьмо стремѣти до сполученя ся зъ Ангелами, тужити за втраче-

нымъ раемъ... и ридати по причинѣ здѣланныхъ нечестивостей“.

Се, що сказавъ св. Вернгардъ, майже всѣхъ насъ ся касає. Скільки то годинъ змарнували мы въ житю нашомъ, скільки пустыхъ мрій, безстыднихъ гадокъ, плохихъ слівъ, лукавыхъ и безхосенныхъ дѣлъ заповнило той часъ дорогоцѣнный. Якже далеко вѣдступили мы вѣдъ образу нашего — Іисуса Христа, котрый за часъ своего земского живота безнастанно трудивъ и моливъ ся.

Вѣдпочинокъ єсть доконьче потрѣбный, щобы силы духа и тѣла скрѣпити. Було бы се вельми шкѣдне, наколибы чоловѣкъ безнастанно трудивъ ся и не заживавъ який-то часъ супочинку, якоже скорше або пѣзнѣйше слѣдувало бы ослабленє на души и на тѣлѣ.

По той причинѣ мже такожь кождый чоловѣкъ за - для вѣдпочинку безневинными играми забавляти ся. Лишь и ту довжна бути мѣра сохранена. Спочиваймо стѣлько, скѣлько необходимо потреба, щобы новыхъ силъ до працѣ набрати.

Часъ супочинку чи розривки опроваджуймо такъ, щобысьмо все тямили на Бога а совершали все въ духу любви, — най намъ мерскій будуть всякій неприличнй и простацкй дотепы, зѣдлива супе-

речка, злосливй наруги и обмова другихъ, все и повсюду довжнй мы ушанувати наше достоинство чоловѣческе.

Не пристало такожь чоловѣкови честному пересиджувати по шинкахъ або кнайпахъ, где обыкновенно собирае ся всяка сволочь мѣйска, где ничь доброго не почуе, где дѣе ся грѣхъ и образа Божя. Гра въ карты пристрастна и отчайдушна, при котрѣй богато часу и грошей теряе ся, есть грѣшна и нечестива. Колиже грае ся не за-для пѣдлого зыску, коли грае ся честно, безъ пристрасти и сварнѣ, — коли грае ся рѣдкоколи и то дуже короткѣй часъ, такъ, щобы на тѣмъ нѣ занятія господарскѣй нѣ молитва не потерпѣли: тогды такѣй родъ забавы есть дозволенный. Лишь якже се часто приключает ся, що мѣсто одной години не разъ и цѣлу нѣчь опроваджують люде при картахъ!... Найлучше булобы нѣколи въ карты не грати.

Посѣщаніе мѣстцъ вѣдпустовыхъ уважаемо такожь яко рѣдъ вѣдпочинку для тѣла. Зъ сего вѣдпочинку має душа якъ наибѣльше хѣсна для себе вѣднести. Суть у насъ где-якѣй мѣстця, якъ Зарваниця, Гошѣвъ, Рогѣзно и т. д., до котрыхъ радо нашъ нарѣдъ поспѣшаетъ въ всякихъ прѣтѣсненіяхъ такъ душевныхъ, якъ и тѣде-

сныхъ. Лишь и ту треба бути обачнымъ, щобы таке путешествіє на мѣстце святоє принесло дѣйственный хосень для души нашої, а не стало ся причиною соблазни и грѣха.

Ось идуть люде громадками на вѣдпусть, то найже спѣльно молять ся, спѣвають побожнѣ пѣсни або ведуть приличнѣ рзговоры. Най у нихъ все буде на думцѣ, где идуть и за чимъ идуть; якъ поводити имъ ся треба, щобы якъ наибѣльше хѣсна придбати для души чи то слухаючи наукъ святыхъ, що ихъ священники голосять, чи сповѣдаючи ся грѣхѣвъ своихъ. А вжежь и молодъ най прилично захове ся, най плохими жартами або безстыдными бесѣдами не забавляе ся, бо то вже не буде набоженство а богохульство,

А коли прійшли на мѣстце вѣдпустове, найже ту совокуплять духа своего и въ щирѣй молитвѣ поручають себе и своихъ ближнихъ заступницѣ всѣхъ Христіянъ, Пречистѣй Дѣвѣ Маріи. Най не тиснуть ся и не розпихають другихъ, словомъ най не поводятъ ся, якъ та бездушна худоба.

Не разъ на такѣмъ мѣстци вѣдпустовѣмъ такій клекѣтъ, такій зойкъ, така метушня заволодѣе, що ажъ жандармы приневолени ладъ и порядокъ заводити,

Выходить на тоє, що се торговиця, где всѣляку удобину продають, где єсть и лайка и сварня и проклоны а не святе мѣстце, где слово Боже голосить ся, где люде сповѣдають и причащають ся. Ту дадутъ ся приложити слова Спасителя, котрѣ высказавъ тогды, якъ проганявъ торговельникѡвъ зъ святинѣ Єрусалимской: „Дѡмъ мѡй єсть домоуъ молитвы, а вы сотворили зъ него пещеру разбойникѡвъ“.

Вертають люде зъ вѡдпусту. Здавало-бы ся, що по сихъ наукахъ, якѣ тамъ почули и по святой сповѣди, що ю вѡдправили, они вѡдмѣнили ся, споважнѣли, дѣтьми Божиими стали. Не поганять уста свои нечестивою бесѣдою, тѡлько думаютъ и розговорюють о рѣчахъ Божихъ. Такъ оно довжно бути. А чи дѣйстно за-всѣгды такъ дѣє ся? Смотри на придорожнѣ корчмы: Людей коло нихъ безлѣчь. На гостинци фѣры стовпились, що переѣхати годѣ. Келишки и фляшки зъ горѣвкою зъ рукъ до рукъ кружають и хутко порожнѣ стають. Лиця у сихъ богомольникѡвъ паленіють, не оденъ вже ледво языкомъ пленче, добавкомъ зареве хирливымъ голосомъ пѣсню, що соромъ ю слухати. И соблазняетъ нею молодыхъ и наносить зневагу Богу. Ну удобина!

дикувъ и ничь бѣльше... А молоде прислухуе ся, творить смѣхи и хихи и всеяку сваволу. Такій ось вѣдпустъ, се обильне жниво не то для арендарѣвъ але и для сатаны! Вѣдъ такихъ вѣдпустѣвъ сохрани Господи весь мѣръ христїаньскій! Такій вѣдпочинокъ по трудахъ щоденныхъ есть тѣлько наругою зъ закону Божого.

Не вадить такожь за - для вѣдпочинку по працѣ посѣтити добрыхъ знакомыхъ, другѣвъ и своякѣвъ въ котрыхъ товариствѣ разумными и честными розговорами нашъ умъ просвѣтивъ бы ся и наше сердце набрало охоты до всякой праведности. Нога наша най не постане въ такѣмъ домѣ, где плохѣсть, обмова або пуста балаканина володѣють.

II.

Возлюбѣмъ працю, якоже лѣнивство есть починомъ всякихъ нечестивостей.

Всякій трудъ, всяка праця предпринята въ хвалу Богу, въ хосенъ нашъ чи въ хосенъ ближнихъ нашихъ, довжнѣ намъ милѣ бути. Смотрѣмъ на образъ всякой праведности: на Іисуса Христа! Вѣнъ потрудивъ ся яко ремѣсникъ, помагаючи опѣкунови своему, яко учитель, бо пере-

ходивъ зъ мѣстця на мѣстце и учивъ народы. Тымто полишивъ Вѣнъ всѣмъ примѣръ, якъ мають чи то руками, чи то духомъ потрудити ся, щобы праця ихъ була святою и плодоносною.

Праця стереже душу чоловѣка вѣдъ богато покушеній и устороняе богато грѣхѣвъ, тому упоминяе св. Гієронимъ : „Занимай ся всегда якимто дѣломъ, щобы нагодивъ на тя діяволь, коли будешь трудити ся“. Праця исполняе душу чоловѣка на землі спокоємъ и радостію, а въ небѣ свѣтлостію и славою, якъ каже св. Апостоль Павло : „Сѣяй о благословленіи, о благословеніи и пожнетъ“.

Лишь якже мерзке и шкѣдливе єсть лѣннество, котре въ розличнѣмъ видѣ проявляє ся. У однихъ проявляє ся яко вѣд-раза до работы, у другихъ, що легковажать собѣ всяку труднѣйшу працю, нѣ симъ нѣ тимъ все збувають; не дивниця, що рѣля у нихъ заустѣла, що худоба терхава, що будинки побакирили ся а пошите на нихъ дрантыве.

Лѣннество чи оно саякъ, чи такъ проявляє ся, все осуджене достойно. Оно супротивляє ся волѣ Божой, тымто зводить на чоловѣка недбалого заслужену кару Божу. Рабъ лукавый и лѣннивый що закопавъ свѣй талантъ, якъ насъ поучае пись-

мо св., почувъ строгій засудъ: „Неключимаго раба вверзите въ тьму кромѣшнюю, ту буде плачь и скрежесть зубовъ“. (Мат.) Смоквицю, що не творила плода, проклявъ Господь Богъ тому, що она, хотя огородникъ мавъ старунокъ о ню, овочей не родила.

Лѣнивство есть матерею богато грѣхѣвъ и веде не разъ до мерзкихъ злочинѣвъ. Св. Вернгардъ каже! „Лѣнивство есть матерею поганыхъ жартѣвъ, мачохою честнотъ, калужею всякихъ покушеній и лукавыхъ гадокъ“.

Богъ въ превеликѣй мудрости своей вызначивъ каждому чоловікови яке то занятіє, яке то поле до дѣланя, якѣ то довжности, котрі сповняючи прославляє Сотворителя, причиняє ся до добра загального и ублагородняє и освячує власную душу.

Св. Гієронимъ розказує о монахахъ, що въ Египтѣ проживали, що каждый зъ нихъ якою - то ручною роботою занятый бувъ, не такъ задля удержаня свого, якъ задля того, щобы на опаснѣй покущеня на-раженный не бувъ. Мудрый Пізистратъ, король греческій, велѣвъ всѣхъ дармо-дѣвъ на торговицю скликати и приказавъ задѣлти ихъ робучою худобою и насѣ-немъ, щобы орали и обсеѣвали обширы

землѣ въ поближу мѣста Атенъ находячій ся, яко же убоявъ ся, що лѣнивство спонукалобы сихъ людей до заговорѣвъ, розбою и крадежи.

Архімандритъ Павло, вельми побожный пустыножитель соберавъ пальмове листѣ и выплѣтавъ чи то кошики, чи зшивавъ до куцы. Колиже по истеченю року пребогато тои работы у его печерѣ прибрало ся, а не находивъ ся якій то купецъ або бѣдолаха, котрому передавбы весь доробокъ, попаливъ все, убоявъ ся, щобы зъ огляду на такъ превеликій запасъ рогожей и кошикѣвъ не понавъ ся въ лѣнивство.

Монахъ Дорошею въ Тебаѣдѣ трудивъ ся не то черезъ весь день, але и до пѣзної ночи. Коли го вопросили, чому вѣдъ такъ работою тѣло свое гнобить, то вѣдкававъ вельми розумно: „Щобы оно мене не гнобило“.

О. К. С.

Еще о даванію именъ дѣтемъ.

(Написавъ Г. А. П.)

Если такъ много именъ есть, котріи христіане дѣтемъ своимъ давати могутъ, то маемъ мы при тѣмъ тоту выгоду, що можемъ собѣ изъ нихъ имена свободно избрати, — мы можемъ такіи собѣ избрати, котріи намъ бѣльше подобають ся. Но чи було бы то добре, красно и по христіански, если бы въ котрѣй громадѣ христіане такъ завзятыми були, що гдѣякіи имена за ніяку цѣну принять бы не хотѣли? Не було бы то ничъ дивного, если бы якіисъ родичи, выбираючи имя дитинѣ, въ однѣмъ и другѣмъ разѣ, не хотѣли дати ей имя *Константинъ, Елена, Гнатъ, Ирина, Кирилъ, Оля, Андрей, Соня, Богданъ, Надя, Борисъ, Вѣра, Петръ, Любовь, Романъ, Текля, Корнилій, Параня, Евгений, Марта, Іосифъ* и т. д., но щобы осмѣлились христіанскіи родители сказати, що ни одно изъ тыхъ именъ не пріймутъ, бо въ ихъ селѣ такихъ именъ нема, а нашимъ дѣтемъ булабы ганьба такіи имена носити, — то булобы крайно нерозумно, нехорошо, не по христіански и грѣшно, бо надмѣненіи имена суть именами великихъ Божихъ угодникѣвъ, и таки по правдѣ прекрасными именами, хотъ въ селѣ

и незвычайными. Каждый дбалый священникъ повиненъ всѣми силами старатись о то, щобы повыше надмѣненій имена, а по при нихъ также имена Г л ѣ б ъ, Наталія, Ярославъ, Мирославъ, Ярослава, Мирослава, Меланія, *Владиміръ и Владиміра*, Несторъ, Юрій и Евгенія конечно находились. *Безъ тыхъ именъ невыглядалобы христіянске село по правдѣ рускохристіянскимъ селомъ.* О тѣмъ нехай знае и памятае кожда рускохристіянска громада, и най не важить ся никто въ громадѣ спротивитись священнику въ веденію тыхъ именъ въ село. Въ веденію сихъ прекрасныхъ и значущихъ именъ въ громадѣ могутъ противитись тѣлько крайно темні, глупі и простацкі люди.

Порядочному даванію именъ дѣтемъ препятствуе еще одно смѣшноглупе и шкодливе мнѣніе деякихъ христіянъ а именно, *що панскі имена належить давати лишь панскимъ, а хлопскі имена лишь хлопскимъ дѣтемъ.* Господи! И откуду взялись на свѣтѣ панскі и хлопскі имена? Кто ихъ такъ роздѣливъ? — Если есть по части въ практицѣ слѣдъ якій роздѣлъ именъ на панскі и хлопскі, то роздѣлъ тотъ походить ѳтъ безрозумныхъ христіянъ и есть совсѣмъ неправдивымъ, що сейчасъ докажу. Чи имена

Марія, Иванъ, Николай, Стефанъ, Катерина, Анна, Петро, Василій, суть панскими, чи хлопскими именами? Що четверта або пята женщина mezi хлопствомъ называе ся Марія или Анна, Катерина, а есть тыхъ именъ велике множество и у панства, а даже mezi князями и царями, бо вотъ були царицами и Анны и Екатерины и Маріи. Каждый пятый или шестый хлопъ называеся Иваномъ, Николаемъ, Стефаномъ, Василиемъ, Петромъ, и чи нема тыхъ именъ множество и у всей интеллигенціи? Скільки то було и есть князей и царей Иванѡвъ, Николаевъ, Стефанѡвъ и Василиевъ и Петрѡвъ!

Подѡбно якъ съ именами тыми, такъ стоитъ дѣло и съ именами другими: *нѣтъ именъ ни панскихъ ни хлопскихъ, а есть только имена христіянскіѣ.*

А если находились коли такі особы, котрі старались сдѣлати розличіе на панскій и хлопскій, то були то особы или надто гордіи (н. пр. шляхта), или глупіи (н. пр. совсѣмъ темніи мужики, шляхтою утисненіи), но на ихъ мнѣнія и пляны мы разумніи и справедливи христіяне ніякъ писатись не можемъ.

Давными часами, коли давила Русь панщина-неволя, и коли несвобѡдно було рускому простолюдину подумати о науцѣ,

о просвѣщенію, и о тѣмъ, щобы дѣстатись въ ряды интеллигенціи, можно було еще простити то глупе мнѣніе о роздѣлѣ именъ на панскій и хлопскій, но сегодня, коли уживаемъ мы русины даной намъ свободы уже 55 лѣтъ и коли могутъ выйти дѣти и найбѣднѣйшихъ мужицкихъ родителей на учителей, священникѣвъ, урядникѣвъ, и войсковыхъ съ высокимъ становищемъ, то чому не давати дѣтемъ именъ: Владиміръ, Борысь, Глѣбъ, Богданъ, Гвась, Ярославъ, Антоній, Атаназій, Теодозій, Ольга, Єлена, Соня, Евгенія, Ярослава, Наталія, Юрій, Меланія, Константинъ, Александеръ и т. д.? Чи має у насъ зѣстати все на старосвѣччинѣ, на именахъ: Гриць, Пилипъ, Иванъ, Настя, Пазя, Євка, Каська?

О нѣтъ; у насъ має проявитись поступъ въ всѣмъ; мы маємъ просвѣтитись и заявити себе просвѣщенными на кождѣмъ шагу, а затѣмъ и въ даваню именъ. А рускій имена святыхъ повинні мы полюбити предвсѣмъ и давати ихъ дѣтемъ нашимъ якъ пайчастѣйше.

Честь для матери.

Одень римскій молодець, именемъ Коріолянъ, бувъ зъ Риму прогнанный и утѣкъ до непріятельскаго обозу Вольскѣвъ. Тѣмъ отдали ему начальство надъ своимъ войскомъ, съ котрымъ вырушивъ онъ пѣдъ Римъ и намѣрявъ тоуже збурити. Жителѣ Риму попали въ великій пополохъ и теперь доперва пѣзнали, що здѣлали Коріолянови кривду. Выслали найперше до него до обозу найзнаменитшихъ сенаторѣвъ мѣста, щобы его переблагати, але надаремно. Потому послали своихъ первосвященникѣвъ поганьскихъ въ свѣтлыхъ ризахъ але безъ успѣха. Предкладали ему тоже великій окупъ, велику суму грошей, щобы тѣлько вѣдступивъ зъ войскомъ ѣтъ мѣста, але Коріолянъ ѣткидавъ то все съ погордою. Коли же ничъ не помагало и Коріолянъ не давъ ся переблагати, втогда послали до непріятельскаго обозу его матѣрь Ветурію. Она кинула ся сынови до нѣгъ и просила о пощаду для мѣста. Коріолянъ пѣднѣсь

ю, притуливъ до себе и сказавъ: „Мамо, ты уратовала Римъ, але мене погубила“. Онъ ѡтступивъ съ войскомъ ѡтъ мурѡвъ мѣста Риму и бувъ опѡсля окаменованымъ. Дѣялось тоє року 491 передъ Христомъ.

Сей поганинь, що такъ дуже почитавъ свою матѣрь, посрамляє не одного Христїянина.

Ф. С.

Добрїй родичѣ выдають и виховують добрї дѣти а злїй родичѣ выдають и виховують гѡршї дѣти вѡдѣ себе.

Если супруги суть добрї, побожнї, то вже ихъ добрї тї склонности переходять на дѣти а кромѣ того примѣрне жите супругѡвъ, ихъ науки, упѡмненя и виховане христїянське образує дѣти. Пѡдъ тымъ взглядомъ суть добрї супруги подѡбнї до декотрыхъ металѡвъ якъ: золота, серебра, цинку, цины; они суть и самї для себе добрї и полученї зъ собою дають таксжѣ добрї мѣшанины, якъ н. пр. мѡсяжь, бронзь. Такъ отже якъ получене

добрыхъ металѣвъ дає добрі мѣшанины, такъ и добрі супруги выдають добрі дѣти. Противно злі, безбожні родичѣ можуть лишъ такі самі або еще гѣрші дѣти выдати и выховати. Вже бо ихъ злі склонности переходять звичайно на дѣти а до того своимъ грѣшнымъ житємъ дають соблазнъ, згѣршене дѣточкамъ. Пѣдъ тымъ взглядомъ суть злі родичѣ подѣбні до живого сребра и сѣрки; они вже кожде для себе єсть отруєю а обое разомъ дають еще бѣльшу струю т. зв. цѣноберѣ. Оттакъ то и злі родичѣ выдають и вховують еще гѣрші дѣти.

О. І. В.

Для старыхъ и молодыхъ.

Якъ шматы чорні и брудні въ паперни перемѣняють ся на папѣръ бѣлый, такъ душа людска омарана беззаконіями бѣлѣе въ св. тайнѣ Покаянія.

Св. Августинъ.

Тайна Покаянія пѣдтримує справедливість, бо она єсть вышою понадъ всеѣ

трибуналы судейскій. Найлучше оказує тоє сей примѣръ: Оденъ священникъ въ заведенію карнѣмъ въ Парижи зѣбравъ вѣдъ своихъ вязнѣвъ 20 тисячъ франкѣвъ яко зворотъ чужои кривды и зложивъ ихъ судови. Чого отже судіѣ не дослѣдили, чого кайданы не зробили, того dokonала ласка божа въ св. тайнѣ Покаянія.

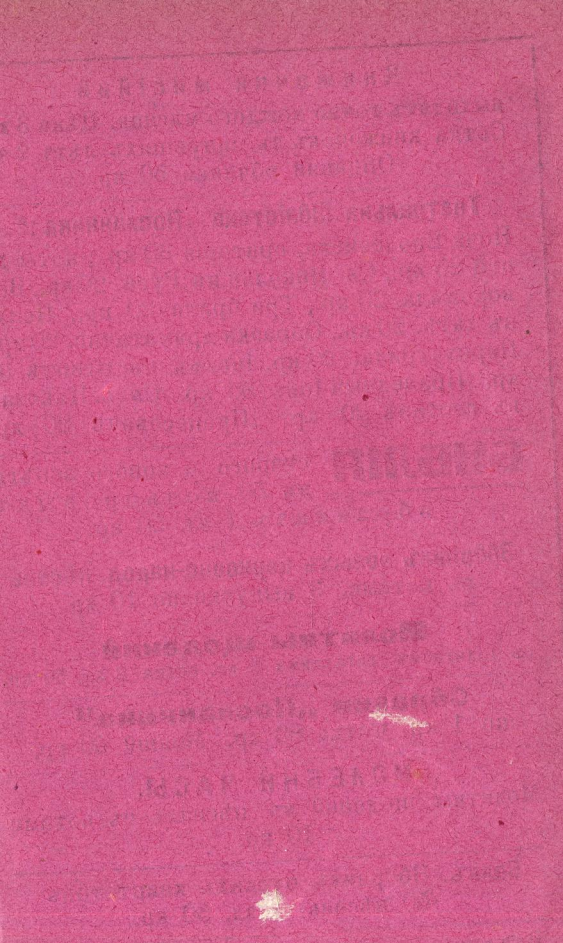
На славного, великого вожда Цезаря кинули ся вороги съ ножами, щобы его заколоти. Цезарь обернувъ ся и хотѣвъ боронити ся, але коли съ ножемъ въ руцѣ побачивъ свого пріятеля Брута, котрого любивъ якъ свою рѣдну дитину, озвавъ са: „И ты Бруте противъ мене!“ закрывъ собѣ лице и згинувъ пѣдъ ножами. Чижь такъ само не ѡтзываетъ ся Христось до невдячного грѣшника? чижь не кличе до него: „И ты христіянине, котрого я такъ любивъ, лучишь ся съ діаволомъ противъ мене?“

Одна стара бабуся селянка оповѣдала такъ: Въ однѣй хатѣ зѣбрало ся кѣлька піякѣвъ, засѣли за стѣлъ та почали частувати ся горѣвкою. Въ короткѣмъ часѣ оденъ зъ нихъ такъ упивъ ся, що упавъ

безъ памяти на землю. „Конає, конає!“ — закричали въ жартъ піяки — „ведѣмъ до церкви до сповѣди!“ Що сказали, се зробили. Запрягли воли, убрали піяка та завезли до церкви. Старенькій, знемоцнѣлый священникъ не пѣзнавъ, що піяки хотять собѣ тѣлько зъ святои сповѣдѣ та Причастія закптити; — высповѣдавъ піяка и запричащавъ. Та щожь?! Богъ свою наругу покаравъ страшно. Недостойно запричащаный піякъ не доѣхавъ до дому, сконавъ. Ёго товаришѣ, видячи на нѣмъ такую страшну кару божу, оденъ збожеволѣвъ а другій занѣмѣвъ.

Д. Л.

Книжочки мисійнй

выходять точно кожного мѣсяца. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправнй рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Виолеемска, ораторія 30 кр.; ноты до
ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Вы-
ворожила. 20 кр., Три брати 20 кр., Пекло
въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичнй. 20 кр.,
Перехитрила. 20 кр. Іосифъ въ Єгиптъ 30
кр. Праведный Іовъ 30 кр. Св. о. Николай
въ гостинѣ 20 кр. „Процесовичѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта
въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденнй

съ додаткомъ катехизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образни „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Меншй 50 кр.

МОЛЕБНІЙ ЧАСЫ.

Молитвы щоденнй въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ русскихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковнй можна у насъ получить.

1903.

Число 8.

КНИЖОЧКА
*
МИСІЙНА.

Цѣна 3 кр.

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ЗЪ ПЕЧАТѢ І. ЛАВОРА

1903.

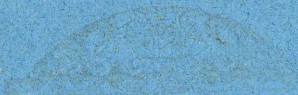
1801

1801

W. V. H. A. /

A. H. H. H. H. H.

1801

1801

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число осме.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІ“

выходять кожного мѣсяця и стоятъ рѣчно:

по 10 що мѣсяця: 3 зл. 60 кр.;

по 5 що мѣсяця: 1 зл. 80 кр. Поодинокій числа по 3 кр.

— Менше якъ 5 не посылае ся. —

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ варядомъ І. Лавора.

Св. пророкъ Іеремія.

Св. Пророкъ Іеремія.

Св. пророкъ Іеремія бувъ сыномъ священника Хелкіи. Исполненный духа божого — по свѣдоцтву св. Игнатія Богоносця дѣвственникъ — бувъ священникомъ, учителемъ и пророкомъ ѿ Бога посланнымъ. Онъ мавъ всего 15 лѣтъ, якъ по воли божой начавъ свѣй урядъ пророческій, якъ самъ о собѣ говорить: „Владыко Господи! се не вѣмъ глаголати, яко отрокъ есмь.“ Но Господь даючи ему разумъ совершенного мужа сказавъ: „Не глаголи, яко отрокъ еси, но повелѣнію моему внимли иди, а може послю ты, и гла-

голи вся, елика повелю тебѣ; не убойся же отъ лица царей и князей и вельможъ, ибо съ тобою есмь избавляя тѣя“ (Гл. I. 6—10).

Тое слово Господне къ Іереміи було сказане за цанованя короля юдейского Іосіа, котрый старавъ ся привернути поклонене единому, истинному Богу; нарôдъ бо жидôвскій хотѣи и служивъ правдивому Богу, но заразомъ предававъ ся идолопоклоньству и мерзкимъ порокамъ. Не тôлько въ около Іерусалима по холмахъ и дебрахъ, но даже при храмѣ въ Іерусалимѣ стояли идолы, котрымъ переворотнѣи люде такъ само приносили жертву, якъ и Богу. Почитане истинного Бога було ограничене лишъ на внѣшнѣи обряды.

Іеремія зъ розказу божого начавъ взывати до покаянїя народъ, князей и царей, грозячи имъ гнѣвомъ божимъ, що если не покаются, то вскорѣ нападе на нихъ сильный на-

родъ, котрый опустошитъ ихъ отечество, убѣ ихъ сынѡвъ и доньки и розвалитъ ихъ мѣста. „Но они не послухали и не приклонили уха своего и жили по воли и упорству злого сердца своего“ (VII. 24).

Строгѣ слова пророка приводили народъ до ярости и онъ по намовѣ своихъ жрецѣвъ и лжепророкѡвъ начавъ люто переслѣдувати Іеремію. Самъ пророкъ, видячи велику злобу своего народа, часами упадавъ духомъ, силы его слабли и онъ взывавъ Бога о помѡчь.

Тымчасомъ предсказанія пророка начали сповнятись; царь египетскій, Фараонъ Неохай, въ походѣ противъ ассирійскаго короля напавъ на Юдеѣвъ и завладѣвъ Іерусалимомъ. Царь Іосія умеръ въ бою а Фараонъ назначивъ царемъ юдейскимъ Іоакима, котрый мавъ ему дань платити. Но и тая перша кара и нужда не опамятала жидѡвъ; они не перестали дальше грѣшити и лишъ внѣшно для

ока Богу служити. Іеремія мимо различныхъ гоненій постоянно а неустрашимо научавъ и упоминавъ народъ и возвѣщавъ ему волю Господню; онъ проповѣдавъ середъ народныхъ собраній и въ храмъ и у царского двора. Одного разу взявъ онъ глиняный сосудъ, разбивъ его передъ всѣми, предсказавъ, що точно такъ уничтожить Господь народъ повный всякихъ беззаконій, що напевно наступитъ упадокъ храма и самого мѣста Іерусалима. Слова правды возбудили гнѣвъ жрецовъ, лжепророковъ и народа; они поймавши Іеремію зывали: „Смертію нехай онъ умре, понеже злое предсказавъ о Іерусалимѣ.“ Але були и праведні въ народѣ, котрі его обороняли и сказали: „Не слѣдує сего чоловіка осуджати на смерть, понеже онъ говоривъ намъ именемъ Господа Бога нашего.“

Предсказанія его скоро сповнили ся. Царъ вавилонскій Навуходонозоръ завладѣвъ Іерусалимомъ, огра-

бивъ храмъ и выпровадивъ въ неволю множество жидовъ. Надъ позбоставшими онъ дозволивъ бути царемъ Иоакиму, но наложивъ на него дань. Въ томъ часѣ лжепророки хотячи приподобати ся народови, потѣшали его ложными обѣтницами, що та неволя не буде довго тревати и що плѣнники будутъ скоро освобожденіи. Колиже Іеремія зъ божого вдохновения противно предсказовавъ, що ся неволя буде продовжати ся 70 лѣтъ и упоминавъ народъ и царя въ покорѣ приняти тую кару божу за ихъ грѣхи и не буритись, — они роздраженіи тымъ, замкнули его въ темницю.

Ту сказавъ Господь къ Іереміи, щобы взявъ книгу и списавъ въ ней все слова божіи отъ того часу, коли ставъ говорити съ нимъ и щобы велѣвъ прочитати тую книгу передъ народомъ, котрый учувши поновно, якѣ кары его ожидаютъ, чей наверне ся къ Господу и доступить прощенія вины. Все тоє списавъ при окнѣ вя-

зницѣ его ученикъ Варухъ. Книга словъ пророка привела въ ярость царя, онъ сказавъ книгу спалити а Іеремію и Варуха убити. Но Господь сохранивъ ихъ чудеснымъ своимъ покровомъ, а Іереміи велѣвъ написати другу книгу, въ котрой онъ повторивъ все давнѣйше и додавъ нове объявленіе отъ Бога: пророчество о скорѣмъ убіенію Іоакима.

Незадовго сповнили ся пророчіи слова Іереміи: войско Навуходонозора напало Іерусалимъ, Іоакимъ бувъ убитый а трупъ его выкиненый за мѣсто, якъ то предсказавъ Іеремія; святіи сосуды зъ храма були забраніи и надъ 10 тысячей жидѣвъ заведено въ неволю до Вавилону.

Выбраный царемъ юдейскимъ Ехонія не бувъ лучшій отъ своихъ попередникѣвъ и попалъ ся въ неволю; его наслѣдникъ Седекія, котрый царствовавъ 11 лѣтъ, здѣлавъ много зла. Самого пророка Іеремію велѣвъ Седекія, вкинути въ глубокій болотни-

стый ровъ, где мало не погибъ. Потѣмъ вкинено его до темницѣ. Все що пророкъ предсказавъ сповнилось. Царь Навуходонозоръ поновно занявъ Іерусалимъ, сынѣвъ и всю родину Седекія вымордовано въ очахъ его, самому же выкололи очи и заведено до неволѣ до Вавилону, съ множествомъ народа. Іерусалимъ цѣлковито опустошѣвъ.

Коли начало ся пустошене мѣста, погане освободили Іеремію зъ темницѣ. Преданіе оновѣдає, що коли Іеремія взявъ кивотъ завѣта и олтарь кадильный и закопавъ ихъ въ пещерѣ на горѣ Наѳанъ, втогда сказавъ тѣ слова: „Господь ѡдойшовъ зъ Сіона на небо и зновъ прійде съ силою, а тоє стане ся, коли всѣ народы стануть поклоняти ся дереву (т. е. кресту).“

Іеремія сумуючи надъ паденіємъ Іерусалима и разореніємъ храма, вылявъ свѣй смутокъ въ пѣсняхъ, знаныхъ пѣдъ именемъ „Плачь Іереміи.“

Не довго остававъ Іеремія въ земли жидѣвской, дѣставъ ся потому насильно до Египта, где проживъ 4 лѣта. И въ Египтѣ не переставъ Іеремія пророковати, межи инчими о упадку державы вавилоньской и о погибели Юдеѣвъ, утѣкшихъ до Египта. Розъяреніи жиды укаменовали Іеремію, но пророчество его сповнило ся еще того самого року: Навуходонозоръ завладѣвъ Египтомъ и велѣвъ всѣхъ тамъ находячихъ ся жидѣвъ умертвити.

Въ 250 лѣтъ по смерти Іереміи велѣвъ царь Александеръ Македоньскій перенести мощи пророка до новозбудованого нимъ мѣста Александріи и похоронити на мѣсци званѣмъ Петрафилъ, где много мощей пророковъ мало почивати.

Іеремія попередивъ Рождество Христове на 620 лѣтъ.

НАШЬ ОБРЯДЪ.

Юліянъ Дзеровичъ.

(Дальше).

УТРЕНЯ.

71. Пыт. Коли вѣдправляе ся Утреня?

Вѣдп. Утреня вѣдправляе ся зъ настанемъ дня.

72. Пыт. Въ якѣй цѣли вѣдправляе ся утреня?

Вѣдп. Утреня вѣдправляеся щобы :
1) подякувати Господу Богу за минувшу щасливо проведену вѣчь; 2) щобы умо-
лити собѣ благодати Божои на надходячій
день; 3) щобы пригадати собѣ благодати
одержані въ новѣмъ заѣтѣ.

73. Пыт. Чи утреня въ каждый день
однаково править ся?

Вѣдп. Голсвннй рись утренѣ (шке-
летъ) есть все той самъ; однакъ въ не-
дѣлѣ и свята суть рѣжнѣ додатковѣ части,
котрѣ видъ утренѣ змѣняютъ.

74. Пыт. Якій есть порядокъ утренѣ?

Вѣдп. Тутъ подамо для перегляду
цѣлу утреню въ однѣй таблицѣ якъ
вѣдправляе ся въ якійсь празникъ
припадаючій на недѣлю, щобы
тымъ улегчити собѣ запам'ятане сего гар-
ного богослуженя и скорше зьорієнто-

НАШЬ ОБРЯДЪ.

Юліянъ Дзеровичъ.

(Дальше).

У Т Р Е Н Я .

71. Пы т. Коли вѣдправляе ся Утренняя?

Вѣ д п. Утренняя вѣдправляе ся зъ на-
станемъ дня.

72. Пы т. Въ якѣй цѣли вѣдправляе
ся утренняя?

Вѣ д п. Утренняя вѣдправляе ся щобы :
1) подякувати Господу Богу за минувшу
щасливо проведену нѣчь ; 2) щобы умо-
лити собѣ благодати Божои на надходячій
день ; 3) щобы пригадати собѣ благодати
одержаній въ новѣмъ заѣтѣ.

73. Пы т. Чи утренняя въ каждый день
однаково править ся ?

Вѣ д п. Головнй ризъ утренѣ (шке-
леть) есть все той самъ ; однакъ въ не-
дѣлѣ и свята суть рѣжнѣ додатковѣ части,
котрѣ видъ утренѣ змѣняютъ.

74. Пы т. Якій есть порядокъ утренѣ ?

Вѣ д п. Тутъ подамо для перегляду
цѣлу утреню въ однѣй таблицѣ якъ
вѣдправляе ся въ якійсь празникъ
припадающій на недѣлю, щобы
тымъ улегчити собѣ запам'ятане сего гар-
ного богослуженя и скорше зъорієнто-
ванє ся.

Ш е м а т ь у т р е н ъ .

Часть	Назва	Назва складова части або початковій слова (въ скобкахъ)	Примѣтка
I.	Моленіе за царя	Начало обычнае Псаломъ 19 и 20 Тропарѣ и кондаки Ектенія за царя	Та часть опускае ся, коли есть всенощне.
II.	Шесто-псалміе	„Слава Святѣй, единосущнѣй.. Тройцѣ. „Слава во вышнихъ Богу“ „Господи устнѣ мои отверзеши“ Псаломъ 3, 37, 62, 87, 102, 142. Ектенія мирна. „Богъ Господь яви ся намъ.“	Вѣдъ тыхъ псалмѣвъ мае утренняя свою назву. Въ поѣсть вмѣсто того спѣвае ся „Аллилуя“
III.	Змѣнній части утренѣ	Тропарѣ катизмы съ сѣдальными Поислей Величанія Ангельскій соборѣ	лише въ недѣлѣ и свята лише въ урочи-стѣ праздни-ки лише въ недѣлѣ

Часть	Назва	Назва складової частини або початковий слова (въ скобкахъ)	Примѣтка
		Антифоны степенный Прокимень Евангеліе	лише въ нед. и св. " " " " " "
IV.	Канонъ	Девять пѣсней канона. { По осмѣи пѣсни } "Величитъ душа моя Господа" Псалмы хвалитны съ стихирами	Пѣдчасть канона помавуе ся въ праздни ки народъ свяченымъ елебмъ.
V.	Велике Славословіе.	Славословіе велике Ектенія прилѣжна Ектенія просительна Отпустъ.	

а) Молене за царя.

75. Пыт. Чому называемъ першу часть утренѣ „Моленіемъ за царя“? Вѣдп. Понеже въ той части молимо

ся особливо за здоровле и добре пово-
джене пануючого монарха.

76. Пыт. Длячого молимо ся заразъ
зъ початку утрень за цѣсаря?

Въдп. Длятого, що вставши рано и
найшовши все наше майно въ порядку
завдячуемъ се передовсѣмъ Господу Богу
а потому цѣсарю, котрый черезъ вѣйско
и своихъ урядникѣвъ надъ всѣмъ чуває.

77. Пыт. А зъ якои причини опуска-
єсь се моленіє, коли утрень править ся
безпосередно по вечернѣ (т. є. коли єсть
всенощне)?

Въдп. Молене за пануючого монарха
опускає ся тому що: 1) мы перебуваючи
цѣлу нѣчь на молитвѣ, зѣстаємо пѣдъ о-
пѣкою самого Господа Бога, найвысшого
Царя нашего; 2) вже на Вечерни, котра
тѣлько що скѣнчила ся, мы молили ся за
пануючого цѣсаря, єго державу и супокѣй
въ ектеніяхъ и на литіи.

78. Пыт. Зъ якихъ моленъ складаєсь
та часть утрень?

Въдп. Та часть утрень складає ся:
1) зъ начала обычного; 2) Псалмѣвъ 19
и 20-го; 3) Тропарѣвъ за царя и 4) екте-
ніи за царя.

б) Шестопсалміє.

79. Пыт. Чому благословить священникъ св. Трôйцю, начинаючи властиву утрению?

Вôдп. Священникъ приносить святôй Трôйцѣ честь словами: „Слава святѣй единосущнѣй и животворящѣй и нераздѣльнѣй Тройци, Отцу и Сыну и святому Духу, нынѣ и присно и во вѣки вѣковъ“, тому, бо утрениа представляе новъй завѣтъ, въ котрôмъ велике таинство святой Тройци зôстало вже объявлено.

80. Пыт. Що нагадують намъ слова: „Слава во вышнихъ Богу, и на земли миръ во чловѣцѣхъ благоволеніе,“ котрѣ немовъ въ вôдно-вѣдъ на повѣсѣй слова священника спѣває дьякъ?

Вôдп. Сѣ слова спѣву ангельского нагадують намъ рождество Іисуса Христа.

81. Пыт. Що выражае пѣвецъ дальшими словами: „Господи устнѣ мои отверзеши, и уста моя возвѣстятъ хвалу Твою“?

Вôдп. Вôнъ просить Бога, абы мôгъ достойно Богу въ тôй утреннôй молитвѣ честь принести.

82. Пыт. Яка есть провѣдна мысль въ шестопсалмїю?

Вѣдп. Въ шестопсалмїю выражаеся упованіе на Господа Бога, котрый выбавляе вѣдь ворогѣвъ, и просьба, щобы Господь Богъ не судивъ насъ въ гнѣвъ, лише въ милосердію своимъ.

83. Пыт. Якъ повинно ся читати тыхъ шѣсть псалмѣвъ?

Вѣдп. Тѣ псалми повиннѣ читатисъ съ благовѣніемъ и страхомъ Божиимъ, бо мы ними якъ бы говорили зъ самымъ Господомъ нашимъ и его молили о грѣхахъ нашихъ. Тѣ псалмы суть такъ трогательнѣ, утѣшительнѣ и поучающѣ, що могутъ взбудити навѣтъ въ наибѣльшѣмъ грѣшнику чувства покаянія и надѣи на милосердіе Боже, а душу поражену, наибѣльшимъ горемъ ободрити и потѣшити.

84. Пыт. Чому при читаню шести-псалмѣвъ погашують ся декотрѣ свѣчи?

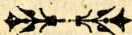
Вѣдп. Се дѣеся тому, щобы погасити ту темряву, въ котрѣй по яснѣмъ видѣнію Ангелѣвъ пастырѣ спѣшили въ вертепъ Вифлеємскій повитати новонароджене дитя Боже.

85. Пыт. Въ якій спосѣбъ даемъ мы выразъ нашему чувству радости, що мы побачили Сына Божого?

В ѡдп. Вь такій спосѡбъ, що по вѡдспѣваню великої ектеніи вzywаємо: „Богъ Господь и яви ся намъ, благословенъ грядый въ имя Господне“.

86. Пыт. Що спѣває ся вмѣсто „Богъ Господь“ въ часъ великого поста?

В ѡдп. Вь великій постъ спѣває ся „Аллилуя“ яко бѡльше прилично Великому постови. „Аллилуя“ означає властиво: „Господь иде“ выражаючи тымъ що иде Господь пострадати и возстати насъ ради, и прійде зновъ судити землю. Длятого се „аллилуя“ завзываетъ насъ бути готовыми на другій прихѡдъ Спасителя.

Рѣдке наверненє.

На початку року 1865 приведено одного жовнѣра зъ Альжиру до Парижа. Бувъ то молодой сильный Арабъ зъ яскравыми очима и якъ снѣгъ бѣлыми зубами. Цѣла єго поверховнѡсть здраджувала благородне походженє; вѡнъ умѣвъ читати и пи-

сати, однакъ французке було ему незнакомымъ. Сильне запалене легкихъ довело его до небезпеченьства житя.

Коротко по его прибутю зоставъ духовный шпиталя закликаный, щобы одного хорого, котрый рѣвно мавъ запалене легкихъ заосмотрити.

Небавомъ ишовъ священникъ до салѣ хорыхъ съ Найсвятѣйшими Дарами, передъ котрымъ двоихъ служащихъ несло горіючі свѣчи въ рукахъ. Магометанинъ Арабъ слѣдивъ уважно всѣ церемонїѣ: Вѣнъ видѣвъ якъ священникъ клякавъ, робивъ знакъ креста и моливъ ся. Вѣнъ придивлявъ ся хорому, котрый крестъ цѣлувавъ, зъ набожностію слухавъ слово священника, святе Причастіе и послѣдне намащене отримавъ, — коротко кажучи ничо не уйшло его увазѣ.

Коли духовный вѣддаливъ ся, звертавъ Арабъ ненастанно свои очи на своего умираючого сусѣда, а святой его спокѣй и задоволене зробили глубоке вражене на него. Якъ дуже вѣнъ бувъ взрушений и перенятый можна легко зъ того пѣзнати,

що вѣнъ самъ зачавъ знакъ св. креста робити, руки складати и свою голову схилати передъ крестомъ, котрый висѣвъ въ сали хорыхъ. Все тое, що вѣнъ бачивъ, переняло его до глубины душѣ.

Однакъ такожъ и его дни були почилені. Наступило сильне погѣршене и смерть наближалась скоро. Въ своимъ болю кликавъ вѣнъ о помѣчѣ. Со всякою готовостію давано ему всего, але даремно. Наразъ побачивъ вѣнъ крестъ, котрый висѣвъ на поясѣ милосерднои сестры. Обома руками сягнувъ по крестъ, цѣлувавъ пристрасно и тримавъ го такъ сильно, що сестра була змушена его вѣдпняти.

Але его неспокѣй вернувъ. „Марабуть, Марабуть!“ закликавъ вѣнъ. Такъ називають именно Магометане своихъ священникѣвъ. Заразъ приведено ему Марабута, такъ званого магометаньского священника, котрый сѣвъ собѣ коло его лѣжка. Однакъ ледви мѣгъ умираючіи его зобачити, якъ зъ лицемъ вѣдразы вѣдвернувъ ся вѣдъ него. „Макахъ Марабуть“ (фаль-

шивий священникъ) викрикнувъ вѣнъ. Вѣнъ повтарявъ тѣ слова кѣлька разѣвъ и крикнувъ потѣмъ воздыхаючи: „Марабутъ Сіднагъ Іссагъ“ т. з. священника Господа Іизуса я хочу. Тогды зрозумѣли, що вѣнъ желає собѣ католицкого священника и поспѣшили єго закликати. Єго прихѣдъ наповнивъ Араба несписаною радостію. Вѣнъ вытягнувъ свои рамена до него, взявъ єго за руки, цѣлувавъ ихъ, положивъ на свою голову и давъ всѣмъ присутнымъ зрозумѣти, що хоче зѣстати христіяниномъ. Имя „Сіднагъ Іссагъ“ приходило все єму на уста. То було одиноке визнанє вѣры, яке вѣнъ мѣгъ зложити.

Духовный шпиталѣ такожъ не тративъ часу. Скоро вѣнъ за помочію переводчика на кѣлька вопросѣвъ давъ добру вѣдповѣдь, окрестивъ єго.

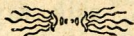
Ледвы можна описати, яку силу мало св. Крещеніє на щасливѣмъ умираючѣмъ. Лице єго сіяло радостію и задоволенємъ.

Арабъ дякувавъ священнику бѣльше очима якъ устами, потѣмъ схиливъ голову, якъ колибъ хотѣвъ спати. Всѣ при-

сутній цофнули ся, щобы не мѣшати его спокою.

По кѣлькохъ хвиляхъ зобачила сестра милосердія, що вѣнъ лежавъ цѣлкомъ безъ порушеня; она приближила ся до лѣжка и побачила, що вѣнъ спокѣйно въ Бозѣ уснувъ. Крестъ св. тримавъ еще по смерти сильно въ рукахъ своихъ.

Щастливый Арабъ!

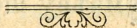
Найцѣннѣйшій домашній знаряды.

Було то въ часахъ, коли Парижане розправляли о загальнѣмъ подѣлѣ маєткѣвъ, о комунізмѣ. Случайно бувъ тогды въ Парижи єпископъ австралійскій зъ Амалі. Одного дня переходивъ сей єпископъ попри товпу народу, що зѣбравъ ся на публичнѣй великѣй площі, щобы послухати бесѣды одного бесѣдника. Всѣ жадно слухали роззявивши роты бесѣды о ущасли-вляючѣмъ весь свѣтъ комунізмѣ, закѣнче-

нои звичайною фразою: „Не буде анѣ бѣдныхъ анѣ богатыхъ, анѣ достойникѣвъ, анѣ простыхъ, анѣ величавыхъ палатъ, анѣ убогихъ хатынъ, але повна рѣвнѣсть, повне щасте для всѣхъ!“ По скѣнченю бесѣды загремѣли „славно“ парижане, а особливо неробы, що по кутахъ улицъ выстоювали, сторожѣ, дротарѣ, конварѣ и т. д. Теперѣ попросивъ о голосъ и епископъ, и сего дуже радо ему удѣлено. Вылѣзъ на стѣлъ, якій служивъ за бесѣдницю и такъ зачавъ говорити: „Обыватель! Французы! Братя! Говорено вамъ ту о комунізмѣ и дуже много красного сказано. Позвольте и менѣ поговорити о добротѣ и благодатяхъ сего пожаданого вамъ стану, бо я зъ нимъ є добре ознакомлений. Прибувъ я зъ краю, где въ практыцѣ комунізмъ є запроваджений. (Голосы: „Слушайте! Слушайте!“) Тамъ, мои панове, власнѣсть є рѣчею зовсѣмъ незнаною. (Славно!) Тамъ є всею вспѣльнымъ (славно! славно!): поле, лѣсы, рѣки, озера, рыбы, коротко сказати: всею. А поступає ся такъ: Нѣхто нѣчо не робить, нѣхто

не управляє поля; а живять ся тымъ, що само росте, рыбою и дичиною. А кели ся має апетить на инше мясо, або коли вже годѣ дѣстати рыбы або дичины, то тогды полюе ся — на людей. Сильнѣйшій ловить слабшого, оденъ на другого чигає, оденъ нападає на другого, побѣдитель пече на рожнѣ побѣдженого и зѣдає его. Нѣмъ отже запровадите комунізмъ, то перше розважте, чи вамъ такій спосѣбъ житя подобає ся. Бо чи скорше чи пѣзвѣйше до сего прійти мусить и въ тѣмъ краю, бо нѣчо само зъ себе до васъ не прійде. Если вы є за комунізмомъ т. є. вѣспѣльною власностію, то раджу кождому зъ васъ, перше постарати ся о сильный и острый роженъ або принайменше о подѣбный инструментъ; бо пѣдчасъ панованя комунізму роженъ, то найцѣннѣйшій домовый знарядъ.“

По скѣнченю бесѣды епископа, загремѣли зновъ оплески, переривані окликами: „Прочь зъ комунізмомъ ! Прочь зъ вѣспѣльною власностію !“

Щастливый чоловікъ.

„Серце наше неспокійне, доки въ Бозѣ не спочне“, говорить св. Августинъ. А тыми мудрыми словами всказує Святий всѣмъ, що хотять бути щастливими, где того щастя мають шукати.

Коли поетъ Торквато Тассо, перебувавъ на дворѣ короля французского Карла IX., и оба розправляли о щастю и нещастю, запытавъ король: „Кого, любый Торквато, треба уважати на свѣтѣ за найщасливого?“ „Бога“ — вѣдповѣвъ коротко тойже, — „Такъ, то ся розумѣе“, вѣдповѣвъ король, „але я маю на мысли найщасливого мѣжь людьми.“ — „Мѣжь людьми“ вѣдповѣвъ Торквато, скоро „той найщасливый, що Богу найбільше подѣбный“. — И дѣйстно красше и лучше не мѣгъ вѣдповѣсти. Теперъ пытане, хто найподѣбнѣйшій до Бога. Безъ сумнѣву що той, що Бога

найбольше любить. „Богъ есть любовь“ говоритъ св. Апостолъ. Любовь творить подобнымъ любячого до улюбленого. Такъ „Богъ есть любовь“; а хто въ любви перебуває, перебуває въ Бозѣ, а Богъ въ нѣмъ“. А самъ Господь говорить: „Соблюдая заповѣди, той есть любляй мя.“

Прощеніє.

Сумно було въ домѣ лѣсничого, котрый стоявъ середь лѣса. Старый лѣсничій сидѣвъ передь ôкномъ, оперши голову на локоть. Понуро глядѣвъ въ лѣсъ и часами воздыхавъ тяжко. У стôпъ его сидѣла девятьлѣтна донька и споглядала добротливо на ôтця, не знаючи, чого отець такій сумный. Коли передь двома роками вынесено матѣрь на цвинтарь, отець такожъ бувъ сумный.

— Татуню — сказала она потѣшаючи — не сумуйте, таже мамуня въ небѣ.

Лѣсничій пѣднѣсь голову и стреченувъ ся.

— Такъ, дитинко, такъ, мама суть въ небѣ, сказавъ дрожащимъ голосомъ. О колибы она мусѣла того дожити ! и съ плачемъ притуливъ дитину до сердца.

— Въ тѣмъ ѡдозвали ся кроки въ дверохъ. Лѣсничій отеръ слезы зъ очей и вставъ. Входитъ высокій панъ въ строю мисливскѣмъ, а при нѣмъ 12 лѣтній хлопецъ. Гордо сказавъ панъ графъ тѣ слова до слуги своего :

Знаешь, що єсь зѣ службы ѡтпавленнымъ и позавтра маешь сей дѣмъ опустити, щобы его мѣгъ заняти другій лѣсничій.

— Послухаю розказу пана графа, хотяй до нѣкои не почувваю ся вины.

Графъ взявъ своего сына Кароля, котрый малу Ганусю копнувъ єще ногою, за тоє, що до него зближилась и выйшовъ.

Въ имя Боже ! Най ся дѣе воля Єго свята !

Въ два дни пѣзнѣйше опустивъ лѣсничій помешкане, котрого графъ ѡтпавивъ за тоє, що не хотѣвъ убогого старця выбити за тоє, що троха хворосту взявъ зъ лѣса.

Минуло ѿ того часу 18 лѣтъ. Бувъ то памятный день 2. вересня 1870 року, день найкервавшой битвы пѣдъ Седаномъ. Тысячѣ трупѣвъ и конающихъ лежало на полю битвы. Сотки лежали по лязаретахъ середъ найстрашнѣйшихъ мукъ.

Въ однѣмъ домѣ лежавъ на ложи болести молодой офицеръ. При нѣмъ сидитъ ангелъ потѣхи — сестра милосердія. Хорый, а бувъ нимъ вѣдомый намъ вже хлопчикъ графъ Кароль, котрый до теперъ лежавъ безъ памяти, пѣдноситъ ся и пытае:

— Где я есмъ?

— Въ добрыхъ рукахъ — ѣдновѣдае лагѣдно сестра и поправляє ему подушку, пѣдъ головою.

— То Анна! — выкрикнувъ и ѣтвернувъ ся. Сестра бере его за руку и мовить зъ тиха:

— О не бѣйтесь мене. Мы давно про се забули. Мило до него промавляє, говоритъ о ѣтчинѣ, о лѣсѣ, о тихѣй луцѣ. Хорый щоразъ уважнѣйше слухае, а въ кѣнци зъ довѣріємъ на ню споглядае, руки еѣ слезами зрошуе и мовить:

— Прощенія! за тѣ кривды, якѣ мы тобѣ и твому ѣтцеви учинили.

— Вже давно прощено! и ѣнъ! — блаженнои памяти мѣй отецъ — такожь простивъ.

Понеже лѣкаръ освѣдчивъ, що хорый вскорѣ умре, почали съ нимъ мовити о Бозѣ и готовити его на дорогу до вѣчности.

На другій день тяжко раненый умеръ. Спокойно и осмотреный Найсвятѣйшими Дарами умеръ середъ шепоту молитвъ сего ангела. По похоронѣ клячала сестра Анна на его гробъ и молилась за умершого. Такъ платить Християнинъ за учинені кривды!

о. К. Р.

НЕПѢЗНАНЫЙ.

Передъ 40 лѣтами выйшовъ зъ Нѣмеччины одень найстаршій сынъ дуже численнои родины до Америки, щобы тамъ шукати щастя. Зразу писавъ часто на родину; потому рѣдше а въ кѣнци не було ніякои про него вѣдомости. Рѣдня его, кромѣ одной сестры, доробила ся въ краю значного маєтку и значеня. Понеже о найстаршѣмъ братѣ не було ніякои чутки, а коли и по смерти ѣтця зъ причины спадѣ-

щины по нѣмъ даремнѣи були всякѣи судовѣи пошукованя, то уважали его за умершого.

Якже здивувались всѣ, коли на весну 1888 р. чоловѣкъ може 60 лѣтнѣй, нужденно одѣтѣй, станувъ передъ начальникомъ того мѣста и представивъ ся, яко той, котрого мали за пропащого. Просивъ о запомогу, бо якъ оповѣдавъ, въ Америцѣ ему не пощастилось, а туга за родиною зневолила его повернути до краю.

Начальникъ мѣста казавъ ему удатись до богатыхъ братьей. Але нѣ оденъ зъ нихъ не мавъ охоты помочи пѣдунавшому братови, противно не хотѣли навѣтъ вѣрити, що ѡнъ ихъ братомъ, хотяй всѣ напери мавъ въ порядку, а въ додатку еще и певнѣй знакъ на тѣлѣ своимъ. Понеже братья ѡтперлись его, то мусѣвъ бы бувъ вытягати руки о милостивню, бо до всякои работы бувъ неспосѣбнѣй, колибы сестра его, а жена робѣтника не була умилосердилась надъ нимъ. Хотяй она була зѡ всѣхъ найубожшою, то однакъ зъ милости ку Богу, приняла его до себе. Мужъ еѣ бувъ для него тоже жичливѣмъ. Такъ тре-

вало кôлька недѣль, ажъ въ початкахъ серпня бѣдакъ той пропавъ нагло безъ слѣду.

Передъ двома тыжднями прійшовъ зъ Ліверполя листъ до нотаря того мѣста такого содержания: „Прошу пана освѣдчити моеѣй сестрѣ и моему швагрови, щобы спродали цѣлый свôй маєтокъ и удались ту до Америки, где ихъ ожидаю. На кошта подорожи залучаю черезъ банкъ 10 тысячъ“.

Сей чоловікъ перебранный за бѣдака, бувъ однимъ зъ найбогатшихъ людей въ Америцѣ. Онъ хотѣвъ випробовати своихъ братьей, але переконавъ ся, що тôлько сестра и еѣ мужъ суть честными людьми.

Можна собѣ представити здумлене, гнѣвъ и завстыджене братьей, скоро о тôмъ почули. Пишуть теперь до погордженого брата до Америки, але по смерти нема вже каяня. Сестра и еѣ мужъ суть до глубины зворушені такою пригодою, але якось не мають охоты удаватись до Америки и хотѣлибы зôстати въ краю. Богатый дарунокъ 10.000 зл. увôльнивъ

ихъ ѡдъ клопотѡвъ туземного житя и певно що не оденъ такий подарунокъ дѡстануть еще зъ Америки.

о. К. Р.

Для старыхъ и молодыхъ.

„Богъ сотворивъ человѣка до працѣ, и приспособивъ до того его члены; лѣнивый человѣкъ противить ся божѡй волѣ и тѡй цѣли, до котрой го Богъ покли-
кавъ.“

Св. Іоаннъ Злат.

Иисусъ Христосъ подыбавъ разъ на дорожѣ до Витаніи овочеве дерево, на котрѡмъ не було ніякихъ овочей, тѡлько листа. Сынъ Божій проклявъ тоє дерево и оно зѡсхло. Тоє дерево представляє чело-
вѣка, котрый не хоче ничъ робити, такий человѣкъ недостойнъ на свѣтѣ жити, бо всяке дерево, не творяще плодъ стинає ся и въ огонь кидаєсь.

Глянь чоловіче на твого Учителя;
подивись якъ много доброго Онъ своимъ
ворогамъ робивъ и наслѣдуй Его.

Св. Іоаннъ Злат.

„Если Церковь отъ Бога початокъ
мае, то она есть *едина* не лишъ на одяомъ
мѣсти, але на цѣлѣмъ свѣтѣ, бо имя Хри-
ста не означае роздѣлъ, але союзъ и со-
гласіе.“

Св. Іоаннъ Злат.

Книжочки мисійні
виходять точно кожного мѣсяця. Цѣна
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“
Нѣчь Вишлеемска, ораторія 30 кр.; но-
ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр.
ворожила. 20 кр., Три брати 20 кр.,
въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичні. 2
Перехитрила. 20 кр. Іосифъ въ Єгип-
кр. Праведный Іовъ 30 кр. Св. о. Ни-
въ гостинѣ 20 кр. „Процесовичѣ 2

БИБЛІЯ старого и нового за-
въ 50 кольоров
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣ-
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденні
съ додаткомъ катехизма 3 кр. сотка 2 зл.

Образки „Посланника“
по 1 кр. Сотка 80 кр. Меншій 50

МОЛЕБНІЙ ЧАСЫ.
Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ н-
10 кр.

Боянѣ. Збѣрникъ русскихъ квартетѣ

1903.

Число 9

НИЖОЧКА

МИСІЙНА.

— Цѣна 3 кр. —

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ЗЪ ПЕЧАТНЬ І. ЛАВОРА

1903.

РѢКЪ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число девяте.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІ“

выходять кожного мѣсяця и стоятъ рѣчно:

по 10 що мѣсяця: 3 зл. 60 кр.;

по 5 що мѣсяця: 1 зл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

❖ Менше якъ 5 не посылав ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ варядомъ І. Лавора.

1903.

**Иисусъ Христосъ
съ святыми Апостолами Петромъ
и Іоанномъ середъ лану пшеницѣ.**

Хлѣбъ земный и небесный.

Колись — тогдѣ ще, коли Царь всесвѣта,
Спаситель міра живъ тутъ межи нами,
Ходивъ Вѣнъ часто тихими ланами,
Благословивъ колосъ пшенички и жита.
Щобъ кожда нивка стократно родила,
Достаткомъ хлѣба всѣхъ насъ надѣлила!

*

И такъ щорѣчно, коли ся вкрыває
Колосемъ нива, — повенъ благодати
Христось ланами часто похожає,
Щобъ працѣ нашѣй красный возрастъ дати,
Щобъ вкрылось поле збѣжемъ колосистымъ.
А каждый колосъ тяживъ зерномъ чистымъ!

*

На нивѣ сердца коли зерно сѣмъ,
 Честноть и правды, щобъ видало плоды,
 То и на жниво щасне ся надѣмъ
 Христось хоронить ниву сю вѣдъ шкоды;
 Щобы спокѣйный, радѣ и щасливѣ
 Плодъ мы зѣбрали при душевнѣмъ жнивѣ.

*

А въ хвилѣ суда Вѣнъ тогдѣ згадае
 За кожду нивку — бурянами вкрыту;
 Вѣнъ надгорода вѣчной полишае;
 За те чистеньку слезами обмыту
 Горне до себе — и на осолоду
 Дае ѣй вѣчнѣсть цѣлу въ надгороду.

*

Братя сердечнѣ — дорогѣ сестрицѣ
 Дбайте про ниву отсю сердца своего;
 Сѣйте тамъ зерно чистои пшеницѣ
 Дѣлѣ Богу милыхъ — сѣйте зерна много,
 А Богъ спомоченъ стане вамъ при трудѣ.
 Жнива, що жде всѣхъ насъ на страшнѣмъ
 [судѣ.

І. Я. Луцкѣ.

„Азъ єсмь хлѣбъ животный“.

св. Іоаннъ 21.

Приглянь ся уважно честный читателю, и ты честна читателько сему образкови, якій подаємо тобѣ въ отсѣмъ числѣ книжочки мисійной. Стежкой черезъ збѣже иде нашъ Божественный Спаситель. Яка-жь то небесна святѣсть пробиваєсь на Его божественномъ лицѣ! Иде Вѣнъ, легко похиливши голову надъ золотистыми колосками пшеницѣ и благословить ихъ всемогучою десницею; а тѣ колосы, немовъ-бы розумѣли свое высоке назначене, що мають стати ся богатствомъ землѣ, покѣрно похилиють ся передъ Господомъ.

Праворучъ Спасителя иде князь Апостолѣвъ, св. Петро; сивою его бороною грає пѣльный вѣтеръ, а вѣнъ набожно зложивши руку и звернувши морщинами покрыте лице въ сторону свого Учителя, слѣдитъ зъ наибѣльшимъ скупленемъ духа за Его

словами и рухами руки, щобы опод-
 ся, яко намѣстникъ Христовъ и го-
 лова Ёго Церкви, вѣрно мѡгъ выпо-
 внити тоє саме и наслѣдникамъ сво-
 имъ переказати.

Лѣворучь, троха приѡставши по-
 заду иде Наперстникъ Христовъ, свя-
 тый Іоанъ, зъ лицемъ невинной ди-
 тины и зриває тѣ колоски, на котрыхъ
 що-ино сплыло благословеніє его воз-
 любленного Спасителя, щобы ихъ спо-
 живати.

Єсть въ тѡмъ образочкови щось
 притягающого, щось ревного. Видъ поля
 pokryтого збѡжемъ переймає душу
 чоловѣка радостію, але и несупокоемъ
 заразомъ. Проглядає черезъ него на-
 дѣя богатого жнива, достатного року,
 богацтва краю, а черезъ тоє кѡлько
 то плянѡвъ снує чоловѣкъ на будуче.
 А однакъ кѡлько то небеспеченьствъ
 грозить єще тѡй надѣѣ чоловѣка! —
 Зловѣща хмара нанесе градъ, повѣнь,
 неосторожна або и злочинна рука
 пѡдложить огонь, розвельможить ся

мышва та комашня и звѣчатъ цѣ-
лый збѣръ; а навѣтъ коли уже до-
чекае хлѣба зъ своеи працѣ, не знае
чоловѣкъ, чи спожиткуе его на здо-
ровле.

Одна запорука е тѣлько тогды,
если на той людской пради спочіе
Боже благословеніе. Тѣлько тогды,
пѣсля слѣвъ Спасителя, буде радувати
ся и той що сѣявъ и той, що жавъ.

И кожного року переходить на-
шими полями Христосъ, Спаситель
и благословить ихъ плоды руками
слугъ своихъ, священникѣвъ. Есть бо
звычайъ въ нашѣмъ святѣмъ обрядѣ,
що вѣрніи зъ своими отцями духо-
вными обходятъ въ процессіи на по-
священе пѣль. Щаслива тота сторона,
где той похѣдъ вѣдбувае ся зъ вѣрою
и побожностію: тамъ не чути, що
то градъ, неурожай и инші нещастя.
Сила бо молитвы св. Церкви вѣдгоняе
силу вражу и упрошуе благосло-
венія для плодѣвъ землѣ. Для того
то батьки нашіи и прадѣды не занед-

бували того обряду и земля руска славилась зъ урожаю и добробыту.

Новѣйшій часы якось не выказують того благословенства землѣ. Сумнѣ роки идуть одинъ по другомъ. Не видко Божого благословенія на нашой праці!

Зъ усѣхъ сторѣнь доходили застрашающіе вѣсти про страшнѣ нещастя, якѣ постигли зборы полевѣ.

Найурожайнѣйшу часъ полудневои Угорщины, тамъ де то родить ся славна „банатка“ навѣстивъ страшный и давно невиданный ворогъ, шаранча. И ничъ не зѣстало зъ богатои надѣѣ жнива, якъ тѣлько термѣте соломы и мільярды зародковъ тои комахи, на котрой крылахъ має бути выписано: кара Божа.

А захѣдну Галичину, Шлескъ, Мораву, Каринтію, Сирію и инші краѣ постигло нещасте таке, яке найстарші люди непамятають. Вода, той тихій звичайно елементъ выступивъ зъ своихъ границъ и обѣмивъ зи-

мными своими раменами цѣлѣ околицѣ, ба краѣ. Кто разѣ видѣвъ страшный образъ спустошеня по повени, той нѣколи его забути не годенъ: занамуленѣ иломъ поля, понищенѣ села и мѣста, порозриванѣ греблѣ и дороги, попѣдмулюванѣ кладбища, зѣ котрыхъ гниючѣ трупы вода порозносила по поляхъ, полишала межи гилями деревъ, понаносила до хатъ, затроила воздухъ въ цѣлоѣ окрестности, — ото образъ новочастного потопу!

А то нещасте, яке постигло цѣлѣ повѣты всхѣдной Галичины дорѣвнюе тому, о якѣмъ выше згадували мы. Широкиѣ пасмомъ на поперекъ нашего краю перейшла страшна градова туча и усипала густо не зерномъ, а кавалками леду доспѣлѣ уже пѣдъ серпѣ колосы. Зѣ цѣлоѣ надѣѣ богатога жнива лишила ся лише дрѣбка поломаного бадилѣ.

А тѣ огнѣ частѣ и великѣ, зѣ котрыми пѣйшли газдѣвства и дорѣбки сотокъ людей, чи не збѣльшають чи-

сла тихъ сумныхъ вѣстей, въ якій особливо сей рѣкъ такіъ богатый? — Люди старі, кажуть, що тільки лиха въ однѣмъ роцѣ еще не бувало!...

Але-жъ бо и такого зла, яке теперъ є межі людьми, такожъ еще не бувало! Що то нынѣ не дѣє ся, чого не говорить ся, не друкують ся! Самі, любі читателі, видите и чуєте, не треба вамъ розповѣдати. Забули люди на Господа Бога, ображають Єго страшно, то и якже має Вѣнъ ихъ благословити? Сѣють люди виправдѣ, якъ давнѣйше сѣяли, працюють гѣрко, може и тяжше, якъ передъ тымъ; але нема на ихъ праці благословенія Божого, то и не спожитковують они овочей своєї праці.

Одна рада на запобѣжене и отвернене такихъ нещастъ є повна вѣра сполучена зъ щирою подравою житя. Тодѣ на нашій праці спочіє Боже благословеніє.

„Иміяй уши слышати, да слышитъ!“

О. Б.

Що була за причина до написаня сѣй науки о св. Причастію?

Якже то часто дѣе ся, що межи поселеньцями великихъ мѣсть майже щодень злочины розличного рода проявляються. Се легко дасть ся пояснити сею обставиною, що пребогато єсть тамъ такихъ людей, котрѣ мало коли або нѣколи не сповѣдають и не причащаются. Тому нѣ тьма тьменна войска, яке тамъ находится, нѣ жандармы, нѣ численнѣйшія полиціѣ не въ силѣ все въ належитѣмъ ладѣ и порядку удержати. Щодень почувѣшь ту за нову крадѣжъ або убійство.... На селѣ нема нѣ войска, нѣ жандармѣвъ, нѣ полиціѣвъ, а рѣдко коли проявиться ту злочинъ, котрый потребувавбы ажъ вмѣшательства судовой власти. Особенно володѣе святыи супокѣи тамъ, где люде корчму оминають и не то разъ около Великодныхъ Святъ, але частѣйше въ продовженю року сповѣдають и причащаются. Хочешъ дѣзнати ся якъ стоитъ справа зъ моральнымъ поведѣніемъ якои то громады, то поспытай ся, якъ часто люде въ селѣ сповѣдаются? Вѣдповѣдь на се пытанє дасть тобѣ понятіє о станѣ моральности въ громадѣ.

Якжебы видъ всего населеня христіянъ-ского въ краю нашомъ змѣнився, накопибы всѣ зъ належитымъ приготовленемъ св. сповѣдь вѣдиравли, — а потѣмъ зъ вѣрою и достойно въ св. Причастію пріймали Іисуса Христа до сердца своего. Тогда нехибно спокѣй и благодать Божя заволодѣлибы повсюду, суды сталибы злишні, вязницѣ, котрі зъ кождымъ рокомъ умнажаются, сталибы пусті...

А ту ось сатана гордости поселився въ сердцахъ богато людей, котрі думаютъ, що они своимъ розумомъ всяку мудрѣсть Божу заступятъ; — що безъ свѣтла вѣры и закону Христового можна обѣйти ся... Ось и зъ вѣдси розліяли ся обильні струї всякого зла по Божѣмъ свѣтѣ!

Всѣмъ тымъ, котрыхъ умъ не помраченый нечестивыми науками реченыхъ новочасныхъ мудрцѣвъ, въ котрыхъ сердцю огонь любви для закону Божого жарѣе, передаемо сю науку о св. Причастію, выписану зъ книгъ тыхъ боговѣйныхъ и свѣтлыхъ мужѣвъ, котрі мудрѣсть Божу поставили выше надъ всѣ мудрости людей того свѣта.

Прошу читайте все уважно а вѣдне-сете превеликій хосень для душъ вашихъ.

О. К. Селецкій.

I. Св. Причастіє.

Св. Причастіє вліяє вельми добродѣйно на нашѣ душѣ и тѣла. Сказано, вліяє добродѣйно на нашѣ душѣ, якоже черезъ него сполучаємся тѣсно зъ Іисусомъ Христомъ. Вѣнъ перебуває въ насъ а мы въ Нѣмъ. Дѣйстно чимъ частѣйше причащаємся, тымъ лучшими стаємо ся, противно але, коли рѣдко коли, причащаємо ся, вѣра наша колибає ся, мы зъ кождымъ днемъ чимъ разъ бѣльше сходимо на бездорожїя.

Коли причащаємо ся пѣсля духа вѣры, то зважмо, якъ булобы се нечестно, сей языкъ, на котрѣмъ тѣло Господа почивало, легкомысленными або плохими розговорами зневажати; якъ булобы нечестно, тѣло, котре стало ся живымъ сосудомъ св. Причастїя осквернити нечистотою; сердце, котре стало свѣтынею Божества, осквернити думками ногаными и нечистыми. Зъ вѣдси виходить, що св. Причастіє блуды исправляє, пристрасти утихомиряє, огонь похотей угашає, и духовнѣ недуги исцѣляє. Коли мы сумнѣ, то потѣшитъ насъ, коли пригнобленѣ, то покрѣпитъ насъ, коли пѣднепалѣ, пѣдведе насъ, коли студенѣ, загрѣе насъ. Крово · точива невѣста була певна, що вылѣчится, наколи тѣлько доторкне ся рубця одежи

Спасителя. А ту ось не доторкаемо ся его одежи, тѣлько пріймаемо Его тѣло, Его душу, Его Божество! Годѣ вычислити всѣ тѣ благодати, якѣ сплывають на насъ, коли достойно запричацаемо ся. Причастіе св. есть хлѣбомъ избраннымъ, виномъ, которе вливае въ душу смакъ чистоты и невинности. Присутнѣсть Іисуса Христа скрѣпляе волю, щобы полюбити законъ Божій: „Кто споживае тѣло мое, той буде въ мнѣ жити“ каже Іисусъ Христосъ, то есть, вѣнъ но буде тѣлько жити туземнымъ и звѣрячимъ житемъ, тѣлько буде жити пѣсля образу Іисуса Христа, жити въ покорѣ, чистотѣ, послушѣ, въ лагѣдно-сти, терпеливости и тогды зможе сказати: „Я не живу, тѣлько живе Христосъ въ мнѣ“. До сихъ дѣйствій, якѣ вліяють добродѣйно пѣсредствомъ св. Причастія на душу нашу прилучае ся еще и вліаніе на наше тѣло. Оно его освящае, мовто перетворюе въ святой сосудъ тѣла Христового и тымто насъ спонукуе, щобысмы его якъ святой сосудъ въ совершенѣй чистотѣ сохраняли. Оно зменшае злѣ по-жадливости въ насъ. Св. Вернгардъ каже: „Наколи въ тобѣ такъ часто гнѣвъ, ненависть, нечистота або другѣ якѣнто блуды не проявляются, то маешъ се завдячити тѣлько тѣлу и крови Іисуса Христа“. На-

конецъ влагає св. Причастіє въ наше тѣло зародокъ славного Воскресенія: „Ядый мою плоть и пійай мою кровь имать животъ вѣчный и азъ воскрешу его въ послѣдній день“ каже Іисусъ Христосъ, котрому належить ся честь и подяка вѣдъ насъ за тоє, що стѣлько ласкъ зъ добрымъ Причастіємъ сполучивъ.

II. Духовне Причастіє.

Духовне Причастіє єсть то горяче бажанє любовію исполненого сердца, щобы Іисуса Христа прийати. Тоеже сердце вѣдъ зыває ся до него: „О мѣй Боже! якже радо принявбымъ я Тебе и носивъ въ моихъ грудяхъ и сполучивъ сердце мое вразъ зъ Твоимъ въ одну нерозривну цѣлѣсть. Якже горячо пожадаю я такъ великого щастя! Я старати ся буду всѣми моими силами жите мое исправить, законъ Твоѣй святой сохранять, щобы тѣлько частѣйше причащати ся“.

Ся превелика жажда св. Причастія, котра духовнымъ причастіємъ называє ся, єсть для души вельми хосенна. Она задѣляє ю любованємъ собѣ въ рѣчахъ Божихъ, она заохочує туюже до життя совершенного, загрѣває ко довершеню добродѣтелей и приносить веразъ бѣльше оwoчей, якъ дѣйстне причастіє, котрому не-

достае горячей любви. Окрѣмъ того приносить еще и той хосенъ, що можна нимъ каждого дня, въ кождѣй хвилѣ, въ день и въ ночи, на кождѣмъ мѣстци себе задѣляти. Задѣляймо же себе нимъ що найменше хотай при кождѣй службѣ Божой або и тогда, коли посѣщаемо Тайну святу Евхаристіи на престолѣ находящую ся.

Тому постановѣмъ собѣ нашу любовь до св. Причастія всегда обновляти. Кождаго дня або и бѣльше разѣвъ середъ дня духовнымъ способомъ запричащати ся. Повтаряймо часто слова псалмопѣвца Давида: Уготовалъ еси предомною трапезу супротивъ стужающимъ мнѣ“.

III. Приготовлене до св. Причастія.

Мы довжнѣ належито приготувити ся до св. Причастія, зъ огляду на тоє, що пріймаємъ до серця нашего найвысшого Пана. Кто бо хоче въ своєй хатѣ царя земского принимати, уладжує якъ найстараннѣйше комнаты, въ котрыхъ має такъ достойный гѣсть замешкати, и чиститъ и украшає ихъ. Якіиже приготовления маємо мы дѣлати, коли не царя земского, але, самого Бога маємъ до внутра нашего принять.

Мы довжнѣ належито приготувити ся до св. Причастія такожъ зъ огляду на насъ

самыхъ, бо Причастіе св. безъ пригото-
 вленя вышлобы тѣлько на нашу шкоду,
 якоже число ласкъ, якѣ одержить прича-
 щающійся, зависиме вѣдь его приготовленя.
 Чижь не есть застрашающа тая подѣя,
 що за ню читаемо въ св. Евангелію о тѣмъ
 несчастливѣмъ, котрый явился на весѣлю
 безъ весѣльной одежи и за сѣю провину
 зъ звязанными руками и ногами вверженный
 бувъ въ тѣму кромѣшну. Се изображае намъ
 тѣхъ людей котрі осмѣляются приступити
 до св. Причастія, не будучи достойнымъ
 Его пріймати.

О Боже мѣй! вѣддали такъ превелике
 несчастіе вѣдь мене и не дозволи, щобымъ
 приступавъ до св. Причастія не пригото-
 вивши сѣ спершу якъ належить сѣ до
 такъ важкого и святого дѣла.

На якійже ладъ маемо приготовить
 сѣ до св. Причастія?

Передовсѣмъ треба душу свою вѣдь
 всего очистити, що ю оскверняе передъ
 лицемъ Божимъ. А то спершу треба по-
 збути сѣ грѣху, и то не тѣлько грѣху
 смертельнаго, котрый есть мерскій Богу
 але такожь и простительныхъ грѣхѣвъ,
 котрі передъ Богомъ суть тѣмъ для души,
 чимъ суть змазы и боляки на лиці. По-
 тѣмъ треба позбути сѣ надмѣрной любви
 до сотворѣнь, понеже така надмѣрна лю-

бовъ роздѣлює серце, котре тымто небесному женихови немиле стає, що Тойже виключно оное для себе посѣдати хоче.

Най въ дни передь св. Причастіємъ такій ось важкій гадки серце твоє плакає: Я готовлю ся до св. Причастія, я мушу всяке мое дѣло пѣсля духа сего пригото-влєня ладнати, я мушу дуже часто звертати ся до Ісуса Христа зъ побожними воскликами и часто вопрошати себе! „Кто се єсть, котрый до мене прійти має? Се Господь мѣй! До кого Вѣнъ прійде? О Господи; я недостойный той ласки! Що хоче Вѣнъ зѣ мною здѣлати? Хоче мя освятити. А зъ вѣдкити происходитъ таке велике щастє для мене? Зъ любви Ёго; а вжежъ се правдива и превелика ласка черезъ Него менѣ подарена. Я на ню ніякимъ способомъ не заслуживъ.

Наконецъ треба часто черезъ день возбуждати въ собѣ горяче пожаданє, щобы прийати достойно сего Гостя, що має вступити до серця нашого. Колиже сего чувства въ насъ нема, то що найменше бажаймо єго дуже, а коли и сего бажаня нема, то жертвуймо Богу пригото-влєнє, Пречистѣй Дѣвѣ Маріи и всѣмъ Святимъ.

Въ навечеріє св. Причастія выстерѣгати ся треба всякого розсіяннє; маємо

бути бѣльше совокупленій, бѣльше розлученій зъ свѣтомъ, бѣльше подально держати ся вѣдъ щоденныхъ занятій; свои змысли особливо очи повстягати, якъ той Святый, о котрѣмъ св. Гіеронимъ пише: „Его очи такъ живо и єдино пожадали Іисуса Христа, що не поважили ся подивити ся на щото другого!“ А коли удаємо ся на спочинокъ, то засыпляймо зъ гадкою на завтрѣшне причастіє. Въ ночи, коли пробудимо ся зновъ о Немъ думаймо, рано вѣдъ коли встанемо ажъ до хвилѣ принятія Іисуса Христа въ тайнѣ св. Евхаристіи приоставаймо въ молитвѣ и въ святѣмъ пожаданю.

Постановмо собѣ въ будучности лучше приготувити ся до св. Причастія, якъ се доселѣ діяло ся, змагаймо ежедневно до святѣйшого житя, щобы можливо намъ було все лучше причащати ся. Задержѣмъ собѣ въ памяти слова Амоса: „Уготови ся выйти на зустрѣчь Господеву твоему“.

IV. Три головнї честности необходимї при св. Причастію.

Перша головна честнота єсть тая, щобы зъ по корою и по честію причащати ся.

Станьмо въ духу передъ лицемъ Всемогучого Бога и розважмо:

Кто Ты еси о Господи, а кто я есмь? Ты еси великій, Пань вселенной, Богъ предвѣчный! а я такій малый, таке нужденне сотворѣне, такій марный земскій робакъ! Ты еси Святѣсть, въ порѣвнаню зъ котрою и небеса чистѣ не суть, а я такій лукавый! споганивемъ такъ многими грѣхами мое минуше жите, грѣшу еще щоденно и грѣшивбымъ и въ будучности, наколибы мя ласка Твоя не здержувала! О Господи! страхъ и омраченіе переймають мя передъ лицемъ Твоимъ: страхъ, коли розважаю Твое Величество сполучене зъ нескѣньченою Святостію; омраченіе, коли гляну на себе, такъ що приневоленный зъ Елисаветою сказати: „Звѣдки у мене тоє, що приходитъ Господь мѣй до мене?“ — або вразъ зъ сотникомъ Евангельскимъ: „Не есмь достойный, щобысь увѣйшовъ у хату мою“ або вразъ зъ блуднымъ сыномъ: „Отче согрѣшивемъ передъ небомъ и передъ тобою, я не гѣдный звати ся сыномъ твоимъ“ — або вразъ зъ мытаремъ, котрый подально въ церквѣ стоявъ и не важився очей у гору пѣдвести, бився въ груди и казавъ: „Боже милостивый буди менѣ грѣшному“ — або наконецъ вразъ зъ Давидомъ: „Что есть человѣкъ, яко помниши его?“ О Господи! коли подумаю, що въ

твоей присутности стовпы небесні колибаются и найсвятѣйші Серафимы не мають вѣдвати смотрѣти на Твое величество, якаже покора, яка почесть довольна, щобымъ у неѣ погрузився?

Друга головна честнота есть тая, щобы зъ любовію и упованіємъ причащати ся. Любовь, каже св. Вергардъ, може бути тѣлько взаимною любовію успокоена. А вжежь есть Евхаристія превеликою тайною любви. Въ ней бо оказуе ся любовь Господа нашего всецѣла, неподѣльна, безмежна: тѣло, кровь, душа, Божество, все. Тому приналежится такожь зъ стороны нашей взаимна совершенна любовь, котра съ всѣмъ передает ся Господеви, любовь котра безусловно все сповняе, що Тойже вѣдъ насъ желяе; любовь, котра тѣлько Его бажае, Нимъ ся тѣлько вдоволяе, такъ що зъ св. Бонавентурою сказати можемо: „Единою моею любовію есть Іисусъ Христосъ. Ний мене ничъ не привлекае до себе, ничъ мя не утѣшае, ничъ для мене не буде принадле, окрѣмъ Него. Вѣнъ есть весь мѣй, ний съ всѣмъ до Него принадлежу ний мое сердце соединится зъ Нимъ“. Наконецъ приналежится ему любовь повна упованія на его доброту. Кто бо не довѣряе другому, той его ображае. Свого добродѣя не надѣлити

упованіємъ, значить, его ображати. Лишь чи єсть такій другъ, такій добродѣй которого можна бы порѣвнати зъ Іисусомъ, котрый въ св. Причастію зъ всѣмъ передаетъ ся намъ?

Трета головна честнота єсть тая, щобы мати велике пожаданє въ Тайнѣ св. Евхаристіи сполучити ся зъ Христомъ.

Св. Августинъ мовить: „Сей небесный хлѣбъ“ ¹ „домагаєтѣся,“ щобысьмо его вельми голодніи споживали. Зъ якимъ пожаданємъ мы его пріймаємъ, такіи и пожитокъ ² вийде зъ него для души нашої“.

Мы довжніи про тое зъ цѣлого сердца пожадати св. Причастіє, маємъ пожадати яко найбільше щастя житя нашого, такъ само якъ дѣтина пожадає грудей матери своєї, якъ жаждуцій олень жерела водного, якъ Давидъ пожадавъ воды зъ цистерни Веелеемской, мы мусимо пожадати Оное, якъ та кровоточива невѣста, котра сказала: „Наколи тѣлько рубця Ёго одижи дѣткну ся, стану здоровою“, — якъ тѣ недужніи, котріи наближали ся до Спасителя, щобы исцѣленіи стали, якоже зъ него происходила сила, котра всѣхъ ³ уздоровляла. Длятого постановмо собѣ передъ св. Причастіємъ и въ часѣ святого Причастія возбуждати въ собѣ покору, любовь и го-

ряче бажаніє сполучити ся зъ Спасителемъ. Старати ся всѣми силами тѣ три честности по всѣ дни житя нашего ссхраняти и усовершати. Слова св. Томи зъ Аквіну ний приостануть всегда въ нашей памяти: „Що се за чудо! Господа поживає убогій, слуга, недостойный“.

V. Якъ заховати ся намъ по св. Причастію ?

Богочестіє, благодарябсть и нашъ власный интересъ вкладаютъ на насъ обовязокъ вдячними бути. Коли Панъ нашъ дѣлає намъ таку честь, що самъ до насъ приходить, чижь не єсть справедливо, щобы всѣ силы духа нашего, що такъ скажемъ, доокола Него собрали ся, Ёму товаришувати, Ёму поклоняли ся, зъ Нимъ вразъ веселили ся, до Него бесѣдували и Ёго слухали? Якъже превелика булабы се неприличнѣсть зъ нашей стороны, наколи-бысьмо Ёго въ глубинѣ сердца нашего самого полишили, не звертали на Него жадной уваги и всякими другими справами занимали ся Чижь на такій ладъ пріймалибысьмо якого то великого земского Пана або давно ожидаемого друга, що приѣхавбы въ гостину до насъ?...

Мы мусимо Богу Отцу небесному благодарными бути, що не давъ намъ такъ якъ Израильтянамъ манну на пустини,

тôлько давъ намъ Сына своего єдинород-
ного. Мы мусимо Богу Сынови дякувати,
понеже передався намъ всецѣло, понеже
передався съ всѣмъ... Ту мимохôть вы-
сказати мусимо: „Богу благодареніе за
даръ невысказанный!“ Наколибысьмо знали
якъ превелика вдяка за той даръ Богу
ся вôдъ насъ приналежить, серця нашѣ
зъ любви рôзтаялибы.

Мы довжѣи Богу вдячними бути вжежъ
за-для власного интересу. Коли заприча-
щали мы ся, тогды душа найбôльше Ісусомъ
Христомъ наслаждати ся може, Ёго
духомъ исполяти ся, Ёго любовію перей-
мати ся; тогды Ісусъ Христосъ сособенно
готовый, душу просвѣтити, загрѣти, воз-
будити, тогды дѣйствує св. Тайна вельми
крѣпко, наколи не має якоїто перепони.
Наколибысьмо занедбали высказати наше
благодареніе, то значилобы спинити лас-
ку, значилобы дѣлати такъ, якъ здѣлавъ
сей жебракъ, котрый вôдходитъ не ждучи
на милостиню, яку богачъ дати єму хоче.

Теперь увôйдѣмъ самѣи въ себе, и за-
пытаймо ся: чи мы посвятили хотяй чверть
години на молитву благодарственну? Чи
не дозволили въ часѣ той чверть години
духови нашому блукати ся куда небудь?
то есть, чи не були мы розсіянѣи? щобы
не зневолювати себе, щобы не собирати

себе, щоби не підчинити ся условіямъ до сего упряжнення необхідно потрібнымъ? Чи може за-для якои маловажної причини вѣдложили мы наше благодареніє, або прикоротили, або перервали? По якійже причинѣ тое ся дѣє, що мы зъ стѣлько причастій такъ малый хосень вѣднесли? Нехибно стало ся се за-для того, що мы не зъумѣли за той даръ такъ превеликій Богу якъ належало ся подякувати.

На якій ладъ довжнй мы наше благодареніє заявити?

Мы довжнй спершу послухати, що Ісусъ Христосъ въ такъ важкѣй хвилѣ говорить до нашого серця и ити за проводомъ Ёго ласки. По тѣмъ возбуди въ собѣ розличнй чувства, и такъ: 1) чувство славословія, коли мы знаємо наше ничтожество въ порѣвнаню зъ безконечною величиною нашого Пана небесного и жертвуємо Ёму, почиваючи у нѣгъ Ёго, славословіє Ангелѣвъ и святихъ, якоже мы не въ силѣ Ёго достойно славословити; 2) чувство удивленія, якоже погружаємо ся въ глибоку задуму, що такъ великій Панъ такъ нисько знійти благоволивъ; 3) чувство любви, коли цѣлымъ серцемъ заявимо, и запоручимо, що тѣлько Ісуса Христа придержувати ся, тѣлько Ёго на семъ свѣтѣ пожадати

а все прочее ничимъ собѣ покладати будемо; 4) чувство вѣдчности, яке мы Ёму за такъ велике добродѣйство довжнѣй; се заявляемо тымто, коли мы Ёго просимо, щобы тую вѣдчнôсть нашу мѣсто насъ своему Отцу небесному принѣсъ; 5) чувство прошенія, коли мы Ёму зъ покорою и упованіємъ нашѣй потребности и притѣсненія предкладаемо, мовто дѣтина батькови своему; бо се есть хвиля, въ котрôй все упросити и все одержати зможемо; 6) чувство пожертвованя, якоже мы Ёму самыхъ себе приносимо съ всѣмъ, чимъ есьмо и що маємо, щобы Вôнъ нами розоряджувавъ пôсля своей святой волѣ. Наконецъ довжнѣй мы добрѣй постановы въ собѣ возбуждати.

Се бувбы овэчь нашего св. Причастія. Няйже про тоє наше благодареніе буде точне и совѣстне. Въ часѣ дня пригадуймо собѣ часто на ранѣшне св. Причастіе и на постановленя тогды здѣланѣй. Няй намъ живо стоять въ памяти слова Давида пророка: Що воздамъ Господеву о всѣмъ, яже воздаде мнѣ ?“

НАШЬ ОБРЯДЪ.

в) Змѣнный части утренѣ.

87. Пыт. Чому сю часть назовемъ „змѣнною“ частию утренѣ?

Вѣдп. Мы называемъ ту часть „змѣнною“ тому, бо тутъ приходящїи части, появляются не на каждой утренѣ, лише въ недѣлѣ або пражники.

88. Пыт. Котрї то тутъ тї змѣнный части?

Вѣдп. Тї змѣнный части суть: полиелей, величанїя, тропарѣ благословеннїи, ипакой, антифоны, евангенїе и помазуване елеємъ.

89. Пыт. Що то есть полиелей?

Вѣдп. Полиелей суть то выбранїи стихи зъ псалмѣвъ 104 и 135, въ котрыхъ часто повтаряють ся слова: „яко во вѣки милость (ἐλεος) его“ и длятого называютъ ся тї стихи такожь: Многомилостиве“.

90. Пыт. Якъ выглядае то „Многомилостиве“?

Вѣдп. Хвалите имя Господне, хвалите раби Господа. Аллилуя.

Стоящїи въ храмѣ Господни, въ двѣрѣхъ дому Бога нашего. Аллилуя.

Господи, имя Твое въ вѣкъ, и память Твоя въ родъ и родъ. Аллилуя.

Исповѣдайте ся (хвалѣть) Господеви, яко благъ, яко во вѣки милость Его.

Оутвердившему землю на водахъ, яко во вѣки милость Его.

Рукою крѣпкою и мышцею (раменемъ) высокою, яко во вѣки милость Его.

Исповѣдайте ся Богу небесному, яко во вѣки милость Его.

91. Пыт. Чи въ всѣ недѣлѣ спѣвае ся полиелей?

Въ дп. Нѣ. Въ декотрѣ недѣлѣ суть приписані т. зов. „Непорочнѣ“ т. в. 17. катизма. Коли се дѣсѣ, приписуе уставъ.

92. Пыт. Що слѣдуе въ урочистѣ праздници по „Многомилосливомъ“?

Въ дп. Въ урочистѣ праздници по полиелею буває „Величаніе“.

93. Пыт. Наведи менѣ для примѣру, якъ выглядае таке величаніе?

Въ дп. Прим.: Рождество Пресв. Богор. величаемо словами: „Величаемъ тя пресвятая Дѣво, и чтемъ святыхъ Ти родителей, и всеславное славимъ рождество Твое; або на праздникъ св. Николая: Величаемъ Тя святителю Христовъ Николае, и чтемъ святую память твою; ты бо молиши о насъ Христа Бога нашего.“

94. Пыт. Чи лише разъ спѣває ся се „величаніе“

Вѣдп. Се величаніе повтарає ся кѣль-ко разѣвъ на перемѣну зъ стихами зъ псалмѣвъ вынятыми.

95. Пыт. А де спѣває ся се „величаніе“ ? чи въ крылосѣ ?

Вѣдп. Се величаніе спѣває ся на серединѣ церкви, звичайно передъ образомъ праздничнымъ, щобы показати, що величаніе приносить ся вѣдъ всѣхъ за то благодарѣніе Боже, котре той образъ представляє.

96. Пыт. А чому пѣдчасъ величаній повинно ся кадити ?

Вѣдп. Кадити повинно ся тому, щобы тымъ способомъ оказати усерднѣсть нашихъ молитвъ.

97. Пыт. Що сяѣдує въ недѣлю по псалмахъ полиелейныхъ ?

Вѣдп. Въ недѣлѣ спѣває ся пѣсля полиелея т. з. тропарѣ благословеннѣ; въ котрыхъ прославляє ся воскресеніе христове.

98. Пыт. А чому они называютъ ся „благословеннѣ“ ?

Вѣдп. „Благословенными“ называютъ ся они тому, що передъ ними спѣває ся стихѣ 12 зъ 118 псалма: „Благословенъ вси Господи, научи мя оправданіємъ Твоимъ“

99. Пыт. Наведи менѣ тѣ тропарѣ
благословеннѣ :

Вѣдп. Ось они: Ангельскій соборъ
(ликъ ангельскій) удиви ся, зря, (видячи)
тебе въ мертвыхъ вмѣнивши ся (що ты
ставъ мертвымъ) смертую же Спасе крѣ-
пость разоривши (побѣдивши смерти силу),
и съ собою Адама воздвигши, и отъ ада
вся свободиши.

Благословенъ еси Господи....

Почто мира зъ милостивыми слезами
о ученици растворяете? (нащо миро отви-
раете) блистай ся въ гробѣ ангелъ миро-
носицамъ вѣщае; видите гробъ и ура-
зумѣйте, Спасъ бо воскресе отъ гроба.

Благословенъ еси Господи....

Зѣло (дуже) рано мирносицы течаху
(скоро ишли) ко гробу Твоему рыдаючи,
но предста къ нимъ ангелъ, и рече: Ры-
данія время преста (Часъ плачу вже уставъ)
не плачите, воскресеніе же Апостоломъ
рците.

Благословенъ еси Господи...

Мироносицы жены съ миры пришедшія
къ гробу Твоему Спасе рыдаху, ангелъ
же къ нимъ рече глаголя: что съ мерт-
выми живаго помышляете? яко Богъ бо
воскресе отъ гроба.

Слава Отцу и Сыну и святому Духу.

Поклонимъ ся Отцу и Его Сынови и святому Духу, святѣй Тройци въ единомъ существѣ съ серафимы зовуще: святъ, святъ, святъ еси Господи.

И нынѣ и присно и во вѣки вѣковъ. Аминь.

Жизнодавца рождши грѣха Дѣво Адама избавила еси, радость же Бвѣ въ печали мѣсто подала есть: (вмѣсто смутку далось Бвѣ радѣсть) падшья же отъ жизни къ сей направи, изъ тебе воплотивый ся Богъ и чоловѣкъ.

100. Пыт. Що чуемъ въ недѣлѣ и свята передъ читанемъ Евангелія?

Вѣдп. Въ недѣлѣ и свята чуемъ прекраснѣ пѣсни, котрѣ называютъ ся „антифоны степеннѣ“.

101. Пыт. Длячого называютъ ся тѣ антифоны „степеннѣ“?

Вѣдп. „Степенными называютъ ся тѣ антифони, уложенѣ св. Іоанномъ Дамаскиномъ“ длятого 1) що мысли въ нихъ взятѣ зъ псалмѣвъ, котрѣ названѣ суть „пѣснями степенѣ“: и 2) понеже они духа людского немѣ по степеняхъ пѣдвѣсять до Бога.

102. Пыт. Котрѣ антифоны степеннѣ чуемо найчастѣйше?

Вѣдп. Найчастѣйше чуемъ въ праздники слѣдующѣ антифоны:

Отъ юности моя многія борють мя страсти, но самъ мя заступи и спаси мя, Спасе мой.

Ненавидящїи Сїона постыдите ся отъ Господа, яко трава бо огнемъ будете изсохше.

Слава Отцу и пр. Святымъ Духомъ всяка душа живить ся, и чистотою возвышается, свѣтлѣеть ся тройческимъ единствомъ священотайнъ.

И нынѣ и присно.. Святымъ Духомъ точать ся благодатныя струи, напаяюще всяку тварь къ оживленію. (Д. 6.)

Для старыхъ и молодыхъ.

Не лише въ церквѣ, но и въ школѣ можна научити ся много добраго и житочного; длятого то святой обовязокъ лежить на родичахъ, щобы посылали свои дѣти до школы, где ихъ розумъ просвѣщаеся, где они стають ся способными до житя побожного и для суспѣльности житочного. Котрї родичѣ не хотятъ свои дѣти посылати до церкви и школы, тотї убивають ихъ душу, бо не хотятъ имъ дати поживленя духовного. Ю. П.

Книжочки мистійні

виходять точно кожного місяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нічъ Вишлеемека, ораторія 30 кр. ; ноты до
ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Вы-
ворожила. 20 кр., Три брати 20 кр., Пекло
въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичній. 20 кр.,
Перехитрила. 20 кр., Іосифъ въ Єгиптѣ 30
кр. Праведный Іовъ 30 кр. Св. о. Николай
въ гостинѣ 20 кр. „Процесовичѣ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта
въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новихъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденній

съ додаткомъ катихизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Меншій 50 кр.

МОЛЕБНІЙ ЧАСЫ.

Молитвы щоденній въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ рускихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковній можна у насъ получить.

1903.

Число 10.

КНИЖОЧКА

МИСІЙНА.

Цѣна 3 кр.

... ПЕРЕМЫШЛЬ ...

ВЪ ПЕЧАТНѢ І. ЛАЗОРА

1903.

1803

Число 10.

АННУАЛ

МПСІОНА.

— Цена 3 руб. —

ИЗДАТЕЛЬСТВО
СВ. ПРАВОСЛАВ. ЦЕРКВИ

1803

РѢкъ 1903

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число десяте.

Накладомъ свящ. Л. Джулынскогo

РЕДАКТОРА „ПОСЛАНИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІЙ“

выходятъ каждого мѣсяця и стоятъ рѣчно:

по 10 щo мѣсяця: 3 зл. 60 кр.;

о 5 щo мѣсяця: 1 зл. 80 кр. Поодинокѣ числа по 3 кр.

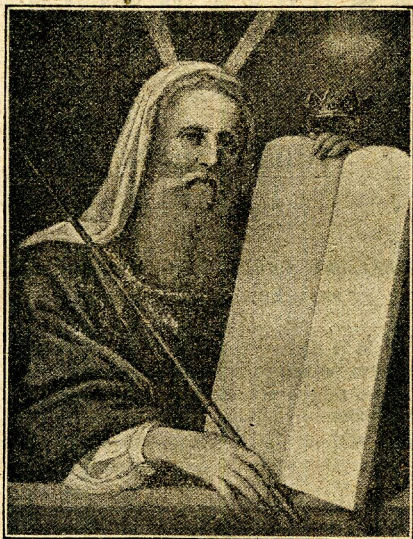
❖ Менше якъ 5 не посылае ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

в печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ зарядомъ І. Лавора

1903

Св. Моисей.

Прости намъ Боже!

Прости намъ Боже! безъ числа и мѣры
Свѣтъ весь вкрывае беззаконій злоба,
Низомъ стелить ся дымъ нашей офѣры,
И полна клятвы и злобы утроба
Ветрясла ся тяжело — бо ось вже хмарами
Несе ся гнѣвъ Твоѣй и що буде зъ нами?

Прости намъ Боже! слѣпый, нерядивый,
Людскій рѣдъ гордо голову возносить,
Безуменъ въ серцю, въ гадкахъ юродивый,
Глупотѣ власнѣй славу днесъ голосить!
А завтра? завтра пѣмный своего блуду,
Уви — мнѣ! скаже — бо наставъ день суду.

Прости намъ Боже! гадкою, словами,
Замѣромъ злобнымъ и серцемъ и чиномъ
Грѣшимо вѣчно! передъ небесами
Рѣдъ людскій блуднымъ блукае ся сыномъ

Каина ходомъ гробу досягає,
И пропасть видить — однакъ ся не кає..

Прости намъ Боже! во имя любви
Зворуши камѣнь, що грудь давить нашу
Прибери сердца въ каянє обнови,
Наполни жовчевъ жизненную чашу,
Погаси сонце, божь лѣпше ходити
Въ темнотѣ — якъ кары Твоєи дожити!

Прости намъ Боже злобу тяжку, многу
Людского роду затои Ты въ море
Прощеня Твого! На просту дорогу
Зведи заблудшихъ — бо горе намъ! горе!
Наколи дальше забувши о Бозѣ,
Пойдемъ по злобнѣй — нынѣшнѣй дорозѣ!..

Прости намъ Боже! будь Самаряниномъ
Немощей нашихъ! И суди насъ судомъ
Своей любви — якъ Лазарь пѣдъ тинѣмъ
Плакати станемъ мы надъ кождымъ блу-
домъ,

Роздеремъ одѣжь зъ каяня слезами
Закличемъ: Боже, Отцемъ будь надъ нами!..

Отцемъ прощенья, Отцемъ благодати,
 Що веде людскôсть все въ гору високо;
 Тамъ, где блудъ злобы не смѣе сягати,
 Тамъ, где читае въ зоряхъ людске око
 Щастѣ постôйне, всецѣле и гоже,
 Щастѣ надземске — прости намъ о Боже!
І. Я. Луцкѣ.

Св. Мойсей.

Сыны Якова, внуки Авраама, запро-
 давши своего брата Іосифа до Египту, не
 думали навѣтъ о тѣмъ, що колись стануть
 ся родоначальниками численного израиль-
 ского племени въ египетскôй земли. Слу-
 чило ся то такимъ способомъ: Коли спро-
 даный братьями Іосифъ прійшовъ до Египту,
 и по вдохновеню Божому выложивъ сонъ
 царю Фараону, черезъ що спасъ египетскій
 нарôдъ ôтъ великои нужды, царь за то по-
 ставивъ его начальникомъ на всю египет-
 ску землю.

Оставши отже высокимъ достойникомъ, Иосифъ призвавъ до тои своєї нової отчины своего отца Якова, прозваного ѿ ангела Израелемъ, вразъ съ братьями и ихъ родинами. Потомки того Якова или Израиля розмножили ся въ Египтѣ по кѣлькосотъ рокахъ въ великій нарѣдъ и Египтяне начали страхатись, щобы ихъ съ часомъ Израильтяне не вытиснули. Прото начали они Израильтянъ угнетати, признаючи ихъ до тяжкихъ робѣтъ, но чимъ бѣльше ихъ угнетали, тымъ бѣльше они множились и росли, а вкѣнци царь приказавъ топити въ рѣцѣ кожде дитя мужеского пола, котре народить ся у израильского народа.

Однѣй Израильтянцѣ изъ поколѣня Левія народивъ ся сынъ, которого она изъ великої матерної любви укрывала черезъ три мѣсяцѣ. Коли вже его довше утаити не могла, взяла кошикъ изъ сѣтника, вымастила смолою, вложила въ него дитятко и поставила его въ тростину на березѣ рѣки. А сестра дитины, укрывшись подалше, смотрѣла пильно, що съ нимъ

стане ся. Но Господь Богъ такъ давъ, що донька царя вышла до рѣки купати ся. Коли она побачила кошикъ въ тростинѣ, послала одну изъ своихъ служницъ, а отворивши его и увидѣвши въ немъ дитячко, сказала: „Ахъ, то певно дитина еврейска!“ Сестра дитяти, набравши отваги, приближила ся до царской доньки и сказала: „Чи хочешъ, щобы я пошла и призвала еврейску невѣсту, котра бы выплекала тобѣ дитя?“ Царевна отповѣла: „Иди и призви менѣ такую женщину!“ Пошла дѣвчинка урадовапа и призвала мать свою. До неѣ сказала донька царя: „Возми сего хлопчика и выплекай менѣ его, а я тобѣ за тоѣ заплачу?“ Мати приняла и кормила дитя, а коли поросло, отдала его царевнѣ. Тота прибрала его за сына и назвала его Мойсей, т. е. вынятый изъ воды.

Мойсея учили всѣхъ египетскихъ наукъ, и бувъ онъ повенъ силы и мудрости. Дѣйшовши до мужеского вѣку, и дѣзнавши ся, изъ якого онъ рода, болѣвъ дуже надъ угнетевемъ Израильтянъ, братьей

своихъ. Волѣвъ отже съ своимъ народомъ зносити смутокъ и горе, якъ вести жите въ достаткахъ. Отже ѿнѣ обстававъ за своими братьями, котрыхъ угнетали Египтяне. Довѣдавшись о тѣмъ царь, хотѣвъ его убити, а Мойсей утѣкъ до землѣ мадіамскои, где мешкавъ черезъ 40 лѣтъ у Іотора, мадіамскаго священника, у котораго оженивъ ся.

Тяжко стогнали Израильтяне въ египетскѣй неволѣ, и сердечно молили ся о Богу помѣчь. И Господь Богъ ихъ выслушавъ и пославъ имъ избавителя Мойсея, котрый — якъ сказано — перебуваючи у Іотора, у котораго пасъ ѿвцѣ, загнавъ ся одного разу въ глубину пустыни и прійшовъ до горы Хоривъ. Тамъ указавъ ся ему Господь въ огнистѣй полемѣни, котра выбухала изъ середины корча, такъ що корчъ горѣвъ, но не згарявъ. И сказавъ до него Господь: „Я видѣвъ нужду народа мого въ Египтѣ и высвободжу его изъ рукъ Египтянъ, и выведу его изъ земли той и заведу до землѣ, що тече медомъ и молокомъ. Я пошлю протѣ тебе,

щобы ты выпровадивъ мѣй нарѣдъ изъ Египта“. Въ смиренности своей ѣтповѣвъ Мойсей: „Господи, я маю злу вымову“. Господь же сказавъ до него: „Иди, я буду въ устахъ твоихъ и научу тебе, що маешъ говорити. Ааронъ, братъ твоѣй, есть вымовный, ѣнъ выйде тобѣ на встрѣчу; вложи слова мои въ уста его, а ѣнъ буде за тебе говорити до народа.

Стало ся такъ, якъ Господь повелѣвъ и Мойсей зѣйшовъ ся съ своимъ братомъ Аарономъ. Мойсея надѣливъ Господь мудростію и даромъ творити чуда, а Аарону давъ силу бесѣды. Коли они оба зѣйшли ся, то сейчасъ начали приготавливати израильскій народъ до выхода изъ Египта. Однако не хотѣвъ на то согласитись царь, и Господь зѣславъ десять каръ на египетскѣй нарѣдъ. И дѣйшло до того, що у Египтянъ вымерли однои ночи всѣ первороднѣ дѣти. Тогда доперва змякло сердце Фараона и ѣнъ призволивъ на выхѣдъ Израильтянъ изъ Египта. Мойсей, становши на передѣ, попровадивъ свѣй нарѣдъ до ѣбѣтованѣи предкѣвскои землѣ. Коли

уже були надъ Червонымъ моремъ, царь начавъ жаловати, що випустивъ Израиль-
тянъ, и собравши на скорѣ войско, пу-
стивъ ся за ними, щобы ихъ завернути.
Но тутъ случилось ся особенне Боже чудо.
Израильтяне перейшли сухою ногою че-
резъ розступившее ся море, а Египтянъ,
котрѣ вгнались були за ними въ море,
затспила вода. Оттакъ вела дорога че-
резъ пустыню, въ котрѣй Израильтяне
проживали черезъ сорокъ лѣтъ. Тутъ ихъ
Господь кормивъ чудеснымъ способомъ;
бо изъ одной скалы выйшла вода до
питя, а изъ неба спадала що день манна
въ видѣ великихъ бѣлыхъ зеренъ, котрѣ
мали смакъ хлѣба съ медомъ.

Въ третомъ мѣсяцѣ по выходѣ Изра-
ильтянъ изъ Египта объявивъ ся Мойсею
Господь Богъ, и на горѣ Синай давъ че-
резъ него израильскому народу десять
заповѣдей. Оттакъ Мойсей построивъ свя-
тыню и уладивъ службу Божу, постано-
вивъ свята и по приказу Божому высвя-
тивъ Аарона на найвысшого духовного

настыря, сынѡвъ же его на духовныхъ пастырей, а прочихъ изъ поколѣня Левія посвятивъ на слугъ при святыни Божѡй.

Въ пустынѣ бунтовались Израильтяне противъ Мойсея кѡлька разѡвъ. Господь Богъ каравъ ихъ за то досыть тяжко, а Мойсей моливъ ся всегда о помиловане коли лишъ видѣвъ, що яка кара Божя спала на его нарѡдъ.

Коли вкѡнци зближалась пора, въ котрѡй Мойсей мавъ уже розстати ся съ симъ, свѣтомъ и своимъ народомъ, сказавъ Господь до него: „Положи руку свою на Іисуса сына Навина передъ всѣмъ народомъ, щобы ѡтъ теперь ему повиновавъ ся“. Учинивъ Мойсей, якъ ему приказавъ Господь и предсказавъ народу, що: „Господь пѡшле вамъ пророка, подѡбного менѣ, того маєте слухати, т. є. Месію Іисуса Христа“. Поблагословивши ѡттакъ всѣхъ, вступивъ на гору Наванъ. Тутъ показавъ ему Господь всю хананейску землю и сказавъ. „То єсть земля, котру я обѣцявъ дати Аврааму, Исааку и Якову. Ты видѣвъ єи своїма очима, но не ввѡйдешъ

до неї". И умеръ тамъ щастливо Мойсей въ р. 1450 передъ Рожд. Христовымъ, маючи 121 лѣтъ ѿ роду. Израильтяне оплаковали его черезъ 30 дней.

Церковь св. почитае въ Мойсею величайшого зъ пророкѣвъ старозавѣтныхъ, черезъ котрыхъ Г. Богъ многократно и многообразно удѣливъ людямъ свое божественне откровеніе. Слово „пророкъ“ означае въ старѣмъ завѣтѣ праведника, човѣка божого, учителя волѣ божой,¹ пѣснопѣвця, предсказателя будущаго. Во всѣхъ тыхъ значеняхъ принадлежитъ Мойсею имя пророка а „Боговидцемъ“ называе ся для того, що самъ Богъ „говоривъ съ нимъ лицемъ въ лицу, якобы говоривъ съ другомъ своимъ (Исх. 33, 11.) Мойсей бувъ великій вѣрою своею въ истинного Бога, великій такожь любовію къ своему народу. Такъ подѣбно каждому христіанинови найдорожша повинна бути его св. вѣра и найдорожшій той край и нарѣдъ, до котрого принадлежитъ. Окажемъ тое черезъ сердечну привязаннѣсть до св. церкви нашої, до краю и народа нашего

и черезъ готовѣсть жертвувати всѣ блага,
а даже житє за вѣру и ѡтчину нашу.

Поганьска и христiянська мати.

Рѡжниця mezi поганьствомъ а христiяньствомъ нигде такъ рѣдко не выступає, якъ на поли любви ворогѡвъ нашихъ. Два примѣры нехай ствердятъ тую правду: Оденъ молодой человѣкъ въ Дамаску въ Сирiи, що належавъ до найзнаменитшой родины, повертавъ пьяный до дому. Случайно здибавъ свого прiятеля, сидячого пѡдъ деревомъ. Жартомъ поспытавъ его, що вѡнъ ту робить? Прiятель въ такiй самъ спосѡбъ вѡдповѣвъ, що то его ничо не обходить. Вѡдповѣдь така розлютила пьяного въ найвысшiй спосѡбъ. Тожъ вытягнувъ кинджаль-ножъ, пхнувъ его въ грудь

пріятеля зъ словами: „Я, ты научу
 порядно говорити!“ Поповнивъ убій-
 ство. Єго вѣдкрыто и увязнено. Пѣсля
 турецкого звичаю и права заряджено
 слѣдство. Родина убитого жадала ка-
 ры. Кровь за кровь и молодого че-
 ловѣка засуджено на смерть. Лаго-
 дячої причини, що бувъ вѣ станѣ пя-
 нѣмъ не увзгляднено. Богата родина за-
 судженого жертвовала пятьсотъ тысячъ
 франкѣвъ яко цѣну за дарованіе житя.
 Колибъ тую суму родина убитого
 була приняла, то засуджений на
 смерть, котрый и такъ дуже жалув-
 вавъ свого учинку, бувъ бы звѣль-
 нений. Але мати убитого, що взго-
 рѣла местию, не хотѣла згодити ся
 на такую залагодую. „Крови грѣшми не
 можна заплатити, — кричала, — я
 хочу крови!“ Справа пѣшла до най-
 высшего трибуналу вѣ Царгородѣ.
 Возможнымъ було, що судѣи возьмутъ
 на взглядъ пьяный станъ убійцѣ и за-
 судять его або на вязницю або на
 грошѣ. Але мстива мати пѣслала

грошѣ для підкупленя судіѣвъ, щоби тільки не увольнили убійцѣ. И най-высшій судъ затвердивъ засудъ смерти. Цѣлый рѣкъ справа тая тягнула ся. Можна ся було сподѣвати, що прецѣнь мати змѣнить свое сердце и закине таку месть. Але стало ся противно. Всяка перешкода, що встримувала єи месть, тільки взбѣльшала єи пристрасть. Въ кѣнці зближивъ ся часъ страченя. Даремні були всѣ стараня родины, єи пресѣбы, великій грошѣ, якѣ въ замѣну за смерть жертвовали. Тільки одно могло заспокоити єи пристрасть — кровь. Въ годинѣ страченя падає засуджений еще разъ мстивої матери до нѣгъ и просить о помилованє. Але и єго прошенє даремне. „Я хочу твоєи крови — кричала скажена - я хочу твоєи крови за кровь мого сына. Мѣй сынъ то моя кровь, я хочу ся твоєи напiti!“ Кѣлька хвиль пѣзнѣйше а голова нещастливого покотила ся. Кровь струєю бризнула на превелику ра-

дѣсть скаженои матеры. Але не досыть на тѣмъ. Въ своей пристрасги потвѣръ бере шклянку, начерпуетъ крови страченого и прикладае до своихъ устъ. Дперва теперъ, коли напала ся крови своей жертви, заспокоила жажду мести.

Кто зъ васъ, любѣ, зъ обридженемъ не вѣдверне ся вѣдъ такого страшного виду поганьской мести!

Зъ другой стороны якжежъ мило вражае насъ примѣръ христѣаньской матери!

Було то въ Италиі. Славный проповѣдникъ Сегнері говоривъ о любви вороговъ. Межи слухачами его слова була одна вдовица знатного роду, котрой сына-одынака замордувавъ оденъ молодець зъ родины, зъ котрою вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ жила въ незгодѣ. Убійцѣ своего сына поприсягла мечь. Але якогожъ чуда не здѣлала вже ласка Божя! Слово Боже здѣлало на нѣй такий наглый зворотъ въ успокобленю, що того самого дня удала

ся зъ цѣлымъ своимъ домомъ до дому убійцѣ въ цѣли дарованя ему всей вины. Однакъ не застала нѣкого въ дома. Але не довго тревае, приходитъ до еи палаты самъ убійця зъ отцемъ и матерію и просить о прощеніи. И тутъ слѣдуе хвиля поважна и гѣдна похвалы самого неба. Отець закинувши сынови стричокъ на шию, каже ему упасти до нѣгъ матери замордованого и говорить: „Глянь, ото у твоихъ стѣпъ лежилъ упокоренный и жалуючій своего вчинку мѣй сынъ, роби зъ нимъ, що сама хочешъ! Зъ пріятельскимъ усмѣхомъ мати убитого, пѣдноситъ, здѣймае стричокъ зъ шиѣ убійцѣ своей любой дитины, подае ему руку на знакъ прощеня и каже: „Прощаю тебѣ для спасенія моего сына, нехай Всевышній и ему всякій провины простить!“ Всѣ присутніи були глубоко порушені тымъ видомъ; опѣсля удали ся всѣ до церкви, щобы ту передъ престоломъ Розпятаго тоѣ прощеніи затвердити; а

народъ видячи се зъ радости не по-
сѣдає ся. Задзвонили дзвоны, всѣ
присутнїи совокупно упали на колѣна
и заспѣвали ту величнѹ пѣснь бла-
годарственнѹ св. Амврозія „Тебе Бога
хвалимъ.“ А тоє все могла здѣлати
тѣлько наука розпятого Спасителя,
котрый научавъ: „Прощайте воро-
гамъ своимъ, щобы и вамъ було про-
щено “

В. К.

НАШЬ ОБРЯДЪ.

103. Пыт. Що читає ся по вѣдспѣ-
ваню антифонѣвъ?

Вѣдп. По вѣдспѣваню антифонѣвъ спѣ-
ває ся Прокимень а опѣсля Евангеліє.

104. Пыт. Котрї мѣстця зъ святого
Евангелія читають ся въ недѣлю?

Вѣдп. Въ недѣлѣ читаєсь зъ Еванге-
лій тї мѣстця, котрї оповѣдають о вос-
кресенію Христовѣмъ.

105. Пыт. Кѣлько такихъ выбранныхъ Евангелій маемо?

Вѣдп. Такихъ т. зв. Евангелій воскресныхъ“ маемо 11; и що недѣль читаетъ ся за порядкомъ одно зъ нихъ; а коли скѣнчатъ ся, зновъ зачинае ся вѣдъ першого.

106. Пыт. Коли зачинае ся рядъ тыхъ Евангелій?

Вѣдп. Рядъ тыхъ Евангелій зачинае ся вѣдъ другои Недѣль по Сош.

107. Пыт. Якѣ евангелія читають ся на утренѣ въ праздниѣ?

Вѣдп. Въ праздниѣ читають ся евангелія, въ котрыхъ або 1) описуе ся событія празднуемого праздника прим. Рождество Іисуса, Крещенѣ, або 2) списаніи суть тѣ мѣся зъ проповѣди Спасителя, котрі найкрасше вѣдбили ся въ празднуемѣмъ угоднику Божѣмъ.

108. Пыт. Що дѣсє по причитаню Евангелія, въ дни недѣльнѣи?

Вѣдп. По причитаню Евангелія и вѣдспѣваню священникомъ великои ектеніи: „Спаси Боже люди твоѣ и пр. пр....“ въ дни недѣльнѣи ставляє ся людямъ Евангеліє на аналою до цѣлованя.

109. Пыт. А що кромѣ того дѣсє ся въ дни праздничнѣи?

В ъ д п. Въ дни праздниѣ священникъ „мирує“ то значить помазує (н е м и р о м ѣ !!) посвяченою на вечернѣ оливою.

110. П ы т. Що означає то помазуванє елеємъ?

В ъ д п. То помазуванє елеємъ означає: 1) милость, котру мы маємъ получить вѣдъ Бога, за молитвами того святого, въ которого день мы то помазанє одержуємъ, понеже елей єсть символомъ милости; 2) той елей означає такожь, що мы маємо носити въ сердцахъ нашихъ елей любви къ Господу Богу.

111. П ы т. Що говорить священникъ, коли помазує елеємъ?

В ъ д. Священникъ звичайно говорить: Христось посередѣ насъ; на Рѣздво каже „Христось раждаєтся!“ а на великдень: „Христось воскресє“.

112. П ы т. А що має ся священникови на то вѣдповѣдати?

В ъ д п. Священникови на „Христось: посередѣ насъ“ має ся вѣдповѣдати: „єсть и буди“; на Рѣздво має ся говорити: „Славите Ёго“, а на Великдень: „воистину воскресє“.

2. Канонъ.

113. П ы т. Що слѣдує по Евангелію?

В ъ д п. По Евангелію слѣдує к а н о н ѣ т. е. порядокъ пѣсней составленныхъ пѣсля

певныхъ правилъ. Тыхъ пѣсней есть по числу ангельскихъ чиновъ девять, а тѣ девять пѣсней зновъ роздѣляютъ ся екте- ніями (по третой и шестой пѣсни) на три части.

114. Пыт. Зъ чого складае ся кожда зъ тыхъ девяти пѣсней?

Водп. Кожда зъ тыхъ пѣсней складае ся зъ ирмоса, тропарей и катавазіи.

115. Пыт. Чи всѣ тѣ ирмоси, тропарѣ и катавазія спѣвають ся на утрени?

Водп. Нѣ! звичайно спѣвають ся лише ирмосы и катавазіи, а тропарѣ або опускають ся або читають ся по тихо.

116. Пыт. Що то есть таке катавазія?*)

Водп. Катавазіи суть то ирмосы въ честь праздника, а найчастѣйше зъ честь пресв. Богородицѣ, для водспѣваня котрыхъ пѣвцѣ сходили ся на середину.

117. Пыт. Що читано давнѣйше по шестой пѣсни?

Водп. Давнѣйше читано синаксарѣ т. е. историчне представлене празднуемого праздника або святого.

*) Що есть ирмосъ и тропарѣ мы вже мали пояснено выше, при загальномъ поясненю обрядовъ. Ирмосъ есть то въ канонѣ першій тропарѣ, поелѣ котрого спѣвають ся инші тропарѣ такъ, якъ въ стихирахъ поелѣ подоб.

118. Пыт. Що слѣдує по осмѣй пѣсни?

Вѣдп. По осмѣй пѣсни слѣдує на за-
зывъ священника: „Богородицѣ и Матерѣ
Божію въ пѣснѣхъ возвеличѣмъ“ пѣснь Бо-
гоматери, котру Она воспѣла при стрѣчи
зъ Елисаветою:

Величитъ душа моя Господа, и возра-
довалася душа моя о Божѣ Спасѣ моемъ.

Ако призрѣ на смиреніе раби своея, се-
бо отъ нынѣ оублажатъ мѣ вси роди.

Ако сотвори мнѣ величіе Сильный, и
скаго има Его, и милость Его въ роды
родовъ божиимъ съ Его.

Сотвори державъ мышцею своею, расточи
гордыя мыслию сердца ихъ.

Низложи сильныя со престолъ, и вознесе
смиреныя, алчущія исполни благъ, бога-
тѣишія съ отпѣсти тиши (зъ пустыми ру-
ками).

Воспріятъ Израиль штрока своего по-
манѣти милости, якоже глагола къ отцѣмъ
нашимъ Авраамъ и съмени вѣ до вѣка.

119. Пыт. Чимъ переплѣтає ся кож-
дый стихъ сеи пѣсни?

Вѣдп. Каждый стихъ сеи пѣсни пе-
реплѣтає ея пѣснею: „Честнѣйшю Херс-
кимъ, и славнѣйшю безъ сравненія Гера-
фимъ, безъ истлѣнія Бога Слова рождшю,
свѣщю Богородицѣ та величаємъ.

120. Пыт. Чимъ кѣнчить ся девята пѣсня?

Вѣдп. Девята пѣсня кѣнчить ся „свѣтильникомъ“ т. е. такимъ тронаремъ, въ котрѣмъ содержитъ ся молене и зѣслане намъ духовного свѣтла.

121. Пыт. Наведи примѣръ такого „свѣтилна.“

Вѣдп. Ось вѣнъ.: Егда престола поставятъ, и книги разверзутъ, и егда хоцеша сѣдѣти сѣдѣ чловѣческимъ дѣланіемъ, не осѣди насъ Кладыко, къ огнь геенскій, іаже отъ нѣрсти создалъ вси, но твоего царствіа насъ сподоби Спаси.

122. Пыг. Що бере ся въ воскресні дни особливо по девятой пѣсни вмѣсто свѣтилна?

Вѣдп. Вмѣсто свѣтилна бере ся ексапостиларій, що значить: посланіе. Таку назву має пѣснь та для того, понеже дуже часто содержитъ та пѣснь съ собѣ обѣтницю Спасателя, зѣслати святого Духа.

123. Пыт. Що слѣдує по скѣнченѣмъ канонѣ?

Вѣдп. По скѣнченѣмъ канонѣ наступають „псалмы хвалитнѣ“ съ стихири,

124. Пыт. Котрѣ псалмы называются „хвалитнѣ.“

Вѣдп. Хвалитнѣ псалмы суть 148, 149 и 150 а называются они такъ для того, понеже въ початку ихъ спѣваеся „Хвалите Господа съ небесъ“ и слово: „Хвалите“ часто повтаряеся; а змѣстъ ихъ взывае всяке сотворѣне, и одушевлене и неодушевлене: небеса, землю, ангелы, чоловіки, сонце и луну щобы „всякое дыханіе да хвалитъ Господа.“

125. Пыт. Якъ называются ся стихиры, котрыми концевѣ стихи псалма 150 переплѣтаются ся?

Вѣдп. Тѣ стихиры, звать ся „хвалитнѣ“.

б) Славословіе велике.

1. 6. Пыт. Що робить священникъ по укѣнченю стихиръ?

Вѣдп. По укѣнченю стихиръ священникъ надѣвае фелонъ, отвирае царскій дверъ, кадитъ престоль и церковь и ставши передъ тетраподомъ, взывае: Слава Тебѣ показашемъ намъ свѣтъ!

127. Пыт. Що дѣеся на той зазывъ священника?

Вѣдп. На той зазывъ священника сходятъ ся оба крылосы разомъ и ста-

нувши передъ тетраподомъ, спѣвають в е-
ли к е славословіе :

„Слава въ вышнихъ Богу, и на земли
миръ, въ человѣцѣхъ благоволеніе.

Хвалимъ тя, благословимъ тя, кланя-
емтисѣ, славословимъ тя.

Благодаримъ тя, великія ради славы
твоея, Господи Царю небесный.

Боже Отче вседержителю, Господи
Сыне единородный Іисусе Христе и святыи
Душе, Господи Боже.

Агнче Божій, Сыне Отчѣ.

Вземляи грѣхъ міра помилуй насъ.

Вземляи грѣхи міра, прійми молитвы
наша.

Сѣдай одесную Отца, помилуй насъ.

Яко ты еси единъ святъ, ты единъ Гос-
подь Іисусъ Христосъ, въ славу Бога От-
ца, аминь.

На всякъ день благословимъ тя, и вос-
хвалимъ ими твое въ вѣки, и въ вѣкъ
вѣка.

Господи прибѣжище былъ еси намъ,
въ родъ и родъ.

Азъ рѣхъ: Господи помилуй мя : а ис-
цѣли душу мою, яко согрѣшихъ тебѣ.

Господи къ тебѣ прибѣгохъ, научи мя
творити волю твою, яко ты еси Богъ мой.

Яко у тебе есть источникъ (жерело) жи-
вота, въ свѣтъ твоємъ узримъ свѣтъ.

Пробави (удѣли) милость твою вѣдущимъ та (знающимъ тя).

Сподоби Господи, вечеръ сей.... и т. д. (гляди : Вечерня ; пыт. 47).

128. Пыт. Для чего се славословіе называе ся „великимъ“ ?

Вѣдп. Для розрѣженія вѣдъ малого, котре буває передъ шестопсалміємъ, а котре содержитъ самі слова Ангельскі : „Глава въ вышнихъ Божъ, и на земли миръ, въ челоуѣцѣхъ благоволеніе“. Тамто читае ся однимъ чолоуѣкомъ, се многими людьми.

129. Пыт. А що означаютъ слова священника : „Глава Тѣбѣ показавшемъ намъ скѣтъ“ ?

Вѣдп. Священникъ дякуючи тыми словами за взойшовше свѣтло сонця, дякує рѣвно-жъ и за сонце для нашихъ душъ — за христіянську вѣру. Таку саму подяку выражає и вѣдспѣване людьми славословіє велике.

130. Пыт. Що наступає по славословію ?

Вѣдп. Теперъ еще слѣдує ектенія суба и просительна а наконецъ отпустъ.

(Дальше буде.)

Въ оборонѣ креста.

Одень подорожный таке опвѣдає: Пôд-часъ мого подорожованя по Франціи, показано менѣ деревляный крестъ оточеный довкола муромъ. Въ тôмъ оточеню однакъ завважавъ я останки другого креста якогось старшого, котрый черезъ зубъ часу спорохнавѣвъ и мохомъ порôсь.

— Ту пôдъ тымъ крестомъ поплыла кровь мученика — сказавъ до мене мôй товаришь.

Було то въ часѣ революціи французской. Зъ того села чоловѣкъ именемъ Рипоше, служивъ въ войску королѣвскôмъ. Ёго узброєного уловили республикане, пôдъ той крестъ запровадили, и сказали:

— Мы тебе зловили узброєного, а за то чекає тебе смерть! Глянь, ото хата, въ котрôй ся ты уродивъ и выховавъ! Тамъ жіє еще твоѣй отецъ, мати, родина! И ты будешъ мôгъ еще жити, если насъ послухаєшь!

Вандейчикъ глянувъ на родину стрѣху и слезы покотились зъ очей. Запытавъ:

— Що маю робити, щобы жите менѣ вы дарували? Републиканецъ вѣдповѣвъ:

— На ось ту маєшь сокиру и зрубай нею сей ото крестъ!

Вандейчикъ взявъ сокиру до рукъ. Товаришѣ его, що разомъ зъ нимъ були зловлені, перестрашили ся и вѣдвернули ся вѣдъ него, думаючи, що вѣнъ дѣйстно хоче вѣдречи ся Бога, зрубає крестъ. Але вѣнъ заледви дѣоставъ сокиру въ свои руки, скочивъ на ступень пѣдъ крестомъ и закликавъ пѣднѣвши сокиру, голосно:

— Смерть и погибель тому, що важить ся сей крестъ Христа хотьбы зранити! Буду его боронивъ до послѣднои хвилѣ жита мого.

Сперши ся плечима о крестъ, глянувъ довкола, святимъ огнемъ запалали его очи, якась надлюдска сила его одушевила. На якійсь часъ удало ся ему безбожниківъ встримати.

Така несподѣвана вѣдвага приковала до землѣ та здивовала напастниківъ. Але

пѣзнѣйше встыдаючись власной немочи та розлюченї, кинули ся на него зъ страшнымъ крикомъ. Звалили на землю, та цѣлѣ тѣло поранили.

Креста однакъ тримавъ ся еще добре. Мовъ встеклї вѣдорвали его руки вѣдъ креста, розтягнули на степени, а приложивши ему багнетъ до грудей повторили свое жаданє словами:

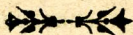
— Нокинъ той забобонъ, а даруємо тобѣ жите.

Голосно однакъ вѣдповѣвъ побѣдженный:

То знакъ моего спасеня; еще и теперь бажаю его своими руками обнять! — а добуваючи послѣднихъ силъ, посунувъ ся до креста, обнявъ его, и въ такомъ положеню понѣсь мученическу смерть.

Безбожники зрубали самї крестъ, такъ одже крестъ и оборонця лежали побѣчь себе. Пѣдъ крестомъ, въ которого оборонѣ погибъ, спочиває сей Вандейчикъ Рїшоше.

В. К.

Клеветники и злодѣѣ.

Злодѣѣ въ бѣльшой части случаяхъ есть о много лучшимъ чоловѣкомъ, нѣжѣ добротою пѣдшитый клеветникъ, або клеветница. Злодѣѣ посягае за наше матеріальне добро, котре легко можна переболѣти, а если ся пощастить, то можна его зновъ набути. Але тое, що клеветникъ намъ зрабуе пѣдъ покрывкою тайны або пѣдъ маскою пріязни а то: чистый характеръ, честь имени, навѣтъ цѣле щасте жита нашего, то дотыкае найнѣжнѣйшихъ чувствъ нашего сердца и жаднымъ щастемъ не можна зновъ набути. Не зъ злодѣями але зъ отруйниками можна такихъ людей порѣвнати, бо подобно якъ тѣ убиваютъ свою жертву въ пѣдступный, ящѣрчий способъ, затрутыми словами и бесѣдами, якѣ въ означеныхъ давкахъ такъ довго подають, ажъ жертва въ очахъ свѣта яко выродокъ гине, хотяй може мѣгъ бути найлучшою людиною. Нѣкого нещадять, чи то особъ высоко поставленныхъ, чи нѣ, чи старыхъ, чи молодыхъ.

Якъ-небудь буде жити чоловікъ, то всегда буде выставлений на судъ злобныхъ людей. Злоба клеветникѣвъ зачинає ся тогды коли нишпорять за тайными причинами нашихъ чинѣвъ, а що не можуть ихъ пѣзнати, то вымышляють и тымъ способомъ свою жертву убивають. А коли тымъ способомъ одно пѣзнали а друге вымыслили а разомъ получили, идуть зъ такою правдою мѣжь люди и ю голосять цѣлому свѣтови. Чи то у сусѣда, на окарзіи, чи на похоронѣ, чи на крестинахъ, чи на весѣлю, чи на музыцѣ — коротко всюда, где тѣлько люди суть зѣбрані въ радости або смутку, такихъ людей не бракне, що другимъ людямъ своимъ жиѣчимъ языкомъ жите затроюють! Якъ охоронити ся передъ такими гиенами? Коли гнєма на нихъ права, то старати ся треба дверѣ нашего дому передъ ихъ носаме зачинити. На всякій случай нѣхто неповиненъ стерпѣти, щобы въ его домѣ нарушувала ся честь ближнього. Всяке атраи не обчернати нашего пріятеля або знакомого, его честь нерушати, треба вѣдперти

хотьбы и въ нечемный спосѣбъ и тымъ способомъ старати ся, щобы не бувъ нарушенный спокѣй твоего дому. В. К.

Для старыхъ и молодыхъ.

Якій то встыдъ — каже лютый ворогъ Христіанъ Вольтеръ — для насъ філософѣвъ, що мы кѣлькадесять лѣтъ працюємо и не змогли выкорѣнити тои науки, котру зацѣпило 12 рыбаковъ!

Такъ якъ виноградъ, чимъ го бѣльше обтинаєшь, тымъ рѣснѣйше родить; такъ и вѣра Христова чимъ бѣльше ю переслѣдували и гнобили, тымъ красшій выдавала овочѣ.“

Св. Ниль.

Книжочки мисійні

выходять точно кожного мѣсяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Вишлеемска, ораторія 30 кр.; ноты до
ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Вы-
ворожила. 20 кр., Три брати 20 кр., Пекло
въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичні. 20 кр.,
Перехитрила 20 кр. Іосифъ въ Єгиптѣ 30
кр. Праведный Іовъ 30 кр. Св. о. Николай
въ гостинѣ 20 кр. „Процесовичъ 20 кр.

БИБЛІЯ старого и нового завѣта
въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденні

съ додаткомъ катехизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Менші 50 кр.

МОЛЕБНІЙ ЧАСЫ.

Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ русскихъ квартетовъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковні можна у насъ получить.

1903.

Число 11.

КНИЖОЧКА

МИСИЙНА.

—† Цѣна 3 кр. †—

... ПЕРЕМЫШЛЪ ...

ВЪ ПЕЧАТѢ И. ЛАЗОРА

1903.

Рѣкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число одинайцѣте.

Накладомъ свящ. Л. Джулынскогo
РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНИ“
выходятъ кожного мѣсяця и стоятъ рѣчно:
по 10 що мѣсяця: 3 зл. 60 кр.;
по 5 що мѣсяця: 1 зл. 80 кр. Поодинокѣ числа по 3 кр.
❖ Менше якъ 5 не посылае ся. ❖

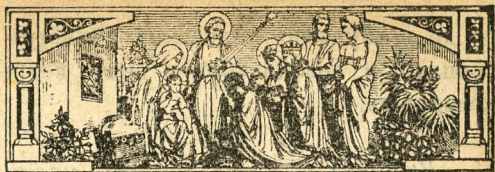

ПЕРЕМЫШЛЬ.

въ печатнѣ „Удѣловой“ подъ зарядомъ І. Лавора

Рождество твоє Хрісте Боже нашъ,
возсія мірови свѣтъ разсма....

ВЕРТЕПЪ.

ПЕРЕДНЕ СЛОВО.

Вѣдъ непамятныхъ часѣвъ задержавъ ся на Руси прекрасный звычай, що въ Навечеріе Рождества Христоваго и въ самъ праздникъ тогоже Рождества молодѣжь ходить по хатахъ зъ вертепомъ або „звѣздою“ и колядуе. Перебрані за пастырей и трехъ царей колядники выголошуютъ промовы и желаютъ господарямъ щастя и всякого добра. Случае ся, що межі тѣ промовы замѣшають ся рѣчи невѣдповѣдающі святости великаго Праздника. Длятого подаемо отсей маленькій образокъ, легкій до выученя ся и выголошеня и якъ гадаемо могучій причинити

ся до возбужденія піднеслыхъ чувствъ въ сердцахъ и колядникѣвъ и тыхъ, котрымъ колядуютъ.

Входятъ въ хату чотыры пастырѣ зъвертеномъ; за ними три царѣ. Вертенъ ставляютъ на скрынѣ або столѣ а саміи стають по обохъ его сторонахъ. Жидъ зъ довгою конопястою бородою, зъ пушкою, вкрадає ся за ними до хаты и стає цѣлкою на боцѣ.

Всѣ спѣвають тропарь. гл. 4.

Рождѣство твое Хрісте Боже нашъ,
возсіа мірови свѣтъ разума: въ немъ бо
звѣздамъ слѣжащій звѣздою оучахъсѧ, тебѣ
кланятисѧ солнцѣ правды, и тебе видѣти
сѧ высоты востокѧ: Господи слава тебѣ.

(Тропарь той повинни спѣвати всѣ присутніи въ хатѣ. Дѣти належить зобрати и уставити разомъ напротивъ вертепа).

Першій пастухъ:

Христось родися!

Всѣ :

Славѣте !

Другій пастухъ :

Що се за диво ! вынѣшної ночи,
Коли мы въ поли въ шатрахъ спочивали,
Якась луна намъ ударила въ очи.

Третій пастухъ :

Мы ся скоренько наразъ позривали,
Глядимо небо ось огнемъ горѣ !
Нѣ то свитає, анѣ то не днѣе,
А яснѣсть дивна за очи хватає.

Першій пастухъ :

Кождый зъ насъ серцемъ зъ страху
завмирає,
А ось вамъ Ангелъ зъ неба наразъ
сходитъ,
И каже : Братя ! Христось ся днесъ
родить,

Щобы рѣдъ людскій зъ недоли спасати!
 Во Виѡлеемѣ идѣтъ повитати,
 Святе Дитятко...

Другій пастухъ :

А въ тѣмъ гдесъ пѣдъ небесами
 Прекрасными голосами
 Ангели вразъ заспѣвали :

Четверый пастухъ : (старый поважно
 говорить :)

Слава во вышнихъ Богъ, а на земли
 миръ во человекѣхъ благоволеніе."

Третій пастухъ :

И таку вѣстку намъ возвѣщали :

Всѣ спѣвають :

Дивная новина,
 Нынѣ Дѣва Сына,
 Породила въ Виѡлеемѣ,
 Марія єдина.

Не въ царскѣй палатѣ,
 Но межи быдлѣти,
 Во пустини, во яскинѣ,
 А треба всѣмъ знати...

Четвертый пастухъ :

Мы ся збирали,
 Дарунки ладнали,
 И за ласку многу,
 Дякувати Богу;
 Що Вѣнъ провину свѣта пращає,
 И що Месію намъ посилає,
 Зъ Адама клятва що вже вѣднѣта,
 И отверзуть ся адовѣ врата.
 А Ангелы зъ неба все спѣвають
 Мале Дитятко боже вытають.

Третій пастухъ : говорить

А отъ вамъ ясна звѣзда засіяла
 Яка на небѣ доси не бувала;
 А мы зобравшись скорою ходою
 До Вишесема идемъ за звѣздою.

А въ серцю кождый самъ себе пытае,
Въ якѡй палатѣ Іисусъ ся раждае?

Першій пастухъ :

Приходимъ и видимъ — се вертепъ
[бѣдненькій,
Проста пещера, въ пелены сповитый
Лежить на сѣнѣ Іисусикъ маленький,
Мати не може бѣднятка огрѣти,
Тожъ вѡлъ и осель тхомъ Го огрѣвають.

Другій пастухъ :

А небесъ лики велично спѣвають :

(всѣ спѣвають)

Возвеселѣмъ ся всѣ дружно нынѣ,
Христось родися въ бѣдной яскинѣ

Послѣднимъ вѣкомъ,

Ставъ чоловѣкомъ

Всѣ утѣшайтесь на земли!

Всѣ утѣшайтесь на земли гойно,

Славу воздайте Ему пристойно

Пожаданному,
 Зъ неба даному,
 Который весь свѣтъ откупивъ!

Жидъ (высуває ся напередъ).

Що я чуло, ай вай нѣвроке,
 Я тутки чуло на своє оке,
 Я зъ власне уxo бачу я того,
 Що ваше мове є до нѣчого,
 Що — нашъ Месія лежить на сѣнѣ?
 Ой вай нѣвроку, жартуйте нынѣ!
 Месія, якъ ся буде родити,
 То у божницѣ — а его грѣти
 Буде самъ рабинъ! Вонъ буде сѣсти,
 При самѣй тойрѣ, мѣдъ буде пити,
 И смачне кугель солодко ѣсти!
 А локшинъ добре зъ мацы самои!
 Вонъ ся завозьме на просте гои,
 Намъ жидкамъ грошѣ буде Вонъ дати,
 А мы маюфесь будемъ спѣвати.

Четвертый пастухъ :

Слушайтежъ дальше; мы поспѣшали
Вразъ до Вертепа, тамъ мы вигали
Боже Дитятко, дарунки клали
И на сопѣлкахъ Ему заграли!

Другій пастухъ :

И трехъ Царѣвъ тыхъ тамъ мы застали

Першій Царь :

Намъ звѣзда ся объявила,
И Месію возвѣстила !...

Другій царь :

А мы Его якъ шукали
То Ирода ся пытали
Где родивъ ся Царь всеславный?

Третій царь :

Иродъ зновъ попалъ въ гнѣвъ явный!
Казавъ жовнѣрамъ спѣшити,
И всѣ маліи дѣти вбити.

Третій пастухъ :

Мыжъ зъ Царями покліякали
И пѣснь разомъ заспѣвали ;

(всѣ спѣвають) :

Христось родися, Богъ воплотися,
Во Виѣлеемскоѣй яскинѣ,
Въ стайни убогѣй, въ нищетѣ многѣй
Радѣсть велика всѣмъ нынѣ.

*

Ангелы спѣвають, Богу честь скла-
[даютъ,

Богу и Творцу своему,
Ликуй человѣче зъ рождества того,
Христось отъ смерти спасе душъ много
И отъ работы вражія !

Жидъ :

Що вы маєте спѣвати ?
Я на рабінъ иду сказати :
Гой говорить за Мессіи
Гой най оре, нехай сѣе,

Може навѣтъ молотити —
 Все до жида заносити
 Може бронѣ собѣ напити
 Жидамъ въ грубке підпалити
 А Мессія не зъ хлопами
 Побратаєсь, але зъ нами
 Жидиками — пейсачами!...

Четвертый пастухъ:

*Чуєте? Надъ хлопомъ и нехрестъ
 глузує, посмѣхає ся зъ насъ!... Але ми-
 нули часы, коли хлопъ горѣвкою обходявъ
 святе Рождество!... Мы знаємо, що Г.
 Богъ хоче вѣдъ насъ чистого серця, хоче,
 щобысьмо не грѣшили а въ правдѣ и
 честнотѣ жили!...*

Другій пастухъ:

Дѣти, щобъ Богу щиро ся молили,
 Учились, трудили, родичей любили
 И почитали, — старшихъ поважали.

Першій пастухъ:

А всѣ щобъ права ся свого держали

За честь божу и честь народну дбали,
Корчмы минали!

Жидъ :

А якъ хлопъ не буде пити
Зъ чого Мошко буде жити?

Четвертый пастухъ :

Мошко буде молотити
Або вхопитъ за торбину
Гайда въ свою Палестину!

Першій царь :

Мы памятаймо, що зъ вѣчной муки
Христось Спаситель насъ свободжає
Тожь кѣрно нынѣ зложивши руки
Кождый вѣдъ сердца нехай благає:

Другій царь :

Всего, що тѣлько душѣ потреба
А перша всего помочи неба!.,

Третій царь :

И ласки божой, щобъ мы прожили,
Жите безгрѣшно и заслужили
На рай, на щасте...

Третій пастухъ :

Щобъ оглядали
Мы колись Спаса, Царя и Бога.

Жидъ :

Ай вай! далека для васъ дорога!
Идѣть на нашъ рабѣнь, вѣнь мудре
[вѣвроке,
Бородою киває неразъ и пѣвъ роке
А слова не скаже! бублію читає
А грошѣ въ кишеню, страхъ, ай вай
[ховає.

Четвертый пастухъ :

Вѣншуємъ вамъ нынѣ всѣ добрі люде,
Нехай помѣчь божя всегда съ вами буде

Нехай тои днини — кождою години
 Богъ благословить васъ. Бѣда най за-
 [гине !

Будьте вы здоровѣ разомъ съ дѣточками
 Слабостей нехайже не буде мѣжь вами,
 Ходѣбка здорова нехай ся плекае,
 А градъ, огонь, туча нехай васъ минѣе
 Нехай ся зародить жито и пшениця
 И всякое збѣже и всяка пашниця !

Другій пастухъ

А памятайте, що мы Руси дѣти.
 Въ одно ся маємъ на всегда лучити
 И не сваритись а щиро любити
 И честь народну свою хоронити
 И по закону, по божому жити !

Жидъ :

И я вамъ вѣншую: нехай хлопъ все
 [мае,
 На одное нивка сто копы збирае,

За одно яйце сто курке ховає,
Най ему здорове буде все нѣвроку
Най робить оказіє кождѣського року
А корчме нехай оно не забуває
На Мошка памятає!..

Чѣтртый пастухъ :

А мы ся прашаймо,
Идѣмъ въ дальшу дорогу,
И на славу Богу
Весело заспѣваймо :

(Всѣ спѣвають)

Во Виѣлемѣ нынѣ новина ;
Дѣва Пречиста зродила Сына,
Въ яслехъ сповитый помѣжъ бидляти
Тамъ спочиває Богъ необнятый.

*

Глянь окомъ щирымъ, о божій Сыну
На руску землю, руску родину,

Зѣшли ѿ зъ неба даръ превеликій
Щобъ ты славила во вѣчнѣй вѣки.

(або коляду :)

Въ Виѣлеемѣ днесъ Марія
Пречиста,
Породила во вертепѣ
Намъ Христа...

Слава во вышнихъ Богу
Слава во вышнихъ Богу

И миръ всѣмъ на земли

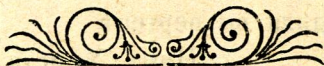
І. Я. Луцкѣ.

Увага.

К о с т ю м ы або убраня до сего „Вертепа“ взяти найлѣпше пѣсля рисункѣвъ : „Біблія въ 50 образахъ свящ. Л. Джулынського.“ Цѣна 2 кор. для пренумераторѣвъ „Посланника“.

Представляти сей „Вертепъ“ можна тѣлько за позволенѣмъ редакціи „Посланника“ Лапшинъ п. Бережаны.

Ноты до тыхъ ту коладъ суть умѣщенѣ въ „Збѣрникахъ церковно-народныхъ пѣсень“ и въ „Книжочкахъ мисійныхъ.“ Получить ихъ можна тѣлько въ редакціи „Послѣдняка“ Лапшинъ и. Бережаны.

Новѣ Коляды.

I.

Во Веѳлеемѣ нынѣ новина,
 Дѣва Пречиста зродила Сына,
 Въ яслахъ сповитый, помѣжъ быдляти
 Тамъ спочиває Богъ необнятый.

Вже Херувимы славу спѣвають,
 Ангельскій хоры Спаса витають,
 Пастырь убогій несе що може,
 Щобъ подарити Дитятко Боже.

А ясна зоря свѣту голосить :
 „Мессія радѣсть, щастє приносить !
 До Веѳлеєма спѣшѣть всѣ нынѣ,
 Бога звитаєте въ бѣднѣй дитинѣ !“

За свѣтломъ зѣрки гдєсь ажъ зѣ всходу
 Идутъ три Владыки княжого роду,
 Золото въ дарѣ, ливанъ и миро
 Вразъ зъ серцемъ щирымъ несуть въ офѣру.

Мати Марія Сына лелѣє,
 Іосифъ старенькій пелену грѣє,

А царь всесвѣта въ зимнѣ и болю,
Благословить насъ на лѣпшу долю.

Исусе милый мы не богатѣ,
Золота въ дарѣ не можемъ дати,
Но даръ цѣннѣйшій несемъ отъ мира,
Се вѣра сердца, се любовь щира.

Глянь окомъ щирымъ о Божій Сыну
На руску землю, руску родину,
Зѣшли ѣй зъ неба даръ превеликій,
Щобъ ты славила во вѣчнѣй вѣки!

II.

Въ Виолеѣмѣ днесъ Марія

Пречиста,

Породила во вертепѣ

Намъ Христа...

Слава во вышнихъ Богу,

Слава во вышнихъ Богу,

И миръ всѣмъ на земли.

Ангель зъ неба пастырямъ ся
 Являє,
 И веселу ту новину
 Звѣщає...
 Слава во вышнихъ Богу и пр.

Прибѣгають до вертепу
 Пастырѣ
 И съ собовъ приносять дары
 Въ офѣрѣ...
 Слава во вышнихъ Богу и пр.

И Дятятку кланяють ся
 Въ оборѣ,
 До Его нѣгъ припадають
 Въ покорѣ...
 Слава во вышнихъ Богу и пр.

А зъ востока за звѣздою
 Идутъ царѣ,
 Три преславнѣи и преумнѣи
 Звѣздарѣ...
 Слава во вышнихъ Богу...

И до Ирода по пути
 Вступаютъ,

— Де Мессія народивъ ся —
Пытають...

Слава во вышнихъ Богу...

Книжники имъ и учени
Сказали,
Щобъ Мессію въ Виѳлеемѣ
Шукали...

Слава во вышнихъ Богу...

Идутъ царѣ, Христа находятъ
Въ храмынѣ,
Мѣжь быдляти, въ бѣдныхъ яслахъ
На сѣнѣ...

Слава во вышнихъ Богу...

Тамъ въ смиренію, свѣй Му поклѣнь
Вѣддали,
Предъ Нимъ злато, ливанъ, миро
Поклали...

Слава во вышнихъ Богу...

Мы такожь Христу свѣй поклѣнь
Вѣддаймо,

И разомъ съ небеснымъ хоромъ
 Спѣваймо...
 Слава во вышнихъ Богу...

III.

Витай Иисусе
 Въ Пречистой Дѣвы
 Зрожденый!

2. Витай намъ Боже
 У людскѣмъ тѣлѣ
 Зъявленный:

Ты добротою
 Надъ всѣми красшій
 Сынами,
 2. А милосерде
 Границь не має
 Надъ нами...

Ты въ славѣ рѣвный
 Отцу и Духу
 Святому,

2. Чомужъ зôйшовъ єсь
До насъ въ смиреню
Такому...

Днесъ Твоей славы
Никто не видить
Въ яскини,

2. А Твоя сила
Сухой не зломить
Билины...

Но Ты про тое
О Божій Сыну
Не дбаєшь,

2. Що ся въ убогôй
Стайни на сѣнѣ
Раждаєшь...

Ты товъ покоровъ
Зъ насъ грѣшныхъ здôймешъ
Оковы

2. И въ нашихъ серцяхъ
Заложишь царство
Любови.

О Агнче Божій
 Мы Тя о тоє
 Днесъ просимъ,
 2. И нашій серця
 Тобѣ на жертву
 Приносимъ...

Не позбавляй насъ
 Твоей святои
 Опѣки
 2. Царствуй въ нихъ радо
 Съ Отцемъ и Духомъ
 Во вѣки !...

IV.

На небѣ зѣрка днесъ засіяла,
 И яснымъ свѣтломъ сѣяє;
 Хвиля спасеня намъ завітала,
 Богъ въ Веелеемѣ раждаєсь;
 Щобъ землю съ небомъ въ одно злучити,
 2. Христось родися, „славѣте!“

Въ бѣднѣмъ вертепѣ, въ яслахъ на сѣнѣ
 Тамъ спочивае Царь свѣта ;
 До Него братья всѣ спѣшѣмъ нынѣ
 Нашого жде Вѣнъ привѣта ;
 Тхѣмъ Го любви спѣшѣмъ огрѣти,
 2. Христось родися, „славѣте!“

Благослови насъ, о Дитя боже,
 Нынѣ дари насъ любовью,
 Най и пекольна сила не зможе
 Насъ роздѣлити съ Тобою!
 Благослови насъ, твоижь мы дѣти,
 2. Христось родися, „славѣте!“

V.

Вѣстку голосить свѣту зѣрница,
 Зродила Сына числа Дѣвица,
 Въ стайни зродила,
 Въ яслахъ сповила,
 Сѣномъ прикрыла,
 Грудевъ кормила
 Божого Сына Марія !...

Ангель пастырямъ се возвѣщае,
До Виолеема ихъ завзывае.

Щобъ поспѣшали,
До нѣгъ припали,
Поклѣнь вѣддали
И повитали,

Бога живого въ вертепѣ.

Бѣднѣй пастырѣ вчувши протѣ,
Бѣжать витати Дитя малое.

Бѣжать всѣ радо,
Цѣловъ громадѣ,
Лишивши стадо

Въ серци съ вѣдрадовѣ
И несутъ дары съ собою....

Тай и три волхви царскоко роду
Идутъ зъ далека, десь ажъ зѣ всходу,

Идутъ въ покорѣ,
За блескомъ зорѣ,
Тамъ где въ оборѣ,
Въ свѣтлости мори

Царь спочивае вселенной....

Гей и мы такожь, братья, сестрицѣ,
Днесъ поспѣшаймо зъ руской землицѣ,

Щобъ честь вѣдати,
 Христу — Дитяти
 И ублагати:
 Ласкъ — благодати
 И лучшей долѣ, гаразду!...

VI.

Слухайте нынѣ!
 О тѣй новинѣ,
 Що Ангелы приносятъ
 Надъ вертепомъ глосять.

Мила то радѣсть
 Вѣрнымъ во сладѣсть
 Христа Спаса Рождество,
 Всему міру торжество.

Дивна новина,
 Що Дѣва сына
 Во вертепѣ зродила,
 На сѣнѣ Го зложила.

Безъ жадной змазы,
 Грѣховной сказы,
 Честнѣйшая Херувимъ,
 Славнѣйшая Серафимъ.

Чиста Марія,
 Чудна лелія,
 Пригортає до серця
 Маленького первенця.

Ахъ мѣй маленькій,
 Сыну любенькій,
 Великій Небесъ Творче
 И всей природы Отче!

Цѣлує ручки,
 И нѣгъ палушки,
 Повиває въ пелюшки,
 Въ тѣмъ надходять пастушки.

Бачуть Дитятко,
 Дають ягнятко,
 О! Баранку небесный,
 Прійми даръ Тобѣ чесный.

Зновь незабавомъ
 Царѣ со даромъ
 Изъ востока приходятъ,
 Зъ собовъ дары приносятъ.

Царю рожденный!
 Приими даръ земный,
 Ливанъ, миро и злато,
 Насъ благослови за то.

Матерь же чиста
 Мовить до Христа:
 Ахъ мѡй Сыну единый,
 Приими даръ Тобѣ винный.

Изъ ясель своихъ
 Благослови ихъ —
 И дай прійти до неба,
 Надъ се ничь имъ не треба.

Тай кто лишь чуетъ,
 Най даръ готуетъ,
 Приносить зъ охоты,
 Де Богъ Дитя и скоты..

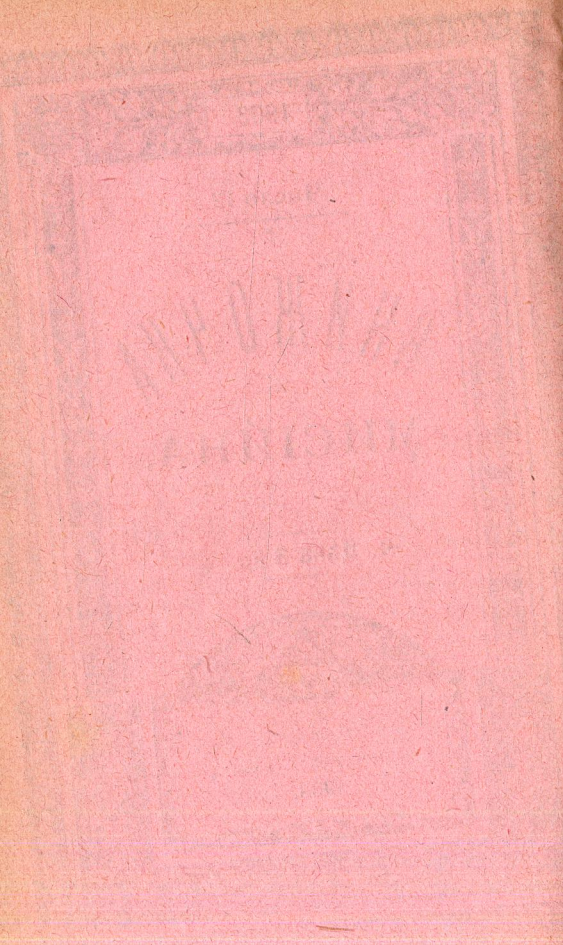
Старенькій Іосифъ
На рукахъ носитьъ
Маленькое Пахоля,
Небесного Короля.

И всѣ спѣвали,
Пастырѣ грали
На сошѣлцѣ прекрасно
И въ голоса согласно.

И мы спѣваймо,
Поклѣнь вѣддаймо,
Христу Богу во яслахъ,
Повитому въ пеленахъ.

РѢкъ 1903.

КНИЖОЧКА МИСИЙНА.

Число дванайцяге.

Накладомъ свящ. Л. Джулынського

РЕДАКТОРА „ПОСЛАННИКА“.

„КНИЖОЧКИ МИСИЙНІ“

выходять кожного мѣсяця и стоятъ рѣчно:

по 10 що мѣсяця: 3 зл. 60 кр.;

по 5 що мѣсяця: 1 зл. 80 кр. Поодинокі числа по 3 кр.

❖ Менше якъ 5 не посылає ся. ❖

ПЕРЕМЫШЛЬ.

Зъ печатнѣ „Удѣловой“ пѣдъ зарядомъ І. Лавора.

1903.

Св. Мануилъ.

Молитва.

Пречиста Дѣво, свята Божа Мати
Якимже словомъ Тебе величати ?
Якѣ-же пѣснѣ нынѣ заспѣвати ?
Щобы нашъ голосъ нѣсь ся надъ хмарами,
Лунавъ широко помѣжь облаками,
И ставъ ся явенъ передъ небесами,
И твоей ласки зъумѣвъ ублагати —
Пречиста Дѣво, свята Божа Мати ?

Маріе чиста, якими устами
Тебе возславимъ ? И кто межи нами
Рѣвнатись стане зъ Святыхъ похвалами,
Якѣ всеильну власть Твою возносятъ,

Твоеи славы могучѣсть голосать,
 За насъ нужденныхъ молять Тя и просять
 И звать ся кѣрно Твоими рабами,
 Мы жь Тя звеличимъ — якими устами?

Небесна Мати — ангелѣвъ Ты слава,
 Небесныхъ ликѣвъ сила и держава,
 До Тебе лине мольба ся слезава:
 Радуй ся радуй, Господь Богъ зъ Тобою!!
 А Ты будь зъ нами — за свѣта судьбою.
 Ты причинися Своею мольбою,
 Щобы сила злого пропала, лукава
 Щобъ въ цѣлѣмъ свѣтѣ Твоя слыла слава

И. Я. Луцкѣ.

Свѣтый Мануиль.

Родными братьями св. Мануила були свѣтѣ Савель и Исмаиль. Отець ихъ бувъ поганиномъ, мати же христіянкою; она то виховала дѣти въ правой вѣрѣ и страхѣ божомъ. Коли прійшли до возрасту и служили въ войску, царь перскій Аламундаръ пославъ ихъ до императора Юліяна Вѣдстунника, щоби вели переговори въ цѣли заключенія мира. Той принявъ царскихъ посланникѣвъ зразу благосклонно, но довѣдавши ся, що суть христіянами розгнѣвавъ ся и противъ вѣдольного всѣмъ народамъ права и звичаю, мучивъ ихъ за вѣру, ажъ доки ихъ не убивъ.

Коли одного разу Юліянъ совершивъ великій празникъ идольскій, слуги Христовѣ Мануиль, Савель и Исмаиль не хотѣли даже смотрѣти на мѣстце приношенія жертвъ идоламъ, але стоячи здалека молили Бога со

слезами, щобы ихъ сохранивъ до смерти въ правой вѣрѣ а поганъ просвѣтивъ свѣтломъ Евангелія. Послѣ принесенія численнихъ жертвъ идоламъ, наступивъ великій пиръ; царь не видячи при собѣ посланникѣвъ перскихъ, велѣвъ ихъ призвати, щобы разомъ зъ нимъ веселили ся. Они же вѣдповѣли: „Не вѣдречемъ ся вѣры, анѣ истинного Бога нашего не оставимъ и не поклонимъ ся бѣсамъ“. Коли то донесено царю, вѣнъ розгнѣвавъ ся дуже и велѣвъ ихъ вкинути въ темницю.

Слѣдуючого дня приказавъ Юліанъ поставити передъ себе перскихъ посланникѣвъ и сказавъ до нихъ: „Васъ приславъ царь вашъ къ намъ, щобысьте миръ устроили межи обома царствами а вы понижаєте нашихъ богѣвъ и вражду выкликуете“. Святѣ вѣдповѣли: „Насъ послано не въ дѣлахъ вѣры, але въ справахъ державныхъ, щобы межи сосѣдскими державами заключити миръ. Каждый по-

читає, якъ хоче Бога а мы хотяй
 родомъ Персы, то однакъ єсьмо вѣдъ
 молодости христіане и не можемо
 брати участи въ приношеню жертвъ
 бѣсовскимъ идоламъ.“ На то лютый
 мучитель зъ гнѣвомъ сказавъ до нихъ:
 „Що вы, прості неукы осмѣляетесь
 укоряти нашу вѣру? чижь вы ду-
 маєте, що менѣ не вѣдомѣ суть книги
 и науки христіаньскѣ? Я вѣдकिनувъ
 ихъ и послѣдую науцѣ премудрымъ
 філософамъ, — и вамъ раджу, що-
 бысьте тое здѣлали, єсли не хочете
 наразити себе на великѣ муки.“ Свя-
 тѣ же вѣдповѣли: „Мы наученѣ вѣдъ
 Господа нашего не бояти ся убива-
 ючихъ тѣло. Не той безумный, кто
 служить Богу живому, але той, ко-
 трый поклоняєсь бездушнымъ творамъ.
 Давнѣ філософы по словамъ св. Павла
 ставлячи себе мудрыми, зглупѣли и
 обернули славу нетлѣнного Бога на
 подобіє образа тлѣнного чоловѣка, и
 птицъ и четвероногихъ и гадъ. Ты
 подобный имъ въ тѣмъ, та еще гѣр-

шій; они бо зъ невѣжества остались въ заблудженію, ты же въ христіянствѣ выхованый, вѣдрѣкъ ся Христа Бога.“

Тыми словами еще больше розяреный мучитель, велѣвъ ихъ обнаженныхъ на земли простерти и суровыми ремнями безпощадно бити. Потомъ пригвозждено ихъ руки и ноги до дерева и желѣзными ногтями дерти ихъ тѣло. Середъ тыхъ мученій горячо молились до Бога и просили о помѣчь выдержати до кѣнця. Молитва ихъ була выслухана; ангель Господень явивъ ся имъ, утѣшавъ ихъ и они не чули ніякихъ болѣзней.

Наконецъ осудивъ мучитель Святыхъ на усѣчене мечемъ а тѣла ихъ велѣвъ огнемъ спалити. Коли выведено св. Мученикѣвъ на мѣстце смерти, они упросили собѣ хвильку на молитву, въ котрой просили Бога, щобы принявъ ихъ до лика Угодникѣвъ Своихъ а невѣрныхъ просвѣтивъ, щобы прійшли до познанія истиннаго Бога и Ему вѣрно служащи, получили

вѣчне спасеніе. Дѣяло ся тоє 17. юніа 362 року. Слуги мучителя хотѣли по розказу єго взяти тѣло Святыхъ и спалити, но наразъ повстало землетрясенє, мѣстце пѣдъ Святими розсѣло ся а тѣла ихъ скрыли ся пѣдъ землю. Перестрашеніи слуги бѣжали, многі же зъ поганъ видячи тоє чудо, увѣровали въ Христа. По двохъ дняхъ на молитву христіанъ мощи Святыхъ явили ся на верху землѣ и були честно на знаменитѣмъ мѣстци погребаніи. Богъ прославивъ сихъ Святыхъ Мученикѣвъ многими чудесными исцѣленіями, якіи дѣяли ся на ихъ гробѣ.

Перскій царь, довѣдавшись о убійствѣ своихъ посланникѣвъ, засмутивъ ся дуже а заразомъ розявивъ ся гнѣвомъ. Вѣнъ зѣбравъ численне войско и вирушивъ противъ Юліана Вѣдстуника, кстрій въ надѣѣ на побѣду, обѣцяну єму ложными пророками, напавъ на Персію. Въ кровавомъ бою вѣднесли Персы побѣду а

Юліянъ поражений невидимою рукою,
погибъ нужденно 363 року.

И. Г.

Пастырѣ въ стайни Виѣлеемскѣй.

(Розмышлене.)

„Прійдемъ до Виѣлеѣма, и вѣдимъ глаголѣ сей бѣвшій, егоже Господь сказа намъ“ (Лука 2, 15).

Якже щасливѣ були пастырѣ, що ихъ першихъ покликавъ Христось до ясель своихъ! Чему же не покликавъ богачѣвъ и вельможъ свѣта сего?

На се ось слѣдуючій отвѣтъ:

1. Пастырѣ були убогѣ люде; Господь Іисусъ Христось хотѣвъ дати тымъ доказъ, якъ мало значить у Него богатство и величіе свѣгове, котре часто роздобуває ся несправедливо-стію и пѣдлотою. Богатство возбуждае

честолюбіе и лукаві похоти, дальше есть причиною гордости сатаниной. Якъ же миле есть І. Христу убожество, що плекає покору, обуздає похоти, творить челоуѣка лагôднымъ и есть причиною всякихъ другихъ честнотъ.

2. Душѣ тыхъ пастырей отличають ся простотою и щиростію, а такі душѣ суть Ёму дуже дорогі.

3. Се люде трудолюбові, котрі не то въ день працують, але чуваять такожъ и въ ночи, котра призначена до спочинку. Господь ненавидить лѣнливыхъ, що часъ на нѣчимъ та на нѣсимъ опроваджують.

4. Пастырѣ були людьми, котрі довшности свого званія точно сповняли. Богъ хоче, щобы кождый сповнявъ ту на земли довшности званія, до якого ставъ покликаный.

Розсмотрѣмъ добре, чи тѣ чотыры честноты, котрі стôлько щастя пастырямъ нанесли, и у насъ такожъ находитъ ся. Чи и мы любимо убоже-

ство, чи и насъ надятъ богатства земскіѣ? чи и мы простодушніи и щиріи, не пожадаючи ничь болѣе на томъ свѣтѣ, якъ только тоѣ, щобы Господу Богу угодити? чи любуемо собѣ въ працѣ и чи часъ не марнуемо? чи мы довшности нашего стану якъ належить ся сповняемо?

Теперь слѣдуетъ вопросъ: На якій ладъ призвавъ Христосъ пастырей? Окружае ихъ блистательнымъ свѣтломъ, котре прошибае души ихъ страхомъ Божиимъ, якоже глубока почестъ, котра страхомъ переймае душу передъ величествомъ Божиимъ, есть початкомъ діяльности ласки Божой въ души человека. Лишь не довго тревавъ сей страхъ — по нѣмъ слѣдовала радѣсть: „Не бѣйте ся — каже Ангель до нихъ — велику радѣсть вамъ звѣщаю, Спаситель народивъ ся.“ Каждая небудь утѣха булабы марна, лишь пришествіе такъ добраго Спасителя радостію святою людей доброю волю

наповняе. Чи и у насъ есть такіи страхъ Господень и така радѣсть въ Бозѣ?

Вопросъ дальшій: Щоже вчинили пастырѣ, коли почули покликъ Спасителя?

1. Они хутко спѣшати ся. Якъ тѣлько Ангелъ звѣстивъ имъ веселу новину, они схопили ся чимъ скорше и сказали: „Поспѣшаймо до Виѣлеему, щобы бачити Слово воплощене.“ Они полишають череды свои; вже готові до дороги, не зважають, що се нѣчь. О чему же и мы такъ хутко готові не єсмо, щобы ити за вдохновеніємъ ласки, котра насъ мовъ той небесный посланникъ до Іисуса кличе! О не дозволюмо, щобы тѣ небесні вдохновения стали студені по причинѣ нашего ваганя ся; якоже тогды они запропащать ся и хѣсна не принесуть. О небесні вдохновения повернѣть ся назадъ до мене, я вамъ вже бѣльше не спронеувѣрю ся; моя душа пожадае

васъ, она вѣдчиняе нутро свое и есть зъ всѣмъ готова, принять васъ зъ почетомъ и зъ любовію.

2. Коли пастырѣ до Виѣлеему прійшли, вступили заразъ до стайнѣ. Жаденъ языкъ се не выскаже, що за вѣра, що за побожнѣсть були у нихъ? Въ той дѣтинцѣ сповитою пеленами, зложеною въ яслехъ вѣддають они честь великому и предвѣчному Богу; въ пониженю єѣ славять они єѣ покору, въ пеленахъ убожество єѣ, въ твердѣй постели умерщвлене, — три тѣ честноты являють ся передъ ними красно и величаво мовъ свѣтла одежа Царя царей. Они удивляють въ той божественной дѣтинѣ истинне сокровище неба, они осмѣляють ся принести єѣ невеличкі дары, на якѣ ихъ бѣдолашныхъ стати було, чувства вдячности и любви преобладѣли ихъ сердца.

3. Коли же вѣддали честь и славу Новонародженному, вертають они вельми розрадувані до своєї череды, бла-

годарячи Богу за все, що чули и бачили. Въ такôмъ розположеню духа маємо а мы находить ся, коли вертаємо вôдъ св. Причастія, по читаню духовнôмъ, по святôй проповѣди. Зъ всего того мусимо вынести безнастанно змагающе ся жадане, щобысьмо лучшими стали, неугасиму ревнôсть, щобы Бога величати и Ёго славу превозглашати.

Се все высказане най насъ спонукає, щобысьмо и мы вôддали честь Іисусу Христу въ яслахъ зложеному, котрого пастырѣ приклонивши колѣна окружали, славословячи и величаючи Ёго. Сполучѣмъ сердца нашѣ вразъ зъ ихъ сердцами и принесѣмъ вочеловѣчившому ся Богу чувства благодаренія и любви. О. К. С.

НАШЬ ОБРЯДЪ.

Ч а с ы.

131. Пы т. А що се за молитва есть : „часы“ ?

В ъ д п. „Часы“ (години) есть то коротка молитва, котра пригадуе намъ деякѣ важнѣй подѣѣ зъ Божого обявленя нового завѣта.

132. Пы т. Кѣлько тыхъ часѣвъ маемъ?

В ъ д п. Маемо: часъ первый вѣдповѣдающій нашѣй 7 годинѣ рано; часъ третій вѣдповѣдающій нашѣй 9 годинѣ рано; часъ шестой вѣдповѣдающій нашѣй 12 годинѣ полудня; часъ девятый вѣдповѣдающій нашѣй 3 годинѣ пополудни, и о тыхъ то менше бѣльше годинахъ, повиннѣи они правити ся (взглядно молити ся).

133. Пы т. Що намъ нагадуе каждый зъ тыхъ часѣвъ ?

В ъ д п. Першій часъ має то саме значене, що утренняя, длятого вѣнъ звычайно кѣнчить утрению.

Третій часъ есть тымъ важнѣй, що въ ту годину 1) зѣставъ Іисусъ Пилатомъ осужденый на смерть; 2) зѣйшовъ духъ святой на апостолѣвъ.

Шестый часъ важный тымъ, що Иисусъ розпятый бувъ о тѣй годинѣ на крестѣ.

Девятый часъ важный тому, бо Иисусъ умеръ въ тую годину на крестѣ.

134. Пыт. Зъ якихъ моленій складають ся часы?

Вѣдп. Часы складають ся зъ отвѣтныхъ псалмѣвъ, пѣсней и молитвъ.

ПОВЕЧЕРІЄ.

135. Пыт. Що то за богослуженіє єсть *Повечеріє* або *Повечерница*?

Вѣдп. Єсть то богослуженіє, котрымъ мы идучи на сонъ умоляемъ собѣ у Господа Бога благодати, именно щобы давъ намъ сунокѣй душѣ и тѣла, охоронивъ насъ вѣдъ мрачного сна грѣховного, утишивъ нашѣ пристрасти, угасивъ розпалені стрѣлы злого духа на насъ, и давъ намъ бодрый умъ, чистый помыслъ, сердце тверезе и сонъ легкій.

136. Пыт. Якѣ розличаемъ повечерія?

Вѣдп. Розличаемъ повечеріє мале и велике.

137. Пыт. Коли вѣдправляє ся котре повечеріє?

Вѣдп. Мале призначене на щодень, а велике вѣдправляє ся на Рѣздво и Богоявленіє (досвѣта вразѣ зъ утренею и ча-

стію вечернѣ); на Благовѣщене и на великій Пѣстъ, але въ послѣднѣмъ случаю кромѣ суботы и недѣль.

ПОЛУНОЩНИЦЯ.

138. Пыт. Що за богослужене есть полунощница?

Вѣдп. Полунощница есть богослужене, назначене на пѣвнѣчь; бо и пѣвнѣчь есть часъ святыи, и якъ о пѣвнѣчи було воскресеніе Іисуса, такъ и о пѣвнѣчи прійде Іисусъ на судъ, а кто не буде готовый на судъ, той буде выключеный зъ царства небесного.

139. Пыт. Якъ розличаемъ полунощницѣ?

Вѣдп. Полунощницѣ розличаемъ: повседневно, суботну и недѣльную.

140. Пыт. Зъ чого складаєсь полунощница?

Вѣдп. Полунощница складаєсь зъ псалмѣвъ, молитвъ и пѣсней, котры нагадують намъ другій прихѣдъ Іисуса Христа.

ОБѢДНИЦЯ.

141. Пыт. Що се есть обѣдница?

Вѣдп. Есть то такое богослужене, котре складаєсь зъ псалмѣвъ и пѣсней спѣваемыхъ на Литургіи, а вѣдиправяе ся тогда, коли Служба Божя не може бути зъ якихъ

причинъ вѣдправлена; для того называе-
ся такожь: „изобразительная“, понеже
выображала Службу Божу, особенно пу-
стинникамъ, котрѣ не мали нагоды слу-
хати Службы Божои. (Дальше буде).

Червоне колосе.

Одень заможный господарь мавъ
хороше и плодovите поле, на котрѣмъ
родилась золота, прекрасна пшениця.
Умираючи призвавъ вѣнъ до себе
двохъ своихъ сынѣвъ и сказавъ до
нихъ: „Подѣлѣтъ ся по рѣвнѣй части
моею посѣдлостію, нехай кождый на
своей частинѣ трудить ся зъ Бо-
гомъ, сѣе и збирае. Жийте скромно
и въ згодѣ, а въ хвиляхъ недолѣ за-
помагайте себе взаимно.“

По смерти батька подѣлили ся
брата спадщиною, жили мирно и зна-

ходили почестъ у людей. Однакъ по якѡмсь часѣ було старшому братови якось за мало золотой пшенички, котру зѡ своей части збиравъ, мало череды и товару, котрѣ выпасавъ на всѣбѣльнѡмъ зъ братомъ пасовиску. Не смакувавъ ему власный хлѣбъ, прикрывъ для него здававъ ся бути голось брата и якійсь смутокъ овладѣвъ нимъ.

Одного разу, коли сонце похилилось вже ку заходови, пѡйшовъ вѡнъ сиѣшино въ поле. На межи спостерѣгъ мотыку брата, котрый власне заволочивъ свѣжо засіяне збѡже. Втогда то якійсь пекольный духъ шепнувъ ему до уха, якъ легко може збирати тоє поле, котре братъ засіявъ. Стрепенувъ ся на ту дѣявольску мысль, однакъ выдобувъ мотыку зъ межѣ и коли братъ утѣшенный зближивъ ся до него, вѡнъ якъ лютый звѣрь кинувъ ся на него и мотыкою пробивъ ему грудь. Трыснула потокомъ кровь на землю, замеръ глухій стонъ болю, а темна

ночь кинула заслону на збродню братоубійства. Щобы не позѣстало и слѣду сего злочину, закопавъ труна глубоко въ заорану рѣлю, збѣжемъ засіявъ тое мѣстце, заволочивъ и вернувъ до дому кровію обагрений новый дѣдичъ братной спадщины,

Коли копѣ вернули самі безъ господаря, вѣрна челядина шукала въ смутку за нимъ день и ночь, але подарема. Мордерця рѣвножъ удававъ дуже засмученого. Виравдѣ обнявъ цѣлу маегнѣсть въ тымчасовый зарядъ — бо не можна було ствердити смерти брата, однакъ тое его цѣлкомъ не ущастливило. Хотяй земля покрыла збродню, то однакъ робакъ совѣсти гризъ его немилосердно.

Красно зазеленѣлось збѣже на полю зрошенѣмъ братнею кровію. Сосѣды заповѣдали ему богате жниво, але брато убійця ходивъ тѣлько оденъ разъ оглянути золоту пшеничку; бѣльше не пѣйшовъ, бо каждый колосъ выдававъ ся ему бути въ его очахъ

червонымъ, якобы кровію обрызганнымъ а въ шумѣ збѣжа чувъ окаянный болестный стонъ замордованого брата. Надѣшли жнива и стодолы наповнились збѣжемъ, але тоѣ ему анѣ щастя анѣ спокою не принесло. И смутокъ и розпука щоразъ бѣльше роздирали ему душу. Въ ночи стававъ передъ нимъ духъ замордованого брата, а потрясаючи кровавыми колосами не дававъ анѣ на хвильку супокѣнно уснути. Марнѣвъ и гинувъ майже въ очахъ зъ бессонности и голоду; не мѣгъ ничего ѣсти, бо кожда страва, кождый кусникъ хлѣба заносивъ кровію. . Наконецъ тѣ ужаснѣ муки позбавили его силъ цѣлковито и кинули на ложе смертельное. Видячи зближающу ся кончину свою, призвавъ свою рѣдню и всю челядь, визнавъ свой кровавый злочинъ и середъ страшныхъ терпѣній умеръ въ нерозкаяню.

Ажъ теперъ пѣзнала переражена родина, челядь и сосѣды, для того всѣмъ

всегда бувъ такіи сумный и пригноблений...

Така то доля чекае всѣхъ захланниковъ и завистниковъ на томъ свѣтѣ!... Не бажай чужого добра и не богатѣй кривдою другихъ а будешь супокѣйнымъ, бо только чиста совѣсть и чистѣ руки, не сплюгавленіи кривдою, даютъ задоволеніе и правдиве щасте!...

НЕ КЛЕНИ.

Одного дня въ осени въ р. 189..., прибѣгаетъ Настуня, донька моего парохіянина, до мене и каже:

— Отче духовный, прошу прійти въ сповѣдати нашего Панька.

— А щожь такого стало ся? Що ему?
— пытае здивовано о. парохъ.

— Та нѣчо такого — вѣдповѣдае дѣвчина спокѣйно — отъ пробивъ собѣ ногу до заржавѣлого цвяха и каже, що вѣнь дѣстане зъ того закажене крови.

— Е, та такъ зле не буде — вѣдповѣдає священникъ, — иди до дому, я тамъ заразъ прійду. И дѣйстно взявъ епитрахиль, а за хвильку бувъ вже у цѣли.

— Отче духовный, я мушу умерти! — говорить на вступѣ Панько, а лице его червоне такъ и пѣзнати, що має горячку.

— Чому бы нѣ! але ты зъ смертію не маєшь ся чого такъ сиѣшити, маючи доперва 20 лѣтъ — говоривъ добродушно усмѣхаючись о. парохъ.

— А прецѣнь я мушу вмерти — повторяє горячково зновъ Панько.

— Нѣ, нѣ — вѣдповѣдає все еще усмѣхаючись и чѣчо злого не припускаючи священникъ — ещесь нѣколи не бувъ хорый, а теперъ, коли тобѣ ся ставъ такій випадокъ, маєшь великій страхъ; вже не одному таке ся стало, та нѣхто на то навѣтъ не зважавъ. Будь спокѣйный, за кѣлька день а будешь зновъ ходивъ здоровый.

— Нѣ, отче духовный, я таки мушу вмерти — повторивъ Панько третій разъ поважно.

Священникъ застановивъ ся и запытавъ :

— Скажи менѣ прецѣнь, чому ты не дашь собѣ выкинути нывѣ тои гадки о смерти? Чого ты нывѣ такій дивный?

— Отче духовный, я вамъ скажу: передъ вчера въ недѣлю я ся дуже взлостивъ и дуже тяжко залявъ, але въ тѣй хвили прійшла менѣ гадка, що Богъ за такій проклѣнь мусить мене покарати. Колимъ ся успокоивъ, жалувавъ я дуже, щомъ такъ тяжко залявъ и постановивъ бѣльше не проклинати, але гадка що за такій проклѣнь Богъ мене певно покарає, не покинула мене. Вчера пробивъ я ногу и навѣть на тоє не зважавъ, бо кровь заледво показала ся, але коли въ ночи нога менѣ спухла и страшно болѣла, прійшла менѣ гадка, що Богъ мене за той проклѣнь покарає, що я за него мушу вмерти.

За кождымъ словомъ Панька росло здивованє священника зъ того дивного „случаю“, а той добродушный усьмѣхъ зъ причины мнимого страху Панька передъ смертію замѣнивъ ся въ невысказане чувство страху. Вправдѣ не давъ того по себѣ пѣзнати слабому, що въ его сердцю нуртовало. Тожъ зъ наибѣльшимъ спокоємъ сказавъ:

— Щось ты, Паньку, въ такій способъ надуживъ имени Божого, то не було добре, а добре робишь, коли свои болѣ приймаєшь теперъ яко кару и покуту. Постанови поправити ся, а той случай нехай буде спасенною пересторогою на цѣле

твое житє. Успокоѣй ся однакъ, май надѣю на Боже милосердіє, такъ зле рѣчь не скѣнчить ся, якъ ты думаєшь.

Панько высповѣдавъ ся зъ цѣлого житя такъ совѣстно и зъ такимъ жалемъ, якъ нѣколи въ житю. Священникъ опутивъ хорого зъ поважными гадками все еще не припускаючи нѣчо злого.

Але еще той самой ночи покликано священника, щобы запричащати хорого Панька и удѣлити св. Тайну Єлеопомазанія. Еще два дни лежавъ Панько безпритомно въ горящцѣ а правду говоривъ, що мусить вмерти. Въ недѣлю залявъ страшно и тымъ дуже Бога образивъ, а въ слѣдуючу недѣлю вже Панька похоронено. Той, що сей случай переживъ, подає се на паперѣ до Книж. мисійнои, на пересторогу всѣмъ читателямъ. Богъ не позволить зъ себе глузовати и всѣ що кленуть, звычайно не вмирають природною смертію. В. К.

Правдива побожнѣсть.

Якъ давній суть понятія людей о побожности! Однѣ думаютъ, що побожнѣсть залежить вѣдь довгои молитвы, другѣ зновъ

вѣдѣ многихъ добрыхъ дѣлъ на хвалу Богу
 або на вспоможене ближняго. Однѣ зновъ
 видятъ побожнѣсть въ бажаню вѣчной
 щастливости; другіи зновъ въ умореню
 своего тѣла. Всѣ тѣ рѣчи суть добры, суть
 они навѣтъ до певнаго степеня конечны.
 Але ошукуе ся себе самого, если тѣлько
 въ тѣмъ видить ся пѣдставу и суть по-
 божности. Побожнѣсть, що насъ робить
 святыми и зъ Богомъ сполучуе, полягае
 въ тѣмъ, если зъ любовію и радостію ро-
 бимо все тое, що Богъ хоче, если пѣддаемо
 ся воли Божій всегда и во всѣмъ, чи намъ
 ся то подобае чи нѣ, чи ся сповняють на-
 шѣ замѣры; чи цѣлкомъ противно дѣе ся.

В. К.

Для старыхъ и молодыхъ.

Всѣ благословенный въ небѣ стались благословенными черезъ молитву ; всѣ проклятїи згинули, бо не молились.

Св. Альфонсъ.

Побѣдiti каждый грѣхъ можна зъ ласки тайны Евхаристїи, котра намъ есть деревомъ живота въ нашомъ церковномъ раю. Черезъ ѣджене згинулиъмо, черезъ ѣджене маемо направитись.

Нїяка ласка не сплывае зъ неба на землю, котрабы не переходила черезъ руки Марїи.

Богъ не наказуе рѣчей невозможныхъ, але наказуючи упоминае тебе, щобысь дѣлавъ, що можешь, або просивъ о тое, чого не можешь.

Св. Августинъ.

СОДЕРЖАНІЕ.

Рѣкъ 1903.

- ч. 1. Провѣдникъ земскій (стихъ); Св. Кирилль ерусалимскій; Нашъ обрядъ; Церковь въ Яблѣнцѣ нижнѣй; Несправедливо загарбане добро; Богъ приказавъ мечь; Смирение возвышае; Не будешь звать имени Господа; Отвѣчній правды; Для старыхъ и молодыхъ.
- ч. 2. О звонахъ; Св. Лукіанъ; Нашъ обрядъ; О церковныхъ заповѣдяхъ; Каинъ и Авель; Розважь тое добре! Въ якій способъ совѣсть тупѣе? Для старыхъ и молодыхъ.

- ч. 3. Страстна пѣснь; Покайте ся! Читаня духовнѣи о св. сповѣди; Церковь въ Папортнѣ; Не вѣльно; Для старыхъ и молодыхъ.
- ч. 4. Воскресеніе (стихъ); Читайте, роздумайте и не забувайте; Св. Симеонъ столпникъ; Нашъ обрядъ.
- ч. 5. Мѣсяць Маріи; Що учить св. Церковь о Пр. Дѣвѣ Маріи; О важности знаку креста и молитвы при столѣ; Чи убожество на свѣтѣ потребне; Тѣлько три дни; Гдѣ щасте? Заслужена кара; Для старыхъ и молодыхъ.
- ч. 6. Основаніе Церкви; Радѣсть въ житію; Якѣ имена давати дѣтямъ у насъ; Прислуга; И не воведи насъ во искушеніе.
- ч. 7. Жертва Авраама (стихъ); Св. Маргарита; Правила житя; Ёще о даваню именъ дѣтямъ; Честь для матери; Добрѣи и злѣи родичѣ; Для старыхъ и молодыхъ.

- ч. 8. Св. пророкъ Іеремія; Нашъ обрядъ; Рѣдке навернене; Найцѣннѣйщій домашній знаряды; Щасливый чело-
вѣкъ; Прощене; Непѣзнанный; Для
старыхъ и молодыхъ.
- ч. 9. Хлѣбъ земный и небесный (стихъ);
Азъ есмь хлѣбъ животный; О св.
Причастію; Нашъ обрядъ; Для ста-
рыхъ и молодыхъ.
- ч. 10. Прости намъ Боже (стихъ); Св. Мой-
сей; Нашъ обрядъ; Поганьска и
христіянська мати; Въ оборонѣ кре-
ста; Клеветники и злодѣѣ; Для ста-
рыхъ и молодыхъ.
- ч. 11. В е р т е п ъ; Новѣ коляды.
- ч. 12. Молитва; Св. Мануилъ; Пастырѣ
въ стайни Виѣлеемской; Нашъ об-
рядъ; Червоне Колосе; Не клени;
Для старыхъ и молодыхъ.
-

Образки въ томъ рѣчнику:

Св. Кириллъ ерусалимскій; Церковь въ Яблѣнцѣхъ нижнихъ; Св. Лукіянъ; Св. Іоаннъ Креститель; Церковь въ Папоротнѣхъ; Св. Симеонъ столпникъ; Матерь Божья; Св. Ап. Петро; Св. Маргарита; Св. пророкъ Іеремія; Іисусъ Христосъ середѣ поля пшеницѣхъ; Св. Мойсей; Рождество Іисуса Христа; Св. Мануиль.

Книжочки мисійні

выходять точно кожного мѣсяця. Цѣна 3 кр.
Сотка книжочокъ зъ минувшихъ лѣтъ 2 зл.
Оправні рѣчники 50 кр.

Театральна бібліотека „Посланника“

Нѣчь Виелеемска, ораторія 30 кр.; ноты до
ней 25 кр., Св. Николай на Руси. 20 кр., Вы-
ворожила. 20 кр., Три брата 20 кр., Пекло
въ хатѣ. 20 кр., Образки драматичні. 20 кр.,
Перехитрила. 20 кр. Іосифъ въ Єгиптѣ 30
кр. Праведный Іовъ 30 кр. Св. о. Николай
въ гостинѣ 20 кр. „Процесовичъ 20 кр.
Не Клени 20 кр.

БИБЛІЯ

старого и нового завѣта
въ 50 кольоровыхъ
образкахъ 1 зл. 50 кр.

Збѣрникъ новыхъ церковно-народ. пѣсень
съ нотами. 3 выпуски по 10 кр.

Молитвы щоденні

съ додаткомъ катихизма 3 кр. сотка 2 зл. 50 кр.

Образки „Посланника“

по 1 кр. Сотка 80 кр. Менші 50 кр.

МОЛЕБНІ ЧАСЫ.

Молитвы щоденні въ пѣсняхъ съ нотами
10 кр.

Боянъ. Збѣрникъ рускихъ квартетѣвъ
(50 пѣсень) 1 зл. 50 кр.

Всѣ книги церковні можна у насъ получить.

СВІЩ. Л. ДЖУЛЫНСКІЙ
Редакторъ «Посланника»
и «Наказочекъ вѣсѣльныхъ»
Дружину п. БЕРЕЖАНЫ.

СВЕТЪ НА СЪДЪВЪ
ОБЩЕСТВЕНАТА
ПРОКУРАТУРА
ВЪ СЪЮЗНАТА
РЕПУБЛИКА

33 710

Ж-6004

1903.

Число 4.

КНИЖОЧКА
*
МИСИЙНА.

Цѣна 3 кр.

... ПЕРЕМЫШЛЕ ...
ВЪ ПЕЧАТѢ И ЛАЗОРѢ
1903.

1903.